ISTORIA NATURALĂ a DRAGONILOR

AMINTIRI CONSEMNATE DE LADY TRENT

MARIE BRENNAN

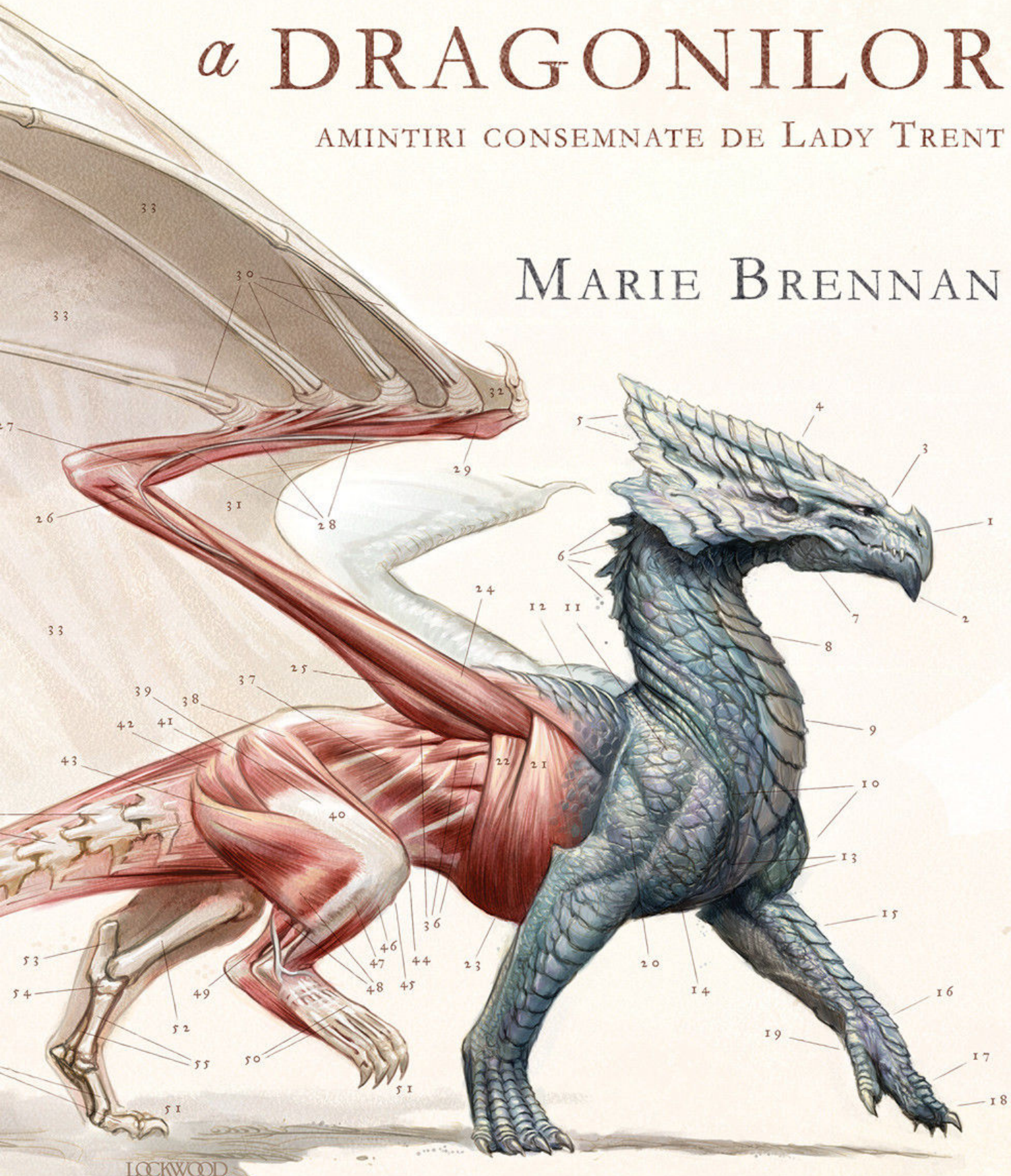

NAUTILUS
fantasy

NAUTILUS
fantasy

Marie Brennan a studiat antropologie și folclor și aplică toate referințele academice la crearea universului din *Istoria naturală a dragonilor*. Primul roman din serie a fost finalist pentru World Fantasy Award și a câștigat Prix Imaginales din Franța pentru cel mai bun roman tradus. Autoarea a mai scris dualogia *Warrior and Witch*, fantasy urban în *Lies and Prophecy* și *Chains and Memory*, în pregătire la Editura Nemira, fantasy istoric în *Onyx Court* și nenumărate proze scurte. În 2016 a început publicarea seriei epic fantasy, intitulate *Ree Varekai*.

ISTORIA NATURALĂ *a* DRAGONILOR

AMINTIRI CONSEMNATE DE LADY TRENT

MARIE BRENNAN

Traducere din limba engleză
ANDREEA SPĂTARU

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BRENNAN, MARIE
Istoria naturală a dragonilor / Marie Brennan; trad. din lb. engleză: Andreea Spătaru. - București: Nemira Publishing House, 2017
ISBN print: 978-606-43-0058-4
ISBN epub: 978-606-43-0149-9
ISBN mobi: 978-606-43-0150-5

I. Spătaru, Andreea (trad.)

821.111

Marie Brennan
A NATURAL HISTORY OF DRAGONS
Copyright © 2013 by Bryn Neuenschwander

© Nemira, 2017
Coperta: Cristian FLORESCU, Ana NICOLAU
Redactor: Ștefania VELICU
Tehnoredactor: Alexandru CSUKOR
Lector: Cristina MIHĂILESCU
Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

- Despre autor
- Prefață

- PARTEA I
  În care autoarea amintirilor începe să dezvolte o obsesie de tinerețe pentru dragoni și își creează un prilej să-și continue obsesia

  - Capitolul 1
    Greenie – O întâmplare nefericită cu un porumbel – Obsesia mea pentru aripi – Familia mea – Influența lui Sir Richard Edgeworth
  - Capitolul 2
    Șantaj – Prostie nesăbuită – O întâmplare și mai nefericită cu un drago-lup – Aproape să-mi pierd rochia pe un umăr
  - Capitolul 3
    Perioada gri – Cai și desen – Șase nume pentru Vremea mea – Menajeria regelui – Conversația stângace de acolo – Perspectiva de a avea un prieten – Vremea mea continuă – Altă conversație stângace, dar cu rezultate bune
  - Capitolul 4
    Nunta mea și un dar – Viața de femeie căsătorită – Marea Căutare a Scânteietorului – Domnișoara Natalie Oscott și bunicul ei – Planuri pentru o expediție în Vystrana
  - Capitolul 5
    O corespondență cu beneficii – O rugăminte neînțeleaptă – Spun ce gândesc – O dimineață neproductivă – Riscul nebuniei – Ce ar putea zice alți oameni
  - Capitolul 6
    Vizita Lordului Hilford – Un jurământ care să nu fie la mintea găinii – Pregătiri de plecare

- PARTEA A II-A
  În care expediția ajunge în Vystrana, dar întâmpină greutăți și începutul e greu

  - Capitolul 7
    Călătoria la Vystrana – Primul meu dragon sălbatic – Poposirea în Drustanev – O șansă să plec
  - Capitolul 8
    O introducere în Drustanev – Absența domnului Gritelkin – Încercăm să pornim
  - Capitolul 9
    O umbră în noapte – Un răspuns prostesc – Staulerieni în munți – Posibilitatea unui ajutor
  - Capitolul 10
    Întoarcerea mea triumfală – O întâlnire benefică – În sfârșit un progres în munca noastră
  - Capitolul 11
    Vânătoarea de dragoni – Punerea în aplicare a aptitudinilor mele – Conversații cu un craniu – O pierdere neașteptată – Mâncătorii de hoituri
  - Capitolul 12
    Sărbătoarea Primirii – Noi cuvinte vystranieze – Arhitectură și inscripții dragoniene – Ceva neașteptat în iarbă – Ceva și mai neașteptat sub pământ

- PARTEA A III-A
  În care are loc progresul științific, în ciuda obstacolului reprezentat de un demon din vechime

  - Capitolul 13
    O întâmpinare neașteptată la întoarcere – Continuă problema lui Jindrik Gritelkin – Un posibil ajutor
  - Capitolul 14
    Un zgomot în afara saunei – Și alte perturbări în noapte – Urme de pași – Zhagrit Mat
  - Capitolul 15
    Povestea lui Zhagrit Mat – Un ajutor oferit Dagmirei – Un leac rece pentru blestemele noastre supranaturale

Capitolul 16
Stat degeaba – Un cerc ciudat – Planuri pentru o investigație – Familia Dagmirei

Capitolul 17
În ce fel se face Iljish util – Aventuri cu alpinismul – O peșteră enormă – Ce am găsit acolo – Implicații

Capitolul 18
Răspunsul Lordului Hilford pentru boier – Alte necazuri nocturne – Consecințele de dimineață – Întoarcerea la ruine – Ce am văzut acolo cu Dagmira

Capitolul 19
Teoria mea – De pază noaptea – O plimbare în jurul satului – Sticle incriminatoare – O întâlnire-surpriză – Adevărul despre Zhagrit Mat

- PARTEA A IV-A
În care primim multe răspunsuri, nu toate plăcute, iar unele având un preț blestemat

Capitolul 20
Consecințele târgului meu – O invitație de la boier

Capitolul 21
Iosif Abramovici Khirzoff – Gaetano Rossi – Opiniile lui Jindrick Gritelkin

Capitolul 22
O plimbare și o discuție ciudată – O provocare draconică – Ce se află în cămara lui Khirzoff

Capitolul 23
Plecarea, fără rămas-bun – Căutarea unui adăpost – Un ocol pe la ruine – Acolo, alte răspunsuri, multe neplăcute – Sosirea dragonilor

Capitolul 24
Prețul victoriei noastre – Rezerva mea față de ideea de a scrie – Carnetul lui Rossi – Posibilele lui consecințe – Plecarea noastră din Vystrana – Jacob – Oferta Lordului Hilford

- Note

Prefață

Nici măcar o zi nu trece fără ca poștașul să nu-mi aducă cel puțin o scrisoare de la un tânăr (sau câteodată nu așa de tânăr) care își dorește să-mi calce pe urme și să devină un naturalist specializat în studierea dragonilor. În zilele noastre, domeniul este respectabil, desigur, există cursuri universitare și societăți științifice care publică volume enorme numite *Procese-verbale* ale vreunei întâlniri sau ale alteia pe această temă. Însă cei interesați de lucruri serioase participă la cursurile mele. Cei care-mi scriu vor mereu să le povestesc despre aventurile mele: despre evadarea mea din captivitate în mlaștinile din Mouleen, despre rolul meu în Bătălia de la Keonga ori (cel mai adesea) despre zborul meu spre înălțimile neprimitoare ale piscurilor Mrtyahaima, singurul loc de pe pământ unde secretele celor din neamul dragonilor pot fi dezvăluite.

Nici măcar cei mai devotați dintre cei care-mi scriau nu puteau spera să le răspund personal la toate aceste curiozități. Așa că am acceptat oferta domnilor Carrigdon & Rudge să public o serie de amintiri care consemnează cele mai interesante părți din viața mea. În general, ele se vor axa pe expedițiile care au dus la descoperirea pentru care am devenit atât de faimoasă, dar vor fi și abateri ocazionale despre subiecte mai interesante, personale sau chiar (da) senzuale. Unul dintre avantajele pe care le ai când ești o femeie în vârstă, mai mult, o femeie care a fost numită „comoară națională“, este că mai nimeni nu-ți poate spune ce ai voie să scrii și ce nu.

Vă avertizez, așadar: volumele din această serie vor cuprinde munți înghețați, mlaștini puturoase, străini ostili, concetățeni ostili, membri ai familiei din când în când ostili și ei, decizii proaste, probleme cu orientarea, boli de natură neromantică și o grămadă de noroi. Mergi pe riscul tău. Cartea nu e pentru cei slabi de înger, cum nici studiul dragonilor nu e. Dar un astfel de studiu oferă o răsplată fără seamăn: în afară de faptul că-ți riști viața, să te afli în prezența unui dragon, chiar și câteva momente, e o plăcere pe care, odată ce o trăiești, nu

mai poți s-o uiți. Dacă umilele mele cuvinte pot înfățișa chiar și o fărâmă din minunea aceea, mă consider mulțumită.

Trebuie, bineînțeles, să începem cu începutul, înaintea descoperirilor și inovațiilor care au transformat lumea în cea pe care tu, dragă cititorule, le știi bine. În epoca aceea veche și aproape uitată își are originile pure cariera mea impură: copilăria mea și prima expediție în străinătate, în Munții Vystrana. Informațiile de bază despre această expediție sunt deja arhicunoscute, dar e de povestit mai mult decât ați auzit.

Isabella, Lady Trent
Casselthwaite, Linshire
11 Floris, 5658

PARTEA I

În care autoarea amintirilor începe să dezvolte o obsesie de tinerețe pentru dragoni și își creează un prilej să-și continue obsesia

Capitolul 1

Greenie – O întâmplare nefericită cu un porumbel – Obsesia mea pentru aripi – Familia mea – Influența lui Sir Richard Edgeworth

Când aveam șapte ani am găsit pe o bancă de la marginea pădurii, chiar la hotarul din spate al grădinii noastre, un scânteietor mort, pe care grădinarul nu apucase să-l ia. Foarte entuziasmată, am vrut să i-l duc mamei să-l vadă, dar până să ajung s-a prefăcut în cenușă în mâinile mele. Mama s-a arătat dezgustată și m-a trimis să mă spăl.

Bucătăreasa noastră, o femeie înaltă și voinică, care gătea cele mai uimitoare supe și sufleuri (astfel demontând mitul că nu poți să te încrezi într-un bucătar plinuț) a fost cea care mi-a arătat secretul conservării scânteietorilor după moarte. Păstra unul în dulapul de sus de la bucătărie și l-a scos să mi-l arate când am ajuns la ea, nespus de dezamăgită că pierdusem scânteietorul și că mă și certase mama.

– Cum ai reușit să-l păstrezi? am întrebat-o, ștergându-mi lacrimile. Al meu s-a făcut praf tot.

– Oțet, mi-a zis, iar acest singur cuvânt m-a condus pe calea pe care merg acum.

Dacă este găsit la scurt timp după ce a murit, un scânteietor (fără îndoială, mare parte dintre cititorii acestui volum nu știu) se poate păstra dacă-l îmbălsămezi cu oțet. Am navigat mai departe prin grădinile noastre, având un scop precis și un borcan cu oțet într-un buzunar al rochiei, care din pricina asta îmi atârna într-o parte. Primului găsit i-am pierdut aripa dreaptă în procesul de îmbălsămare, dar înainte ca săptămâna să fie gata, aveam deja un specimen intact: un scânteietor de 12,7 centimetri lungime, iar solzii lui aveau o culoare intensă de smarald. Cu o nemărginită ingeniozitate de copil, l-am botezat Greenie [1], și stă azi cu aripioarele întinse într-un sertar din biroul meu.

În vremea aceea nu adunam doar scânteietori. Aduceam acasă mereu alte insecte și gândaci (pe atunci, clasificam scânteietorii ca o specie de insecte care pur și simplu seamănă cu un dragon, astăzi știind că este total eronat) și multe alte lucruri: roci interesante, pene rătăcite de la vreo pasăre, coji de ouă, oase de tot felul. Mama mă amenința întruna, până am făcut un pact cu menajera mea: să nu sufle o vorbă despre comorile mele, iar eu îi voi da o oră în plus pe săptămână, în care să stea și să-și odihnească picioarele. După aceea, colecțiile mele au stat ascunse în cutiile cu trabucuri, iar acelea, la rândul lor, așezate în siguranță în dulapurile mele, unde știam că nu umblă mama.

Fără îndoială că am astfel de înclinații și pentru că sunt singura fată din șase frați. Cum eram înconjurată de băieți și cum casa noastră izolată era într-o provincie din Tamshire, chiar credeam că singura ocupație pe care copiii o pot avea, indiferent de sex, este să colecționeze toate ciudățeniile. Mă tem că încercările mamei mele de a mă educa altfel au lăsat câteva cicatrici. O parte din interesul pe care-l manifestam a fost influențat cumva și de tatăl meu, care, ca orice domn care se respectă din vremurile acelea, era mereu cât de cât informat cu privire la noutățile din toate domeniile: drept, teologie, economie, științele naturii și altele.

Îmi închipui că restul se datorează imaginației mele. Stăteam în bucătărie (unde mi se permitea, ba chiar eram încurajată să-mi petrec timpul acolo, doar pentru că așa nu eram pe afară unde să mă murdăresc și să-mi stric rochiile) și o luam la întrebări pe bucătăreasă în timp ce pregătea puiul pentru supă.

– De ce au puii iadeșuri? am întrebat-o într-o zi.

Una dintre slujnicele din bucătărie mi-a răspuns pe tonul afectat pe care-l are un adult când vorbește cu un copil:

– Ca să-ți îndeplinească dorințele! mi-a spus senină, dându-mi unul care deja se uscase. Apuci de o parte din el.

– Știu ce se *face* cu ele, i-am spus impacientată, tăindu-i vorba fără prea mult tact. Nu pentru asta le au puii și, dacă ar fi fost așa, cu siguranță puiul și-ar fi dorit să nu ajungă în oală ca să ne fie supă.

– Dumnezeule, copilă, nu știu pentru ce le au, mi-a zis bucătăreasa. Dar le găsești la tot felul de păsări – găini, curcani, gâște, porumbei și altele asemenea.

Ideea că toate păsările ar trebui să aibă această particularitate mă intriga, era ceva la care nu mă gândisem până atunci. Din curiozitate am săvârșit o faptă care mă face și acum să roșesc când îmi aduc aminte, nu din pricina faptei în sine (că am mai făcut lucruri asemănătoare de atunci, de mai

multe ori, dar mai meticulos și într-un fel mai apropiat de știință), ci din cauza modului în care am acționat – pe ascuns și cu naivitate.

În timpul peregrinărilor mele, am găsit într-o zi un porumbel care murise sub un gard viu. Atunci mi-am adus aminte imediat ce mi-a spus bucătăreasa, că toate păsările au iadeșuri. Parcă nu a numit porumbeii în lista ei, dar și aceștia sunt păsări, nu? Poate o să aflu la ce sunt bune, mai ales că nu mi-am dat seama când l-am privit pe lacheu porționând gâsca la cină.

Am luat leșul porumbelului și l-am ascuns sub claia de fân, chiar lângă hambar, m-am furișat în casă și i-am șterpelit un briceag lui Andrew, cel mai mic dintre frații mei. Cum am ajuns afară, m-am apucat să studiez porumbelul.

Când era vorba de lucru, eram organizată, dacă nu chiar absolut rațională. Am văzut cum jumuleau păsările de fulgi slujnicele, așa că știam ce trebuie să fac mai întâi, anume să scap de pene – o sarcină care s-a dovedit a fi mai grea decât mi-am imaginat și îngrozitor de murdară. Totuși, mi-a dat șansa să văd cum se potrivește calamusul penei în foliculul corespunzător (cuvinte pe care nu le știam la momentul respectiv) și să observ diferitele tipuri de pene.

După ce pasărea a fost dezgolită, i-am mișcat o vreme aripile și picioarele să văd cum funcționează, dar, de fapt, mă încurajam pentru ce-mi propusesem să fac mai departe. Într-un sfârșit, curiozitatea a învins dezgustul, așa că am luat briceagul fratelui meu, l-am fixat pe pielea porumbelului în dreptul burții și am tăiat.

Rememorând, mi-am dat seama că-i tăiasem intestinele, din moment ce mirosea așa de tare, dar fascinația mea a câștigat. Am examinat fărâmele de carne ce ieșeau din el, neștiind ce reprezintă, căci pentru mine ficații și rinichii erau doar chestii pe care le văzusem în farfurie. Am recunoscut intestinele, dar a trebuit să deduc care sunt plămânii și inima. În cele din urmă, mi-am învins greața și am continuat, jupuind pielea, dând mușchii la o parte și observând cum toate se leagă. Am dezosat apoi, luând os cu os, minunându-mă de finețea aripilor sau de chila lată a sternului.

Abia descoperisem iadeșul, când am auzit un țipăt în spate și l-am văzut pe băiatul de la grajduri holbându-se la mine îngrozit. În timp ce mă zăvora acolo, încercam cu disperare să acopăr dezastrul, aruncând fân peste trupul dezmembrat al porumbelului. Atât de tulburată eram, că n-am făcut decât să arăt mai rău ca înainte. Până a ajuns mama la locul faptei, eram plină de sânge, bucăți de carne de porumbel, pene, paie și destule lacrimi.

Nu o să-mi pedepsesc cititorii cu o descriere exactă a tratamentului care mi s-a aplicat. Cei mai năzdrăvani dintre voi cu siguranță vor fi primit pedepse asemănătoare după ce au făcut năzbâtii. În cele din urmă, am ajuns în biroul tatălui meu, pe covorul lui akhian, curată și rușinată.

– Isabella, a tunat el, de ce ai făcut așa ceva?

Într-un potop de cuvinte, am început să zic tot despre porumbel (l-am asigurat de mai multe ori că era mort când l-am găsit, că sigur nu l-am omorât eu), iar despre curiozitatea mea privind iadeșul i-am tot spus, până când a venit și a îngenuncheat în fața mea, mi-a pus o mână pe umăr și, în cele din urmă, m-a oprit.

– Voiai să vezi cum funcționează? m-a întrebat.

Am suspinat, fiindu-mi frică să mai reiau potopul de cuvinte.

– Ai un comportament nepotrivit pentru o tânără domnișoară, mi-a zis oftând. Ai înțeles?

Eu am suspinat iar.

– Atunci, să ne asigurăm că o să ții minte!

M-a întors cu o mână și cu cealaltă mi-a tras la fund trei scatoalce care au pornit din nou șuvoiul de lacrimi. Când am început să-mi mai revin, mi-am dat seama că mă lăsase să mă potolesc singură și el se retrăsese după peretele fals din birou. Rafturile de pe pereții aceia erau pline ochi cu cărți, unele cred că erau mai grele decât mine. (Era pur și simplu imaginația mea, pentru că acum cea mai grea dintre cărțile mele din bibliotecă, *De draconum varietatibus* [2], are doar 4,5 kilograme).

Volumul pe care-l ținea în mână era mult mai ușor, ba chiar mai subțire decât o carte pe care i-ai da-o unui copil de șapte ani. Mi-a înmânat-o, spunându-mi: „Nu cred că mama ta ar fi bucuroasă să te vadă cu ea, dar prefer să înveți ce ai nevoie din cărți, nu din experimente. Dă-i bătaie și nu i-o arăta mamei!“

Am făcut o reverență și am fugit.

La fel ca Greenie, și cartea aceea se află și acum pe biroul meu. Tata mi-a dat *Anatomia păsărilor* a lui Gotherham și, chiar dacă știința a evoluat de atunci, la momentul respectiv ea a fost o introducere bună pentru mine. Nu înțelegeam decât jumătate din noțiuni, dar jumătatea pe care o înțelegeam am devorat-o și am contemplat restul perplexă și fascinată. Cele mai tari erau diagramele, fine, cu schițele meticuloase ale scheletelor și ale musculaturii păsărilor. Din cartea aceasta am învățat că iadeșul (sau, academic, *furcula*) are funcția să întărească scheletul toracic al păsărilor și să fixeze mușchii de unde încep aripile.

Părea atât de simplu, atât de evident: toate păsările aveau iadeșuri pentru că toate zburau. (Pe-atunci nu aflaserăm nici eu și nici Gotherham de struți.) Nu era o concluzie prea strălucită în domeniul istoriei naturale, dar pentru mine a fost genială și mi-a deschis o lume la care nu mă gândisem înainte: una în care oricine să poată observa modelele și împrejurările în care s-au format, din care să deducem informația ascunsă ochiului uman.

Sincer, aripile au fost prima mea obsesie. În vremea aceea nu prea făceam discriminări dacă aripile respective aparțin vreunui porumbel, scânteietor sau fluture; ideea era ca făpturile cu pricina să zboare, iar pentru asta le adoram. Totuși, ar trebui să menționez că, deși scrierile lui erau despre păsări, Gotherham făcea uneori referiri la structuri sau comportamente asemănătoare dragonilor. După cum am mai spus, scânteietorii erau considerați atunci o specie de insectă, deci înseamnă că aceasta a fost premisa care m-a introdus în minunta lume a dragonilor.

Ar trebui să vă vorbesc măcar în trecere despre familia mea, pentru că, fără ea, n-aș fi ajuns ce sunt astăzi.

Mă aștept să vă fi făcut deja o idee despre mama. Era o femeie integră, tipică pentru clasa ei socială, și a făcut tot ce a putut ca să mă învețe să fiu o lady, dar, chiar și așa, i-a fost peste poate. Niciun cusur al firii mele nu trebuie să-i fie imputat ei. Cât despre tatăl meu, afacerile îl țineau departe de casă mult timp, așa că am avut o relație distantă și de aceea s-a arătat mai îngăduitor cu mine; își permitea luxul de a-mi vedea devierile de comportament ca pe niște capricii încântătoare, pe când mama a trebuit să suporte hainele murdare și distruse, rezultatul respectivelor capricii. Îl priveam ca pe un posibil zeu păgân, ocrotitor al familiei, dorindu-i din suflet tot ce e mai bun, dar niciodată nu prea am știut cum să mă apropii de el.

Dacă vă interesează restul familiei, ar trebui să știți că eram a patra din șase frați și, cum am mai spus, singura fată. Majoritatea fraților mei, foarte importanți pentru mine pe plan personal, nu vor avea un rol deosebit în această poveste. Viețile lor nu au interacționat prea mult cu cariera mea.

Singura excepție este Andrew, pe care deja l-am menționat, cel de la care am sustras briceagul. Mai mult decât oricine altcineva, el mi-a fost cel mai zelos susținător în tot ce făceam, lucruri care pe mama o aduceau la disperare. Când a auzit despre tentativa mea sângeroasă din spatele clăii de fân, l-a impresionat cum numai un băiețel de opt ani poate fi impresionat și a insistat să păstrez cuțitașul ca pe un trofeu al isprăvii mele. Nu-l mai am; merita un loc de onoare lângă

Greenie și Gotherham, dar l-am pierdut în mlaștinile din Mouleen, nu înainte de a-mi salva viața, eliberându-mă de lațurile în care m-au prins pirații Labane, drept care îi sunt recunoscătoare frățiorului meu.

De asemenea, îi mulțumesc și pentru că mi-a fost alături în copilărie, fiind privilegiată să am un băiat lângă mine. Când tata era plecat din oraș, Andrew împrumuta cărți pentru mine pe numele lui. Așa ajungeau în camera mea texte la care n-aș fi avut acces niciodată, pe care le ascundeam sub saltea și în spatele șifonierului. Noii menajere îi era frică să n-o găsească cineva stând jos, așa că nu mai mergea vechea înțelegere. Norocul meu că era ahtiată după dulciuri și așa am ajuns la un acord nou, grație căruia puteam să citesc adesea până noaptea târziu.

Aproape toate cărțile pe care le luam în numele meu erau, bineînțeles, de științele naturii. Orizontul mi s-a lărgit de la înaripate la creaturi de toate felurile: mamifere și pești, insecte și reptile, plante de sute de feluri, pentru că în perioada aceea cunoștințele noastre erau destul de generale și puteai să le dobândești foarte ușor.

În unele volume erau și referiri la dragoni. Nu aveau mai mult de câteva pasaje trecătoare, idei formulate pe scurt, care mai mult mi-au făcut poftă de cunoaștere. În câteva am dat peste trimiteri la o anumită lucrare: *Istoria naturală a dragonilor* de Richard Edgeworth. Carrigdon & Rudge a tipărit un nou tiraj de curând, am văzut în catalogul de toamnă. Am riscat mult furișându-mă în biroul tatălui meu, lăsând catalogul deschis la pagina care anunța apariția unei noi ediții a cărții. Descria *Istoria naturală a dragonilor* ca fiind „cea mai importantă lucrare de referință în domeniul dragonilor, disponibilă în limba noastră“. Bineînțeles că asta va fi de ajuns ca să-i atragă atenția tatălui meu.

Am avut câștig de cauză, pentru că am primit-o la următoarea comandă de cărți. Nu puteam s-o am imediat – Andrew nu putea să împrumute o carte pe care tata să n-o fi citit încă – și aproape că am luat-o razna așteptând-o. Totuși, la începutul iernii, Andrew mi-a înmânat-o pe coridor, spunându-mi:

– A terminat-o de citit ieri. Ai grijă să nu te vadă nimeni cu ea!

Eram în drum spre salon pentru lecția săptămânală de pian, iar dacă mă întorceam în camera mea întârziam. Prin urmare, m-am dus repede ca să ajung înaintea profesorului și am ascuns-o sub o pernă cu câteva secunde înainte să intre acesta. L-am întâmpinat cu cea mai bună curtoazie și apoi m-am străduit să nu-mi arunc privirea spre divan, de unde simțeam

cum mă ispitește cartea încă necitită. (Aș spune că prestația mea a avut de suferit din cauza distragerii, dar e cam greu ca ceva atât de groaznic să mai aibă de suferit. Deși îmi place muzica, nici până în ziua de azi n-aș putea ține un acord, chiar dacă mi l-ai lega în jurul taliei pentru siguranță.)

Cum am scăpat de lecție, m-am apucat imediat de citit și am făcut pauză doar când trebuia să o ascund. Îmi imaginez că în zilele noastre nu e atât de cunoscută ca atunci, fiind înlocuită de altele, de lucrări mai cuprinzătoare, așa că e posibil ca cititorilor mei să le fie greu să-și imagineze cât de nemaipomenită îmi părea la momentul acela. Criteriul de identificare al lui Edgeworth pentru „dragoni adevărați“ a fost un punct de plecare foarte util pentru mulți dintre noi și lista lui cu clasificările speciilor e cu atât mai impresionantă, pentru că a fost concepută mai degrabă din corespondența cu misionari și negustători decât din observațiile proprii. A ridicat chiar și problema „dragonilor inferiori“, numind asemenea creaturi wyverni [3], care nu se încadrau într-un criteriu anume, dar apăreau, totuși, (conform teoriilor de atunci) ca ramuri ale aceluiași arbore genealogic.

Despre influența acestei cărți asupra mea spune mult faptul că am citit-o de patru ori, pentru că o dată cu siguranță nu ar fi fost de ajuns. Așa cum unele fetițe de vârsta mea devin obsedate de cai și îndeletniciri ecvestre, eu am făcut o pasiune nebună pentru dragoni. Și ea mă definește perfect, pentru că n-a dus doar la prima mea preocupare din viața de adult (care a inclus câteva activități ici și colo, considerate, poate, dezordonate, ci și la acțiunea în care m-am implicat la scurt timp după ce am împlinit paisprezece ani.

Capitolul 2

Șantaj – Prostie nesăbuită – O întâmplare și mai nefericită cu un drago-lup – Aproape să-mi pierd rochia pe un umăr

Spre rușinea noastră, pe-atunci știam foarte puține despre dragoni, ca și cum n-ar fi existat dragoni adevărați în Scirland, iar domeniul istoriei naturale abia începuse să se extindă. Cu toate acestea, cunoșteam foarte bine informațiile disponibile despre verii mai mici ai dragonilor pe meleagurile noastre și niciun ordin sau nicio sumă de bani nu putea să mă convingă să trec peste ocazia de a învăța mai mult la fața locului.

Așa că, atunci când s-a aflat că a fost zărit un drago-lup pe proprietatea noastră, nu o dată, ci de mai multe ori, și de către martori diferiți și că făptura aceea făcea oile să turbeze, vă puteți imagina că am devenit și mai interesată. Numele, bineînțeles, este unul fantezist; n-are nicio legătură cu lupii, doar cu obiceiul lor de a devora animalele de la fermă de parcă ar fi dreptul lor. În momentul de față, sunt pe cale de dispariție în Scirland și nici atunci nu erau prea mulți; nimeni nu văzuse vreunul prin zona noastră de mai bine de o generație.

Cum puteam să ratez șansa?

Mai întâi, trebuia să pun la cale un plan ca să văd bestia. Tata s-a apucat imediat să organizeze o vânătoare, cum ar fi făcut și pentru un lup care i-ar fi creat o neplăcere. Să fi cerut voie să-i însoțesc, cum a făcut Andrew, dar fără succes, aș fi fost refuzată. Aveam atâta minte cât să-mi dau seama că, dacă plec de una singură cu speranța să zăresc drago-lupul, o să fie în zadar și foarte periculos. Ca să-mi îndeplinesc dorința trebuia să depun mai mult efort.

Meritul – sau poate vina – pentru ce a urmat îi revine, măcar parțial, unicei Amanda Lewis, din familia care locuia cel mai aproape de noi în tinerețea mea. Tatăl meu era prieten bun cu domnul Lewis, ceea ce nu se poate spune însă despre mama și doamna Lewis, iar asta a dat naștere unei tensiuni vizibile la

fiecare întâlnire în societate, mai ales când mama își exprima dezaprobarea față de fiica lor.

Amanda era cu un an mai mare decât mine și singura fată apropiată de vârsta mea, cu același statut social din cam toată Valea Râului Tam. Spre necontenita disperare a mamei, era și ceea ce tinerii din ziua de azi ar numi *fashion addict,* ceea ce nu era deloc potrivit în vremea respectivă, vreme în care ei i se părea însă că trebuie să fii la modă. (N-am fost niciodată *fashion addict* și, e limpede, faptul că nu mă îmbrac cum dictează moda nu este niciodată la modă.) Dar, cum nu aveam cu cine să ies în lume, mama nu putea să-mi interzică să-i vizitez pe cei din familia Lewis și astfel Amanda a fost cea mai bună prietenă a mea până când drumurile noastre s-au despărțit, odată cu căsătoria.

În ziua în care am aflat de drago-lup am mers două mile până la ea acasă ca să-i spun vestea, care i-a aprins imediat imaginația bogată. Strângând o carte la piept, Amanda a venit într-o suflare și mi-a zis, cu ochii strălucindu-i ca unui drăcușor:

– O, e *ușor*! Trebuie să te îmbraci ca un băiat și să pleci cu ei la vânătoare!

Să nu se înțeleagă că vreau să-i pun în cârcă această întâmplare prietenei mele din copilărie și vă asigur că eu, nu ea, am fost aceea care a găsit o modalitate să pună ideea ei în practică. Mereu a fost așa: ideile prea nebunești pentru ca alții să le ia în serios sunt exact acele idei care mă acaparează și pentru care fac planuri, de cele mai multe ori în mod organizat și logic. (Vă spun asta nu din orgoliu, pentru că este un obicei prost, care aproape m-a omorât și nu doar o dată, ci din sinceritate. Dacă nu înțelegeți ceea ce și soțul meu a numit țăcănitul meu spirit practic, veți înțelege prea puțin din viața mea.)

Așa că ideea Mandei a fost scânteia; iasca și surcelele care au dat naștere flăcării au fost în întregime doar ale mele. Iar treaba a mers ca atare.

Pe moșia noastră erau niște băiețași care făceau diverse treburi, majoritatea fără casă. Eu nu eram foarte apropiată de ei, dar era unul, Jim, asupra căruia aveam influență. Mai precis, am dat o dată peste el în niște împrejurări compromițătoare cu una dintre servitoarele de la parter. Căutam un loc unde să ascund un craniu mic și fascinant, pe care nu puteam să-l identific, și, cum îl aveam înfășurat în fuste, Jim nu avea de unde să știe propriile mele împrejurări compromițătoare. Prin urmare, îmi era dator și am considerat că acum este timpul să-mi facă o favoare.

Să mă ia la vânătoare era, bineînțeles, o abatere pentru care putea fi dat afară, fără să i se dea vreo recomandare ca să facă rost de slujbă în altă parte. Aș fi putut să-i fac același rău vorbind despre flirturile lui cu menajera, dar, deși nu am făcut-o, l-am lăsat totuși să creadă că aș fi putut s-o fac. Puteți să credeți că sunt o ființă groaznică și acum roșesc când îmi amintesc de șantaj, dar nu pretind că am avut scrupule. Jim, am insistat, trebuia să mă ia la vânătoare.

Aici relația rece dintre mama și doamna Lewis mi-a servit scopului foarte bine. Amanda i-a zis mamei că m-a invitat la ea toată după-amiază și seara, ca să mă întorc a doua zi de dimineață, iar mama, prea puțin dornică să corespondeze cu vecina, mi-a dat voie fără să mai pună și alte întrebări. Așadar, în dimineața când trebuia să înceapă vânătoarea, Amanda s-a oprit pe la noi cu un servitor, invitându-mă să petrec câteva zile cu familia ei.

După ce am mers puțin, am smucit calul, am înclinat capul din șa spre ea, în timp ce valetul ei se uita mut de uimire.

– Mulțumesc, Manda.

Ei i s-au luminat ochii:

– Trebuie să-mi povestești *tot* când se termină!

– Cu siguranță, i-am răspuns, chiar dacă știam că probabil se va plictisi repede de poveste, în caz că nu născocesc vreo poveste de dragoste palpitantă din timpul partidei de vânătoare.

Amandei îi plăcea să citească romane senzaționale, nu cărți de istorie naturală.

Am lăsat-o să se descurce cu valetul prin orice mijloace pe care le găsește potrivite și am luat-o înapoi pe drumurile spre câmpul unde avea loc întâlnirea pentru vânătoare. Jim mă aștepta lângă un izvor ascuns, așa cum stabilisem.

– Le-am zis că ești vărul meu venit în vizită, mi-a spus, înmânându-mi un sac cu haine. Acolo jos e o nebunie, vin oameni de peste tot. Nimănui nu i se va părea ciudat dacă te alături.

– Sunt gata imediat, i-am zis și m-am ascuns undeva unde să nu mă poată vadă.

Uitându-mă tot timpul în urmă, ca nu cumva să vină după mine, mi-am scos hainele mele obișnuite și mi-am pus cele mai bărbătești haine pe care mi le-a putut aduce. (Cuvintele nu pot exprima, trebuie să adaug, cât de ciudat mi se părea să port pantaloni bărbătești pentru prima dată; mă simțeam pe jumătate dezbrăcată. I-am mai purtat de-atunci în multe ocazii, pantalonii fiind mult mai practici decât fustele când urmărești dragoni, dar mi-a luat mulți ani să mă acomodez.)

Spre cinstea lui, Jim s-a înroșit când m-a văzut îmbrăcată atât de scandalos. A fost un flăcău de treabă. Ba chiar m-a ajutat să-mi îndes părul sub o șapcă și, cu el ascuns, cred că m-am transformat într-un tip acceptabil. Dar pe-atunci încă nu mă dezvoltasem complet și eram toată un mânz cu mâini, picioare și cu prea puțin în zona șoldurilor și a sânilor.

(Și de ce oare trebuie, vă întreb acum, ca editorul meu să se plângă de limbajul folosit, din moment ce am scris câteva cărți despre anatomia și reproducerea dragonilor într-o limbă mult mai directă? Nu va dori să păstreze partea aceasta, presupun, dar o să-l conving. Vârsta și statutul îmi oferă anumite avantaje.)

Cel mai palpitant a fost în dimineața aceea, când Jim mi-a înmânat o pușcă. A văzut fața pe care am făcut-o și mi-a spus:

– Nu știți s-o folosiți, nu?

– De ce aș ști? a fost răspunsul meu, pe un ton mai ascuțit decât merita.

Însă eu insistasem să mă îmbrac în haine de băiat. Și nu era corect să mă comport acum ca o domniță jignită.

A luat-o ușor.

– Deci e foarte simplu. Iei patul de armă, îl pui pe umăr, ochești…

Și i-a pierit glasul. Suspectez că, la fel ca mine, își închipuia posibilele consecințe ale faptului că eu trebuia să trag cu arma în toiul unei partide de vânătoare, când e haos.

– Ce-ar fi să nu o încărcăm? am întrebat, iar el a fost de acord:

– Da, mai bine.

Ca atare, așa am ajuns să merg la o vânătoare de drago-lup, deghizată în băiat, cu părul strâns sub o șapcă și cu o pușcă neîncărcată în mână, călare pe iapa mea Bossy, dată peste tot cu praf, ca să-i ascund blana lucioasă. Jim a avut dreptate când a spus că-i nebunie. În ciuda eforturilor tatei, era o adunătură dezorganizată, cu mult prea mulți oameni. Dar puțini ar fi vrut să-și rateze șansa de a vâna un drago-lup.

Ziua a decurs bine, iar eu abia puteam să-mi țin în frâu entuziasmul în timp ce mergeam. Locurile în care a fost văzut drago-lupul nu erau prea departe de conacul nostru, de aceea tata s-a mișcat atât de repede să organizeze vânătoarea, dar tot era ceva de mers.

Moșia noastră avea mai mult soluri pietroase, accidentate, bune pentru oierit, chiar dacă aveam și niște țărani arendași pe Valea Râului Tam. Conacul era construit fix în nordul văii. Dacă mergeai de la est la vest, terenul era mai domol, dar drumul nostru ducea către nord, unde terenul urca prea abrupt

ca să merite curățat. Acolo pinii încă făceau legea, iar în umbra lor se zicea că se ascundea drago-lupul.

Mă țineam de Jim ca un scai și făceam pe rușinoasa ca să nu fiu nevoită să răspund la mai multe întrebări decât ar fi fost cazul. Nu mă așteptam ca vocea să-mi vină în ajutor, chiar dacă treceam ca un băiat fără barbă. Jim s-a comportat exemplar în privința asta, vorbind de ajuns, astfel încât să nu mai apuce nimeni să spună ceva – chiar dacă poate vorbea de emoție. Avea destule motive să fie îngrijorat.

Am ajuns la pădurile din nord la scurt timp după prânz, moment în care organizatorii s-au apucat să pună la punct amănuntele partidei.

– Repede, să ne ducem spre Simpkin, i-am spus, forțându-l pe Jim să se îndepărteze de tatăl meu și de ceilalți bărbați care ar fi putut să mă recunoască.

Din frânturile de discuție auzite am înțeles că pregătirile începuseră cu mult mai devreme în ziua aceea. Ne-am adunat mai jos de un crâng, de unde vântul aducea un miros greoi de mortăciune. Se pare că vânătorii tatei plantaseră hoituri în zona respectivă de mai multe zile ca să-l atragă pe drago-lup într-un loc marcat. Câteva suflete curajoase s-au avântat mai departe în dimineața aceea ca să examineze crângul și au găsit semne că făptura cu pricina se odihnise acolo.

Ceea ce a urmat a fost o harababură pentru mine, care nu știam nimic despre ce presupune o vânătoare. Bărbații țineau în zbilțuri ogarii și câinii mastiff, care aveau botniță ca să nu latre și să ne dea de gol. Îmi păreau atât de neliniștiți… Câinii care vânează lupii fără frică tot te pot lăsa baltă cum simt vreun specimen de dragon. Cu toate astea, mânuitorii lor îi împingeau și îi asmuțeau spre poziții deja stabilite, unde am înțeles că trebuia să ademenească drago-lupul. Un arc format din localnici a fost trimis cu torțe neaprinse, departe, în pădure. La timpul potrivit, au aprins torțele și s-au apropiat de culcușul animalului, provocându-l să zboare.

Cel puțin, asta a fost intenția. Drago-lupii sunt animale viclene. Nimeni nu era sigur că el va pica în capcana noastră. Călăreții au fost organizați în alte zone, eu și Jim printre ei: dacă creatura o lua la fugă, trebuia să o urmărim și să o doborâm.

Cititorii perspicace vor ghici că nu m-aș fi deranjat să menționez acest ultim aspect, dacă partida ar fi decurs conform planului.

Prima dată am zărit drago-lupul ca o mișcare ștearsă, țâșnind din pădure. Nu știu exact ce trebuiau să facă dulăii în clipa aceea, dar e clar că n-au avut nicio șansă; dragonul s-a năpustit prea iute asupra lor.

Fiind dintr-o specie foarte rară, vânătorii i-au subestimat viteza. Creatura a sărit peste un mastiff, saltul soldându-se brusc cu sânge împroșcat. Ceilalți câini au ezitat înainte să sară la bătaie, iar întârzierea ne-a dat peste cap toate planurile noastre bine puse la punct. Totul s-a dus de râpă și acum trebuia să-l urmărim.

M-am priceput la călărie dintotdeaua, căci pe-atunci nu era ceva ieșit din comun ca fiicele micilor nobili să învețe să stea pe cal, cu picioarele așezate de o parte și de alta a șeii. Însă în hoinărelile mele cu Bossy prin împrejurimile moșiei nu mai experimentasem niciodată așa ceva.

Jim a dat pinteni calului, iar al meu l-a urmat din instinct, dorind (așa cum fac caii) să nu rămână singur. În scurt timp galopam prin zona stâncoasă într-un ritm mult mai rapid decât ar fi considerat mama că e sigur. Drago-lupul era destul de departe, deja mult mai în față și doar datorită istețimii unor localnici n-a scăpat de tot de noi. Ei i-au ținut calea cu foc și l-au făcut iar s-o ia spre sud, unde noi l-am încolțit ca să-l prindem.

Câinii alergau de parcă ar fi vrut să răzbune moartea fratelui lor, luând-o mult înainte. Au încercuit drago-lupul, în timp ce cornurile de vânătoare le porunceau să latre ca să redirecționeze grupurile de călăreți într-acolo. Mult prea curând, de altfel, am ajuns în altă parte din ținutul păduros și am înțeles de ce aleseseră inițial poiana aceea izolată ca să-și lase momeala: odată aflați pe drumul principal din pădure, o să ne fie mult mai greu să găsim și să prindem dragonul.

În ciuda eforturilor nemaipomenite ale vânătorilor și ale dulăilor, creatura a ajuns la marginea pădurii. Unul dintre vânătorii tatei, un flăcău cu fața cenușie ca stâncile din jur, s-a lipit de pământ, iar atunci mi-am adus aminte că el nu știa că este în prezența unei domnișoare.

– Acum n-o să mai alerge atât de repede, a spus, privind spre negura în care a dispărut. Dar o să fie al dracu' de greu să-l găsim.

A fost prima dată de la începutul urmăririi când am putut să ne tragem puțin sufletul. Unii dintre bărbați aveau discuții scurte, conversații greu de înțeles, din care singura informație pe care o puteam extrage era că de acum trebuia să folosim anumite tehnici comune vânătorii de mistreți. Cum nici despre asta nu știam mai mult decât despre vânătoarea de lupi, schimbarea n-a însemnat prea mult pentru mine, dar s-au adus mastiffii, iar dulăii au fost chemați înapoi. Situația cerea acum mai mult forță decât viteză.

Pinii de acolo erau bătrâni și înalți cât să călărim pe sub ramurile lor fără să ne ferim, iar grație covorului format din

acele lor terenul era aproape gol, mai puțin locul unde a căzut un copac și unde s-a format o denivelare unde ar putea crește alte plante. În curând am pierdut din vedere mare parte din vânătoare, dar Jim a rămas cu mine, iar restul grupului nostru de cealaltă parte. Printre copaci auzeam câteva împușcături, însă trâmbițele coarnelor ne spuneau că nu s-a zărit încă nimic. Lătrături isterice… apoi nimic.

Ne-am oprit, mai mult ca să ne stabilim drumul pe mai departe, pentru că un zid de mărăcini a apărut în fața noastră. M-am uitat la Jim și el la mine.

– Ar trebui să vă duc acasă, domniță, mi-a zis în șoaptă ca să nu audă ceilalți, chiar dacă nu era nimeni pe aproape. Deja nu mai este sigur.

Pentru prima dată, am fost de acord. Scopul meu a fost doar să văd dragonul viu înainte de toate, și nu ca pe un trofeu mort, dar am înțeles că sunt slabe șanse să se întâmple. Era foarte posibil ca toată ziua să nu văd nimic mai mult decât forma aceea în mișcare care a măcelărit unul dintre mastiffi.

În timp ce eu mă gândeam la asta, Jim s-a întors dintr-odată și a mânat calul fix spre mine.

Bossy s-a ridicat pe picioarele de dinapoi și a nechezat, scoțând un sunet înspăimântător, după care s-a scuturat și m-a aruncat din șa. A fost cât pe ce să calce peste mine. M-am aruncat în fund peste o grămadă de spini, mi s-a tăiat respirația, iar Jim a șuierat și a gemut într-un fel cum nu mai auzisem până atunci.

Ceea ce mi-a atras atenția, totuși, a fost un lung mormăit.

Se știe că în ținuturile unde sunt încă numeroși, drago-lupii preferă femeile pe post de victime. Din păcate, e un detaliu pe care l-am uitat, iar Sir Richard Edgeworth nu l-a inclus în cartea lui altminteri splendidă.

M-am uitat la drago-lupul care era gata să sară, ghemuit deasupra unui ditai morman de stânci. Pielea lui crăpată era maro-închis și se se potrivea cu împrejurimile noastre, iar ochii îi erau de un purpuriu turbat. Era scund și avea picioare puternice, cu gheare bune pentru cursele de viteză pe distanțe mici, cu o coadă flexibilă, care se mișca dintr-o parte în alta, ca a unei pisici. Chiar în spatele umerilor avea o pereche de aripi primitive, care se înălțau și coborau.

Nu puteam să-mi iau ochii de la el. Cu mâna dreaptă căutam orbește prin mărăcini pușca pe care o scăpasem, dar nu o găseam. M-a apucat panica. Ghearele lui se încordau pe stâncă. Bâjbâiam cu stânga peste tot și iată! Degetele au dat de patul unei puști. Am tras-o spre mine, ridicând-o așa cum am văzut că fac bărbații, iar atunci el s-a încordat, iar eu am ridicat

pușca mai sus și, când am încordat degetul pe trăgaci, mi-am adus aminte: *nu aveam arma încărcată.*

Am auzit un zgomot asurzitor, iar drago-lupul a aterizat fix lângă mine, ghearele lui trecând prin cămașa și umărul meu ca un cuțit prin unt.

Am țipat și m-am rostogolit într-o parte, scăpând arma iar, arma care trebuie să fi fost a lui Jim, pentru că sigur *era* încărcată. Ce s-a întâmplat cu Jim? Drago-lupul s-a întors să mă atace iar. Corpul lui masiv era mai agil decât părea și, chiar dacă acum se vedea niște sânge pe pielea lui – îl nimerisem din plin –, era departe de a fi înfrânt.

Aici ar trebui să scriu ceva eroic, dar adevărul e că primul gând care mi-a trecut prin minte a fost: *Pentru asta ai venit și va fi ultimul lucru pe care-l vei vedea.*

S-au auzit mai multe împușcături destul de puternice ca să țip din nou și să mă ghemuiesc, îngrozită că gloanțele mă vor nimeri, că drago-lupul se va repezi iar la mine, că într-un fel sau altul tot voi muri.

Am auzit mormăituri în delir, un nechezat de cal în agonie, bărbați trăgând și sunând din corn, iar după un moment sau două am recunoscut un sunet binecuvântat, pentru că era același cântec de corn care răsuna când se întorceau victorioși de la vânătoare: *prada la pământ*.

După aceea, erau bărbați în jurul meu, iar eu m-am îndreptat doar ca să-mi dau seama că mi-a picat șapca la un moment dat, în timp ce încercam să scap, iar părul mi s-a desprins din panglica ce-l ținea strâns în vârful capului. Parcă erau vrejuri maro peste tot, fâlfâind ca niște afișe publicitare: *Aici! Iată! O fată!*

Cam asta i-am auzit spunând. (Dar parcă folosind mai multe vulgarități.)

Și mai multe murmure, iar tata era acolo, se uita la mine cu groază, un minor zeu păgân, aproape leșinat din pricina a ceea ce făcuse fiica lui. Cred că m-am uitat la el. De aici încă îmi amintesc tulbure ce s-a întâmplat, pentru că, din câte știu, am intrat în stare de șoc. Tata m-a ridicat, eu l-am întrebat de Jim, dar nu mi-a răspuns nimeni. În scurtă vreme mă aflam pe calul tatălui meu, încă prinsă în brațele lui, ieșind din păduri și îndreptându-ne spre partea cealaltă a dealului, la bordeiul unui cioban.

Un doctor care însoțise alaiul de vânătoare ca să aibă grijă de câini și de oameni a ajuns și el la scurt timp după noi. Nu eram, totuși, primul său pacient. Am auzit vocea lui Jim gemând din partea cealaltă a cămăruței, dar nu-l puteam vedea prin mulțimea de oameni care se adunaseră acolo.

– Nu-i faceți niciun rău! am zis fără să mă adresez cuiva anume, chiar dacă știam că doctorul încerca să-l ajute. Nu-l învinovățiți pe el, pentru că eu l-am pus s-o facă. Iar el m-a apărat. S-a aruncat în fața drago-lupului când m-a atacat.

Cam asta am putut să pun cap la cap după întâmplare.

Rănile cu care s-a ales Jim de pe urma faptei lui vitejești au fost unul dintre cele două lucruri care l-au salvat de la a fi concediat în mod rușinos. Celălalt, cu care mă pot mândri puțin, a fost pledoaria mea fără sfârșit, în care am insistat că el nu are nicio vină că m-a adus la vânătoare. Mult timp după aceea aveam să mă simt vinovată și mă tem că am continuat cu povestea asta destulă vreme după ce tatăl meu deja luase hotărârea să-l păstreze.

Toate astea s-au întâmplat mai târziu, oricum. După ce a terminat cu Jim, medicul a venit la mine și a izgonit pe toată lumea din bordei, mai puțin pe tata și pe Jim, care acum dormea, căci rana mea era pe umăr și nu se cuvenea ca ceilalți să fie acolo în timp ce primeam îngrijiri. (Chestia asta mi s-a părut prostească chiar și atunci, pentru că domnișoarele din vremea aceea puteau purta rochii cu umerii goi, care arătau cam tot atât de mult din corp cât au arătat și îngrijirile lui.)

Mi-a dat să beau niște coniac înainte, din care nu mai gustasem niciodată, iar din pricina tăriei aproape că mi-au ieșit ochii din cap. Dar ei mi-au dat și mai mult, după care au turnat și peste rănile de la umăr ca să le curețe. Atunci am izbucnit în plâns, dar, grație coniacului, nu-mi mai păsa că plâng. Când a început doctorul să mă coasă, deja nu mai conștientizam ce se întâmplă, exceptând faptul că-i spunea tatei în șoaptă:

– Ghearele erau ascuțite, așa că nu are carnea prea zdrențuită. În plus, e tânără și puternică. Dacă nu se infectează, se va vindeca bine.

Chiar dacă buzele îmi erau lipite și nu mă ascultau, am încercat să mormăi cum că vreau să port rochii cu umerii goi, dar nu cred că s-a înțeles prea bine, iar după aceea am adormit.

Mama scotea flăcări pe nas când am ajuns acasă, bineînțeles, dar nimeni nu m-a întrebat nimic imediat, pentru că au considerat că am nevoie să mă odihnesc în liniște ca să-mi revin din chinuri. Ceea ce nu a fost în totalitate o binecuvântare; căci a însemnat să-mi imaginez ore în șir ce-mi vor spune când va veni timpul. Și, deși nu am imaginația bogată a Amandei, având atât timp la dispoziție, chiar și a mea s-a descurcat extrem de bine.

Când mi s-a permis în sfârșit să mă dau jos din pat și să-mi pun o rochie în locul cămășii de noapte, m-am dus în salonașul

meu (la două zile după ce le-am zis că sunt gata să mă dau jos din pat), unde l-am găsit pe tata așteptându-mă.

Mă pregătisem pentru asta. În afară de neplăcerile suferite, cele două zile avuseseră și avantajele lor.

– Cum se mai simte Jim? am întrebat înainte să apuce să spună ceva, pentru că nimeni nu-mi zisese nimic despre el.

Tata s-a încruntat în spatele bărbii.

– Își va reveni. Cu toate că a fost rănit destul de serios.

– Îmi pare rău pentru el, am zis cât am putut de sincer. Dacă nu era el, aș fi fost moartă. Nu e vina lui că am fost acolo.

Oftând, mi-a făcut semn să iau loc lângă el. M-am așezat pe un scaun, și nu în locul pe care mi l-a arătat cu iubire, nedorind să arăt ca una care are nevoie de o canapea pe care să leșine.

– Știu, mi-a răspuns el cu oboseală în voce. În primul rând, o nebunie ca aceasta nu ar fi fost ideea *lui.* Ar fi trebuit să refuze, bineînțeles, și să mă informeze…

– Nu l-aș fi lăsat, am intervenit, gata să mă martirizez. Nu trebuie…

– Să-l învinovățesc, știu. Ai mai spus-o de atâtea ori.

Am fost inspirată și am tăcut, în loc să mai protestez.

Tata a oftat încă o dată în timp ce se uita la mine. Razele dimineții târzii pătrundeau prin ferestre și luminau toți trandafirii brodați de pe tapiserie; sobru, în costumul lui gri, tata nu părea deloc în apele lui. Nu puteam să-mi amintesc ultima dată când venise în salonașul meu, în caz că venise vreodată.

– Ce mă fac eu cu tine, Isabella? m-a întrebat.

Am lăsat capul în jos și am încercat să par umilă.

– Pot să-mi imaginez ce o să-mi zici, dacă îți dau o șansă cât de mică. Voiai să vezi drago-lupul, nu-i așa? În viață, de preferat, nu mort, dar în siguranță. Cred că ar trebui să-l învinovățesc pe Sir Richard Edgeworth.

Capul meu a tresărit la auzul acestor vorbe și, fără îndoială, vina îmi era scrisă pe toată fața. A dat din cap.

– O, sunt mult mai atent cu cărțile din bibliotecă decât crezi. Catalogul, atât de atent înfășurat la loc, sau o carte cu mai puțin praf decât în mod normal. De aceea mama ta a considerat că ar trebui să o concediem pe menajeră, dar pe mine nu mă deranjează puțin praf. Mai ales când mă pune în gardă despre activitățile clandestine ale fiicei mele.

Nu știu de ce mi s-au umplut ochii de lacrimi, de parcă furișatul în biblioteca lui ar fi fost ceva ce regretam mai mult decât escapada cu drago-lupul. Dezamăgirea mamei era ceva la ordinea zilei, dar pe a lui, mi-am dat seama, nu puteam s-o îndur.

– Îmi pare rău, tată.

S-a instaurat tăcerea. Plângând de rușine, mă întrebam câte menajere trăgeau cu urechea la gaura cheii.

În sfârșit, el s-a îndreptat și m-a privit în ochi.

– Trebuie să mă gândesc la viitorul tău, Isabella, a spus. La fel și tu. Nu vei fi o fetiță totdeauna. Peste câțiva ani trebuie să-ți găsim un soț, ceea ce nu va fi ușor, dacă insiști să intri în belele. Ai înțeles?

Niciun domn nu ar vrea o soție plină de cicatrici căpătate în urma aventurilor eșuate cu bestii periculoase. Niciun domn nu ar lua o femeie cu care să se rușineze. Niciun domn nu s-ar căsători cu mine, dacă aș continua pe drumul acesta.

Câteva clipe, tremurând sfidătoare, am vrut să-i spun tatălui meu că aș dori să rămân fată bătrână, iar atunci totul s-ar duce naibii. (Da, am gândit fix așa; credeți că fetele de paisprezece ani nu au auzit niciodată bărbații înjurând?) Eu iubeam lucrurile acelea. De ce să renunț la ele pentru compania unui bărbat care ar vrea să țin gospodăria, iar în rest să mă plictisesc făcând terci?

Dar nu eram chiar atât de lipsită de bun-simț încât să cred că opoziția mea ar avea un final fericit, pentru mine sau oricine altcineva. Lumea nu funcționa așa.

Sau, cel puțin, așa mi se părea mie la înțeleapta vârstă de paisprezece ani.

Pin urmare, mi-am ținut gura închisă, încordându-mă cu toată forța. Sub bandajele care se lărgeau, m-a ars umărul.

– Da, tată, i-am spus. Înțeleg.

Capitolul 3

Perioada gri – Cai și desen – Șase nume pentru Vremea mea – Menajeria regelui – Conversația stângace de acolo – Perspectiva de a avea un prieten – Vremea mea continuă – Altă conversație stângace, dar cu rezultate bune

Vă scutesc de o enumerare fără sfârșit a următorilor doi ani. E suficient să-i numesc „perioada gri“, pentru că am încercat să mă fac o domnișoară cum se cade, împotriva adevăratelor mele înclinații, astfel nelăsând nici pic de culoare în viața mea. Colecțiile mele de ciudățenii din natură au dispărut, ascunse în păduricea din spatele casei. Cartoanele din care făcusem etichete pentru diverse obiecte au fost arse, cu mare (să nu spun melodramatică) ceremonie. Mă murdaream numai atunci când mai culegeam câte o floare din grădină.

Doar Greenie a mai rămas, ascuns undeva unde mama n-ar fi putut să-l găsească. Era singura comoară de care nu mă puteam lepăda.

Totuși, aș minți dacă aș spune că am renunțat de tot la pasiunile mele. Caii erau o distracție acceptabilă, dacă nu mai erau dragonii, și așa, în compania Amandei Lewis, mi-am îndreptat atenția spre ei. Nu aveau aripi – greșeală pe care nu le-o puteam scuza –, dar am învățat ceva bun despre ei în acești doi ani: rasele și conformația lor; modele de coloratură, trapul diferit, toate acestea au venit de la sine, odată cu tot ce se putea învăța. Am păstrat jurnale ample, scrise cifrat, astfel încât mama să nu le poată citi, o mie de detalii despre lumea ecvestră, de la fizionomie la mișcări, comportament și altele.

Caii, se pare, au dus indirect la o nouă și neașteptată sursă de plăcere. În timp ce umărul mi se vindeca și destul de mult chiar și după, mă considerau prea plăpândă pentru a călări, dar eu nu suportam să stau în casă toată ziua. Așadar, i-am pus pe servitori să-mi scoată un scaun în padoc când era frumos afară și acolo stăteam să fac schițe.

Oamenii îmi spuneau mereu lucruri drăguțe, dar absolut deplasate despre „talentul“ meu la desen. Adevărul este că nu am talent și niciodată n-am avut. Dacă vreuna dintre schițele mele din tinerețe a supraviețuit, o să v-o arăt ca dovadă; erau la fel de stângace ca ale oricărui începător. Dar desenul era un mijloc de petrecere a timpului liber potrivit pentru o domnișoară, unul din puținele care mi-au plăcut, și cu siguranță sunt încăpățânată. Așa că, prin practică autoimpusă, am învățat regulile perspectivei, ale umbrei și cum să transpun cu creta sau creionul ce am văzut. Andrew, plictisit de această întorsătură a lucrurilor, m-a abandonat o vreme, dar puteam să-l conving să-mi spună când venea veterinarul la cai să le trateze rănile sau să moșească iepele. Și așa am învățat anatomie. Ușurată să mă vadă cu preocupări de domnișoară, mama s-a făcut că nu bagă de seamă aceste scăpări.

Pe-atunci părea un amărât de înlocuitor pentru marile mele aventuri, care (după cum credeam) se terminaseră o dată pentru totdeauna. Totuși, trecând anii și devenind mai înțeleaptă, am ajuns recunoscătoare pentru ce am obținut în perioada gri. Mi-a perfecționat ochiul și m-a învățat să notez tot ce vedeam: două iscusințe care au stat la baza succeselor mele de mai târziu.

Și totuși, au fost niște ani foarte plictisitori, foarte anoști.

Ei au luat sfârșit când am împlinit șaisprezece ani, odată cu trecerea mea oficială de la „fată“ la „domnișoară“. Mama a început să se preocupe de viitorul meu sau, mai bine zis, și-a pus în acțiune planurile pe care și le făcuse încă de când m-am născut. Avea ambiții mari în privința căsătoriei mele: singura fiică a lui Sir Daniel Hendemore nu trebuia să se mărite cu vreun domn din Valea Râului Tam, ci să meargă la Falchester să-și facă intrarea în societate, unde i-ar putea atrage atenția unui tânăr de viță nobilă.

Răbdarea mea de martiră n-ar fi mers atât de departe, încât să îndur pașnic toate astea, de n-ar fi fost discuția surprinzătoare pe care am avut-o cu tata cu puțin înainte de a fi târâtă la Falchester.

Întâlnirea a avut loc la el în birou, unde mi-am ferit privirea departe de rafturile cu prietenii vechi, uitați. Tata s-a lăsat pe spate în scaunul lui și și-a împreunat mâinile în față.

– Intenția mea, a spus, nu este să te împing spre nefericire, Isabella.

– Știu, tată, i-am răspuns – imaginea fiicei modestă.

Poate un zâmbet să-i fi mijit în spatele bărbii; poate doar mi-am imaginat.

– Faci foarte bine lucrul acesta, a zis, atingându-și încontinuu mijlociul de la mâna stânga de mijlociul de la

dreapta. Într-adevăr, ai devenit o persoană de încredere pentru noi, Isabella. Totuși, știu că în acești ani nu ți-a fost ușor.

N-am putut să-i răspund, neavând nimic de domnișoară ce să-i spun. Țineam prea mult la încuviințarea lui ca să dau totul naibii acum.

– Pețitorii nu mai sunt la modă acum, a continuat el după o pauză. Suntem de părere că ne putem descurca mai bine fără ajutorul lor. Dar mi-am luat libertatea de a plăti pe cineva să-mi facă o listuță, pe care o vei găsi pe masa de lângă tine.

Mută de uimire, am găsit foaia, am deschis-o și am văzut șase nume.

– Un soț dornic să finanțeze o bibliotecă pentru soția lui literată nu e prea ușor de găsit. Mulți ar vedea-o ca pe o cheltuială inutilă. Ai putea, totuși, găsi unul care vrea să-și *împartă* biblioteca. Toți domnii din listă sunt cărturari amatori, cu studii aprofundate, a explicat tata, ochii sclipindu-i în spatele sprâncenelor, iar liniile din jur amenințau să se încrețească. Știu din sursă sigură că cei pe care i-am subliniat dețin exemplare din *Istoria naturală a dragonilor*.

Cum nu-mi mai permisesem să mă gândesc la titlul acela de doi ani, m-a lovit cu aceeași forță cu care îmi închipui că te lovește numele unei iubiri de altădată când îl auzi rostit, al unei ființe pe care n-ai mai văzut-o de ani. O clipă am înțeles-o pe Manda cu poveștile ei senzaționale. Până să-mi găsesc cuvintele, tata a continuat:

– Nu ți l-am ales pe niciunul. Este o sarcină ce vă revine ție și mamei tale, care nu mi-ar mulțumi pentru intervenție. Sunt toți buni de soți, iar, dacă-l prinzi pe vreunul, ai consimțământul meu.

S-a ridicat de pe scaun la timp să mă prindă când am zburat pe lângă birou ca să-l îmbrățișez. Râzând cu o plăcere care m-a surprins, și-a câștigat drum liber către mine. După discuția noastră din salonașul meu, îl coborâsem pe tata de pe piedestalul de minor zeu păgân la rangul de căpcăun care are dreptate – dar se pare că eforturile mele susținute din ultimii doi ani și-au primit recompensa.

Șase nume. Unul dintre ele sigur îmi va aduce bucurie.

Vânătoarea de soți este o activitate asemănătoare cu vânătoarea de vulpi ori de șoimi, chiar dacă armele și *actori*i diferă. La fel cum un bătrân grizonant știe obiceiurile iepurilor și ale prepelițelor, așa și societatea elegantă știe și bârfește orice picanterie despre femeile și bărbații eligibili din anii respectivi. Caii au două funcții: mijloc de transport și mijloc de etalare. Câmpurile și pădurile zonelor rurale sunt înlocuite cu săli de desen, săli de bal și orice alt fel de cameră unde se

poate organiza un eveniment social și poți atrage privirea unui potențial soț.

Și așa societatea a coborât în Falchester, iar coarnele au vestit începutul vânătorii.

Să bârfești despre asemenea subiecte înseamnă să îmbătrânești urât. Cine cui i-a spus ce și cum e uitat imediat, luându-i locul o noutate fierbinte. La vârsta mea înaintată, asemenea detalii mărunte din tinerețe sunt un subiect la fel de anost ca dările de seamă sau văicărelile unei strămătușii ipohondre, care vrea să atragă atenția. Ar trebui să vă bat la cap doar cu partea care a avut efect prelungit, ziua când am ajuns la grădina zoologică a regelui.

Nu era în plan să merg acolo. Planurile scrupuloase ale mamei presupuneau să fiu văzută călărind în parc în după-amiaza aceea. Intenționa să facă o virtute din originile mele de la țară, cerându-mi să-mi etalez calitățile în șa. Dar, săraca femeie, a picat la pat cu o durere de stomac (suspectam peștele gătit prost la Renwick cu o seară înainte), astfel încât nu m-a putut însoți.

Spre norocul meu, Andrew era în oraș în perioada aceea și a venit să-și îndeplinească datoria de a o compătimi pe mama. El încă nu-și căuta o soție. Pe-atunci ba lua o pauză de la studiile universitare, ba se răzgândea o dată pe săptămână dacă să se înroleze în armată și să împuște oameni în țări străine. Dar tot era cel mai mare aliat al meu dintre toți frații, iar când mama s-a îngrijorat din cauza schimbării de plan, s-a oferit să-mi fie escortă pentru ziua respectivă.

Nu prea i-a surâs ei ideea – cei care nu-l cunoșteau l-ar fi putut considera vreun pretendent de-ai mei –, dar nici nu aveam însoțitoare în serviciu. (Amanda, care a ieșit în lume și s-a căsătorit repede, în anul următor, trebuia să stea acasă, căci aștepta primul ei copil și nu putea veni cu mine.) Oferta lui Andrew era mai bună decât să-mi pierd vremea acasă, așa că mama a fost de acord, chiar dacă a șovăit puțin. Andrew m-a luat de braț imediat ce am ieșit pe ușă.

– Nu-ți pune hainele de călărie, mi-a zis *în șoaptă.* Mergem la grădina zoologică.

Am clipit la el, surprinsă, dar cooperantă. Îmi plăcea să călăresc, dar afară, la țară; să merg la trap în cercuri plictisitoare în jurul parcului nu mă atrăgea.

– Dar nu vom intra.

– Ba da, mi-a spus, ochii sclipindu-i de plăcerea conspirației. Contesa de Granby a plănuit turul, iar eu am voie cu un oaspete.

Știam puțin despre menajerie, doar că răposatul tată al regelui o construise pe terenuri foarte întinse, mai jos de

Falchester, iar fiul nu s-a uitat la bani, doar ca s-o vadă plină cu toate creaturile exotice care ar putea fi convinse să trăiască în captivitate. Primul scop a fost acela de a distra familia regală, uneori având porțile deschise, la care, fiindcă am crescut în provincia Tamshire, nu am avut cum să ajung. Așa cum Andrew a ghicit bine, un tur ar fi fost un răsfăț pentru mine.

Ghidul nostru era domnul Swargin, naturalistul regelui. Sub conducerea lui, menajeria a fost organizată după specii: păsările într-o parte, mamiferele în alta, reptilele în a treia și așa mai departe. Specimene împăiate și expuse ale creaturilor răposate erau așezate de-a lungul cuștilor celor care supraviețuiseră. Regele avea papagali, ornitorinci și pești piranha, cuci, cămile și cameleoni. Încercam să-mi țin în frâu entuziasmul. A învăța e un lucru admirabil și la femei, și la bărbați, dar numai când e ce trebuie. (Este opinia societății, bineînțeles, nu și a mea. Mă bucur să pot spune că s-a schimbat cumva de atunci.) Ca o domnișoară ce sunt, ar trebui să-mi manifest interesul doar pentru trilul păsărilor și al altor făpturi drăgălașe, dar măcar mă declar alfabetizată.

Turul a fost dezamăgitor din punct de vedere al organizării, căci oamenii se fâțâiau de colo-colo prin feluritele grădini și în sălile cu pereți de sticlă, foarte puțini acordând atenție discursurilor domnului Swargin. Îmi doream foarte mult să-l ascult, dar nu îndrăzneam să fiu singura dintre toți, așa că am prins doar câteva frânturi, până ne-am oprit în fața a două uși foarte mari.

– Aici, a rostit naturalistul pe un ton apăsat, care a atras mai multe priviri decât în mod normal, păstrăm ceea ce s-ar numi bijuteriile colecției Maiestății Sale, exemplare abia achiziționate. Am rugămintea ca doamnele să aibă grijă, pentru că mulți găsesc creaturile acestea extrem de înfiorătoare.

Din moment ce se știe cât m-am străduit să mă îndepărtez de vechile mele interese, e clar că nu aveam nici cel mai mic indiciu despre noile achiziții ale regelui, care se aflau în spatele acelor uși.

Domnul Swargin le-a deschis și am intrat într-o încăpere foarte mare, acoperită de un dom din panouri de sticlă, care lăsa lumina soarelui să pătrundă în interior. Stăteam pe o pasarelă construită pe perimetrul încăperii, care oferea o vedere de sus a unei gropi adânci, cu nisip pe jos, împărțită de niște gratii masive, ca de plăcintă, în trei țarcuri.

În acele țarcuri se aflau dragoni.

Pierzându-mă cu firea, am dat fuga până la balustradă. În groapa din fața mea, o creatură cu solzi de topaz auriu, mai șters, și-a întors bărbia prelungă spre mine. Din spatele

umărului meu stâng, am auzit o exclamație înăbușită și apoi pe cineva care a scos un oftat și a leșinat. Câțiva domni mai aventurieri au venit la balustradă și și-au șoptit ceva unul altuia, dar nu aveam ochi pentru ei, ci doar pentru groapa cu dragoni. Un zgomot surd s-a auzit când a întors capul spre mine și am văzut un lanț greu la gâtul lui, legat de un lanț mai subțire, priponit de perete. Gratiile dintre țarcuri, am băgat de seamă, erau duble. Între ele era un spațiu, astfel încât dragonii să nu se repeadă unii la alții printre zăbrele.

Fascinată, m-am plimbat încet pe pasarelă. Anexa din dreapta avea un grunz noroios și verde, ținut tot în lanțuri, care nu s-a uitat la mine când am trecut. Al treilea dragon era ceva fusiform, cu solzi albi și ochi roz: un albinos.

Domnul Swargin aștepta la capătul aleii de la ieșire. Aruncându-i o privire, am văzut că se uita la toată lumea foarte atent în timp ce oamenii se plimbau prin încăpere. Ne-a avertizat la începutul turului să nu aruncăm cu nimic și să nu țipăm la animale. Suspectam o îngrijorare aparte aici.

Dragonul auriu s-a retras în cel mai îndepărtat colț din spațiul lui să roadă la un os imens, jupuit de carne. Am studiat bestia cu atenție, fără să-i observ vreo caracteristică anume a anatomiei, comparându-i mărimea cu ceea ce părea a fi un femur de vacă.

– Domnule Swargin, am spus cu ochii încă la dragon, aceștia nu sunt pui, nu-i așa? Sunt pitici.

– Poftim? mi-a răspuns naturalistul, uitându-se la mine.

– Poate mă înșel, îl am doar pe Edgeworth ca referință, iar el din păcate are lipsuri mari în privința ilustrațiilor, dar eu am înțeles că la speciile de dragoni adevărați nu se dezvoltă gulerul de după ureche până la maturitate. Nu am putut să-l observ bine pe cel verde din cealaltă cușcă. Este cumva vreun dragon de mlaștină mulișian? Iar ceilalți nu pot fi adulți complet dezvoltați și, la cât de greu e să ții un dragon într-o menajerie, mi se pare mai simplu să colecționezi specimene pitice decât să aștepți să ajungă puii la maturitate. Bineînțeles, dezvoltarea acestora presupune mult timp, așa că unul ar putea…

În clipa aceea mi-am dat seama de ce făceam și am pus mâna la gură. Prea târziu, mă tem; cineva deja mă auzise. Din partea cealaltă, o altă voce rostește:

– Albinosul e cu siguranță un pitic și nu-i pot determina specia.

Dacă dorești, dragă cititorule, poți să adaugi la imaginea din propria ta imaginație un acompaniament orchestral dramatic. Sugerez ceva într-o notă minoră, funebră, pentru că asta mi-a sunat în cap când m-am prins că tocmai m-am dat de gol că

sunt un șoarece de bibliotecă. Îngrozită din cale-afară, mi-am luat ochii de la dragonul auriu și m-am uitat la domnul care vorbise.

O pereche de picioare dichisite în pantofi de piele lustruiți, iată ce am văzut prima dată. După aceea, niște picioare lungi, apoi niște șolduri înguste și o talie încă neîngroșată de vârstă. O mână cu degete lungi, așezată pe balustrada sculptată în lemn. Umeri acceptabili de lați, fără să alcătuiască trapezul acela, care mi se pare total neatrăgător, chiar dacă anumitor doamne le place. O față lungă și ovală, cu buze ferme, un nas drept, cu bărbie bine conturată, o pereche de ochelari în fața unor ochi verzi, care se terminau cu o caschetă de păr șaten, tuns cu hotărâre.

Altă domnișoară, poate, ar fi fost capabilă să vă spună ce purta. Cât despre mine, l-am văzut cu ochi de naturalist, aproximându-i mărimea, conformația, coloritul. Și identificându-i semnele: batista îndesată în buzunarul de la piept era brodată cu un blazon, *argintiu, trei săgeți ținute de o zebelină*.

Blazonul Camherst, care-i aparținea unui baron înstărit. Vârsta și ochelarii denotă că acesta este al doilea fiu al baronului: un anumit Jacob Camherst, douăzeci și trei de ani, școlit la Ennsbury și înstărit. Peţitorul care i-a dat lista de nume tatei l-a numit cel mult „o rezervă“. Ar fi o partidă bună, dacă nu spectaculoasă într-o zi, dar deocamdată nu a arătat că ar avea gânduri de însurătoare.

Doar asta m-a salvat de o umilință îngrozitoare. Nu mi-am periclitat nicio recomandare bună – m-am asigurat că nu i-am dat domnului Camherst niciun motiv să mă bârfească.

– Îmi cer scuze, a spus domnul, îndreptându-și atenția spre mine. Nu am intenționat să vă întrerup.

Nu mă întrerupsese. Mă oprisem înainte să mă întrerupă el. Pauza, oricum, mi-a legat limba, situație din care m-a salvat sosirea rudei netrebnice.

– Bineînțeles că nu ați întrerupt. Să întrerupă e treaba fratelui, a spus Andrew, dând mâna cu domnul Camherst.

– Andrew Hendemore. Tatăl meu este Sir Daniel din Norringale, Tamshire. Ea e sora mea, Isabella.

Pe-atunci nu aveam cel mai bun comportament în societate – nu că acum l-aș avea. Însă el s-a îmbunătățit doar prin experiență, în timp, iar doi ani de practică m-au salvat de la dizgrația totală; am încropit o reverență credibilă, în ciuda amestecului de panică și de dorință arzătoare, care mă tulbura. Panică, din cauza bărbatului, și dorință din cauza dragonilor. Majoritatea domnișoarelor ar simți invers.

– Sunt încântată, i-am zis, în timp ce domnul Camherst mi-a luat mâna și a sărutat aerul de deasupra degetelor.

Și-a spus și el numele, dar apoi și-a îndreptat atenția din nou la domnul Swargin.

– Albinosul, domnule?

– Un dragon de stâncă din Vystrani, a spus naturalistul. În mod normal, aceștia sunt gri, dar bineînțeles, aveți dreptate, acela este un albinos autentic, așa cum vedeți.

Andrew făcea tot felul de fețe haioase în spatele domnului Camherst. Știam ce vrea. L-ar fi amuzat grozav să mă vadă pălăvrăgind mai departe despre dragoni. Mama s-ar enerva numai să știe că am venit pe aici. Comportamentul meu trebuie să fie fără reproș. Dacă aș fi fost mai chibzuită, mi-aș fi luat tălpășița de lângă domnul Camherst și domnul Swargin, înainte de a ceda și mai mult tentației.

Bineînțeles că nu eram deșteaptă. Așa cum impresiile Mandei Lewis despre lume ar fi fost inspirate din lecturi, ele făcând-o să se aștepte la baluri, dueluri și vijelii care vin la țanc, tot așa le aveam și eu pe ale mele. Însă eu așteptam un schimb intelectual între egali. Citisem, mă înțelegeți, foarte multe opere scrise de bărbați, care de regulă experimentează astfel de lucruri, dar nu înțelesesem cât de neverosimil ar fi așa ceva. În felul meu naiv, ca la șaisprezece ani, am crezut că eu și Jacob Camherst am putea fi *prieteni*.

Domnul Swargin a pus punct acestui fapt, incluzându-mă în răspunsul către domnul Camherst.

– Domnișoara Hendemore are dreptate. Toți trei sunt specimene pitice. Cel verde este un dragon de baltă mulișian, iar cel auriu, un diavol de nisip din sudul Akhiei. Maiestății Sale i-ar plăcea mult să aibă adulți complet dezvoltați, dar ar fi imposibil să-i ții într-o menajerie. Fără îndoială ați observat gratiile care-i țin departe unul de altul, și tot a trebuit să-i punem o botniță dragonului de mlaștină. Tot încearcă să sufle în orice, ceea ce nouă, oamenilor, nu prea ne place, chiar dacă ceilalți doi suportă binișor.

– Nemaipomenită suflare! a murmurat domnul Camherst, uitându-se peste bușteanul nemișcat la dragonul verde.

Am recunoscut expresia din *Istoria naturală a dragonilor*. O folosea Edgeworth pentru a șasea și ultima caracteristică definitorie a dragonilor. Toate speciile de acest tip pot expira, pe lângă respirația normală, încă *ceva,* focul legendar ori altceva.

Pe-atunci teoria generală pentru domnișoare era că pentru tinerii domni e mai atrăgător să le vadă curioase, nu trebuia să aibă și habar. Înarmată cu acest sfat dubios, i-am aruncat o întrebare al cărei răspuns îl știam deja:

– Ce respiră?

Spre dezamăgirea mea, în locul domnului Camherst a răspuns domnul Swargin:

– Un fum nociv, domnișoară. Foarte neplăcut și care afectează plămânii. Când trebuie să-i hrănim, coborâm cutii mari în golurile pe care le vedeți între gratii. Astfel îi ferim pe ceilalți doi de ce e mai rău când îi dăm să mănânce mulișianului.

– Îmi imaginez că mai ales albinosul ar suferi îngrozitor, a intervenit domnul Camherst.

– În mod surprinzător, nu, domnule. Pentru un pitic și un albinos, e destul de robust. Nu vă lăsați păcălit de aparențe. Akhianul suferă cel mai tare, dar, chiar și așa, ea face mereu puțin spectacol.

Ea. Pentru prima dată, am observat că domnul Swargin folosea pronume de gen ca să se refere la dragoni. Akhianul, dragonul auriu care acum era la picioarele mele, era o femelă. Încercam să nu mă holbez. Slavă Domnului că mulișianul era ghemuit, iar eu nu mă făceam de râs încercând să observ mai multe.

Mi-a distras atenția ceva anormal. Akhianul era femelă, iar mulișianul era mascul, dar pentru vystraniez domnul Swargin a folosit genul [4] neutru când a vorbit. Mi-am dat de gol acest gând în fața naturalistului, dându-mi seama abia după aceea că ar putea fi considerat nepotrivit.

– De ce sex este albinosul?

– De niciun sex, domnișoară, mi-a zis domnul Swargin.

Domnul Camherst s-a întors ca să asculte. Speram că nu m-a considerat o necugetată pentru că am întrebat.

– Dragonii de stâncă nu… i-au alunecat ochii spre mine…nu dezvoltă asemenea caracteristici, a continuat, aparent abținându-se de la a continua fraza, până la maturitate. Dragonul vystraniez nu se va dezvolta, așa că va rămâne asexuat.

Era ceva fascinant și voiam să întreb mai multe. Nu știu sigur cum m-am simțit când domnul Swargin a ochit un flăcău care se apleca peste balustrada bazinului, unde se afla dragonul de mlaștină, și mi-a tăiat-o scurt:

– Scuzați-mă!

Și a fugit să intervină. M-a salvat de la șansa de a mai adresa alte întrebări necuviincioase… dar m-a lăsat singură cu domnul Camherst. Și cu fratele meu, care s-ar fi descurcat splendid pe post de domnișoară, cel puțin când vine vorba doar să fii curios, nu să și ai habar. Nu știa mai multe despre dragoni decât un tânăr normal, altfel spus, că sunt uriași și solzoși, că au aripi, ceea ce era foarte pe placul acelei făpturi

din el care a rămas tot un copil de opt ani. A început chiar el să-l întrebe pe domnul Camherst, ceea ce ne-a dat suficient timp să rămânem în compania acestui bărbat înainte de a veni vremea să ne retragem (și, aș putea adăuga, împotriva voinței noastre) din menajerie. Până atunci am reușit să-i adresez alte câteva remarci bărbatului, făcându-mă destul de plăcută ca să obțin o limonadă, înainte ca fluxul și refluxul socializării să-l ducă în larg.

(Sau poate că nu conversația mea l-a fermecat, chiar dacă sunt sigură că era bucuros că cineva își manifesta interesul față de el pentru altceva decât averea lui. Îmi amintesc foarte vag în ce eram îmbrăcată în ziua respectivă, dar știu că nu mai eram fata osoasă care plecase după drago-lup, iar rochiile croite special pentru ieșirea mea în lume au făcut lucruri extraordinare cu sânii mei.)

Mama a fost nemulțumită să audă unde am fost, dar s-a înmuiat puțin când i-am pomenit de întâlnirea cu domnul Camherst, la care m-am descurcat bine. Și averea, și aleasa lui creștere erau acceptabile, dar a strâmbat din nas la entuziasmul meu privind compania lui.

– Nu-ți pierde timpul unde nu ai niciun beneficiu, Isabella. Am aflat de la domnul Rustin. Nu-și caută soție.

Știam bine că nu trebuia să-i zic în situația aceasta că nici eu nu-mi caut soț. Adevărul e că o parte din mine era melancolică, era păcat că domnul Camherst nu era pe piață. Nu simțeam vreo pasiune crescândă pentru el, cum visa Manda Lewis, doar că era acceptabil de drăguț, cu o personalitate acceptabilă și acceptabil de bogat. Mama poate că visează să pun mâna pe vreun viconte necăsătorit, dar nu m-ar încuraja să-l refuz pe domnul Camherst, dacă s-ar oferi. Sper ca, indiferent ce bărbat voi lua, să-mi permită să fim prieteni. Iar el părea un bărbat foarte drăguț.

Aceasta nu a fost, desigur, sfârșitul căutării mele. Erau seri dansante și petreceri cu cărți de joc, mic dejunuri cu sherry și *brunch*-uri cu ceai: tot vârtejul acela de evenimente în timpul Sezonului din Falchester. Erau, de asemenea, mame bârfitoare, se cereau informații privind situații financiare, se depănau povești scandaloase, cu demențe ereditare – toate mașinațiunile din culise, care însoțesc vânarea unui consort. Sincer, prefer cele mai grele procese și inițieri prin care a trebuit să trec spre a-mi atinge scopul în căutările mele. Dar, în ciuda intențiilor mele naive, m-am trezit din ce în ce mai des în prezența plăcută a domnului Camherst. Punctul culminant a fost într-o anumită seară, la Renwick, când a întrebat dacă ne

poate face o vizită a doua zi, la casa noastră închiriată din Piața Westbury.

Nătângă cum eram, tot nu puteam să nu-mi dau seama ce urmărea. Abia am apucat să bâigui aprobarea, că mama m-a dus acasă și m-a băgat în pat, dând ordine să nu fiu trezită înainte de zece, pentru că nu se cade să arăt obosită în ziua următoare. (Aici a fost o problemă, pentru că m-am trezit la opt și nu mi s-a permis să mă dau jos din pat două ore, așa că am avut amintiri neplăcute de când fusesem în convalescență cu umărul sfâșiat.)

Cum a bătut de zece, totul s-a pus în mișcare. Am fost îmbăiată și îmbrăcată cu mai multă grijă decât de obicei, iar părul mi l-au așezat astfel încât să pară fără cusur. Am luat târziu, în tensiune, micul dejun, când aproape că-mi venea să o plesnesc pe mama ca să scape odată de emoții. Nu pot pretinde că eram complet stăpână pe mine, dar comportamentul ei agitat sigur m-a adus pe culmile disperării.

După masă, am fost trimisă sus să mă schimb din hainele de dimineață într-o rochie mai respectabilă, de după-amiază. Mama a venit cu mine, a ales și a schimbat patru posibile ținute înainte să se audă soneria. Arătând de parcă ar fi alergat-o cineva, s-a întors la a doua rochie, i-a poruncit slujnicei să mă îmbrace cât poate de repede și a fugit jos.

După cum mă așteptam, era domnul Camherst, iar când am fost cât se poate de gătită și strălucitoare, mi-am făcut apariția în salon.

Mama era cu el, angrenată într-o conversație politicoasă, dar s-a înroșit imediat când m-a văzut.

– Vă las să vorbiți, a spus și a tras ușile după ea când a plecat.

Eram singură într-o cameră cu un bărbat necăsătorit. Nu aveam nevoie de nicio altă dovadă ca să știu ce va urma și că trebuie să mă descurc bine.

– Domnișoară Hendemore, a început domnul Camherst, înaintând spre mine și luându-mi mâna, sunteți bine?

– Da, cât de cât, i-am răspuns, mirându-mă în sinea mea de conversația prostească într-o situație ca aceasta.

Ca și cum mi-ar fi auzit gândurile, el a ezitat, apoi mi-a zâmbit când ne-am așezat pe scaune. Atunci a apărut, îmi amintesc, o sclipire de înțelegere în ochii lui.

– Mă tem că nu știu cum se face treaba asta, nu am gândit-o dinainte, dar nu cred că ar fi de folos niciunuia dintre noi, dacă aș mai amâna-o. Cum sunt sigur că ați ghicit deja, am venit aici să vă cer în căsătorie.

O fi fost exprimarea lui atât de nesofisticată cel mai înduioșător lucru pe care l-a făcut vreodată, dar tot mi s-a tăiat

respirația. Când mi-am revenit, cuvintele n-au fost, din nefericire, ce ar fi trebuit să fie.

– De ce? Adică, asta este… am roșit eu rău și m-am chinuit să formulez o propoziție coerentă. Îmi pare rău, domnule Camherst.

– Te rog, spune-mi Jacob.

– Nu vreau să fiu mojică, dar *sunt* groaznic de mojică. Doar că… am încercat eu să-i întâlnesc cumva ochii verzi. Totul a fost atât de ciudat, procesul de a găsi un soț, iar acum, că a venit momentul, nu pot decât să mă întreb *de ce.* De ce vreți să vă căsătoriți cu mine? De ce eu, și nu alta? Ceea ce nu înseamnă că e cazul să *căutați* altă…

Și m-am înăbușit, am scuturat din cap și am spus neghiob:

– Mai bine mă opresc aici înainte să mă fac de râs mai mult

Mi-am dat seama prea târziu că bine ar fi să mă rog să nu fi ascultat mama la ușă, cu servitoarele.

Domnul Camherst era, total de înțeles, luat prin surprindere de cuvintele mele.

– Domnișoară Hendemore…

– Isabella, te rog.

– Nu știu cum să răspund la această întrebare fără să fiu puțin direct. Ținând cont de cum am început, totuși, poate e singurul mod potrivit.

S-a oprit aici, iar eu am încercat să nu mă agit.

– Ai citit *Istoria naturală a dragonilor* de Sir Richard Edgeworth, nu-i așa?

– Doamne ajută! am spus aproape fără să vreau. Mama va face crize dacă răspund la întrebarea aceasta.

Am reușit să-i provoc un zâmbet, chiar dacă nu ăsta a fost scopul meu.

– Domnișoară Hendemore, Isabella, nu ești prima domnișoară pentru care aș fi o partidă bună. Dar cred că tu ești prima pentru care prezint interes nu datorită averii, ci datorită pasiunii mele. Dacă nu mă înșel foarte tare, ai venit în Falchester nu în căutarea unui soț, ci a unei persoane interesate de istoria naturală, iar aceasta este prima calitate care mi-a atras atenția.

Dacă *ar fi tras cu urechea,* mama nu m-ar fi lăsat niciodată să aud sfârșitul acestei… Dar în clipa aceea nu am putut să-l mint pe bărbatul care ar fi putut să-mi devină soț, chiar dacă adevărul absolut l-ar fi putut face să renunțe.

Am respirat adânc și mi-am descleștat mâinile, degetele trosnindu-mi în momentul eliberării.

– Domnule Camherst, Jacob…

Numele părea ciudat când îl rosteam și intim. Oare o fi fost la fel pentru el?

– Științele naturii mă pasionează de când eram mică. Nu e o pasiune de domnișoară, mă tem, și foarte puțini soți ar tolera-o la soțiile lor. Nu știu dacă vei fi unul dintre ei. Dar știu, cel puțin, că ai ține o bibliotecă în domeniu și sper că m-ai lăsa să citesc din ea.

M-a privit cu o expresie amuzată.

– Mă vrei pentru *bibliotecă*.

Spus așa, a sunat ridicol.

– O, draga mea, nu am vrut să te insult…

De data asta, a râs din toată inima.

– Este cea mai mare insultă pe care am suferit-o vreodată, dacă într-adevăr aș numi-o așa. Edgeworth, zici… Aveam unsprezece ani, am recunoscut. Prima dată. După aceea am citit-o de zeci de ori.

– Înțeleg, a spus. Nu am auzit chiar tot ce i-ai zis lui Swargin, dar am crezut că am recunoscut numele. Și *ai identificat* dragonul de mlaștină; de asta sunt sigur.

– Dragonii… am spus nefericită. Eram sigură că mi-am bătut joc de viitorul meu vorbind așa, aiurea, în public.

A zâmbit, iar privirea lui mi-a făcut inima să bată puțin mai tare, mai ridicol.

– Nu te-ai gândit. Nu atunci, oricum. Altă dată…

Eu am trecut de la euforie la agonie.

– Altă dată?

Căutăm în gând alte momente când mă făcusem de rușine. Erau atâtea!

– Da, adineauri, când te-am întrebat dacă vrei să te căsătorești cu mine, a zâmbit el larg. Încă nu mi-ai dat un răspuns.

Nu-i dădusem, iar după ce am trecut peste momentul meu de autoînvinovățire, am înghițit în sec și i-am zâmbit și eu. Ca prin minune, vocea mi-a mers din prima.

– Da, i-am zis. Dacă nu ai luat-o la sănătoasa până acum, e posibil să fii singurul bărbat din Scirland care m-ar accepta.

Cum aș putea să nu fiu de acord?

Prada la pământ! au cântat coarnele în capul meu. Iar de data asta sigur eram învingătoare.

Capitolul 4

Nunta mea și un dar – Viața de femeie căsătorită – Marea Căutare a Scânteietorului – Domnișoara Natalie Oscott și bunicul ei – Planuri pentru o expediție în Vystrana

Tata și-a dat consimțământul pentru nunta mea și am văzut bucurie adevărată în ochii lui când m-am întors acasă, la sfârșitul sezonului. Am început să plâng pe neașteptate și nu puteam să-mi găsesc cuvintele să-i mulțumesc că mi-a dat o asemenea șansă la fericire, dar cred că a înțeles.

Nunta a avut loc în toamnă, imediat ce am împlinit șaptesprezece ani. A fost somptuoasă. Având doar o fiică, părinții mei și-au permis să-mi dea o zestre bună și mi-au făcut vânt în stil mare. De asemenea, am avut câțiva invitați de vază, mulțumită familiei Camherst, mai bine poziționată decât a mea.

Cel mai limpede îmi amintesc din ziua aceea imagini cu soțul meu, dar vreau să vă vorbesc despre ceva anume. O mireasă are doar câteva momente singură sau niciunul, dar în seara aceea tata m-a tras deoparte și mi-a dat un pachețel.

– Avem alte daruri de nuntă pentru tine și soțul tău, a spus, dar acesta, draga mea Isabella, e pentru tine.

Am bănuit ce ar putea fi înainte să desfac ambalajul. Degetele mele știau atât de bine forma din interior! Totuși, am izbucnit în lacrimi doar când am văzut coperta de la *Istoria naturală a dragonilor* de Sir Richard Edgeworth.

– Am cumpărat-o pentru tine, a zis tata, deși știam că e posibil să dăm de bucluc. Cum ea te-a condus spre fericire, consider că trebuie să o ai.

Fără să-mi pese că lacrimile îmi strică machiajul, m-am aruncat de gâtul lui și l-am îmbrățișat pe viață.

Oricât de absurd ar părea, în clipa aceea am înțeles că eu chiar plec. Domnii care citesc această carte nu vor înțelege, dar doamnele vor ști prea bine. Dacă sunt căsătorite, au trecut deja

prin asta, iar, dacă nu, sunt sigură că și-au dat seama cumva cum stă treaba. Să te căsătorești înseamnă să pleci dintr-o casă în alta și câteodată dintr-un *loc* în altul. Experiența mea nu a fost atât de tulburătoare ca a mireselor regale, care pleacă în altă țară, dar părăsind proprietatea familiei mele din ținutul Tamshire, unde mi-am petrecut absolut toată copilăria, acum las în urmă tot ce știu și mă mut în casa lui Jacob, departe de Falchester.

Jacob. Am făcut o alegere în cunoștință de cauză, până acum numindu-l „domnul Camherst", pentru că așa îl vedeam și așa l-am văzut încă puțin după căsătorie. Săptămâni, poate chiar luni au trecut până m-am obișnuit să-i zic pe numele mic. Am petrecut destul timp împreună când îmi făcea curte și după ce ne-am logodit, dar, chiar și așa, să mă mut în casa lui ca soție mi s-a părut extrem de intim și, oricât îmi ziceam că asemenea intimități erau acum de așteptat, tot mi se părea ciudat. Doar timpul poate face asta – timp în care el nu-mi va mai fi pe jumătate străin și-mi va deveni nu doar soț, ci și un fel de prieten, așa cum am sperat odată.

Cred însă că și el a trebuit să se dea după mine. Nu a trăit o viață de burlac din plin, dar *a fost* burlac și nu era obișnuit să-i comande o femeie în anumite situații. De altfel, am impresia că nici nu știa ce să facă cu mine. Mi s-a oferit în după-amiaza aceea în Piața Westbury pentru că i-a plăcut ideea de soție cu care să vorbească despre mai mult decât lista de invitați de la cină – dar ce să faci cu ea, odată instalată la tine în casă?

Până la urmă, m-a lăsat mai mult de capul meu. Aveam libertate completă în bibliotecă și-i puteam cere ce anume să cumpere, dacă era vreun titlu pe care mi-l doream, dar care lui nu-i atrăgea atenția. Pe Edgeworth și încă vreo câteva volume le-am păstrat la îndemână, în salonașul meu. Cu atât de mult de citit, trebuie să recunosc că uneori mi-am neglijat îndatoririle sociale de soție, neorganizând anumite petreceri seara și alte evenimente așteptate de cei din clasa noastră. Jacob mi-a vorbit despre asta și i-am promis că îmi voi vedea de treabă. Din nefericire, în scurt timp a avut loc o tragedie.

Aproape la un an de la căsătorie, pântecele meu a prins rod, dar n-a trecut mult și am pierdut sarcina. Câteva luni am fost în depresie și aproape că am refuzat orice corespondență cu aproape toată familia și cu prietenii. Nu reușeam să-i scriu Mandei Lewis, care avea un fiu sănătos și aștepta încă unul. Deși primisem toate asigurările, nu puteam scăpa de sentimentul de vinovăție că am eșuat într-una din obligațiile mele de soție. Jacob a făcut tot ce a putut ca să mă consoleze, dar până la urmă s-a îngropat în muncă o perioadă – nu eram cea mai plăcută companie, fiind gata să izbucnesc în lacrimi în

orice clipă. Ca să mă simt mai bine într-o după-amiază ploioasă, când nici cărțile nu-mi atrăgeau atenția, am luat unul din cele câteva obiecte pe care mi le adusesem de acasă: Greenie al meu, cel păstrat cu atâta grijă.

Jacob m-a găsit așa, ținând în mâini creatura strălucitoare, înecată în oțet.

– Pot să mă uit la el? m-a întrebat ușor.

Eu m-am speriat. Nu-l auzisem intrând în salonașul meu. Tresărind, l-am scăpat pe Greenie printre degete și am țipat, dar el l-a prins atât de delicat, că nu a pățit nimic. Jacob l-a studiat de aproape.

– Oțet. Cine s-ar fi gândit?

– Bucătăreasa, i-am zis. Când eram mică, aveam obiceiul să colecționez lucruri. Tot felul de lucruri, pe bune – pietre, pene, dar mai ales scânteietori. Totuși, el e singurul pe care l-am păstrat când…

M-am oprit, dar el m-a întrebat mai departe:

– Când?

Atunci i-am povestit de drago-lup. A văzut, bineînțeles, cicatricile de pe umărul meu, dar i-am dat un răspuns vag, invocând doar „o aventură cu final nefericit din tinerețe“. O avea el toată înțelegerea cu pasiunile mele, dar nu voiam să-mi expun prostia din tinerețe pe de-a întregul. S-a așezat pe canapea lângă mine în timp ce vorbeam și mi l-a lăsat pe Greenie pe genunchi. Eu l-am luat și i-am povestit urmările incidentului, perioada gri și cum m-am debarasat de toate colecțiile, păstrând doar această relicvă.

Când am terminat, a venit spre mine și mi-a șters câteva lacrimi.

– Scânteietori, da? a făcut el. Trebuie să fiu de acord cu tatăl tău despre drago-lupi – nu mi-ar plăcea să te știu rănită, dar scânteietorii par inofensivi. Dacă vrei să-i colecționezi iar, eu n-o să te opresc.

Doar în romane prostuțe, la auzul unor asemenea vorbe, soarele răsare, dar eu așa m-am simțit.

Vremea a rămas urâtă mai multe zile, dar astfel a avut timp să vină o ladă cu oțet. Bucătarul s-a uitat ciudat la mine când m-am dus să-l iau de la bucătărie, dar nu mi-a păsat. Având un scop în viață, oricât de mic, mă ajuta să mă apăr de indispoziția care m-a împovărat atât.

Jacob vorbea cu afecțiune despre ceea ce trebuia să fie Marea Căutare a Scânteietorilor. Ținuturile împădurite din Pasterway, orașul din afara Falchesterului în care locuiam noi, erau propice pentru scânteietori, iar vara și toamna nu trecea o seară fără să întâlnești unul. Am început prin a-i colecționa pe cei morți, să-i conserv în oțet, dar curând am trecut la plase de

fluturi și cuști de greieri, poate astfel aș putea observa și desena câteva specimene vii. Mi-au dat pe mână magazia grădinarului, mai ales că nu aveam cine știe ce grădină ori prea multe unelte, așa că în scurt timp l-am umplut până la bârnele din acoperiș.

Poate că mulți râd de fascinația mea – de fapt, mulți chiar au râs. Nu era o excentricitate pe care să o ținem secretă, dar am învățat repede că existau mult mai mulți scânteietori decât văzuse ochiul meu de copil. Masculii diferă de femele prin mărime, culoare și conformație și există mai mult decât o specie. Am identificat trei aproape de Pasterway, chiar dacă de atunci am revizuit analizele. Le-am descoperit comportamentele și obiceiurile și am depus multe eforturi zadarnice ca să-i fac să trăiască în captivitate.

Nu erau descoperiri care să cutremure lumea, dar mi-au vindecat depresia și m-au ancorat iar pe tărâmul vieții sociale. Am scos capul în lume încă o dată și am găzduit întâlniri acasă, unde Jacob petrecea mai mult timp. Cu cozile lor delicate și aripile strălucitoare, scânteietorii au vindecat pierderea suferită.

Prin urmare, într-un fel, ei m-au condus spre munca vieții mele nu o dată, ci de două ori: prima oară, când au sădit în inima mea de copil interesul pentru științele naturii și a doua oară, când m-au făcut să-mi revin după sarcina pierdută. Dacă nu-mi reveneam atunci, nu l-aș fi cunoscut pe Maxwell Oscott, conte de Hilford, și nici n-aș fi auzit de expediția lui în Vystrani.

Chiar dinainte de pierderea sarcinii mă duceam la Renwick mult mai rar decât înainte. Nu este cel mai bun loc pentru recreere, dacă nu cauți un soț sau nu veghezi vreo rudă care-și caută. Totuși, fratele mai mic al lui Jacob a hotărât să se declare burlac bun de însurătoare, iar soțul meu i-a promis să-l ajute să-și găsească o soție potrivită.

Nu era cea mai bună alegere pentru prima ieșire de după pierderea sarcinii. Înghesuiala amenința să devină copleșitoare și m-am bucurat că intrarea spre camerele de sus era atât de aproape. Aglomerația adevărată, mă tem, m-ar fi dat gata.

Cum era de așteptat, mi-am petrecut seara reobișnuindu-mă cu societatea, comentariile doamnelor mergând de la îngrijorări privind sănătatea mea până la mustrări despre noua mea preocupare. Le-am suportat pe toate tăcând politicos, mai mult de dragul lui Jacob. Dacă ar fi fost după mine, mi-ar fi plăcut să le uimesc atât cât să le sară cerceii cu câteva detalii despre programul de împerechere al scânteietorilor mei.

Momentul de respiro a venit odată cu domnișoara Natalie Oscott, o tânără veselă, pe care o cunoscusem mai devreme în seara aceea, care părea simpatică tare. Aproape imediat am auzit-o făcând mai întâi un comentariu despre istorica bursă a doamnei Précillon, iar când ceilalți au ieșit, cum cerea eticheta, și am rămas câteva clipe singure am descoperit că și ea a stat cu nasul în cărți cât mine. Când s-a oferit să mă prezinte bunicului ei, am acceptat bucuroasă.

– Nu vine des pe aici, mi-a zis ea peste umăr, conducându-mă prin mulțime. Dar Georgia, verișoara mea, a pus ochii pe un soț, iar bunicul insistă să-l întâlnească– ah, aici ești! L-ai îngrozit de moarte pe săracul băiat?

– L-am îngrozit *de mine,* ceea ce e de ajuns, a zis Lord Hilford, ciupindu-și nepoata de-un obraz.

Nu era înalt, avea chelie și era îndesat, dar nu avea burtoiul pe care-l au de obicei bărbații mai în vârstă. Mi-l puteam imagina destul de înfricoșător pentru un posibil pretendent, chiar dacă m-a salutat plăcut. Mi-a zis că-l cunoaște pe tatăl lui Jacob, Sir Joseph, și m-a felicitat pentru căsătorie.

– Nu sunt la curent cu noutățile, se pare, mi-a zis scuzându-se. Nu prea am stat pin Scirland în ultimii ani. Mă tem că sunt în urmă cu veștile.

– Ați fost peste hotare? am întrebat.

Domnișoara Oscott a râs.

– Bunicul nu prea vine pe acasă. E prea ocupat să viziteze locuri exotice.

Lordul Hilford și-a luat un aer grav, uitându-se de sus la nepoata lui sau măcar încercând, pentru că ea avea cel mult un centimetru mai puțin decât el.

– Să știi, fata mea, că ultimele șase luni au fost numai pentru sănătatea mea. Medicul mi-a recomandat apele mării din Prania.

– Iar șerpii-de-mare, care se găsesc doar pe coastele Praniei, nu au *nimic* de-a face, sunt sigură.

Cuvintele ei mi-au amintit ceva:

– Nu dumneavoastră ați vorbit despre aceste creaturi la Colocviul Filozofilor?

A respins afirmația, dând din mână.

– Nimic interesant. Am petrecut șase luni înotând, lăsându-mă îndopat cu întăritoare scârboase de care nu aveam nici cea mai mică nevoie. Prezentarea a fost o încercare să scot ceva bun din toată experiența. Totuși, călătoresc în interesul cercetării, cum a zis și nepoata mea.

– Trebuie să fie plăcut, am oftat. Am sperat împreună cu Jacob să facem o plecare după nuntă, dar au apărut niște probleme. Pe unde v-au condus drumurile?

Cum bine am presupus din afecțiunea domnișoarei Oscott pentru bunicul său, nu mi-a trebuit mult să-l fac pe Lordul Hilford să vorbească despre cercetările sale. A pufăit puțin și și-a băgat degetele în buzunarele vestei.

– Pe ici, pe colo. După atâția ani, s-au adunat câteva locuri. În tinerețe am fost plecat cu armata în perioada războaielor din Akhia, dar nu m-am împăcat cu deșertul. Soarele arde prea tare.

Și-a scos o mână din buzunar ca să-și mângâie scăfârlia fără păr:

– Vedeți dumneavoastră, nu a fost de ajuns să-mi acopăr capul, așa că am chelit de tânăr. Și nici nu sunt vreun marinar priceput, a continuat, după cum mă tem că nici țărmul nu mă ajută prea tare. De fapt, cred că climatul din Prania mai mult mi-a dăunat la articulații, în loc să mă facă bine. Știți dumneavoastră, reumatismul… Acum am intenția să încerc munții, o expediție de cercetare în Vystrana.

În Vystrana poți studia nenumărate animale, dar adevărul este că m-am dus cu gândul direct la creatura pe care am văzut-o acum câțiva ani în menajeria regelui.

– Dragoni?

Lordul Hilford a ridicat o sprânceană la mine.

– Chiar așa, doamnă Camherst.

– Dar dumneavoastră nu studiați creaturi ale mării?

– Sunt puțin în urmă, dar numai ca să-mi demonstrez o parte dintr-o teorie despre taxonomie [5]. Dacă sunt un marinar nepriceput, ce fel de naturalist al mării aș fi? a dat el din cap. Nu, doamnă Camherst, interesul meu principal vizează dragonii. Știm foarte puțin despre ei, în comparație cu alte ființe – este o lacună îngrozitoare în cunoștințele noastre.

Iar eu m-am gândit la un tânăr, Jacob, cu care am cinat odată.

– Îl cunoașteți cumva pe Lord Shalney?

Râsul lui parcă era al domnișoarei Oscott, în versiunea bas.

– Pe Verner? Bineînțeles. Văd că ați auzit despre critica violentă la adresa lipsei noastre de cunoștințe despre dragoni.

– Imediat după nuntă, am răspuns. Vystrana, spuneți?

– Este acolo o specie de dragoni, îi numim dragoni de stâncă, chiar dacă localnicii le zic *balauri*. Nu e o denumire originală; probabil a fost împrumutată de la Bulskoi sau Zmayin. E oarecum accesibil, că dragonii sunt în mișcare și nu trebuie să înduri prea mult pe drum din cauza vremii îngrozitoare ca să-i găsești, cel puțin în anotimpul propice. Mă întreb adeseori ce-i face pe dragoni să prefere climatele extreme – o fi doar pentru că i-am împins spre extremități pe

măsură ce noi, oamenii, ne-am împrăștiat? Ce era odată un simplu câmp cu pajiști – dragonilor nu le plăcea oare să trăiască mai bine acolo? N-aș ști să zic, dar Vystrana pare un loc rezonabil unde să încerci să-i observi pe cei pe care-i ai la îndemână.

Acum știam să-mi stăpânesc entuziasmul mult mai bine decât în tinerețe. Îmi place să cred că am afișat în fața lui o expresie politicoasă de interes, și nu una de încântare și emoție, cum simțeam de fapt.

– Sunt sigură că soțul meu va căuta să citească despre cercetările dumneavoastră.

Totuși, va trebui să aștepte – mai întâi ca Lordul Hilford să-și înceapă expediția, apoi să-și publice raportul, iar după aceea eu să-l sustrag din corespondență și să devorez fiecare cuvințel înainte să i-l dau. Lui Jacob dragonii i s-au părut interesanți, să ne înțelegem, dar era departe de a avea pasiunea mea. Putea să-l citească după ce terminam eu.

– Bunicul a adus odată un dragon din Vystrana, a trântit-o domnișoara Oscott. A fost un cadou special pentru rege.

– Albinosul? am întrebat, uitându-mă la Lordul Hilford.

A încuviințat din cap, zâmbind fericit la amintirea faptei sale, chiar dacă, presupun, au fost și dificultăți.

– Ați văzut dragonașul pe care l-am prins?

– În menajeria regelui.

M-am înroșit puțin, sperând s-o fi făcut ca doamnele drăguțe, și am recunoscut – Jacob și cu mine ne-am cunoscut acolo. Nu doar în menajerie, ci chiar în sala dragonilor. M-am întristat tare când am auzit ca vystraniezul a murit.

– Da, bine, nu-l învinovățiți pe Swargin, a făcut contele pe filozoful. El și-a dat silința. Foarte rar sunt duși departe de zonele lor. Majoritatea eforturilor de a transporta dragonii eșuează imediat, bineînțeles, iar cei care reușesc o duc greu în captivitate. Cei care se ocupă de Dragonii Imperiali din Yelang susțin că au răspândit câteva dintre speciile locale, dar am îndoieli. Micuțul meu albinos a rezistat mai mult decât akhianul!

Mi l-am amintit pe domnul Swargin vorbind despre constituția delicată a diavoliței de nisip. Speram să supraviețuiască, dar a murit din cauza unei boli la plămâni înainte de nunta mea.

– A fost și captura dumneavoastră?

– Parțial. Am ajutat la capturarea lui și mi-am jurat după aceea să nu mai pun piciorul în deșert, dar ducele de Conchett a fost cel care i l-a arătat regelui.

Nu un dragon capturat și adus în captivitate, ci doi.

Lordul Hilford era precaut, părerea mea, și mă făcea să nu-mi fie ușor cu ce să încep.

– Iar dragonul de mlaștină mulișian?

Pur și simplu a râs.

– Nimic nu mă poate convinge să-mi alătur numele acelei ființe. Foarte răi și refractari cum sunt, un exemplu urât al speciei per ansamblu. Nu cred că mulișienii ar putea fi numiți atrăgători, dacă nu te superi. Dar sunt sigur că suflarea lui a contribuit la îmbolnăvirea akhianlui – bineînțeles, chiar dacă și clima noastră a avut vina ei. O să dau vina acolo unde își are rostul – și mi-a mușcat albișorul nu doar o dată, când l-au scăpat paznicii de sub control. Nu, doamnă Camherst, bestia mulișiană *nu* a fost treaba mea.

– Sper că nu v-am supărat, am spus, chiar dacă mă îndoiam.

– Deloc. Îl faceți să se simtă mai bine pe un bătrân întrebând atâtea despre dragoni.

I-am întors zâmbetul și am găsit cum să-i mulțumesc domnișoarei că m-a prezentat bunicului său.

– Vă urez mult noroc în expediția la Vystrania. Când ați programat plecarea?

A mai dat o dată din mână, un gest pe care începeam să-l cred un obicei.

– Nu până la anul. E greu să pui la punct lucrurile din Prania, mai ales când te-ai culcat pe o ureche cu călătorii pe mare și tonice oribile, și mai am niște rude care insistă că mă plac și că vor să mă mai vadă din când în când, i-a aruncat el nepoatei o privire glumeață-bănuitoare. Ori asta, ori mă momesc acasă ca să mă hăcuiască și să primească în sfârșit moștenirea.

Domnișoara Oscott și-a luat un aer inocent și am izbucnit cu toții în râs. Atunci, nedorind să îi chinui și mai mult, le-am urat o seară frumoasă și mi-am făcut drum încă o dată spre grupul din Renwick.

Mi-a luat ceva timp să-l găsesc pe Jacob. Când am reușit în sfârșit, era prost dispus din pricina unor antichități neidentificate, aparținând unei confrerii. Mi-am potolit entuziasmul care dădea pe afară; în mod clar, nu era momentul să-i pomenesc despre Lordul Hilford și expediția sa. Am plecat la casa lui Jacob din oraș, unde stăteam când mergeam la Falchester. Oarecum dezamăgită, m-am pregătit de culcare, apoi am stat aproape o oră pe întuneric, cu ochii în tavan și cu gândul la Vystrana.

Capitolul 5

O corespondență cu beneficii – O rugăminte neînțeleaptă – Spun ce gândesc – O dimineață neproductivă – Riscul nebuniei – Ce ar putea zice alți oameni

Judecând după numărul de scrisori pe care le-am primit acasă în următoarele două luni, Lord Hilford era mai mult decât bucuros să corespondeze cu soțul meu despre prelegerea lui și despre orice. Jacob mi-a citit din ele cu voce tare, mai mult anecdote din științele naturii, dar uneori contele făcea și observații înțepate despre greutatea de a-ți petrece timpul cu familia. Am ajuns la concluzia că îi plăcea să se scuze că trebuie să se închidă în cabinet o oră sau două, departe de ai lui, și să-și limpezească mintea cu întrebările vreunui coleg.

Am profitat de această legătură cu toată viclenia, mai ales că m-am trezit în dimineața de după ce am fost la Renwick cu un singur gând: că Jacob trebuie să se alăture expediției. De acum aveam încredere că vom primi toate detaliile, nu doar pe cele destinate prelegerilor și articolelor. Dar tot nu era de ajuns. Jacob trebuia să plece, iar prin el puteam trăi această experiență și eu.

Sau, cel puțin, așa credeam pe-atunci.

Într-o seară, după o cină liniștită, mi-am dat seama că mi-am atins scopul.

– Isabella, mi-a zis Jacob după felul principal, ai avea ceva împotrivă dacă m-aș duce peste hotare?

N-am scăpat furculița, chiar dacă am uitat de ea o clipă.

– Peste hotare?

– Lordul Hilford plănuiește o expediție, s-a oprit Jacob la jumătatea frazei și m-a privit pe deasupra supierei cu morcovi fierți. Dar nu e cazul să-ți amintesc, nu? Ai aranjat-o foarte bine, trebuie să recunosc.

– Am aranjat-o? am îndrăznit eu să fac pe inocenta. Lord Hilford avea de gând să facă expediția cu mult timp înainte să-

l cunosc.

– Dar nu și să particip și eu. Recunoaște, Isabella, de când m-ai împins spre el și spre escapada lui la Vystrana? Cu siguranță de la începutul verii. Cam de când am fost la Renwick?

– Nu chiar așa de devreme, am spus, evitând pe cât posibil o minciună.

Ora aceea de insomnie care a urmat *după* ce ne-am întors de la familia Renwick nu înseamnă că începusem fix *de cum ajunsesem* acasă.

– Dar nici la mult timp după aceea. N-aș zice că mă opun, desigur. Hilford mi-a devenit repede prieten bun. Totuși, ai fi putut să fii mai deschisă în legătură cu acest subiect.

Mi-am studiat soțul de la celălalt capăt al mesei și i-am răspuns mai sincer decât am intenționat:

– M-ai fi ascultat, dacă aș fi fost directă? Ți-aș fi zis de la bun început ce cred, că ar trebui să te împrietenești cu câțiva nobili din zonă ca să-ți asiguri un loc în viitoarea lui expediție peste hotare.

– Când o zici așa, s-a încruntat el, sună îngrozitor de îngâmfat.

– Cu siguranță. Și *ar fi fost* și îngâmfare, dacă ai fi avut o asemenea intenție – ceea ce înseamnă că n-ai fi făcut-o deloc. Prin urmare, am fost mai subtilă.

Faptul că s-a încruntat îmi arăta că nu era convins de logica mea.

– Adică ai avut această intenție în locul meu.

– Nu este asta de datoria unei soții? și i-am oferit un zâmbet nevinovat.

Soțul meu a pus jos furculița și s-a lăsat pe spate în scaun, contemplându-mă năucit.

– Ești nerușinată, Isabella.

– Nerușinată? Eu? Mă vezi pe mine purtând rochii nerușinat de decoltate la operă, ca marchiza de Priscin? Mă vezi publicând cărți de poezie și susținând că nu-s ale mele, ca Lady Hannah Spring? Mă vezi…

– Ajunge! a început Jacob să râdă și mi-a tăiat vorba. Mi-e frică să mai aud ce bârfe ai aflat din Societate. Din moment ce ai recunoscut că ți-ai băgat nasul, presupun că acum *nu* te vei opune să merg cu Hilford.

Părea mâhnit și și-a luat iar furculița.

– Nu aș fi surprins, mi-a zis, să te văd cum îmi dai un picior în fund la plecare.

– Și să-mi stric pantoful? l-am întrebat, imitând tonul celei mai inspide frumuseți din Societate.

El a zâmbit și a mâncat în tăcere câteva minute. Valetul a venit și a luat farfuriile de pe masă, după care a adus budinca. Pentru prima dată, nu aveam poftă s-o mănânc, iar aluatul cu stafide mi-a picat greu la stomac. Am mai ciugulit puțin, fără să mănânc prea mult, în timp ce Jacob o devora pe a lui.

Când am înțeles de ce sunt brusc abătută, mi-a ieșit pe gură fără să vreau:

– Vreau să merg cu tine.

Jacob s-a oprit cu gura plină de budincă și s-a holbat la mine. A lăsat încet furculița pe farfurie, a mestcat și a înghițit îmbucătura.

– La Vystrana.

– Da.

Mai bine aș fi tăcut. În caz că aveam sorți de izbândă, nu asta era calea, să i-o trântesc în față că asta e dorința mea. Iar expresia lui mi-a arătat că nu mă înșelam.

– Isabella, nici nu intră în discuție, iar tu știi foarte bine.

Știam, dar…

– Te rog, am zis încet și din suflet. M-au fascinat încă de când eram o fetiță. *Știi* asta, Jacob. Eu să stau degeaba acasă, în timp ce alții se duc să-i vadă pe viu…

– Isabella…

– Să vadă unii *adevărați,* adulți, în loc de pitici. Dragoni adulți, trăind în sălbăticie, nu ținuți în lanțuri într-o groapă ca să se holbeze la ei favoriții regelui. Am citit despre ei și doar tu știi cât de mult – dar cuvintele nu înseamnă *nimic*. Gravurile dau iluzia realității, dar câți dintre cei care le-au făcut au văzut subiecții pe care îi înfățișează? Asta ar putea fi singura mea șansă, Jacob.

M-am oprit și am înghițit. Budinca parcă-mi venea înapoi dacă lăsam garda jos.

– Isabella… a început și el pe un ton blând, dar intens.

Nu puteam să-l privesc, ci mă uitam fix în farfurie.

– Știu că te interesează și am toată înțelegerea, crede-mă, chiar am! Dar nu poți să-mi ceri să-mi iau soția în astfel de locuri străine. O călătorie în diverse locuri din civilizație nu e nicio problemă, dar munții din Vystrana nu sunt în civilizație. Ai citit despre ei, știu. Încearcă să-ți imaginezi însă cum e în realitate ce ai citit. Țăranii de acolo abia își câștigă existența. Crezi că au vreun hotel confortabil în care să stăm? Și doar niște fete din partea locului care să ne fie slujnice numai cât stăm acolo, care… care au grijă de oameni cum au grijă de oi?

N-ar fi deloc plăcut, Isabella.

– Crezi că-mi pasă? am trântit eu furculița, fără să mă sinchisesc că fac o scenă. Nu am nevoie de lux, Jacob. N-am

nevoie să fiu ținută în palme. Nu mi-e frică de mizerie și de schițe și nici să-mi spăl singură hainele. Sau să le spăl pe ale tale. Pot să fiu de ajutor. N-ar fi bine să ai pe cineva care știe să facă desene corecte? Aș putea fi secretara ta. Pot să iau notițe în locul tău, să-ți aranjez documentele, să mă asigur că tu și Lord Hilford aveți tot ce vă trebuie când vă duceți să faceți observații.

– În timp ce tu stai în căbănuța închiriată, mulțumită că ești lăsată acolo? a clătinat el din cap.

– Nu am zis că aș fi mulțumită.

– Și nici n-ai fi. Te-aș găsi pe acolo în haine de băiat, dându-te drept cioban, înainte să apună soarele.

M-am înroșit în obraji de la căldură. Ori de furie, ori de rușine, sau și de una, și de alta.

– Nu e corect.

– Eu nu fac decât să fiu realist, Isabella. Ai mai luat decizii de capul tău înainte și ai avut de suferit. Nu-mi cere să stau degeaba și te văd că suferi din nou.

Am tras aer în piept, adânc, încet, sperând că mă va calma. Aerul mi s-a oprit în gât. *Nu voi plânge.* De ce plângeam?

– Te rog, am repetat, știind că am mai spus-o o dată, dar incapabilă să nu zic iar. Te rog, nu mă lăsa acasă!

Apoi s-a lăsat tăcere. Am coborât ochii iar și nu îndrăzneam să-i ridic la el în timp ce-i ziceam:

– Nu mă lăsa singură aici! Vei fi plecat luni de zile, poate chiar un an, iar eu ce voi face?

– Ai prietene, mi-a răspuns el blând. Invit-o pe una dintre ele să vină să stea cu tine un timp. Sau vizitează-ți familia. Sunt sigur că vor fi bucuroși să te vadă. Continuă-ți munca cu scânteietorii, dacă te face fericită.

– Dar *nu mă face!* Nu e de ajuns. Jacob, te rog! Nu te învinovățesc că ai fost plecat atât timp când eram în depresie, dar, dacă pleci așa de mult acum, mă voi simți…

Cuvintele mi-au rămas în gât. Oricât am încercat, n-am reușit să le pronunț, să-i mărturisesc ce spaimă și ce lucruri nepotrivite stârnea în sufletul meu gândul că el va pleca.

Din nou tăcere, în timp ce eu încercam să respir. Dar apoi a vorbit în sfârșit, pe un ton egal, aproape aspru:

– Nu m-am supărat când ți-ai propus să mă prinzi în plasă în Falchester, Isabella. Și nu m-am supărat nici când m-ai pus în calea Lordului Hilford. Dar nu te voi lăsa să mă manipulezi și acum – *mai ales* acum.

Lacrimile mi-au dispărut într-un val de ură fierbinte. Am ridicat privirea să mă uit în ochii lui, iar scaunul mi-a alunecat

în spate, cu tot cu covorul pe care stăteam, am pus mâinile încordate pe masă și mi-am înfipt picioarele în dușumea.

– Să nu *îndrăznești!* am șuierat, nepăsându-mi cât de tare se aude. Să nu *îndrăznești* să mă acuzi că vreau să te manipulez! Am vorbit din tot sufletul și nimic mai mult. Ai măcar cea mai vagă idee ce înseamnă să simți, să înduri pierderea pe care am îndurat-o? Poate tu nu mă învinovățești, dar alții o fac. Indiferent de ce crezi tu, ceilalți șușotesc că nu sunt o soție bună. Dacă pleci, ce vor spune? Cum ne vom simți unul în preajma celuilalt când te vei întoarce? Poți să-mi promiți că nu ne vom îndepărta unul de altul? Iar, în timp ce tu ești plecat, eu voi sta aici, încercând să-mi ocup timpul cu frivolități și mărunțișuri, cu nesfârșite dansuri, partide de cărți și lucruri pe care *nu dau doi bani,* știind că am avut și am pierdut singura mea ocazie de a vedea dragoni adevărați.

Nu mai aveam cuvinte, mă holbam gâfâind la fața albă a lui Jacob. Fața aceea se făcuse îngrozitor de palidă și nu mai știam ce să mai spun după o asemenea tiradă, ceva care să înceapă să mai dreagă furia pe care tocmai i-o arătasem. O doamnă, oricât de simplă, nu-i vorbește așa soțului său.

Nu era nimic de spus, dar nici nu mai suportam să stau acolo fără să scot o vorbă.

Întorcându-mă brusc, aproape împiedicându-mă de scaun, am ieșit din cameră.

Jacob nu m-a urmat și nici n-a venit la mine în dormitor în noaptea aceea. (Dormeam separați de când pierdusem sarcina, ca să nu-l deranjez cu starea mea de agitație.) M-am trezit la ora obișnuită de dimineață, m-am îmbrăcat încet, nu îndrăzneam să cobor și să dau ochii cu el după ieșirea mea de seara trecută. Starea nu-mi era nicidecum ameliorată de faptul că nu prea știam ce simt despre ieșirea aceea. Nu știam dacă să regret sau nu.

După aceea voința însă a învins lașitatea și când am coborât am aflat că Jacob s-a dus să călărească, iar servitorii nu știau să-mi spună când se întoarce. Nu mă ajuta cu nimic.

M-am așezat ca să răspund la scrisorile primite, dar scriam îngrozitor, ca urmare a sentimentelor mele din ziua aceea, așa că în scurt timp am renunțat dezgustată. Fiind frumos afară, m-am dus în grădină, dar, cum v-am spus și altă dată, era micuță și nu mă putea ține ocupată prea mult timp. După o vreme, m-am dus la magazia unde-mi țineam scânteietorii și notițele, chiar dacă nu prea aveam dispoziția să lucrez.

De cum am intrat, m-am cufundat într-un scaun și priveam în gol peste rafturile ordonate cu scânteietorii mei în oțet. Fiecare stătea pe o cutie etichetată cu scrisul meu cel mai

metodic, care amintea când și unde a fost descoperit, precizându-i lungimea, anvergura aripilor și greutatea. Erau organizați pe categorii bazate pe căutările mele, grupați conform subtipurilor pe care începeam să le identific. Unul era pe masa mea de lucru, scufundat într-un borcan cu oțet, așteptând ultimul meu efort de a-l diseca. Am luat scalpelul de chirurg pe care-l foloseam în astfel de activități și l-am pus jos. O modalitate neobișnuită pentru o doamnă de a-și petrece timpul.

Totuși, era cel mai apropiat lucru pe care-l puteam face de ceea ce-mi doream să fac cu adevărat. Obsesia mea din copilărie, îngropată de ani după incidentul cu drago-lupul, a reînceput să-mi dea ghionturi în timpul turului prin menajerie, iar acum ghionturile alea au înflorit ca niște boboci. Voiam în același timp și să văd dragonii, și să-i *înțeleg.* Voiam să-mi întind aripile minții și să văd cât de departe pot zbura cu ele. Voiam, pe scurt, viața intelectuală pe care o are un domn sau cât se poate de apropiat de așa ceva.

Am apucat un scânteietor între degete, cu delicatețe, și eram plină de frustrare, și am studiat perfecțiunea fără cusur a solzilor. Căpșorul cu creste, nu mai puțin fioros, deși atât de mic, și aripile elegante. Nu arăta fix ca un dragon, dar scuipa scântei infinitezimale: de aici, și denumirea lui, cred, dar și modalități care favorizează împerecherea, aproape la fel ca sclipirea licuricilor.

Gândul acela m-a întristat mai mult decât oricând și am pus scânteietorul deoparte, m-am întors spre o carte pe care o lăsasem deschisă. Arăta un desen cu anatomia unui balaur, pe care-l credeam o rudă mai mare a scânteietorului – idee care, dacă era adevărată, demonta mitul că ar fi insecte.

O umbră a trecut pe deasupra paginii, acoperind diagrama. Putea fi un servitor, dar chiar înainte să tulbure tăcerea ca să spună de ce a venit, mi-am dat seama că nu este. Am recunoscut pașii soțului meu.

– Mă gândeam eu că te găsesc aici, a zis Jacob după o mică pauză.

– Pe aproape, i-am răspuns, vocea fiindu-mi destul de plăcută, în ciuda tulburării din suflet. Tocmai voiam să intru și să mai încerc o dată să răspund la scrisori.

L-am auzit făcând câțiva pași în magazie și bănuiam că-mi studia rafturile.

– Habar n-aveam că ai colecționat atâția.

Cum nu mi-a venit un răspuns care să nu fie contra, am tăcut.

Jacob, mă gândesc, spera să fac conversație de complezență, poate îl ajuta să găsească o cale sinceră prin care să avem

discuția pe care nu aveam cum s-o evităm. Băgând de seamă că tac, a oftat.

– Îmi pare rău pentru ce am spus noaptea trecută, mi-a zis apăsat. Că tu te folosești de… pierderea noastră împotriva mea să obții ce-ți dorești. Nu trebuia să spun asta.

– Nu, nu trebuia.

Vorbele mele au sunat mai dur decât am intenționat. Am oftat, ca un ecou al lui.

– Dar te iert, am continuat. Este adevărat, te-am *manipulat* înainte.

A venit în față și s-a lăsat ușor pe marginea biroului, atent să nu deranjeze ceva. S-a uitat la mine, iar când m-am uitat și eu la el, nu am înțeles ce gândește.

– Spune-mi sincer, a zis Jacob. Dacă mă duc la Vystrana fără tine, cu tot cu timpul petrecut pe drum, va dura aproape un an. Ce vei face?

Voi ajunge în cămașa de forță… dar nu i-aș spune una ca asta. Chiar dacă era adevărat, nu era genul de răspuns pe care-l merita. M-am gândit puțin, apoi i-am zis:

– Pentru început, mi-ar plăcea să-mi vizitez familia. Aș prefera să fiu la țară decât să mă învârtesc aiurea în Societate. Aici ar trebui să îndur prea multe bârfe și falsă compasiune și mă tem că aș deranja pe cineva și m-ar renega.

– Și după aceea? m-a întrebat din colțul gurii.

– Vorbind serios? Habar n-am. Poate să mă duc pe coastă ori să văd dacă te pot convinge să-mi finanțezi o călătorie în străinătate. Oamenii vor crede că e mai puțin ciudat dacă mă duc la băi pentru întreținerea sănătății. Dar asta nu m-ar ține ocupată, doar că mi-aș duce plictiseala undeva departe de ochii lumii.

– Atât de plictisită ești?

M-am uitat fix în ochii lui.

– Habar n-ai. Când își vizitează prietenii, bărbații cel puțin își permit să vorbească despre mai multe, nu doar despre modă, și uneori despre vreun roman prostuț. Cu doamnele nu poți discuta despre cele mai recente lecturi de la Colocviul Filozofilor, iar bărbații nu m-ar include în conversațiile lor. Tu îmi permiți să citesc tot ce-mi doresc, iar asta îmi mai ameliorează sănătatea mintală. Dar numai cărțile nu-mi pot ține companie un an întreg.

M-a ascultat, apoi a dat din cap.

– Foarte bine. Ți-am ascultat punctul de vedere. Tu-l vei asculta pe al meu?

– Îți datorez măcar atât.

Ochii lui priveau spre rafturile mele ordonate cu scânteietori în timp ce vorbea.

– Vei fi considerată ciudată dacă mergi într-o expediție la Vystrana. Eu voi fi văzut ca un monstru. Îmi pasă prea puțin de cei care mi-ar spune că ar trebui să-mi țin femeia în lanț. Nu mi-am făcut un obicei din a te ține în lesă. Dar alții s-ar întreba ce fel de domn și-ar supune soția la o asemenea greutate.

– Chiar dacă soția s-a oferit voluntar?

– Asta nu se pune. Este datoria mea să te ocrotesc și să te țin în siguranță. Protecția și siguranța nu presupun astfel de riscuri.

Mi-am strâns mâinile în poală, băgând de seamă că începusem să-mi rod iar unghiile. Este un obicei de care am încercat să scap toată viața, dar degeaba.

– Atunci, întrebare este câte dintre criticile acestea te afectează.

– Niciuna.

M-am uitat la Jacob încă o dată și i-am văzut surâsul din colțul gurii cum se transformă într-un surâs trist.

– Întrebarea este, a zis, dacă această problemă e atât de importantă ca s-o facă nefericită pe soția mea.

Aproape neîndrăznind nici să mai respir, am așteptat să continue. Orice altceva ar mai fi spus, un lucru știam sigur: că fusesem mai norocoasă decât credeam în ziua în care Andrew mă invitase la menajeria regelui. Câți alți domni ar fi făcut o asemenea afirmație?

El m-a fixat cu privirea, apoi a dat din cap. M-am înmuiat de tot, chiar dacă am încercat să n-o arăt.

– Sunt cel mai mare nebun din Scirland, a continuat, dar nu suport să te refuz. Nu când te uiți așa la mine.

Mi-a luat puțin să înțeleg, mai ales că mă credea deja o cauză pierdută.

– Adică…

Jacob a ridicat o mână.

– Adică îi voi scrie lui Hilford. Expediția e a lui; nu pot aduce oameni după bunul meu plac. Dar da, Isabella, adică *Eu*, cel puțin, nu voi sta în calea ta. Cu o condiție…! Dar s-a oprit când m-am ridicat în picioare și m-am aruncat de gâtul lui. Cu o condiție, a continuat când l-am lăsat să respire puțin: îmi promiți să nu faci tâmpenii. Adică nu te arunci în fața vreunui drago-lup înfometat. Nimic care să mă facă să regret hotărârea de azi.

– Promit că voi încerca să fiu mereu în siguranță.

– Nu e chiar același lucru, să știi, mi-a spus, dar sărutul meu l-a oprit.

Capitolul 6

Vizita Lordului Hilford – Un jurământ care să nu fie la mintea găinii – Pregătiri de plecare

Ținându-se de cuvânt, Jacob i-a scris Lordului Hilford chiar în acea după-amiază. Acesta a fost începutul unei săptămâni de așteptare plină de emoții, în care mi-am reamintit fiecare interacțiune pe care am avut-o cu contele. Părea să tolereze, ba chiar să aprecieze compania nepoatei sale Natalie, care avea o scânteie de nebunie. Oare era de bine în ceea ce mă privește? Dar nu eram din familie – și așa gândurile mele au început să întoarcă pe toate fețele fiecare lucru, fiecare infomație care ar putea să-i influențeze decizia.

Când am primit o scrisoare prin care ne anunța că va trece pe la noi în drum spre Falchester peste o săptămână, nu știam ce să mai fac. Jacob mi-a dat scrisoarea s-o citesc și am insistat asupra fiecărui cuvânt, dar nu spunea nimic despre cererea neobișnuită a lui Jacob. Oare înclina să-i dea curs? Sau nu? Oare o fi primit epistola noastră? O asemenea posibilitate mă înspăimânta. Cât de stânjenitor ar fi să abordăm subiectul, dacă nu a fost anunțat dinainte!

Oricum, el era pe drum, iar noi trebuia să ne pregătim. M-am îngrijit să fie casa gata să-și primească musafirul, acordând mult mai mult decât de obicei din timpul meu și din energie activităților domestice. (Mă tem că le-am înnebunit pe menajere cu intervențiile mele.) Mi-am ales cu atenție ținuta pe care o voi purta. Mi-am reamintit că trebuie să mă comport cât mai bine.

Am încercat să nu-mi fac un alt plan, în cazul în care ar zice nu. Orice fel de tertip i-ar scoate peri albi soțului meu pe loc.

Lordul Hilford a ajuns într-o trăsură confortabilă, trasă de o pereche superbă de cai gri. Am lăudat caii când a intrat în casă, folosindu-i ca subiect de pălăvrăgeală în timp ce eram în spațiu public. Mă ajuta să-mi ascund emoțiile.

– Ați venit să-l vedeți pe soțul meu, îmi imaginez? l-am întrebat după ce i-a dat pălăria și mănușile valetului de la intrare.

– Hmmm… a făcut contele. Cred că ar trebui să vorbesc cu amândoi.

Inima îmi bătea deja mai repede.

– Vă rog, luați loc în salon, i-am spus, arătându-i calea, de parcă ar fi putut să se rătăcească în vestibulașul nostru. Jacob va coborî imediat. Doriți un ceai?

Din fericire, soțul meu a fost prompt; altfel, aș fi murit de emoție. L-a întâmpinat, iar când toată lumea primise ceai și biscuiți, contele a trecut direct la subiect.

– Am primit scrisoarea de la tine, Camherst, i-a zis lui Jacob, și am citit-o de vreo două-trei ori. M-a luat prin surprindere, trebuie să înțelegi. Am ajuns la concluzia că cea mai rațională modalitate de a discuta subiectul e să vin aici și să vorbesc eu însumi cu tine și cu soția ta. Dacă nu e cu supărare.

Jacob a scos un sunet de aprobare, la fel și contele și am înțeles că Lordul Hilford îi cerea permisiunea de a mă întreba direct. Stăteam țeapănă în scaun, în timp ce lordul și-a îndreptat privirea pătrunzătoare către mine.

– Doamnă Camherst, a spus cu vocea lui prea gravă pentru mica noastră sufragerie, dați-mi voie să văd dacă am înțeles. Vă doriți să ne însoțiți la Vystrana, unde vă imaginați că ați lua notițe pentru soțul dumneavoastră și pentru mine – scrisoarea a fost olecuță neclară – și ați putea face desene corecte, adică, altfel spus, ne-ați fi un fel de asistent în cercetări și în viața de zi cu zi?

Mă așteptam la întrebarea asta, așa că nici sub privirea lui sfredelitoare nu am ezitat.

– Da.

– Soțul dumitale este un tânăr destul de perspicace. N-aș crede că a neglijat să vă descrie ce greutăți și dificultăți am putea întâmpina.

– Sunt foarte conștientă de ele. Atât de la soțul meu, cât și din lecturile mele.

A luat o gură de ceai. În clipa aceea nu-i puteam vedea partea de jos a feței, ceea ce cred că a fost și intenția lui. Nu puteam să-mi dau seama ce crede despre afirmația mea.

– Sunteți o femeie citită, m-am prins.

– Atât cât se poate.

– Hmm… Aș vrea să văd ce vă poate capul puțin mai târziu. Între timp, totuși – știți dificultățile, aparent pe bune și în detaliu, dar tot vă doriți să luați parte la expediție.

Nu era loc de dulcegării ce țin de rafinamentul social și care ar fi putut să-mi înmoaie apriga dorință.

– Da, îmi doresc, atât am răspuns.

M-a privit timp de câteva bătăi de inimă. M-am stăpânit să nu întind mâna după ceașca de ceai ca să-i evit privirea.

– Bine, a zis el brusc, întorcându-se către Jacob, îmi pare destul de clar. Ori are minte de găină *și* nu i-ați explicat cum se cuvine situația, caz în care va fi numai și numai problema dumitale. Dacă nu știe precis în ce se bagă, eu îmi iau mâinile de pe ea. Dar, cel puțin, poate fi o companie civilizată. Ba chiar va putea fi de ceva ajutor, caz în care cred pe deplin că ar trebui să o luăm cu noi și să apelez la dumneaei pentru propriile mele notițe. Mai tot timpul le înghesui într-o cutie. Îmi ia al dracului de mult să găsesc ceva când am nevoie.

În momentul acela mi-am jurat să nu mă comport ca o găină fără creier, de atunci până la sfârșit.

– Tu… tu ești sigură? a bâiguit Jacob, cu ochii când la mine, când la el.

– Nu mă întreba pe mine, Camherst, dacă nu vrei să mă răzgândesc. Asigură-te că știe tot ce trebuie *înainte* să mergem la Vystrana. N-o să-mi fie de mare ajutor cu notițele dacă nu poate să facă diferența între o țestoasă și o șopârlă. Dar mă îndoiesc că va fi o problemă.

Lordul Hilford mi-a făcut cu ochiul atât de iute, încât cred că mi s-a părut. Ne-am grăbit să-i mulțumim, dar ne-a tăiat-o repede, dând din mână.

– Planurile orium mi-au fost date peste cap. Ce mi-e o schimbare în plus?

– Ce vreți să spuneți? a întrebat Jacob.

Buna lui dispoziție a fost umbrită de o încruntătură.

– Politica. Țarul din Bulskevo a decis încă o dată că nu-i place Scirland. Ceea ce este o problemă, din moment ce depindem de el pentru fier… dar asta nu-i de ieri, de azi. Ce contează este că boierul din Ziveyjak, adică acolo unde l-am capturat pe piticul albinos, este un lingușitor care va face orice zice țarul. Așa că mi s-a refuzat cererea de a mă întoarce în Ziveyjak în anul care vine.

– O, nu! am spus dezamăgită. Atunci, expediția va fi amânată?

– Și să așteptăm ca țarul să ne placă iar? S-ar răzgândi când aș fi la jumătatea drumului către Vystrana. Ducă-se dracului de om schimbător! Îmi cer scuze, doamnă Camherst, a dat el din mână, dându-l la o parte pe țar. Nu, am găsit un loc nou. Cu mare noroc, de fapt; un coleg de-ai mei din Chiavoran mi-a făcut legătura cu un ins din Vystrana, numit Jindrik Gritelkin,

care a fost la universitate în Trinque-Liranz. Gritelkin ne-a invitat să-i vizităm satul.

– Și boierul *lui* nu se supără? a întrebat Jacob.

Lordul Hilford a dat din cap.

– Nu rup toți legăturile cu străinii ori de câte ori se trezește țarul cu fața la cearșaf. Iar Gritelkin e un răzeș, un fel de agent local al boierului. Poate să ne aranjeze treburile. Dar avem timp să discutăm altă dată. E deja târziu; trebuie să caut un hotel…

Noi am stăruit să rămână și a acceptat. I-am chemat pe servitori ca să-l ducă într-o cameră de oaspeți și i-am zis bucătarului să gătească pentru o persoană în plus la cină.

A fost prima din numeroasele cine pe care Maxwell Oscott le-a luat la noi pe parcursul lunilor în care ne-am pregătit de expediția în Vystrana. Ori că a cinat el la noi sau noi la el, am mai vorbit foarte puțin despre altele, iar contele s-a ținut de promisiunea (sau amenințarea) să vadă ce-mi poate capul. Inițial, am încercat să înfrumusețez detaliile, vrând să par mai interesată de ceva mai acceptabil, dar avea un dar anume să facă oamenii să vorbească și adevărul este că – așa cum cititorii mai atenți și-au dat seama – mi-a fost tare greu să nu profit de ocazia de a discuta despre pasiunile mele. Incidentul cu drago-lupul l-am păstrat pentru mine, dar în seara aceea Lordul Hilford a aflat atât despre pasiunea mea din copilărie pentru lucrarea lui Sir Richard Edgeworth, cât și despre eforturile mele recente privind Marea Cercetare a Scânteietorilor. A vorbit aprobator despre desenele mele anatomice și-a arătat un deosebit interes pentru ideea mea că scânteietorii nu sunt insecte, ci diminutive ale verilor lor, balaurii. Ne-am contrazis asupra acestui punct de vedere cu mare entuziasm în următoarele luni.

Nu m-am înțeles atât de bine cu Thomas Wilker, asistentul și protejatul Lordului Hilford. Ca să fiu sinceră, ne disprețuiam reciproc. Domnul Wilker a încercat din răsputeri, dar în zadar, să-și ascundă originea din Niddey. Era fiul unui miner de la cariera de piatră, care obișnuia să-i aducă Lordului Hilford fosile ale unor animale ciudate, iar el un parvenit dispus să se atașeze de oricine-l poate ajuta să urce pe scara socială. Iar el mă credea un cap sec și se plângea din obișnuință de hotărârile superiorului său.

Din fericire, nu eram prea des unul în compania celuilalt, mai ales că fiecare se ocupa de pregătirile pentru expediție în felul lui. Domnul Wilker și Lordul Hilford făceau munca de planificare, aranjau transportul, bagajele, echipamentul științific și aprobările de la diverși oficiali străini. Mie mi-a revenit datoria de a închiria casa din Pasterway, de a amplasa

caii în grajduri și de a face recomandările pentru servitorii care nu mai stăteau. Sarcina lui Jacob era una mai serioasă: și-a pus afacerile în ordine, ceea ce includea și întâlnirea cu notarul, ca să fie sigur că are testamentul pregătit. Pericolele pe care le înfruntam erau, din păcate, reale.

De departe cel mai puțin plăcute erau bârfele a căror țintă am fost cât am mai stat în Scirland.

Înainte să se afle vestea plecării noastre, Jacob și cu mine am discutat serios despre ce reacții ar trebui să așteptăm de la cunoștințe și de la străini.

– Nu-mi pasă în mod deosebit de ce spun, am recunoscut într-o după-amiază târzie în Fructis, în timp ce ne plimbam prin grădină. Am șansa să merg peste hotare să văd dragoni. Nimic din ce ar putea spune nu mi-ar lua această bucurie.

Jacob a oftat.

– Draga mea, sunt sigur că asta simți acum, când ești pe cale să vezi dragoni, dar trebuie să-ți reamintesc că ne vom *întoarce* în Scirland când se va termina expediția. Dacă le umilești pe doamnele din Societate acum, va trebui să le înfrunți mai târziu.

– Poate reușesc să aduc un dragon cu mine ca să le sperii. Unul mic, nimic extravagant. Lordul Hilford a mai capturat și înainte.

– Isabella…

Am râs și m-am învârtit câțiva pași pe cărare, cu mâinile ridicate în lumina soarelui.

– Normal că nu vorbesc serios, dragul meu. Unde am putea *ține* un dragon? În șopronul cu scânteietori? Ar face o mizerie grozavă și mi-ar strica toată munca.

În ciuda felului său de a fi, Jacob a râs.

– Ești ca o fetiță căreia i se spune pentru prima dată că va primi un ponei.

– Ponei! am dat la o parte această sugestie cu un sforăit. Pot poneii să zboare sau să scoată pe nări așchii de gheață pentru cei care-i necăjesc? Nu cred. Ponei, într-adevăr.

– Poate ar trebui să le zic bârfitoarelor că ai început să o iei razna, a cugetat Jacob, și că te instalez într-un sanatoriu. Sunt sigur că ar crede.

– Spune-le că sunt nebună, că am murit, că am fugit să fiu dansatoare în Chiavora. Nu-mi *pasă.*

Jacob s-a oprit să îndrepte un trandafir pe care l-am îndoit în exuberanța mea.

– Nu suntem căsătoriți de prea mult timp. Aș putea spune că sunt mult prea atașat de tine și că nu aș putea suporta să stăm separați atâta vreme. Nu ar fi departe de adevăr.

S-a oprit să reflecteze, rotind între degete un boboc care între timp îi căzuse în mână. Am venit lângă el și l-am sărutat pe obraz.

– Nu, mă ocup eu de asta. Voi spune că nu te las să pleci singur pentru că nu am încredere că-mi vei fi fidel atât de departe.

– Cine-mi va ispiti ochiul? Nu prea sunt dansatoare chiavoriene în Vystrana.

– Atunci, zi-le că vin ca să te mențin civilizat. Nu trebuie să menționezi desenele și chestii din astea. Spune că, pe lângă faptul că sunt cu strungăreață, ciupite de vărsat, cu bărbia subțire, țărăncile din Vystrana nu au nici cea mai vagă idee cum să-l slujească pe un domn în stilul cu care este obișnuit. Voi fi acolo să am grijă să-ți lustruiască pantofii și să nu-ți aducă ceaiul fără tutun.

– Ce păcat că nu ți-ai arătat până acum interesul pentru activități de caritate! Ai putea să le înveți să buchisească sau să militeze pentru condiții de muncă mai bune.

– Doar treizeci de oi pe cap de ciobăniță. Ce depășește e inuman.

Vă rog să mă scuzați pentru momentul de sentimentalism când spun că i-am adorat râsul soțului meu. Râsul lui calm și melodios. Era cel mai frumos când îl speriam, de aceea încercam să-l sperii așa de des. În parte, ăsta era și felul meu, bineînțeles, dar cine ar putea să mă învinovățească că-l răsfăț, când iubeam nespus recompensa pe care o primeam?

Jacob m-a cuprins de talie și m-a învârtit în mijlocul aleii, astfel încât fustele mi s-au rotit în jur și au scuturat trandafirii și mai rău.

– Civilizația ar trebui să fie. Dar *să-ți ții* gura în legătură cu dragonii! Dacă trebuie, vorbește despre ei doar cu domnișoara Oscott, dar lasă-mă să pretind în public că suntem mult mai educați.

Am avut mare grijă să susțin acest pretext fals în fața familiei mele – chiar și în fața lui Andrew, care a glumit doar pe jumătate când a întrebat dacă Lordul Hilford ar observa, în cazcă i-ar da câteva ciomege în cap domnului Wilker și i-ar lua locul. Tata, am aflat mai târziu, a bănuit adevărul, dar, spre binele mamei, n-am vorbit despre el. Era destul de îngrijorată de siguranța mea.

Călătorind atât de puțin în viața mea, îmi închipuiam că bagajele pentru călătorie vor fi asemănătoare cu ce mi-a împachetat mama când am fost la Falchester pentru primul meu sezon, cu câteva rochii de seară și ceva mai multe haine de zi. A călători în străinătate, pentru cei care nu știu, seamănă mai mult cu a-ți lua casa în spate. Pe lângă haine,

echipamentul științific, materialele pentru schițe, am mai adus cu noi felurite lucruri care țin de viața de zi cu zi și care credeam că ne vor face mai ușoară șederea peste hotare: șei, lămpi, birouri și un fotoliu pe care se pare că Lordul Hilford îl lua cu el oriunde se ducea. L-am auzit spunându-i lui Jacob să ia cantități mari de cafea.

– Pentru că nu o poți lua pe ochi frumoși sau pe bani din Vystrana, iar chestia pe care o beau ei ar fi mai bună să ștergi rugina de pe harnașamentul cailor.

Am coborât pe coasta Sennsmouth: eu, Jacob, Lordul Hilford, domnul Wilker, o mulțime de prieteni și rude, inclusiv Andrew. Nu mai fusesem niciodată în port și eram foarte binedispusă de camarazii mei, care exclamau ori de câte ori vedeau împrejurimile, dar cel mai grozav era chiar vaporul nostru cu aburi, *Magnolia*.

Felul în care aveam să călătorim era un indiciu pentru bunăstarea Lordului Hilford. Când m-am născut, toată lumea presupunea că motoarele cu aburi vor fi pretutindeni în viitor. Dar asta a fost înainte să descoperim că depozitele de fier din Scirland fuseseră epuizate de mult. Cărbune încă aveam din abundență, dar ca să construim mașinăriile trebuia să încheiem acorduri costisitoare cu alte regiuni – sau, mai des, încercam să le colonizăm, ceea ce a stat la baza aventurilor din Eriga sau din altă parte. Să călătorești cu un vapor pe aburi era pe-atunci încă un lucru rar, de care te minunai.

Rar, minunat și destul de nou, încât să apară probleme. *Magnolia* căra și pânze, în caz că ne-ar lăsa motorul.

– Așa cum vapoarele de altădată cărau vâsle, a spus domnul Wilker. În cazul în care nu mai bătea vântul.

Avea nefericitul obicei de a arăta mereu ce cunoștințe are.

– Să sperăm că nu ne lasă și motorul, și vântul. Eu nu văd nicio vâslă.

– Ruta noastră ne duce, a continuat, pe lângă Capul de Vest, prin Marea Alsukir, până la portul Trinque-Liranz în Chiavora, de unde trebuie să mergem în nord, către zona muntoasă.

Andrew a urcat pentru a mă ajuta să mă instalez în cabina pe care o voi împărți cu Jacob, în partea din față a vasului, de-a lungul tribordului.

– Sper că nu ai rău de mare, a spus, uitându-se prin hublou, singura sursă de lumină naturală din cameră.

– De unde să știu dacă am sau nu? i-am răspuns, atârnându-mi câteva rochii în dulapul micuț. N-am mai fost pe mare.

Andrew fusese la Thiessin cu un an în urmă, ca răsplată pentru că absolvise în sfârșit universitatea.

– Te sfătuiesc să nu ai rău de mare, dacă se poate. Nu e plăcut.

În timp ce continua să trăncănească despre cabina prea mică, uitându-se în dulăpioarele ingenioase, m-am aruncat pe unul dintre cele două paturi înguste. Când m-a văzut acolo și mi-a observat expresia de pe față, s-a fâstâcit.

– Fruntea sus, bătrânico! Răul de mare nu-i *chiar atât de* rău.

Am respirat adânc, făcând eforturi să nu izbucnesc în lacrimi sau într-un râs isteric.

– O, nu-i asta. Am ceva emoții, nimic mai mult. Și îmi dau seama că nu voi mai vedea nimic cunoscut o bună perioadă de timp – nici casa, nici familia, nici Scirland.

El m-a bătut pe umăr.

– O să-l ai pe Camherst, nu-i așa? Cu siguranță contează. Și nu mă îndoiesc că va avea grijă de tine.

Cum i-aș fi putut explica? Nu mă temeam că nu vor avea grijă de mine, ci că voi avea *nevoie* să aibă cineva grijă de mine. Cu lipsa mea de experiență, cu originea mea privincială, nu eram decât o copilă care și-a convins cumva părinții s-o ia și pe ea la un eveniment la care nu s-ar bucura pe deplin. O, da, credeam că voi fi bucuroasă să văd dragoni, dar între mine și magnificele bestii stătea un număr mare de necunoscute, de altfel înfricoșătoare.

Această îngrijorare le poate părea ridicolă celor care știu ultimele părți din povestea vieții mele, dar acolo, pe un vapor cu aburi, la frageda vârstă de nouăsprezece ani, era într-adevăr un gând terifiant.

În ciuda fricii, i-am luat mâna lui Andrew și am strâns-o, încercând să-i zâmbesc.

– Sunt sigură. Gândește-te numai la ce povești o să-ți spun când mă întorc!

Am făcut un spectacol impresionant la apus, când am ieșit din port încet și sigur. Andrew și mulți alți binevoitori stăteau pe pontonul de unde am plecat pe mare și de pe care ne făceau cu mâna. Le-am făcut și noi cu mâna până ne-am îndepărtat îndeajuns, iar ei s-au retras în Sennsmouth, dispărând printre case. După aceea am mai stat pe punte o vreme, privind cum Scirland se făcea din ce în ce mai mic în urma noastră. În jurul meu, echipajul își făcea datoria și încercam să nu le stau în cale, până când lumina aproape a pierit, iar Jacob a venit să mă ia.

PARTEA A II-A

În care expediția ajunge în Vystrana, dar întâmpină greutăți și începutul e greu

Capitolul 7

Călătoria la Vystrana – Primul meu dragon sălbatic – Poposirea în Drustanev – O șansă să plec

Deși este greu de găsit acum, îi încurajez pe tinerii care citesc aceste pagini – adică pe oricine sub patruzeci de ani – să facă rost de o copie a primei mele scrieri, *O călătorie în Munții Vystranei.* Nu din motive care privesc calitatea; este o chestiuță insipidă, scrisă pentru că pe atunci memoriile de călătorie erau un gen potrivit pentru tinerele doamne. Dar cartea aceea, care conține o mult mai amănunțită dare de seamă a călătoriei noastre din Scirland la Vystrana, este o fereastră într-un timp pe deplin uitat acum, în vremea căilor ferate, a vapoarelor rapide și a clădirilor înalte.

Nu-ți poți închipui, dacă ești tânăr, cât de încet și de greu se călătorea pe-atunci. Îmi imaginez că nici nu ai vrea. Viteza modernă a adus îmbunătățiri mari comerțului, diplomației, învățământului și tot așa. Totuși, o parte din mine duce dorul acelor vremuri. O fi o nostalgie de femeie bătrână, puteți să-i spuneți și așa, dar călătoria noastră la Vystrana a fost o trecere folositoare, o despărțire de tânăra care eram în Scirland și o descoperire a femeii care am devenit în expediție. Dacă reușeam să ajungem repede în Vystrana, nu cred că eram pregătită de schimbare.

Am crezut că sunt pregătită atunci. Acum, privind în urmă la vârsta mea înaintată, văd ce femeie naivă și fără experiență am fost. Oricum, toți am început la fel. Să capeți experiență cere timp.

După debarcarea în Trinque-Liranz, am urcat pe râu la Sanverio, unde ne-am alăturat unui grup de trei cărăuși, care duceau provizii în apropierea graniței cu Vystrana. Contra cost, ne-au luat bagajele în căruțele lor și așa am început să urcăm munții.

Era prima dată când descopeream ce înseamnă să întâmpini greutăți, în comparație cu care suferințele mele nu erau nimic.

Satul în care mergeam era foarte izolat, chiar și pentru Vystrana. Cărăușii făceau drumul doar pentru că îi era mai convenabil boierului local să fie aprovizionat din Sanverio decât din altă parte. O dată sau de două ori am făcut rost de paturi în vreo fermă, dar de cele mai multe ori am dormit în corturi, în saci de dormit, ca să nu stăm direct pe pământ, dar la altceva nu erau buni.

Atât de hotărâtă am fost să nu mă plâng, încât nu mi-am permis să mă gândesc la ziua când drumeția se va încheia. Așa că a fost un șoc când, într-o dimineață, Lordul Hilford a zis:

– Ar trebui să ajungem azi, dacă vremea ține cu noi.

Clipind în lumina dimineții, am întrebat:

– Să ajungem unde?.

– În satul Drustanev. La destinația noastră, doamnă Camherst, mi-a zâmbit el.

După atât timp petrecut pe mare și pe drum, îmi era greu să cred că în sfârșit ne vom opri. Am dat fuga în căruțe și am pornit cu mai multă energie decât de obicei.

Am studiat peisajul din jur cu ochiul curios al unui începător. Era un teritoriu accidentat, văi cu molizi și pini, alternând cu pante netede, iarbă și creste bătute de vânt, calcaroase și cu licheni. Deși era senin, aerul era cel mult aproape călduț. Mă gândeam cât de sus am urcat pe coastă. Mai sus am văzut o pasăre plonjând ușor prin aer. Fără niciun reper, nu puteam să-mi dau seama cât de mare era, dar cred că era vreo specie de vulturi. Cu siguranță nu era un dragon, chiar dacă țineam ochii larg deschiși, poate văd vreunul.

Vremea a fost frumoasă aproape toată dimineața, dar, cum a venit amiaza, norii s-au ridicat deasupra munților și au venit în direcția noastră. Unul dintre cărăuși a tras spre un lup care venea în urma noastră prea aproape, speriindu-l. A vorbit puțin cu camarazii lui (în dialectul de neînțeles al nativilor din regiune, nu în mai rafinata chiavorană, pe care noi, ceilalți, o știam) și au insistat să ne grăbim. Ziceau că nu este o zonă potrivită să campăm, chiar dacă însemna să ne plouă până ajungem în Drustanev.

Cum vântul se întețea, mi-am strâns boneta mai tare pe cap. Norii păreau foarte jos. Aveam o carte pe care voiam să o citesc și am încercat un timp, stând cu antebrațele pe marginile paginii, s-o țin ca să nu zboare. De pe locul de lângă al meu, pe canapeaua din căruță, Jacob m-a înghiontit și mi-a zis:

– Poate ai vrea să pui aia deoparte. Mă tem că va ploua în curând.

Am oftat, dar avea dreptate. Am închis cartea, m-am ridicat de pe locul meu și m-am dus în spatele căruței, pe o bancă, ca

să o bag într-o cutie care va dovedi mai târziu dacă este impermeabilă și dacă au lăudat-o degeaba sau nu.

O rafală de aer rece mi-a ridicat mânecile și gheața m-a lovit în față. Întrebându-mă dacă suntem în pericol de grindină, m-am uitat în sus.

Îmi amintesc foarte vag următoarele secunde. Am apucat doar să mă holbez, iar apoi m-am trezit că țip „La pământ!“ în timp ce-mi încolăceam mâinile în jurul soțului meu și-l trăgeam departe de băncuța căruței.

Au urmat alte două țipete după al meu. Unul, strident și îngrozitor, de la conducătorul nostru, în timp ce ghearele îl trăgeau din căruță. Celălalt, mai grav, dar și mai îngrozitor, a venit de sus, în timp ce dragonul cobora și plonja pe deasupra noastră.

Am aterizat cu Jacob pe urmele căruței, încurcați în hățuri și harnașament, în timp ce caii ezitau și nechezau de frică. Fiind pe exterior, m-am eliberat prima și am țipat când am văzut căruța luând-o la vale, cu tot cu soțul meu încă prins de ea. A căzut și el direct sub căruță, iar roțile au trecut atât de aproape, încât erau să-i lase urme pe haină.

M-am târât spre el, auzind împușcături peste tot în jur. Privirile disperate spre cer nu-mi arătau nimic: dragonul dispăruse iar. Din panta din față se auzeau gemetele vizitiului nostru, care era în chinuri. Cum am ajuns la Jacob, un zgomot profund a spart parcă aerul, o împușcătură, ca și cum unul dintre ceilalți vizitii și-ar fi armat pușca împotriva tâlharilor sau a animalelor sălbatice.

Animale sălbatice. Până în clipa aceea nu clasificasem așa dragonii. Mă gândisem la ei ca la ceva special.

– Stai jos, Isabella! mi-a zis Jacob, acoperindu-mă chiar cu corpul lui.

M-am ghemuit în umbra lui și mi-am dat seama că nu contează nici cât negru sub unghie că boneta mea s-a făcut praf. Vântul îmi sufla rece prin plete.

Mare bătaie de aripi, de parcă ar fi navigat: dragonul, chiar dacă nu-l vedeam. Uitându-mă pe sub mâna lui Jacob, l-am văzut pe Lordul Hilford oprindu-și conducătorul cu o mână, care ar fi tras în sunet. Cum nu zăream nimic, nu avea rost să irosim muniția.

Dar, dintr-odată, am avut ce vedea. Au răsunat câteva împușcături, iar eu m-am stăpânit ca să nu mă împotrivesc. Nu era un pitic vulnerabil de menajerie. Dragonul era uriaș, anvergura aripilor era mult mai mare decât o căruță, cu pielea gri-stâncos și cu aripile care stârneau nori de praf la fiecare bătaie. Puștile au tras, iar bestia a făcut un zgomot înfiorător,

lăsându-ne acolo, și a urcat repede spre cer. Norii l-au înghițit încă o dată, dar noi am așteptat.

Am așteptat și am așteptat, până când Lordul Hilford a oftat:

– Cred că a plecat.

Jacob m-a ajutat să mă ridic în picioare. Boneta mea era prinsă într-un tufiș pitic, jos. Am luat-o și am îndreptat-o cu mâinile tremurânde, în timp ce domnul Wilker și un alt bărbat s-au dus după conducătorul pe care dragonul l-a capturat. Ghearele i-au lăsat răni adânci în spate și în piept, dar cele mai rele răni erau la picioare, pe care și le-a rupt rău când a căzut. Sângele a țâșnit pe unde au ieșit oasele prin piele. Dacă nu aș fi văzut odată o rană asemănătoare la un cal, aș fi leșinat.

– Fă-i loc să-l așezăm într-una din căruțe! a spus Lordul Hilford în chiavorană, apoi s-a întors spre mine. Doamnă Camherst, dacă puteți, în cufărul meu verde ar trebui să fie niște laudanum. O sticlă neagră, pe stativ.

Mi-am legat boneta la loc și am făcut cum mi-a zis. Aveam fire de nisip și pietriș în palme, pe care le scoteam în timp ce mergeam, și fusta mi-era ruptă, dar, văzându-l pe vizitiu, mi-am dat seama cât de norocoși fuseserăm și eu, și Jacob. Să nu văd eu dragonul venind…

A început să plouă. Domnul Wilker i-a pansat rănile vizitiului cât a putut de bine. Trebuia să-l ducem la adăpost, dar mai întâi era căruța cu care trebuia să ne descurcăm. Caii au fugit, pe bună dreptate, când a venit dragonul. Amândoi au luat-o razna și căruța s-a răsturnat, aruncându-ne cuferele pe jos, iar unul din ele s-a deschis. Am acționat împreună, bărbații au strâns tot ce se putea, iar eu am făcut la repezeală o copertină care să-l apere pe rănit. Laudanumul, din fericire, i-a adus un somn liniștit și doar a gemut puțin în semn de protest când l-am mutat și l-a hâțânat mersul.

Astfel, uzi leoarcă și speriați, am ajuns în satul Drustanev. N-am văzut mare lucru din clădirea care avea să ne fie casă în următoarele luni. L-am însoțit pe vizitiul rănit în timp ce niște localnici îl cărau înăuntru și am încercat să explic în vystranieza mea foarte proastă ce s-a întâmplat. Speram să înțeleagă măcar puțin din ce spuneam, cu vocabularul meu limitat, cu accentul meu groaznic și cu gramatica mea atroce, dar am observat un lucru: sătenii nu păreau surprinși să-i vadă rănile. Nimeni nu ar fi crezut că ar putea fi ceva care să nu implice dragonii și repetam același cuvânt iar și iar – *balaur, balaur* –, chiar dacă nu păreau surprinși.

Oarecum înțelegător, Lordul Hilford a pomenit dragonii din Vystrana în acea primă seară la Renwick, când am auzit de expediția sa. Nu așa i-aș fi descris.

O tânără a apărut de niciunde lângă umărul meu, trăgându-mă la o parte de lângă bărbații care acum mișunau peste tot pe la parterul clădirii. Folosind un noian de cuvinte necunoscute din vystranieză, parcă încerca să mă convingă să mă așez într-un loc liniștit ca să-mi uit nenorocirea. Mă tem că am dezamăgit-o grav alergând în ploaie, cu boneta deja distrusă atârnându-mi într-o parte pe cap, ca să mă asigur că lucrurile sunt aduse înăuntru. Părea un lucru insignifiant, de care să mă îngrijorez, cu urlete venind din spatele unei camere în care încercau să-i pună la loc picioarele vizitiului rănit, dar nu eram de niciun folos acolo și nu suportam să stau degeaba. Am insistat să nu se înghesuie cufere în holul de la intrare ca să se poată trece pe-acolo. Repetând cuvintele vystranieze care mi se păreau utile în situația respectivă, acompaniate de mai multe gesticulări, am reușit să-i fac pe câțiva servitori locali să-mi ducă bagajele sus, în camerele unde ne-am cazat. Jacob m-a găsit în mijlocul treburilor și a insistat să-mi vadă rănile. A exclamat când mi-a văzut palmele rănite și l-a adus pe domnul Wilker să mă panseze, chiar dacă abia sângerau. Cât despre mine, am făcut același lucru cu Jacob, dar am răsuflat ușurată că, deși avea haina sfâșiată pe tot spatele, avea doar câteva zgârieturi pe piele. Dacă ar fi fost câțiva centimetri mai în față, dragonul l-ar fi luat ca pe vizitiu.

Zgomotul din camera din spate s-a domolit în sfârșit, iar Lordul Hilford a apărut, obosit și plin de sânge.

– A adormit din nou, a spus contele. Dacă va supraviețui… ei bine, vom vedea. Hai!

L-am urmat ascultători eu, Jacob și domnul Wilker, ca niște rățuște rătăcite și descurajate, într-o cameră de lângă holul principal.

Cineva a făcut un efort să transforme această cameră întunecată, joasă, într-o sufragerie care chiar pare să se fi inspirat dintr-o descriere de mâna a treia a obiceiurilor din Scirland. Cel puțin, aveam canapele, chiar dacă erau mai mult bănci din lemn, cu pernuțe pe partea unde te așezi și pe cea unde te rezemi, dar, cu toate astea, am luat loc plini de recunoștință. Lordul Hilford a adus o sticlă și erau păhărele de lut pe o masă din apropiere; a pus puțin coniac în patru dintre ele și le-a împărțit, mi-a dat chiar și mie. Nu mai gustasem coniac de când mă cususeră după întâmplarea cu drago-lupul și m-a forțat să iau o gură, încă fiind copleșită de amintirea aceea.

Licoarea m-a încălzit, afară ploua liniștit, iar Lordul Hilford a zis cu greutate:

– Îmi cer scuze, doamnă Camherst.

– Scuze? De ce mie, și nu oricui altcuiva?

– Știu că v-am vorbit despre pericolele acestei expediții, dar nu am prevăzut așa ceva.

– Ce dracu' l-o fi apucat pe animalul ăla? a întrebat domnul Wilker și a primit o privire dezaprobatoare de la Jacob pentru exprimarea lui nepoliticoasă.

– Fix ce voiam eu să vă întreb, am zis, dar mai cu patimă decât îmi este permis. Nu credeam că dragonii de stâncă atacă oameni.

– Nu atacă, s-a încruntat Lordul Hilford și a dat pe gât restul de coniac:

– Atunci, nu vă învinovățesc că nu mi-ați atras atenția asupra unui pericol la care nici dumneavoastră nu vă așteptați, i-am zis, iar degetele mi s-au încleștat în jurul pahărelului de lut. Cu orice preț, lăsați-ne să-l compătimim pe săracul vizitiu și să ne rugăm să se însănătoșească. Eu nu sunt rănită, Lord Hilford. Nu am nevoie de scuzele dumneavoastră.

A sunat bine și am zis-o din toată inima. În niciun caz nu aveam de gând să las impresia că dau înapoi la primul pericol. Asemenea slăbiciune trebuie să se arate altă dată, când nu e nimeni de față să mă vadă.

– Întrebarea domnului Wilker așteaptă răspuns, am spus. Era mult mai ușor să te gândești la atacul dragonului ca la o enigmă ce trebuie rezolvată. Mi-a dat o temă de gândire.

–Ce ar putea provoca un asemenea comportament? Nu poate fi rabie.

– Isabella, am putea lăsa astfel de întrebări pe mâine-dimineață. Acum nu e momentul potrivit, mi-a pus Jacob o mână pe braț.

– „Nu e momentul potrivit" înseamnă că încă nu avem un răspuns, a spus Lordul Hilford și a pus pahărelul gol pe suprafața zgâriată a mesei. Sau, cel puțin, eu nu am. Probabil că exaltarea m-a zăpăcit, m-a făcut să-mi pierd capul, dar a fost ceva total diferit de ce am văzut până acum la un dragon de stâncă, și doar am fost aproape de ei de mai multe ori. Trebuie să meditez la asta. În orice caz, asta este casa unde vom sta; bagajele noastre ar trebui să fie pe aici, pe undeva… se holba el în camera pe jumătate luminată, de parcă bagajele s-ar fi putut rătăci în umbră.

– La etaj, am zis.

Când m-am ridicat în picioare, am fost încântată să văd că mă țin genunchii. Mi-a fost teamă că perioada cât am stat jos și m-am destins puțin i-ar fi putut convinge să renunțe.

– Unde anume le-am trimis, trebuie să vedem.

Am urcat scările ca o turmă udă, ciocnindu-ne unul de altul pe treptele întunecate și înghesuite. Scândurile scârțâiau îngrijorător sub picioarele mele, darămite sub ale Lordului

Hilford, dar au ținut. Odată ajunși pe coridor, am găsit toate bagajele amestecate, în ciuda etichetelor cu numele noastre. Era destul de târziu, dar nouă nici că ne păsa. Am tras valizele care conțineau hainele de călătorie, ne-am împărțit camerele și ne-am prăbușit în pat, abia reușind să ne schimbăm de hainele ude.

Toată noaptea am visat dragonul și am tot căzut pe pământul tare din Vystrana, de la mare distanță, din ghearele lui.

Când m-am trezit în dimineața următoare, Jacob era deja plecat. Lumina dimineții mi-a dezvăluit camera mai în amănunt decât o văzusem noaptea trecută, adică un loc mohorât și trist. Pereții, tavanul și dușumeaua erau din același lemn închis la culoare. Am întins o mână de unde mă aflam și am descoperit că era vopsit cu un fel de rășină care probabil că îl ferea de umiditate. Bârnele tavanului erau joase și greoaie, dându-i camerei un sentiment de claustrare. Mobila noastră consta într-un pat fără tăblie și baldachin, un dulap, o măsuță de toaletă, cu oglindă și nimic altceva.

Aerul din afara plăpumii mele era destul de răcoros, am descoperit imediat ce m-am dat jos din pat. Tremurând, am căutat repede în dulap și am scos o rochie și niște papuci. Ele m-au încălzit cât să caut mai atent prin cufere ceva potrivit cu care să mă îmbrac. Rochia din ziua precedentă era aruncată pe podea, pătată, ruptă, și fără nicio șansă să mai fie reparată.

Am avut noroc și am găsit una dintre rochiile simple și rezistente comandate înainte să părăsesc Scirland, cu nasturi pe care să îi pot încheia singură. Când am încheiat ultimul nasture, ușa s-a crăpat, iar tânăra de noaptea trecută a încercat să-și bage capul înăuntru.

Era înaltă și ceea ce numim politicos „zdravănă“, în genul acela pe care îl admirăm la oamenii de la țară, cu trăsături puternice și o coamă de păr negru. În clipa aceea și ea parcă s-a speriat, aparent tulburată să mă vadă îmbrăcându-mă fără niciun ajutor.

Din cuvintele care i-au ieșit pe gură, mi-am dat seama că ar trebui să fie camerista mea. Mă temeam de asta. Ar fi trebuit să fi învățat să-și facă treburile, începând cu procurarea unui clopoțel cu care s-o chem când mă trezesc. Oricum, am lăsat asta deoparte și i-am pus mâna pe gură ca să tacă.

Când s-a potolit, am întrebat-o:

– *Tcha prodvyr e straiz*? *Cum te cheamă?* sau cel puțin eu asta speram că am zis.

– Dagmira, a răspuns.

– Dagmira, am spus. *Isabella Camherst eiy. Zhe Mrs. Camherst tcbi vek ablych.*

Asta e o replică pe care o repetasem de multe ori, până când am fost sigură că o pronunț măcar la fel de bine ca vizitiii noștri chiavoreni. *Eu sunt Isabella Camherst. Îmi vei spune „doamna Camherst“*. Dacă voiam s-o învăț să-mi fie cameristă, trebuia să începem prin a stabili limitele. Eram stăpâna ei, nu un copil pe care să-l dădăcești de colo colo. Respectul adevărat era esențial.

Nu voiam să mă gândesc că un copil din Vystrana ar ști mai mult despre zonă și obiceiurile locale decât mine, lăsând la o parte limba.

Ca să-mi arăt încă o dată cunoștințele lingvistice, am întrebat-o unde a plecat soțul meu și am primit drept răspuns un alt potop de cuvinte, prea rapid ca să-l pot înțelege. O altă încercare, de data aceasta prefațată de *setkasti, setkasti – mai rar, mai rar –*, m-a răsplătit cu un ritm mai potrivit, dar tot cu multe cuvinte pe care nu le înțelegeam. Jacob a ieșit pe afară. Mai multe n-am deslușit.

Așadar frustrată, i-am dat Dagmirei instrucțiuni scurte să aducă în cameră toate cuferele cu numele meu sau al lui Jacob pe ele și să le dea la o parte pe cele cu numele Lordului Hilford sau ale domnului Wilker, apoi am coborât. Bucătăria era rece și goală, singurul miros care persista era cel de la sângele lăsat după ce a fost îngrijit vizitiul. Mi-a pierit orice gând de a lua micul dejun.

În comparație cu interiorul întunecat al casei, strada (dacă aș putea învrednici cărarea bătătorită și noroioasă cu un nume atât de pompos) era dureros de luminoasă. Am clipit și mi-am acoperit ochii până m-am obișnuit cu lumina. În depărtare am auzit voci vorbind fluent în vystranieză, dar niciuna nu-mi era cunoscută.

Exteriorul casei nu era cu mult mai promițător. Vremea făcuse rășina din neagră, gălbuie, locul era lipsit de ornamente, doar cu scânduri goale, întrerupte ici și colo de ferestre înguste și deasupra cu un acoperiș abrupt, din snopi de paie. Dormitorul nu prezenta un asemenea unghi; trebuie să fie un pod deasupra. Am aruncat o privire în jur și am descoperit câteva case în apropiere, în pantă, care parcă aveau un nivel și, din câte se pare, un pod. Locuința noastră părea tot ce se putea găsi mai bun în Drustanev.

Cărarea ducea în jos spre restul satului. Coborând, am văzut majoritatea caselor care, spre deosebire de a noastră, aveau garduri ce îngrădeau curți pline ochi cu gâște. Femeile stăteau la poartă, torcând și flecărind, neîncercând să-și mascheze felul în care se uitau la mine. Le zâmbeam plăcut de câte ori treceam pe lângă ele, dar atenția mea era îndreptată mai mult

spre căruțele familiare, trase peste tot prin sat, cu unul dintre vizitiii noștri chiavoreni, care-și harnașa calul.

– Pleci atât de repede? l-am întrebat, puțin surprinsă.

S-a uitat peste umăr la una dintre case.

– Imediat ce-i dau drumul lui Mingelo. Trebuie să mergem la curtea boierului.

Știam că tot trebuie să livreze încărcătura, dar Mingelo era bărbatul rănit.

– O, dar ar fi mai bine să-l lasați aici decât să-l supuneți la un asemenea drum.

Vizitiul a scuipat în noroi, neinteresându-l politețurile.

– Cică este un doctor la curtea boierului. Chiavoran. Mai bun decât un țăran vystraniez de pe aici.

Lăsând la o parte mândria națională, trebuia să admit că aprecierea lui era corectă; cu siguranță că omul boierului ar fi mai educat decât orice îndreptător de oase. Mi-a fost milă de Mingelo, totuși, că trebuia să suporte această călătorie.

Jacob m-a găsit în scurt timp. Și el căutase aiurea haine printr-un cufăr; costumul lui era prea elegant pentru situația de față.

– Isabella, aici erai! a spus, de parcă eu aș fi dispărut de dimineață. Vizitiii trebuie să-și continue drumul spre curtea boierului, dar apoi se întorc în Chiavora. Tu…

L-am oprit punându-i mâna pe încheietură, fiind conștientă că toți ochii din Vystrana ne fixau.

– Te rog, nu, am răspuns încet, astfel încât nimeni să nu poată trage cu urechea, chiar dacă vorbeam în scirlandeză. Nu-mi cere asta. Știi că nu voi merge și nu vreau să ne certăm în fața acestor străini.

Ochii lui verzi i-au căutat pe ai mei. Vântul de munte i-a ciufulit părul, dându-i un aer neliniștit, pe care, în altă situație, l-aș fi găsit încântător. Abia atunci mi-am adus aminte că am plecat fără să mă pieptăn, cu părul în toate direcțiile. Ce fel de imagine prezentam eu acum, cu sau fără argument?

Poate că neliniștea mea l-a fermecat. A oftat, chiar dacă îngrijorarea nu i-a dispărut din ochi.

– Pot măcar să te rog să stai aproape de casă de acum încolo? Hilford îi pune întrebări șefului satului – ce se întâmplă cu dragonii și unde este Gritelkin. Până stabilim, te rog, abține-te!

Am subînțeles că deja nu mă purtam cum trebuie, dar asta a dispărut, pe lângă alte griji. Am presupus că Jindrik Gritelkin, legătura Lordului Hilford, era unul dintre bărbații care dădeau fuga aseară.

– Nu este aici?

– Nu, nu este. Vrei să te întorci în casă?

Casa, unde trebuie să dau ochii cu Dagmira.

– Da, dragule. Te rog să-mi dai de știre ce se întâmplă, când poți. Și ce ar trebui să facem cu mâncarea?

– Ar trebui să fie un bucătar; ăsta-i alt lucru de care întreabă Hilford. Cred.

Jacob a încercat să-și netezească părul, numai pentru ca vântul să i-l ciufulească la loc.

– O să aranjez ceva.

Am urcat pe cărarea pietruită înapoi spre casa noastră pietruită, hotărâtă să nu mă uit înapoi la căruțele chiavorane și la șansa mea de a pleca.

Capitolul 8

O introducere în Drustanev – Absența domnului Gritelkin – Încercăm să pornim

Am mai scris despre Drustanev în *O călătorie în Munții din Vystrana*. Dacă aveți cumva un exemplar ori intenționați să cumpărați (așa cum v-am încurajat și înainte), vă rog să nu dați atenție la ce am zis acolo despre sat sau chiar despre oamenii din Vystrana în general.

Cuvintele pe care le-am scris atunci mă fac să mă rușinez acum. Încercam, împotriva înclinației mele, să mă conformez așteptărilor scrierilor de călătorie, atât de practicate de tinerele doamne de atunci. Este o porcărie mai rea decât *Drumeții în Anthiopa centrală* a domnului Condale, inspirat mai mult de întâlnirile teatrale ale firilor pestrițe, semiprofetice din Vystrana decât de oamenii pe care îi cunoșteam în Drustanev. Să aud ce se spune în carte, că Vystrana e un pământ al arcușurilor ce jelesc, al femeilor cu gene lungi și al vinurilor dulci și tari.

Și, ca să spunem drept, este un ținut al celor mai plictisitoare clișee. În Vystrana am băut mai mult ceai decât vin, am auzit viorile foarte rar și niciodată nu am văzut vreo dagmiroaică aruncând ceva care să semene cu o ocheadă. Ar fi mai ușor să citiți o carte de istorie, care ar explica multe ițe împletite din haina poporului. Pentru poziția munților, aproape călare pe gâtul Anthiopei, vin majoritatea oamenilor pe acest continent: chiavorani, eiverschi, akhiani, bulskoi și mulți alții – ultimii conducând Vystrana ca pe un stat vasal timp de șaizeci de ani înainte de venirea noastră. Dar influențele acelea au rămas în mare măsură în văi și câmpii, strecurându-se doar treptat către ciobanii și vânătorii din munți, unde identitatea puternică a vystranilor a rămas intactă.

Se așteaptă de la tinerele doamne să compună versuri pline de laude despre frumusețile locurilor pe care le vizitează. Bărbaților însă, când scriu despre călătoriile lor, le e îngăduit

să se plângă și să-și afirme superioritatea naturii din ținuturile lor natale. Eliberată că, aparținându-i acestui sex, nu am cum să-i încredințez tiparului un asemenea păcat, ar trebui să mă folosesc de această ocazie ca să consemnez acum ce nu am putut atunci:

Am urât Drustanev.

Nu oamenii. Chiar dacă i-am înțeles foarte rar și foarte des i-am disprețuit, până la urmă le sunt datoare pentru tot ajutorul oferit și pentru răbdarea pe care au avut-o când ne-au permis să stăm cu ei. Au fost și momente când munții m-au înduioșat cu frumusețea lor. Dar cel mai adesea am urât împrejurările în care mă găseam și nu am simțit niciodată nici cel mai mic imbold să mă întorc.

O parte din ele țineau doar de climă. Cei mai ageri dintre dumneavoastră vor fi observat că aproape toate expedițiile mele au fost în regiunile mai calde ale lumii: Akhia, Marea Săracă și așa mai departe. (O altă excepție notabilă, în afară de Vystrana, zborul meu în Mrtyahaimas a fost de neocolit, din păcate.) Companionii mei nativi de prin părțile acelea deseori și-au exprimat surprinderea că sunt atât de dispusă să îndur căldura. Din experiența lor, noi, scirlandezii, suntem mai adaptați la frig, uscându-ne și murind la prima adiere de aer mai cald. Întotdeauna am preferat căldura, oricât de excesivă ar fi, și de aceea munții din Vystrana nu erau deloc pe gustul meu primăvara. Dragonii, această minunată posibilitate, m-au convins să trec peste nefericitul impediment, dar acum, că-i eram supusă, chiar am devenit foarte ursuză.

Ca să înțelegeți, „primăvara“ în Vystrana înseamnă cu totul altceva decât pentru noi, scirlandezii. (Sau pentru toți care citesc asta, fie ei din Erigan sau din altă parte – doar dacă nu am adepți și prin Vystrana, ceea ce cred că e posibil.) Pentru locuitorii din Drustanev, primăvara este perioada când verii lor din văi duc turmele de oi sus, în așa-numitele pajiști de mijloc, lângă sat. Asta se întâmplă de obicei înainte de Floris [6] – nu cu mult înainte de venirea noastră – și putem deduce temperatura medie din faptul că sătenii nu-și tund oile decât mai târziu, spre sfârșitul anotimpului.

În vremea aceea a anului, zăpada încă zăbovește în văile mai abrupte, mai ales unde molizii și pinii cresc prea deși ca să pătrundă soarele. Se pot forma cascade la sfârșitul lui Floris sau la începutul lui Graminis [7]. În timpul expediției noastre s-au format cascade până în Messis [8]. Unii domni – „domni“ e un fel de a spune – m-au tachinat că mă plângeam tot timpul că în Vystrana mi-e frig. Eu le spuneam să mă însoțească vara următoare în deșertul akhian și vom vedea cine îndură mai

bine. Oi fi eu mai bătrână și cu siguranță urăsc frigul, dar asta nu înseamnă că sunt o delicată.

Drustanev era un sat cu case răspândite ici-colo, construite în orice loc părea îndeajuns de întins, fără să aibă ceea ce numim stradă. Majoritatea caselor păreau absolut minuscule sub snopii înalți ai acoperișurilor de stuf – înalți pentru că trebuiau să oprească zăpada abundentă. Oamenii sunt ciobani în anotimpurile călduroase și vânători iarna; cu cei din văi fac schimb de lână, pături țesute și piei.

Pantele din jurul satelor au fost transformate de localnici secole la rând. Unele au devenit terase mici, potrivite pentru culturile locale, dar cea mai importantă modificare este că, din zece în zece ani, bărbații dau foc pădurilor. Nu am avut privilegiul să văd acest eveniment – chiar dacă am impresia că mi-ar fi plăcut, cred, doar pentru căldură –, dar mi s-a spus că cenușa îngrașă solul, creând pășuni bune o perioadă, iar după aceea devine păduricea care atrage căprioarele. Oile mănâncă iarba, lupii mănâncă căprioarele, iar dragonii mănâncă orice nu fuge îndeajuns de repede.

Am urât frigul și izolarea, aceeași mâncare care putea a usturoi – dar adevăratul motiv al suferinței mele era că mă aflam într-o țară străină, departe de tot ce cunoșteam, și m-am adaptat foarte greu. Poate credeți că e romantic să fugi acolo, ca tânărul Thomas în nesuferitul roman în trei volume al doamnei Watree, iar unora dintre voi chiar v-ar plăcea. Mie, nu. Uitându-mă acum înapoi, sentimentele mele au pălit într-o neplăcere ușoară care aproape ar putea fi numită nostalgie și așa nu voi lălăi prea mult asupra nefericirii pe care o simțeam când mă așezam iar să mănânc altă supă acră ori mă uitam pe fereastră (nelăcuită) să văd că ninge *iar*. V-ar fi de folos să înțelegeți câteva din acțiunile mele următoare dacă v-ați gândit că aproape o luasem razna în Drustanev și numai dragonii mă puteau salva.

Casa în care stăteam îi aparținea lui Jindrik Gritelkin, din clasa pe care o numeau de „răzeși“ în Vystrana, un fel de agent al boierului în regiune, cum spusese Lordul Hilford. Aceasta era definiția termenului. În adevăratul sens al cuvântului, mai ales în această zonă, ne-a luat mai mult să-i deosebim. Multe s-ar fi lămurit, dacă Gritelkin s-ar fi aflat acolo, dar nu era. Iar absența lui era îngrijorarea principală în acea primă zi din Drustanev.

Între timp, până a ajuns acasă Lordul Hilfor, Jacob a adus un coș cu mâncare pentru prânz, eu am renunțat să mai vorbesc în vystranieză și îi tot repetam în scirlandeză Dagmirei, iar și iar, tot mai tare, de parcă asta ar fi putut înlocui cuvintele pe care

nu le știam. Cuferele noastre erau sortate, dar mobila în care să le punem conținutul lipsea, iar Dagmira nu părea să înțeleagă. Mai mult, preaiubitul fotoliu al Lordului Hilford, cel pe care-l căra cu el peste tot pe unde mergea, s-a stricat când s-a răsturnat căruța, iar, în frustrarea mea, eu eram gata să-i fac rămășițele surcele pentru foc.

O parte din iritarea mea, totuși, era de la foame și am fost tare ușurată să-l găsesc pe conte despachetând cârnați și chifle pe masa din bucătărie.

– Dacă puteți aduce niște scaune, doamnă Camherst, a spus, am putea lua loc să vorbim.

Trei scaune și un taburet au fost șterplite din alte părți ale casei și am tăbărât ca niște lupi înfometați pe mâncare, domnul Wilker luând, galant, taburetul.

– Gritelkin, a spus Lodul Hilford după ce a dispărut primul fel de mâncare, nu este aici. Mi-a trimis un mesaj să mă avertizeze că acum nu e momentul potrivit pentru cercetări. Dar, știind cum poate fi poșta internațională, și-a luat măsura de precauție de a călători la Sanverio, sperând să ne intercepteze. Se pare că atât mesajul, cât și Gritelkin s-au făcut praf.

– Credeți că e bine?

Având în vedere ce pățise vizitiul nostru, imaginația mea a creat o varietate de scenarii nefericite pentru absentul Gritelkin.

– Îmi place să cred că da, a spus contele. Sătenii nu văd prea multe motive de îngrijorare, sub nicio formă. E posibil ca noi să-l fi ratat pe drumul spre înălțimi; se poate întâmpla ușor.

Optimismul din tonul lui a fost doar puțin forțat, dar mă întreb ce ar fi zis, dacă n-ar fi fost o doamnă de față.

– Dar despre dragon? a întrebat domnul Wilker. E clar că nu-i prima dată când se întâmplă așa ceva, dar nimeni nu mi-a zis nimic.

Lordul Hilford a dat din cap și s-a întins după altă chiflă.

– Nici mie, dar ai dreptate. Au mai fost și alte atacuri. Doar atât am putut obține de la primarul satului, Urjash Mazhustin. Nu atât de multe cât să ne temem pentru viețile noastre ori de câte ori ieșim pe ușă, dar destule ca să nu dorească să vorbească despre ele unui străin.

La masă a urmat un moment de tăcere. Mă întrebam, dar nu am rostit cu glas tare, dacă nu se gândea și altcineva dacă mai putem face ce ne-am propus.

– Avem idee din ce cauză s-a întâmplat așa ceva? a întrerupt Jacob tăcerea. Este vreo boală asemănătoare rabiei care afectează dragonii? Sau și ei, ca lupii, se năpustesc asupra oamenilor când sunt vremuri grele?

Ochii Lordului Hilford au strălucit.

– Iată câteva întrebări excelente, Camherst, a zis Lord Hilford, căruia i-au sclipit ochii. Nu am nici cel mai mic indiciu, dar ar trebui să ne punem și întrebarea asta numaidecât.

Am tăcut cât a mai durat prânzul, ascultând fiecare cuvânt și încercând să nu atrag atenția în niciun fel. Acum mi-am amintit perfect, era timpul să-mi joc rolul aici: să le facilitez cercetarea de la această casă – baza din Drustanev. Din moment ce nimeni nu a încercat să ne oprească, bărbații făceau planuri să facă rost de hărți și să scruteze împrejurimile. Gritelkin ar fi avut această informație pentru noi – pentru *ei,* mi-am reamintit –, dar, în absența lui, bărbații erau pregătiți să se descurce singuri.

Dacă vă îndoiți de cât de chibzuite erau intențiile mele, vă rog să vă amintiți: aveam doar nouăsprezece ani și încă nu eram Lady Trent, cu toate legăturile pe care le presupune acest nume. Nici măcar nu știam că dragonii aveau să-mi devină profesie pe viață. Credeam că această expediție în Vystrana era singurul lucru cu care voi rămâne și eram hotărâtă să dau ce am mai bun în calitatea în care am venit, ca ajutor eficient și efectiv.

A spune că mi-am petrecut săptămâna ce a urmat bătându-mi capul încontinuu cu Dagmira ar fi un eufemism. Vystranieza mea s-a îmbunătățit simțitor, din absolută necesitate și folosință, și, cum nu am pretenția că gramatica mea era bună, cel puțin am învățat cuvintele de care aveam nevoie. Nu mă ajuta că Dagmira avea obiceiul să-mi ia mâinile și să le pupe pe amândouă de fiecare dată când mai învățam un cuvânt. În Vystrana acesta este un gest de curtoazie manifestat față de cei de rang înalt, dar, din felul batjocoritor în care o făcea, părea să fie mai mult decât o femeie chiavorană care-și înălța mâinile să se roage Domnului pentru o minune.

O parte din cuvintele pe care le căutam se pare că nici Dagmira nu le știa. Curând, a devenit evident că ceea ce consideram a fi minimum de mobilă, care abia ne ajungea ca să ne adunăm acolo, era ceva extravagant pentru standardele rurale din Drustanev, iar unele piese pe care mi le doream (ca un șifonier în care să-mi aranjez rochiile) nu existau nicăieri în sat sau, cel puțin, din ce știa Dagmira. Ca să le obțin, trebuia să cer din Sanverio și nu merita timpul și banii cheltuiți. Puteam presupune că, îndurând martiriul de durată al unei femei de lume aflate în împrejurări grele, trebuia să suport.

De asemenea, nu prea aveam nici servitori, dar cel puțin la asta mă așteptam. Un băiat șocant de palid, Iljish, îi servea pe domni, mai degrabă pe Jacob și pe domnul Wilker (iar domnul

Wilker însuși făcea pe servitorul pentru conte), iar după prima zi am avut o bucătăreasă apatică, pe care nimic nu o putea deranja, dar cel mai mult aveam de-a face cu Dagmira și am început să-mi dau seama că, nici dacă mă obișnuiesc cu limba ei, nu m-ar ajuta să trec de bariera manierelor sale. Nu era de neatins – nici gând, cu pupatul mâinilor și cu discursurile ei prea turuite ca să le înțeleg –, dar, fie calmă sau distrasă, părea complet neafectată de orice îi ziceam. E bine că nu m-am așteptat sau nu am sperat ca menajera mea să fie o bună companie cât timp am stat în Vystrana; aș fi fost nespus de dezamăgită.

Nu i-am spus lui Jacob sau celorlalți cât de mult am preluat din munca în jurul casei. Truda obositoare de a face curățenie și alte sarcini domestice le-am lăsat Dagmirei, bineînțeles, dar orice era legat de dragoni am păstrat cu strășnicie pentru mine. În absența unor rafturi potrivite, am strâns suficiente cutii și am aranjat aceste volume pe care le aveam și pe care le-am adus cu atâta grijă de parcă ar fi fost organizate într-o mare bibliotecă. Domnul Wilker a venit cu o hartă mare a Vystranei și una mai mică a munților de lângă Drustanev, pe care le-am lipit pe pereți, aducând o pată de lumină în casa altfel sinistră.

Camera de zi ne-a devenit cameră de lucru, cum ne lipsea un loc mai potrivit. Mărturisesc că nu mă deranja, întrucât a însemnat că orice discuție a noastră să aibă loc acolo, dându-mi mai mult timp în singurul loc în care mă simțeam cât de puțin ca acasă.

Cum zilele treceau fără niciun semn de la absentul domn Gritelkin, Jacob și domnul Wilker și-au luat obligația de a face harta împrejurimilor ținutului. Nu au adus instrumente de topografie, așa că munca lor era imprecisă, dar, după ce colecționase fosile din Niddey în copilărie, domnul Wilker era mai mult decât obișnuit să hoinărească prin zonele rurale (chiar dacă erau mai plate) și să-și facă harta împrejurimilor în minte. O a treia bucată a ajuns pe perete și o dădeam jos în fiecare seară ca să mai adaug ce-au găsit, desenând cât de bine puteam ca femeie. În timpul zilei, Lordul Hilford se așeza în fața ei, mormăind mereu.

Mormăia pentru că, fără îndrumarea lui Gritelkin, nu prea aveau idee pe unde să se uite după dragoni. O, se întâmpla destul de des să-i vezi zburând prin aer. În plimbarea mea matinală prin sat, *un fel de* evadare din întunecimea sumbră a casei, zăream bestii departe de vârful munților, forme cu aripi lungi pe care le deosebești imediat de cele ale răpitorilor. Dar să-i văd mai de-aproape a fost o provocare mult mai mare.

Dragonul de stâncă vystraniez, vedeți voi, preferă să stea în peșteri. (De aici și de la pielea de aceeași culoare cu cenușiul

stâncilor îi vine numele.) Odată ce îi găsește ascunzătoarea, naturalistul îi poate urmări mișcările ca să vadă unde merge să se hrănească, să bea apă sau să atragă atenția altor dragoni. Poate, dacă este curajos, să intre în vizuină, în absența dragonului, ca să examineze lucrurile și ordinea. Culcușul este aproape indispensabil începerii unei asemenea munci.

Dar, înainte de toate, trebuie găsit. Iar unul dintre motivele pentru care dragonilor de stâncă vystraniezi le place să se ascundă în peșteri este că sunt din abundență în regiune, o mare întindere de relief carstic. Funcția primară a hărții pe care soțul meu o întocmea cu domnul Wilker era să marcheze locurile unde erau peșteri. Au descoperit cu ușurință câteva în fiecare zi, chiar dacă multe prea mici pentru dragoni. De unele au dat în drumul lor spre casă, trecând printr-o zonă pe care o credeau deja cartografiată în întregime. Jacob a găsit una prin întâmplarea nefericită de a cădea în gol pe o pantă abruptă, aterizând pe o stâncă ieșită din niște mărăcini, care înainte ascundeau intrarea în peșteră de ochii lor. Întreprinzător cum era, l-a pus pe domnul Wilker să-i lase în jos un felinar care să nu fie spart, astfel încât el să poată cerceta interiorul înainte de a găsi un drum înapoi. Scobiturile adânci din podeaua de piatră a peșterii arătau că un dragon de stâncă s-a ascuns la un moment dat acolo, dar mormanul de frunze uscate de deasupra lor ne-a indicat cu cât timp în urmă s-a întâmplat.

În întunecimea nopții, când m-am urcat în patul nostru inconfortabil, plin de cocoloașe, și am încercat să adorm, mintea mea s-a întreținut singură cu cea mai sălbatică imaginație despre cum aș putea rezolva această enigmă în locul lor. Am început cu noțiuni pe jumătate rezonabile: aș putea sta cu un carnet de desen într-un loc cu vedere bună ca să desenez mișcările dragonilor, să văd dacă este un tipar. (Și să mă rog să nu mă vadă niciun dragon și să nu tăbare pe mine ca pe o masă ușoară: din această cauză noțiunea era doar pe jumătate rezonabilă.) Aș putea face cercetarea mea proprie în munți, concentrându-mă pe zonele pe care Jacob și domnul Wilker nu le-au acoperit încă. (Și să mă rog să nu cad, cum a pățit soțul meu, să-mi rup vreun picior și să zac neajutorată până vine un dragon și mă înfulecă de parcă aș fi o pradă ușoară.) Aș putea merge cu mâna goală în sălbăticia din Vystrana, încrezându-mă în visul meu din copilărie, cu dragoni care să-mi călăuzească pașii, așa cum Panachai a fost călăuzit de Dumnezeu în deșert, până când soarta mă va duce la adăpostul perfect. (Unde aș deveni o pradă ușoară. Partea dereglată din creierul meu a inventat aceste idei, dar partea practică știa unde s-ar termina.)

În plus, nu ar trebui să vorbesc cu prea multă ușurință despre pragmatism. Chiar dacă am reușit în sfârșit să găsesc o soluție la problemele noastre, calea pe care am ajuns la ea a fost aproape la fel de naivă ca cel mai absurd dintre visurile mele.

Capitolul 9

O umbră în noapte – Un răspuns prostesc –
Staulerieni în munți – Posibilitatea unui ajutor

Exită o ciudățenie care vine odată cu viața la țară, dar pe care cititorii mei – majoritatea, îmi imaginez, se bucură de beneficiile luminii electrice, care este în zilele noastre peste tot – s-ar putea să nu o cunoască.

În absența iluminatului artificial, somnul omului se împarte în două perioade distincte, cu un gol de trezie în orele întunecate ale nopții. Experimentând asta în Drustanev, am atribuit-o inițial patului incomod, camerei reci, sentimentului general de stranietate dat de împrejurimi și tot așa. Mi-a luat ceva timp să descopăr că era ceva normal printre săteni. (Dar obiceiurile lui Jacob au avut nevoie de mai mult timp să se schimbe, cred că din cauza exercițiilor obositoare pe care le făcea, cățărându-se prin munți.)

Într-o noapte pe care acum am să v-o povestesc, nu aflasem încă motivele treziei mele. Tot ce știam era că sunt trează, așa cum mi se întâmpla de câteva nopți, și nu puteam adormi. Ca să nu-l deranjez pe Jacob pentru că mă foiam și mă suceam, m-am dat jos din pat, mi-am pus o rochie ușoară și m-am furișat să găsesc ceva de făcut până îmi revine somnul.

E tare ciudat să te trezești la miezul nopții, dacă nu ești obișnuit. Lumea pare de vis la ora aceea, iar mintea se potolește într-o stare meditativă; propriile gânduri îmi păreau îndepărtate, ca specimenele de pe masa mea de acasă. M-am gândit să citesc, ca în celelalte două nopți, dar mă simțeam vinovată să folosesc și mai multe lumânări – mai ales când bănuiam că prezența luminii nu făcea decât să-mi amâne întoarcerea la somn.

M-am dus în camera noastră de lucru, ultimul loc în care aș fi putut deranja pe cineva, dar, în loc să citesc, am tras obloanele și le-am deschis. Un aer rece mi-a atins fața, trezindu-mă și mai mult, dar încurajându-mi visarea. M-am

simțit plăcut detașată de mine însămi și, stând în camea întunecată, m-am lăsat în contemplarea cerului din noaptea fără nori.

Vă rog să mă ierați că amân o vreme scopul adevărat al acestei povestiri ca să vorbesc despre cer. La ora aceea, în Falchester și în multe alte locuri de azi, lumina de la sălașurile oamenilor umbrește mult din strălucirea stelelor. *Și ce*? ai putea întreba, neînțelegând de ce ar conta. Încă se văd multe stele. Dar îmi amintesc de casa copilăriei mele din Tamshire, destul de departe de cel mai apropiat oraș ca să fie cruțat de această schimbare, și îmi amintesc și cerul de deasupra munților din Vystrana. Poate crezi că se văd multe stele, dragă cititorule, dar te înșeli. Noaptea este în același timp întunecată și mai strălucitoare decât îți poți imagina, iar cerul este o minune pe lângă care pălesc cele mai splendide bijuterii din Renwick. Sus, în munți, unde aerul este mai geros decât în umedul Scirland, am văzut o frumusețe cum nu mai văzusem.

Nu mi se întâmplă prea des să fiu sentimentală. Dar, fie de la splendoarea de deasupra mea, fie de la ciudata mea stare de spirit – ori și de la una, și de la alta –, m-am simțit copleșită. Prima dată am fost fermecată, apoi, simțind că e prea mult, mi-am luat ochii de la cer și am contemplat un Drustanev adormit, o priveliște mult mai lumească.

Lumească, mai puțin lumina care a izbucnit la ceva distanță. Nu era strălucirea de diamant a unei stele, ci călduroasa, strălucitoarea formă a unui foc. S-a deschis o ușă și au apărut două figuri. Una, mai mică, avea o siluetă rotunjită, de femeie, cu un șal aruncat pe umeri. Cealaltă era mult mai înaltă, în veșminte neobișnuite, iar în lumina din interior am văzut ceva și mai și: un păr blond, prins într-o coadă la spate, într-un fel foarte nevystraniez.

Fascinația aștrilor a pălit în timp ce stăteam, urmărindu-i pe cei doi pe întuneric. Primul meu gând, absurd, a fost că domnul Wilker și-a luat o femeie drustanevă care să-i fie iubită – pentru că cei doi sigur erau iubiți, după cum se îmbrățișau în tocul ușii, bărbatul părând la fel de nedornic să plece pe cât era ea de nedornică să-i dea drumul. Dar părul domnului Wilker nu era atât de deschis și nici de ajuns de lung ca să-l lege. Bărbatul nu era vreun om pe care să-l fi văzut în oraș și un asemenea căpșor blond n-ar fi trecut neobservat printre figurile din sat.

Mi-am dat seama că acum eram pe jumătate atârnată pe fereastră, cu pervazul apăsându-mă pe șold, de parcă, dacă m-aș apropia o jumătate de metru, aș putea vedea mai bine. Nu aveam niciun scop de natură erotică, ci mi-aș fi dorit ca cei doi să nu se mai sărute și să se despartă ca să-i pot zări fața

bărbatului. Dar nu fața conta, nu-i așa? Trăsăturile lui n-aveau să-mi spună cine era. M-am tras înapoi, mi-am pus pantofii plini de noroi pe care îi lăsasem la ușă și m-am strecurat afară imediat.

Aș vrea să pot afirma că am făcut-o din cauza stării de visare adusă de trezirea la miezul nopții. Este o scuză bună și ar putea fi ceva adevăr în ea. Dar toată vina o are mai întâi nerăbdarea mea, care venea și din iritarea mea provocată de progresul încet al cercetării, după care era și vina curiozității mele, care avea și mai puține limite decât într-o noapte obișnuită.

În clipa când am ieșit, ușa s-a închis. M-am oprit, ridicându-mi rochia ca să nu o târăsc prin noroiul pe jumătate înghețat, iar în curând am zărit mișcare: bărbatul, care mergea pe deal, în afara satului. Cu siguranță nu era un localnic, iar curiozitatea mea a crescut. Am pornit după el, țâșnind din casă în casă ca să am după ce mă ascunde, dacă s-ar uita în spate.

Cât de departe intenționam să-l urmăresc? Nu pot să vă zic. Probabil că ar fi trebuit să-mi pun și eu această întrebare, dar, înainte să ajung pe punctul de a mă speria, altcineva a luat decizia în locul meu.

Satul era înconjurat de o zonă stâncoasă, golașă, în vale era câmp, iar pădurile începeau nu departe pe pante. Pătrunsesem în desișul lor îndeajuns să-mi dau seama că un halat și o cămașă de noapte nu fac casă bună cu furișatul după un bărbat care sigur cunoaște drumul pe un asemenea teren și am simțit frigul mușcându-mă de gleznele goale. Drustanev era ascuns vederii de un pâlc de copaci și nu aveam decât lumina cerului. Prin urmare, nu m-am simțit nici măcar un pic amenințată, până când un braț m-a apucat tare și încă unul mi-a apăsat gura.

Dar am țipat imediat – cât am putut, la cum eram. Încă nu era un strigăt de ajutor; gândurile mi s-au oprit moarte de frică, nelăsându-mi decât reflexul pur de animal. Bărbatul m-a tras mai aproape și mi-a șuierat ceva de neînțeles la ureche. Nu vă pot spune dacă era în vystranieză sau în altă limbă. Era scirlandeză, asta fiind tot ceea ce creierul meu putea înțelege.

M-am întors, încercând să mă eliberez, iar acum chiar *am încercat* să strig după ajutor, dar în van. Bărbatul a șuierat fără cuvinte, un sunet de amenințare clară, și m-am oprit.

Am făcut ceva zgomot că ținta urmăririi mele a auzit ceva și s-a întors. Câteva clipe cât i-a luat să ajungă la noi am crezut că ar putea fi salvatorul meu. Cum se apropia, din nefericire, speranțele mi s-au spulberat. A vorbit, dar nu mie, ci răpitorului meu, care i-a răspuns într-o limbă care nu era nici scirlandeză, nici vystranieză. Cu siguranță se cunoșteau și,

chiar dacă nu erau bucuroși să se vadă, nu însemna că vreunul dintre ei era de partea mea.

Starea de reverie a dispărut de parcă n-ar fi fost niciodată. Stăteam țeapănă în prinsoarea răpitorului meu, mintea fugindu-mi în cerculețe inutile, ca un șoarece prins sub un coș. Ce-mi vor face? Să mă răpească, să mă omoare, să atenteze la onoarea mea – toate acestea și mai rău de atât păreau posibile. M-am confruntat cu un drago-lup și cu un dragon în coborâre, dar niciodată cu un bărbat care vrea să-mi facă rău, iar singura parte a creierului meu, care rămăsese destul de detașată ca să observe scena, era dezgustată să vadă cât de rău mă descurcam.

Îi sunt recunoscătoare acelui cotlon din creierul meu pentru că m-a ambiționat să fac un efort mai mare. Mi-am cântărit opțiunile și le-am găsit jalnic de precare. Nu aveam nimic valoros cu care să mituiesc bărbații ca să mă lase să plec. Eram destul de departe de sat, așa că nu puteam fi sigură că mă aude cineva dacă țip, dacă răpitorul meu mi-ar lua mâna de pe gură cât să pot încerca. Strânsoarea lui era puternică, la fel ca a unui dragon, și, chiar dacă m-aș elibera, nu aș ajunge prea departe, împiedicându-mă prin pădure în halatul și cămașa de noapte. M-am văzut dorindu-mi, destul de irațional, să fi citit mai multe din romanele senzaționale ale Mandei Lewis – de parcă ar fi putut să-mi furnizeze vreo informație de ajutor într-o situație ca asta.

Poate că ar fi fost mai bine să nu cântăresc opțiunile. Ambele m-au înspăimântat și m-au distras, așa că am fost luată prin surprindere când mâna de pe gura mea a dispărut, iar bărbatul pe care-l urmăream mi-a îndesat un fel de cârpă printre dinți. Am țipat cât de tare am putut – adică nu prea mult – și mai mult am mormăit, dar imediat m-au legat, mi-au pus un căluș în gură și m-au legat la ochi. Înainte să-mi acopere ochii l-am zărit puțin pe răpitorul meu, care părea un alt bărbat cu părul deschis la culoare, mai înalt și mai bine făcut decât primul. După ce m-au legat fedeleș, m-a aruncat pe umăr și ne-am dus.

Deci așa arăta o răpire. Cel puțin, așa începea, așa că mi-a înghețat sângele în vene când m-am gândit la ce ar putea urma.

În scurtă vreme am ajuns (sau mai degrabă *ei* au ajuns, fiindcă eu eram cărată vrând, nevrând) suficient de departe de sat ca bărbații să se simtă în siguranță să vorbească mai tare. După tonul lor, era clar că răpitorul meu, acum purtătorul meu, e total nemulțumit de cel care a plecat să-și întâlnească iubita, ba chiar îi ținea o predică. Iar atunci, spre surprinderea mea, mi-am dat seama că pricep ce vorbesc nu doar din tonul lor: *înțelegeam.*

Dar nu prea bine, să ne înțelegem! Dacă au întâlnit vreodată un fermier de mai departe de prin părțile rurale ale ținutului, cititorii mei scirlandezi au idee cam ce am auzit în seara aceea: cuvinte cunoscute, transformate pe capete și împopoțonate cu artificii ciudate. Nu vorbeau scirlandeză, bineînțeles. Dar, odată ce le-am recunoscut limba, înțelegeam mai ușor decât în vystranieză: era un dialect obscur din Eiversch, pe care-l studiasem când eram mică.

Bineînțeles că este o mare diferență între a învăța să cânți un cântec sau să citești o poezie în Eiversch – sau în orice altă limbă – și a învăța să traduci conversațiile furioase dintre doi străini în timp ce atârni pe umărul unuia, fiind cărată la miezul nopții prin pădurile montane din Vystrana. Acum, că am recunoscut limba, am fost totuși capabilă să urmăresc în linii generale cearta, pe care îmi iau libertatea să o redau.

– Ești un idiot! a spus purtătorul meu cu dezgust, doar că a folosit un cuvânt pe care nu-l cunosc, al cărui înțeles, presupun, era mult mai dezaprobator. Ți-am spus să nu te duci acolo.

– Nu credeam că se întâmplă ceva rău! a protestat tânărul îndrăgostit.

(I-am văzut fața în timp ce mă legau și părea să aibă un an-doi mai mult decât mine, dacă am dreptate.)

Cel care mă purta a sforăit și m-a urcat și mai sus pe umărul lui.

– Adică nu credeai că voi observa. Ai noroc că *am observat.* Altfel, femeiușca te-ar fi urmărit tot drumul până la tabăra noastră.

– Și ce contează? a întrebat îndrăgostitul posac. O aduci acolo chiar tu.

Chiar așa era și nu-mi făcea nicio plăcere să mă gândesc la ce se putea întâmpla. Dar cunoașterea era singurul meu instrument, așa că am continuat să ascult.

– Nu am de gând s-o las să se întoarcă și să facă tam-tam, a zis cărăușul. Poate că localnicii se fac că nu bagă de seamă când te duci la o hârjoană cu frumușica aia de văduvă, dar asta nu-i de pe aici. Vreau să știu cine este și ce face pe aici. Atunci vom hotărî ce e de făcut cu ea.

Deși tot spunea „noi“, vorbea ca un lider – din punctul ăsta de vedere, cel puțin, și probabil din mai multe. Se pare că nu mai fusese prin zonă de mult, căci, altfel, ar fi știut de vizitatorii scirlandezi din Drustanev.

Am mormăit când am pus totul cap la cap. Păr blond, un dialect recognoscibil, aproape un eiversch: flăcăii ăștia trebuie să fie staulerieni. În momentul acela nu puteam să-mi amintesc detaliile istoriei lor, dar o armată din Eiverheim a mărșăluit

prin munți acum vreo două sute de ani, iar unii, demiși din armată, fără soldă și fără posibilitatea de a se întoarce acasă, s-au instalat în această regiune. Urmașii lor, cunoscuți ca staulerieni, au trăit în cea mai mare parte a timpului în partea de nord a munților din Vystrana, iar tinerii au trecut uneori prin sud, spre Chiavora, într-un scop clandestin (și bănos): Contrabanda. Sau, bine, în *două* scopuri clandestine, dacă se pune și pipăitul cu văduve frumoase la miezul nopții. Dar contrabanda era pe primul loc ca importanță. Coniac sau opiu, ma întrebam – nu că ar fi contat prea mult, cu excepția faptului că aș putea spune că răpitorii mei sunt mai degrabă beți decât drogați când decid ce să facă cu mine. Oare contrabandiștii încearcă propria marfă? N-aveam idee. Nici vreo altă idee cum aș putea să mă ajut de faptul că înțelegeam, doar să mă agăț de el și să aștept o șansă.

Cum eram cu capul în jos și legată la ochi, nu puteam spune cât m-au târât prin pădure. Tot sângele mi-a curs în cap și la fiecare pas mă durea din ce în ce mai tare locul acela din abdomen în care mă apăsa cu umărul cel care mă căra. Nu mai zic că îmbrăcămintea mea nu era nici pe departe suficientă pentru frigul din timpul nopții; mi-am dat seama că zilele de iarnă din Scirland sunt mult mai calde decât nopțile de Floris din Vystrana. În consecință, m-a luat prin surprindere când ne-am oprit și m-au trântit la pământ.

Mai întâi am fost ușurată că pot să-mi relaxez mușchii stomacului și să respir normal. Totul în jurul meu era un discurs semiinteligibil în eiversch, pe care nu aveam istețimea să-l înțeleg. Apoi o mână mi-a smuls baticul de la ochi și am văzut.

După atâta întuneric, și focul mic care ardea acolo însemna multă lumină, am clipit și mi-am strâns picioarele sub mine, mai mult ca să-mi ascund gleznele goale decât ca să mi le încălzesc. Erau poate șase-șapte bărbați, am văzut, toți staulerieni, unul mai fioros ca altul, iar eu speram că arătau așa numai pentru că erau nespălați. Cărăușul meu mi-a îngenuncheat în față, cu baticul în mână și mi s-a adresat în vystranieză:

– Cine ești?

M-am gândit la crizele și urletele mele cu Dagmira, la gramatica mea deplorabilă și mi-am zis că mai bine încerc cu dialectul eiversch standard. În limba aceea, am zis:

– Îmi pare rău, nu prea vorbesc vystranieza. Mă înțelegeți?

El s-a încruntat, iar ceilalți au mormăit surprinși.

– Ești din Eiverheim? m-a întrebat cărăușul.

La cum stăteau ceilalți în spate, lăsându-l pe el să mă întrebe, el era șeful. Mi-am revizuit repede pronunția – nu este

niciodată o strategie proastă să-i vorbești politicos celui care te-a răpit – și i-am spus:

– Nu, sunt din Scirland, dar tu și camarazii tăi sunteți staulerieni, nu? Mă gândeam că ar fi mai ușor să vorbim în limba voastră.

După râstele și glumele mormăite de ceilalți bărbați, am înțeles că făceau mare haz că am folosit formulele de politețe cu șeful lor. El însuși a rânjit.

– Scirland, ai? Și ce faci aici, în Vystrana?

Pe parcursul întreruperii bărbaților, am făcut un inventar rapid al bunurilor mele actuale.

Am numărat iute în gând ce aveam la mine. O rochie cu totul necălduroasă, într-un halat și mai nepotrivit, o pereche de papuci. Mai aveam și alte bunuri în Drustanev – dar am adus mai mult echipament decât bani, iar ei nu vor vrea să-și arate fața pentru a negocia răscumpărarea mea. Aveam la îndemână doar acele de pin, pietricelele și noroiul. Pe mine.

După cum am mai spus, acum sunt femeie bătrână și nu prea-mi pasă pe cine șochez sau ofensez. Vă mărturisesc sincer că m-am gândit la văduva drăguță din Drustanev, iar apoi la mine: nu eram eu o mare frumusețe, dar eram tânără și sănătoasă (ceea ce contează mult pentru bărbații izolați din munți) și departe de a fi complet îmbrăcată; m-am întrebat dacă aș putea să-mi pun farmecele la bătaie în schimbul eliberării.

Nu m-ați crezut când am amintit de pragmatismul meu dement? Atunci, poate vă convinge asta. Nu ar trebui să vorbim despre astfel de lucruri, bineînțeles, dar în noaptea aceea rece, mintea mea a făcut un calcul și mai la rece: mai bine să mă supun decât să fiu forțată, iar supunerea mi-ar putea salva viața. Dacă aș putea ajunge până acolo, ceea ce nu-i deloc sigur.

Fie că puteam, fie că nu, asemenea strategii nu erau primele opțiuni. Am răspuns sincer la întrebarea căpeteniei.

– Am venit aici ca să studiez dragonii.

Din perplexitatea expresiei lui, am crezut inițial că nu pricepea din cauza diferențelor de limbă, am auzit că mormăie niște cuvinte, de parcă ar fi gustat consoanele pe care le-am pronunțat greșit, ca atunci când hingezii spun uneori „bară“, când, de fapt, vor să spună „pară“.

– *Balaur,* am adăugat ca să-l ajut, încrezându-mă că va recunoaște cuvântul vystraniez.

A căscat ochii.

– Dra… Adică ai venit aici să-i *vânezi.*

Era exact în perioada în care vânătorii de mare clasă urmăreau dragonii ca și cum asta ar fi fost un sport, deși nu-i

păstrau ca trofee, cu excepția vreunui dinte ciudat sau a vreunei gheare. Am clătinat din cap că nu.

– Nu. Am vrut să spun să-i studiez. Pentru știință.

– *Tu?* a zis cu neîncredere, gesticulând spre mine pentru că sunt femeie. (*Nu* a folosit adresarea formală.)

– Nu eu singură, nu, am răspuns, simțind un dram de vinovăție că mi-am supraevaluat rolul. Sunt aici cu camarazii mei. Un conte din Scirland, asistentul lui, și… soțul meu, m-am poticnit asupra acestor ultime cuvinte, reamintindu-mi calculele triste de mai înainte.

Căpetenia s-a scărpinat în barbă.

– Soțul tău?

Mă întrebam neliniștită dacă să folosesc amenințările melodramatice obișnuite – *Dacă îmi faceți vreun rău, o să vă caute și la capătul pământului!* – ori să mă descurc singură cu privirile mele galeșe. Sau să afirm că sunt în perioada necurată. Staulerienii, gândeam eu, credeau în Templu, chiar dacă frații lor din Eiverheim deveniseră apoi în mare parte adepți ai Magisteriului. În final, impulsurile mele conflictuale au stârnit un zâmbet.

Nu pot să vă descriu zâmbetul acela. N-am idee nici cum i s-a părut cotrabandistului, eu l-am simțit ca pe un amestec de speranță și disperare. Oricum, cert e că l-a umflat râsul.

– Doamne, Dumnezeule, femeie! a exclamat el, demonstrând prin blasfemia lui că *într-adevăr* urma regulile Templului, la care nu ținea prea mult. Îmi faci ochi dulci și te aștepți să cred că ești aici pentru știință?

– Sunt! am spus eu luată de val, înainte de a mă arăta indignată. Dragoni de stâncă vystraniezi. Am venit aici să fac schițele – sunt un fel de artist – sau așa cred, *aș* face schițele, dacă aș ști unde s-au așezat dragonii și am putea să ne apropiem. Dar până acum… Ultimele cuvinte mi s-au părut de tot hazul când m-a lovit inspirația.

– Cu siguranță știți! Dragonii de stâncă nu atacă oamenii în mod normal ori cel puțin așa spune Lordul Hilford, în ciuda a ceea ce ni s-a întâmplat pe drum încoace, dar sunt teritorialiști și nu le place să vină oamenii aproape de culcușurile lor. Sunteți contrabandiști, nu? Ar trebui să știți munții foarte bine. Cu siguranță *știți* pe unde stau dragonii. O, dacă ne spuneți cum să îi găsim, sunt sigură că Lordul Hilford vă va plăti frumușel. Deja am pierdut prea mult timp.

Am rămas fără suflare și fără cuvinte și *toată lumea* se holba la mine. În euforia mea, mă ridicasem în genunchi, dând din mâini ca un vânzător ambulant chiavorian. Acum nu mai era nicio șansă ca răpitorul meu să nu mă creadă, ar fi trebuit să fiu actriță ca să joc acel fel de entuziasm dement. Ce fel de

femeie care a fost răpită de contrabandiști la miezul nopții ar sări de bucurie la gândul că-i poate întreba despre dragoni?

Nu s-a îndoit de mine, dar nici nu m-a crezut pe de-a întregul, doar pentru că nu avea sens.

– De ce îți pasă de dragoni?

Mă tem că m-am bâlbâit; prea multe replici stăteau să-mi iasă din gură în același timp. A câștigat însă adevărul pur, cu mine din momentul în care îl țineam în palmă pe micul Greenie, scăldat în oțet.

– Pentru că sunt frumoși. Și… pentru *știință,* pentru că știm atât de puține despre ei. Nu știu de ce a ales Lordul Hilford Vystrana, cu excepția faptului că nu-i place deșertul și este relativ aproape de Scirland, chestii din astea. Dar… am încercat eu cu întârziere să mă adun. Suntem aici în scopuri academice, te asigur. Tatăl meu are niște coniac Minsurgrad care se prea poate să fi trecut prin acești munți, să zicem așa, ca rută *neoficială.* Nu mi-ar mulțumi dacă v-aș da munca peste cap.

Precizarea mea necugetată despre muncă l-a îndârjit, dar n-a devenit violent, cum s-ar fi putut întâmpla. Căpetenia s-a dat în spate, pe călcâie, trecându-și basmaua printre degete de parcă ar fi vrut să o netezească.

– Ai spus de alți trei.

Eu am dat din cap că da.

– Toți veniți să studieze dragoni?

Am încuviințat din nou și el s-a uitat la un camarad, dar nu la tânărul iubăreț. Celălalt a îngenuncheat să-i șoptească ceva la ureche, dar vorbea încet și în dialect, nu am putut prinde o vorbă. Șeful s-a încruntat, iar eu m-am încordat. Dar încruntarea, se pare, nu era din cauza mea.

– Prietenii tăi, a spus, adresându-mi-se. Îi pot opri pe dragoni să atace oameni?

Am privit la celălalt bărbat. Acum, că m-am uitat mai bine, am văzut că se sprijinea într-o cârjă ce părea abia tăiată, iar îmbrăcămintea altuia era pătată cu o cantitate fatală de sânge, se pare că nu al lui. Bineînțeles că ei ar fi în pericol, la fel sau poate chiar mai mult decât oamenii din Drustanev.

Oare îi *putem* opri pe dragoni? Am dezbătut posibilele cauze, dar fără date observaționale, totul era doar speculație. Iar până vom afla cauza, aș putea doar să ghicesc ce ar putea să-i afecteze.

Femeile bătrâne au obiceiul să dea sfaturi când nu li se cer, îi dau și eu un sfat prietenului meu, cititorul: Când te rătăcești în pădure și întoarcerea ta în siguranță acasă depinde în a-i spune unui contrabandist staulerian că-l poți ajuta, *nu* e

momentul să faci o evaluare științifică a șanselor. Trebuie să zâmbești și să zici: „Da, absolut“.

Liderul a luat-o în considerare, apoi s-a ridicat fără să-mi răspundă și s-a dat deoparte, adunându-și oamenii în jur. Niciunul nu se sinchisea să mă păzească; nu era nevoie. Ce aveam să fac, să fug în noapte? Habar n-aveam în ce direcție e Drustanev, cu excepția lui „mai la vale“. În plus, erau lupi și urși în acești munți, ca să nu mai zic de dragoni furioși.

Interlocutorul meu se străduise întru câtva să vorbească limpede în timp ce mi se adresa, dar totul devenea de neînțeles când discuta cu ai lui. Și-apoi, nu voiam să se creadă că trăgeam cu urechea. M-am prefăcut ocupată, încercând să-mi îndrept rochia și halatul de noapte, apoi m-am ghemuit în cea mai bună postură, care să păstreze căldura la care puteam ajunge.

Spre surprinderea mea, peste vreun minut, am simțit pe umeri o pătură tare și urât mirositoare. Nu l-am văzut decât pe tânărul iubăreț întorcându-se la grup. Chiar și acel mic gest de caritate mi-a bucurat sufletul și mi-a schimbat perspectiva asupra acestor oameni. Nu erau figurile romanțate la care vă gândiți când auziți cuvintele „staulerian“ sau „contrabandist“, dar nu erau nici asasini vicioși, gata să ucidă cum se ivește ocazia. Erau oameni simpli, majoritatea tineri, care-și câștigau traiul din căratul cutiilor cu încărcătură ilicită prin munți. Este un schimb care are loc de mulți ani în această regiune, chiar dacă hotarele, bunurile și oamenii s-au schimbat cu vremurile. După cum decurge, ocupația e aproape la fel de veche ca oieritul, iar boierii locali rar se trezesc să-i oprească.

Chiar și „liderul“ părea genul democratic, sfătuindu-se cu partenerii înainte de a ajunge la o concluzie. Totuși, nu le-a luat foarte mult. În scurt timp s-au despărțit, iar el s-a întors să îngenuncheze în fața mea.

– La prima rază de lumină, mi-a zis, te ducem înapoi în sat. Le spui bărbaților tăi că vrem să ne întâlnim cu ei la izvorul din spatele crestei. Pot să găsească locul?

Îl desenasem chiar eu pe hartă.

– Da.

– Vrem bani, a spus. Și ajutor, dar mai întâi banii, apoi le zicem unde sunt dragonii. După aceea ei să calmeze bestiile. Cât timp fac asta și nu se bagă peste noi, vă lăsăm în pace.

Nu a numit pe cineva, dar negocierea prețului pe care îl avea siguranța mea era o sarcină pe care aș fi lăsat-o bucuroasă bărbaților.

– Înțeleg.

Contrabandistul s-a apropiat și mi-a dezlegat mâinile, apoi picioarele.

– Pune mâna și dormi!

A dat să plece, iar cuvintele mi-au ieșit pe gură: un impuls scirlandez bine implantat, despre bunele maniere, care nu-și avea rostul în împrejurările date.

– Sunt Isabella Camherst.

Mi-a aruncat o privire peste umăr, a ridicat sprânceana. Apoi un mic zâmbet i-a apărut în colțul gurii.

– Chatzkel, a spus.

Doar prenumele. Dar nu pot să-l învinovățesc pe un răufăcător că nu vrea să-și dezvăluie identitatea mai mult decât este cazul.

– Mulțumesc, i-am răspuns, iar el a luat-o pe drumul lui.

Trezia mea de la miezul nopții ar fi trebuit să se încheie de mult. Cu sângele încă înfierbântat și cu pământul tare și rece sub mine, în noaptea aceea nu am pus geană pe geană.

Capitolul 10

Întoarcerea mea triumfală – O întâlnire benefică –
În sfârşit, un progres în munca noastră

Văzut de la înălțimea munților, răsăritul chiar e un miracol. Lumina taie ca o lamă de cuțit printre copaci, făcând să strălucească ceața care s-a lăsat în vale. Sclipirea ei rece mi-a rănit ochii, dar în același timp am fost bucuroasă s-o văd. Însemna că voi pleca în curând…

Nu *acasă.* De fapt, zorii fără somn din munți au adus cel mai puternic val al dorului de casă pe care l-am simțit vreodată. În drumurile mele se întâmplă adesea să-mi fie dor de Scirland. Ar fi multe de spus despre locul acela unde nu trebuie să te *gândeşti* tot timpul la ce se cuvine să faci ori să zici, sentiment nicicând mai intens decât în dimineața mea cu contrabandiștii. Dar petrecusem destul timp în casa întunecoasă a lui Gritelkin ca s-o simt ca pe cel mai sigur loc pe care l-aș putea găsi în Vystrana. Îmi doream foarte mult să mă întorc.

Picioarele mele reci-bocnă aveau însă alte idei. Am încercat să mă ridic, dar degeaba, și m-am întors cu spatele la bărbați, ca să-mi pot masa gambele și pulpele ca să prindă viață. Picioarele au rămas înghețate, dar m-am abținut să cer ciorapi. La fel, nu mi-a dat nimeni vreun mic dejun. După cât de încovoiați erau și din privirile lor înfometate, am bănuit că nu prea aveau de nici unele nici pentru ei.

Majoritatea erau în spate. Căpetenia și încă doi formau escorta mea. Fiecare avea o pușcă și un pistol, care speram că sunt doar pentru sălbăticiunile pe care le puteam întâlni pe drum. Am încercat cu un zâmbet să-i înapoiez pătura tânărului iubăreț și să-i mulțumesc în eiverschiană, dar mi-a dat-o înapoi, iar adevărul e că am fost recunoscătoare pentru căldura ei de cum am început să urcăm.

Prima dată am fost chiar bucuroasă că mergeam pe propriile picioare, nemaifiind cărată ca un sac de carne. După trei

căzături mai târziu, bucuria mea s-a mai temperat. Picioarele mele înghețate erau stângace, hainele, cum am mai spus, îmi erau inadecvate. Să mă înfășor în pătură ar fi însemnat să nu-mi pot folosi mâinile pentru echilibru, până mi-am înnodat-o în jurul umerilor ca pe un șal zgrunțuros. Am încercat să-i întreb cum supraviețuiesc ei în munți, dar mi s-a ordonat să tac și așa am coborât spre Drustanev.

Aproape tot drumul. Înainte să vedem satul, nu știu cum, am auzit sunete cu ecou din văile apropiate: strigăte și lătrături de câini. Unul dintre bărbați m-a apucat imediat de braț; contrabandistul a făcut semn să tăcem. Mi-am înghițit un geamăt când mintea mea înceată, nedormită a înțeles ce trebuie să fie tărăboiul acela.

Jacob scosese toată suflarea din Drustanev să mă caute.

M-am gândit cu un sentiment de vinovăție la cum o fi fost dimineața lui. S-a trezit la puțin timp după răsărit; eu nu eram în pat. S-a dus jos, sigur că mă găsește, dar n-a văzut niciun semn. Dagmira sau bucătăreasa ar fi putut ajunge până atunci, dar niciuna nu știa unde sunt. O privire rapidă îi va fi arătat că am plecat fără să mă îmbrac. Urmele mele au dus în afara satului, iar atunci…

Văzusem cu câtă grijă contrabandiștii șterseseră și ascunseseră urmele noastre înapoi. Ar fi putut face la fel în timpul răpirii mele, ceea ce ar fi însemnat că nu a dus la tabăra lor căutarea. Dar, pentru soțul meu, ar fi părut că m-am avântat inexplicabil în afara satului și după aceea am dispărut.

Iar cea mai evidentă explicație ar fi că m-a mâncat un dragon.

M-a înțepat inima când mi-am dat seama ce panică trebuie să-l fi cuprins. M-a înțepat iar, după aceea s-a strâns de spaimă să nu cumva să urmeze ceva și mai rău.

– Lasă-mă să merg singură, am spus în șoaptă, panicată. Nu dorești să fii văzut, nu? Știu să merg mai departe de aici. Și îi voi trimite pe bărbați să vă întâlniți, așa cum ai plănuit.

Lumina zilei a dezvăluit mai limpede chipul căpeteniei: trăsături bătute de vânt, cu ochi albaștri de staulerieni, o barbă de cavaler din fort. Dar barba nu-i ascundea încleștarea maxilarului în timp ce mă asculta.

– Aveți cuvântul meu de onoare, am insistat, încercând să par cât se poate de demnă în starea înn care eram.

Ori că promisiunea unei femei de lume din Scirland însemna ceva pentru el, ori că pur și simplu a decis că nu merita să aibă probleme păstrându-mă, n-aș ști. Dar mi-a făcut vânt cu mâna din scurt.

– Mâine, a zis când am trecut de el. La izvorul din spatele stâncii.

Am aranjat ca acel *cineva* să fie acolo să îl întâlnească, chiar dacă trebuia să mă duc eu singură.

Lătrăturile deveneau din ce în ce mai zgomotoase în timp ce coboram spre căutători, încercând să mă îndepărtez de fostele gazde înainte să atrag atenția cuiva. Când am considerat că m-am îndepărtat destul, am început să țip, iar în curând m-au găsit.

Vă scutesc de detaliile plictisitoare despre ce a urmat. (Oricum, foarte multe mi-au scăpat, din cauza cunoștințelor mele foarte modeste de vystranieză). Dar, pentru binele posterității, ar trebui să notez reacțiile a doi indivizi la întoarcerea mea.

Primul, bineînțeles, a fost Jacob, care conducea căutarea. Când m-a văzut, primul lui gest a fost să mă zdrobească în cea mai strânsă îmbrățișare pe care am primit-o vreodată. Pătura de pe umerii mei era umedă în momentul în care m-am desprins din strânsore, însă n-am făcut niciun comentariu.

– Mulțumesc Domnului că ești bine! a zis, iar apoi, trecând peste. Unde Doamne iartă-mă ai fost?

A pus întrebarea de mai multe ori, până am reușit să îi dau un răspuns, chiar dacă nu pentru că nu aș fi vrut să îmi spun povestea. De fiecare dată când deschideam gura, mai declara încă o dată că m-am întors cu bine, iar apoi am fost întreruptă de ordinele pe care le dădea ca să înceteze căutarea. Eram la jumătatea drumului spre Drustanev – a trebuit să insist că sunt perfect capabilă să merg, căci m-ar fi cărat în brațe înainte să îi pot explica:

– Este o poveste destul de complicată și ți-*o voi* spune, dar poate ar trebui să-i așteptăm pe Lordul Hilford și pe domnul Wilker ca să audă și ei. Dar, Jacob, am rezolvat problemele noastre. Știu unde și-au făcut culcuș dragonii.

– Dragoni! a exclamat, oprindu-se perplex pe o pajiște umedă. Isabella, ce vorbești tu acolo? Ai fost atacată?

– Nu, nu, am zis, ferindu-mă de încă o încercare de a vedea dacă sunt rănită, căci deja catalogase zgârieturile cu care mă alesesem de pe urma căderilor mele și se agita de parcă ar fi fost o colecție de picioare rupte. De fapt, *eu* nu știu. Altcineva a…

Mi-am amintit că suntem înconjurați de bărbați din Drustanev și m-am oprit înainte de a spune mai multe. Vorbeam în scirlandeză, bineînțeles, drept care mă îndoiam că vreunul dintre săteni ar fi înțeles, dar mai bine să fiu sigură că o să îmi pară rău.

În cele din urmă, Jacob a fost de acord să aștepte pentru toată povestea, dar cred că a făcut-o mai mult din convingerea că eram surescitată de experiențele avute, și nu din altă cauză.

Cealaltă reacție notabilă a venit mai târziu, după ce mi s-a dat să mănânc, am fost doftoricită, îngropată sub o stivă de pături foarte călduroase, iar în final mi s-a permis să mă îmbrac. Dagmira și-a luat această sarcină și m-a tras dintr-o parte în alta în prostia mea, lăsându-mă pe mâna ei.

– Dădea târcoale *un bărbat,* am spus de frustrare, încercând să-i opresc tirada.

O indiscreție – nu voiam să aduc în discuție bărbatul – și asta nu-i de bine.

– Un bărbat? Un bărbat! Bineînțeles că a fost un bărbat, a spus furioasă. Toată lumea știe că Reveka are un iubit încă de când i-a murit bărbatul. Unul dintre contrabandiștii staulerieni. Oricine ți-ar fi putut spune. Nu era nevoie s-o iei la fugă prin munți ca să afli!

Și cam asta a fost cu indiscreția mea; contrabandiștii, se pare, nu erau deloc un secret în Drustanev. Mai puțin, desigur, pentru intrușii scirlandezi.

– Mi-*ai fi* zis, dacă aș fi întrebat? Mi-ar fi zis cineva?

– Bineînțeles că nu, a trântit-o Dagmira. Nu este treaba dumneavoastră.

M-am abținut să-i aduc aminte că *trebuia* să alerg prin munți ca să aflu. Din dialogul meu chinuit cu Dagmira – nicidecum la fel de fluent cum îl prezint aici, dar, pentru binele lor, nu-mi voi supune cititorii la o redare a gramaticii mele îngrozitoare și a locuțiunilor – am înțeles că sătenii din Drustanev nu pricepeau deloc motivul pentru care ne aflam acolo, lăsând la o parte simpatia pe care o aveau pentru noi. Gritelkin, suspectam, nu le zisese prea multe, doar că intenționam să hoinărim aiurea prin munți după dragoni. Rezultatul? Eram o pacoste, o obligație în viața lor și, cu cât plecam mai repede, cu atât mai bine. După cum a spus Dagmira, treburile lor nu ne priveau.

Am lăsat-o să mă îmbrace și am plecat să vorbesc în sfârșit cu cei trei bărbați ale căror treburi mă *priveau* destul de mult – așa cum și ale mele îi priveau pe ei.

M-au lăsat să povestesc liniștită, doar că Jacob pufnea din când în când speriat ori neîncrezător. S-a abținut să comenteze până am terminat, chiar dacă la un moment dat și-a îngropat fața în mâini.

– N-ar fi trebuit să te las să vii aici niciodată, a spus înăbușit.

– N-am pățit nimic, m-am apărat eu. Un genunchi zgâriat, în cel mai rău caz. Și de cât timp v-am salvat? Puteam pierde toată vara așteptându-l pe domnul Gritelkin să se întoarcă, iar așa ne putem continua cercetarea.

– *Dacă* acest contrabandist ne ajută, a intervenit și domnul Wilker, nesinchisindu-se să-și arate îndoiala. Comerțul l-o fi învățat ceva despre munți, dar despre dragoni?

– Cam greu să ai habar de una fără să ai de cealaltă, mai ales dacă nu vrei să fii mâncat, am zis.

Lordul Hilford a pufăit gânditor, făcându-și mustățile să fluture.

– Vă mai spun o dată, ei *nu* atacă oamenii în mod normal. Nu prea avem ce să pierdem, plecând de la ideea asta. Doamna Camherst și-a dat cuvântul ca bărbații să fie plătiți pentru întoarcerea sa în siguranță. Nu putem să nu ne ținem promisiunea. Mai departe, se pare că contrabandiștii ne pot spune câte ceva despre inopinata agresivitate a dragonilor, ceea ce ne va fi de ajutor, chiar și fără să ne indice culcușurile lor. Da, se face, a spus hotărât. Mâine mergem să ne întâlnim cu ei.

De-a lungul călătoriilor noastre, l-am văzut pe domnul Wilker certându-se cu alți bărbați și foarte des cu mine; dar niciodată cu contele.

– Glumiți! Să vă încredeți în acești indivizi…

– A spus cineva ceva de încredere? A întrebat Lordul Hilford surprins. Intenționez să vă iau pe amândoi și puteți să vă contraziceți atunci care va sta cu pușca în tufișuri. Oricum, nu dumneavoastră, doamnă Camherst, sau soțul dumneavoastră va face apoplexie.

Mi s-a părut o vorbă nedreaptă adresată sentimentelor lui Jacob, dar e adevărat că el încă nu-și revenise din sperietură. O parte din mine și-ar fi dorit enorm să spună că aș putea marca harta, dar oricare dintre ei ar fi putut face asta la fel de bine ca mine; doar că însemnările lor nu ar fi fost la fel de elegante. Iar această parte din argumentația mea și-a lăsat urechile în jos și și-a băgat coada între picioare când a întâlnit privirea lui Jacob. Nu sunt genul de doamnă căreia convingerea că e protejată îi face inima să bată mai tare, dar incidentul mi-a dezvăluit o intensitate a sentimentelor soțului meu care m-a cam luat prin surprindere. Credeam că suntem prieteni și atât… dar cuvintele nu sunt de ajuns să descrie chiar tot.

(Într-adevăr, în aceeași noapte am descoperit unul dintre beneficiile primordiale ale clipei dintre primul și al doilea somn, același de care Reveka și mai tânărul ei s-au bucurat atât.)

(O, pentru numele lui Dumnezeu! Deja am vorbit despre fricile mele când i-am înfruntat pe contrabandiști. De ce să nu mă dau în vileag acum? Nu e ca și cum cititorii acestei cărți n-ar fi tocmai familiari cu această activitate. Și, dacă sunt, îi încurajez din inimă pe adulți să pună deoparte cartea în

momentul de față și să descopere una dintre plăcerile simple ale vieții. Sunt un istoric al științelor naturii; este ceva obișnuit la toate speciile, vă asigur, și nimic de care să-ți fie rușine.)

Așa că, pentru liniștea sufletească a soțului meu, am fost de acord să nu merg.

În zori eram cât se poate de bucuroasă că nu merg la izvor. Picioarele mele fără ciorapi erau jupuite rău de pe drumul de întoarcere de la tabăra contrabandiștilor. Umblam prin casa noastră închiriată în șosete subțiri, de lână, un compromis între a-mi menaja bășicile și a-mi ține picioarele calde. Am descoperit în curând dezavantajul faptului că i-am cruțat nervii soțului meu: i-am distrus pe ai mei.

– Ce știi despre contrabandiști? am întrebat-o pe Dagmira când bătea un covor pe panta din spatele casei.

Expresiile feței ei începeau să-mi devină din ce în ce mai familiare. Am recunoscut-o pe asta ca fiind una de exasperare, că nu ar trebui să mai pun astfel de întrebări stupide. Am clarificat.

– Sunt violenți?

Dagmira nu știa că domnii au plecat să se întâlnească cu contrabandiștii sau, mai bine zis, așa *credeam* eu, că nu știa. Bârfele din sat pot scoate la iveală lucruri ciudate. Oricum, părea să creadă că întrebarea mea vine din experiența trăită.

– Nu v-au rănit, nu? De cele mai multe ori, se țin departe de oameni. Doar să nu-i urmărească.

Înțepătura a trecut pe lângă mine. Eu eram cu gândul la cuvintele pe care le rostise mai devreme, care aminteau ce a spus Lordul Hilford despre dragonii de stâncă.

– Dragonii au mai atacat oamenii înainte, nu? Adică în anii trecuți.

Era clar că nu avea idee de ce schimb vorba.

– Ați auzit povești, a spus cu o ridicare din umeri. Un văr al unui văr din valea vecină.

– Se întâmplă în vreo perioadă anume? Între generații, poate… m-am oprit, pentru că privirea exasperată îi revenise.

Învață un dragon să clocească ouăle, cum se spune în vremurile astea. Dacă ar fi fost ceva obișnuit, acești oameni care locuiesc în munți de secole ar fi observat.

– Dar nu s-a întâmplat în Drustanev înainte, adică poate doar acum mult timp. Când a început?

A dat cu o forță aparte în covor și a făcut praful să zboare.

– Toamna trecută, în Nebulis.

În sezonul împerecherii, poate? Știm foarte puține despre obiceiurile de împerechere ale dragonilor (știm foarte puține

despre *orice* îi privește pe dragoni; de aici și expediția asta), dar lui Gritelkin i-ar fi luat ceva timp să fie sigur care este problema, iar până atunci, munții ar fi de netrecut. Așa că a așteptat primăvara – de care eu nu prea sunt convinsă că a sosit, căci vedeam zăpadă la nici o sută de metri de unde stăteam –, apoi a trimis mesajul. Nu era vina lui că situațiile neprevăzute din timpul călătoriei și problemele de comunicare l-au împiedicat să ne avertizeze.

Luându-mi carnețelul din buzunarul fustei, am întrebat:

– Dar despre răniți? Sau morți?

A dat zdravăn în covor cu bătătorul, gest care i-a întărit vorbele, care i-au ieșit concis, cu forță.

– Doi morți. Nu știu câți răniți. Vreo șase-șapte.

Plus Mingelo, vizitiul chiavoran. În medie, pentru șase luni, nu era atât de rău – dar, bineînțeles, nu se punea câți au reușit să se ferească de pericol. Oricum, Dagmira și-a reluat eforturile și mai zelos, iar zgomotele m-au împiedicat să întreb mai mult. Am încercat să nu calculez șansele unui atac în vreo zi anume, m-am abținut să întreb vărul cărui văr din valea de lângă a fost omorât de cărăuși și m-am întors la plimbare în șosete de lână.

Aproape m-am topit de ușurare când s-au întors bărbații. M-am uitat mai întâi la Jacob; părea gânditor. Domnul Wilker părea ușor ursuz, iar Lordul Hilford, spre satisfacția mea secretă, părea să jubileze.

– *Foarte bine,* doamnă Camherst, a spus imediat ce ne-am retras toți în camera noastră de lucru. Tom, pune harta pe masă ca să poată vedea și dumneaei. Într-adevăr, ei știu unde își au sălașul dragonii și multe altele pe lângă.

Jacob a marcat diferite locuri cu un creion, de unde am înțeles că domnul Wilker a stat de pândă cu pușca în tufișuri.

– Trebuie doar să le ajustăm când ne ducem să le căutăm, a spus când eu am scos un sunet de dezaprobare din cauza semnelor grosolane care-mi urâțeau harta mea frumoasă.

– Contrabandiștii știau destule, dar zic că dragonii se mută de colo până colo, așa că nu-i nimic sigur.

– *Unele* lucruri sunt sigure, a intervenit Lordul Hilford, luând loc pe un scaun. Dragonii se stabilesc în peșteri și contrabandiștii la fel sau bunurile lor stau acolo. Iar un dragon de stâncă vystraniez are un spirit teritorial foarte puternic, se pare.

– Atât de puternic, încât să genereze aceste atacuri? am întrebat, ridicând ochii deasupra hărții.

Jacob a dat din cap.

– Dacă ar fi așa, incidente ca acesta ar fi mult mai dese, iar contrabandiștii ar ști motivul.

– *Dar,* a făcurt contele, ridicând un deget, reacția teritorială nu este mereu aceeași. De ce să-și dorească dragonii de stâncă să urmărească un interlop, când pot foarte bine să arunce cu așchii de gheață? Doar câteodată atacă mai de aproape. Iar teoria contrabandiștilor este că atacurile au loc când sunt bolnavi.

Asta chiar mi s-a părut imediat o posibilitate.

– Boala poate afecta suflul lor extraordinar. Este posibil ca dragonii să fie bolnavi? Dar nu… Ei nu-și apără teritoriul, doar dacă s-o fi culcușit vreunul pe lângă drumul pe care am venit.

– Depinde de mărimea teritoriului, a comentat Jacob. Dar, din ce ne-au spus contrabandiștii, zona unor astfel de atacuri este foarte mică.

M-am așezat ca să scap de greutatea picioarelor rănite și mi-am proptit coatele pe genunchi ca să mă gândesc.

– *Câți* dragoni au atacat oamenii? Unul sau doi. Ar putea fi o excepție – un fel de degenerare, poate, care-i face să o ia razna. Dacă e larg răspândită, atunci…

– Atunci, întreaga populație ar putea fi afectată de boală, a spus Lordul Hilford.

Această posibilitate sumbră ne-a redus la tăcere câteva momente. Din experiența mea de până atunci cu dragonii din sălbăticie, nu am niciun motiv să-mi fie drag de ei, dar nu-mi place ideea că atât de mulți ar putea fi contagiați.

Bineînțeles, nu aveam nicio dovadă care să susțină teoria, aveam doar speculația contrabandiștilor. Totuși, aveam informația care ne permitea să trecem la treabă.

– Acum, că avem o hartă, am întrebat, ce urmează?

Lordul Hilford s-a ridicat de pe scaun și s-a dus s-o studieze.

– Confirmăm aceste rapoarte – cu atenție, vă amintesc –, iar apoi începem să lucrăm, ceea ce ar fi trebuit să o facem de acum două săptămâni, dacă Gritelkin nu și-ar fi luat tălpășița. Mă gândesc că, în circumstanțele date, ar trebui să ne concentrăm asupra studiului anatomic.

Domnul Wilker s-a încruntat la el.

– Să-i ținem sub observație? Sau să-i vânăm?

Contele a bătut ușor cu vârful degetelor pe hartă, încruntându-se în timp ce cântărea un spațiu sau altul.

– Să-i vânăm, mă gândesc. Putem prinde doi iepuri dintr-o lovitură. Am adus o artistă cu noi. Ei bine, ea are nevoie de un specimen pe care să-l deseneze, la o distanță mai apropiată decât din zbor. Iar, dacă e un fel de boală printre ei, putem găsi semne.

M-am prins foarte greu ce vrea să spună cu „artistă“.

– Adică… vă sunt de ajutor?

Mi-a oferit un zâmbet conspirativ.

– De aceea v-am adus, nu? Și ca să completați hârtiile – dar, cum încă nu avem, asta faceți acum.

Mai e oare de mirare că am dezvoltat asemenea obiceiuri nesăbuite mai târziu în viață? Să urmăresc niște contrabandiști la miezul nopții; să fac rost de informații și de o șansă să-mi urmez visul. Cu astfel de recompense, normal că am ajuns la concluzia că un asemenea comportament era o idee minunată.

Am uitat de bășici și de zgârieturi, stăteam fără să-mi stăpânesc zâmbetul.

– Atunci, ar trebui să-mi strâng materialele.

Capitolul 11

Vânătoarea de dragoni – Punerea în aplicare a aptitudinilor mele – Conversații cu un craniu – O pierdere neașteptată – Mâncătorii de hoituri

Da, am împușcat un dragon.

Mi se pare fascinant că atâția oameni nu sunt de acord. Nu doar în lumina atitudinii mele de mai târziu. Nu, obiecțiile au început cu mult înainte, imediat ce s-a tipărit cartea care expunea în amănunt cercetarea noastră în Vystrana. Oamenii se minunau când citeau despre acțiunile noastre „monstruoase“ – să omorâm un dragon doar ca să ne dăm seama cum era făcut.

Tot acestor oameni pare să nu le pese la urmă că, la anvergura Marii Cercetări a Scânteietorilor, aveam nu mai puțin de șase sute paisprezece specimene în șopronul meu, dintre care foarte puțini muriseră din cauze naturale. Entomologii prind insectele în borcanele lor ucigătoare și după aceea îi prind cu ace pe cartoane și nimeni nu scoate niciun singur chițăit de protest. Ca să continui, dacă un domn omoară un tigru pentru pielea lui, toată lumea îi aplaudă curajul. Dar să împuști un dragon de dragul științei? Asta, din nu știu ce motiv, este o cruzime.

Aceste obiecții, vă atrag atenția, vin exclusiv de la oamenii din Scirland și din ținuturi asemănătoare, mare parte din ei (îmi imaginez) ridicând în slăvi dragonii cei sfinți din confortul caselor lor, foarte departe de bestiile în sine. Într-adevăr, câțiva dintre cei care ne-au scris par să nu fi văzut nici măcar un dragon în viața lor. Cu siguranță că nu și-au petrecut zilele printre ciobanii din Vystrana, pentru care dragonii nu sunt nici sacri și nici prea îndrăgiți, ci sunt mai degrabă prădători care fac prea des probleme, plecând cu roadele muncii lor în fălci. Bărbații din Drustanev nu ezitau deloc să împuște dragonii, vă asigur. Poate chiar ar fi trebuit să aștept ca unul din ei să-și facă treaba, poate că așa cei care ne-au scris ar fi fost satisfăcuți cu virtutea noastră. Dar ciobanii

vystraniezi se străduiesc din răsputeri să *evite* dragonii când este posibil, iar noi eram nerăbdători să ne începem munca. Așa că domnii noștri au studiat harta, și-au luat puștile pe umăr și s-au dus să-și găsească prada.

Iar eu m-am dus cu ei. Nu mai eram deloc ca în primul meu periplu în afara zonei Drustanev. De data asta eram îmbrăcată și încălțată corespunzător, iar soarele pătrunzător de munte ne-a luminat calea. A doua expediție m-a ajutat mult să-mi îmbunătățesc sentimentele privind regiunea: după standardele mele, aerul încă era înțepător de rece pentru anotimpul acesta, dar în jur totul strălucea și era plin de viață. Am văzut vulturi și sturzi, iepuri și căprioare, chiar și un urs legănându-se greoi într-o zonă mai izolată a văii. Când m-am îndepărtat de bărbați ca să am grijă de o anumită nevoie biologică, am zărit un râs, care se holba la mine cu ochi plați, neprietenoși, înainte să se piardă printre copaci.

Ne-am ales ca destinație cel mai apropiat și cel mai izolat culcuș de dragon pe care l-au identificat contrabandiștii, cu speranța de a deranja doar o singură bestie. (Nu am putea face rost de un bun punct de observație dacă trei-patru dragoni ar coborî spre noi în același timp, mă tem că peste zece minute am fi sacrificați toți de dragul științei.) A mai venit cu noi servitorul mai tinerel, Iljish, și un altul, Relesku, ca să ne fie hamali; au cărat mâncare și corturi, pentru că ne așteptam ca expediția asta să ne țină ocupați câteva zile. Gentilomii și-au cărat puștile și alte instrumente, iar eu aveam materialele de desen, pe care am insistat să mi le car singură.

Am studiat harta o grămadă înainte să plecăm și mi-am făcut o teorie că ar fi pe unde se afla tabăra contrabandiștilor, bazată pe amintirile mele de la coborârea spre sat. Vânătoarea ne-a dus spre vest de locul acela, după o coamă ascuțită, în altă vale, tăiată în două de un pârâu cu zăpadă topită. Oprindu-ne să ne tragem răsuflarea în vârful culmii, am crezut că am văzut ceva la o distanță mai mică: o formă prea depărtată și prea ascunsă de copaci ca să fie clară, dar, de asemenea, prea greoaie să fie luată drept un munte obișnuit. M-am uitat pe sub gene, dar fără prea mare efect. Binoclul era pe mâna Lordului Hilford. Iar ceilalți erau înaintea mea, așa că nu aveam cui să i-l cer din apropiere. Până mi-am luat inima în dinți să cobor la ei, mi s-a făcut rușine să le pun întrebări. După cum s-a dovedit mai târziu, răspunsurile au venit de la sine, iar eu mă voi întoarce la timp la forma misterioasă.

Nu am mers prea departe – doar vreo șapte mile sau cam așa. Lordul Hilford ne-a oprit pe la amiază, într-un defileu micuț și abrupt, prea strâmt și acoperit de copaci ca să poată coborî la noi un dragon de stâncă.

– Veți sta aici, doamnă Camherst, cu Iljish și corturile, a spus. Putem lăsa camparea în mâinile dumneavoastră iscusite? Mii de mulțumiri. Vom cerceta zona înainte ca lumina să apună și vom alege un loc în care să amplasăm blinda; apoi, cu puțin noroc, vom prinde bestia mâine-dimineață.

Nefiind eu vânător, am acceptat cu bunăvoință. Bărbații au plecat; Iljish a început să ridice corturile, dacă nu confortabil, cel puțin un loc eficient unde să lucrez.

Lordul Hilford, Jacob și Relesku s-au întors la scurt timp după apus, cu veștile că au găsit culcușul și semne suficiente cât să creadă că încă este folosit. Domnul Wilker a rămas în urmă să aștepte întoarcerea dragonului, ca nu cumva în dimineața următoare bărbații să aștepte să iasă ceva dintr-un culcuș gol.

Mâncarea – cârnați plini de usturoi, pâine și un sos iute de fasole, la care deja căpătasem toleranță – impunea să fie pregătită puțin, așa că l-am tras pe Jacob de mânecă până a fost dispus să mă asculte.

– E posibil să nu vedem dragonul de aici?

– Pe cer, poate, dar sunt mai multe peșteri în apropiere și nu am avut timp să le cercetăm pe toate, a spus Jacob, încruntându-se. De aceea a trebuit să-l lăsăm pe Wilker de pază.

Am dat din mână a dezinteres.

– Nu, adică… *aș vrea* să văd dragonul, Jacob. Înainte să-l împușcați și să mă lăsați să-l desenez. Vedeți bolovanul de acolo? am arătat eu spre o stâncă pe care stăteam cu ochii încă de când ajunsesem în viroagă. Dacă tăiem câteva ramuri să ne ascundem și stăm complet *nemișcați* …

Mă așteptam ca el să protesteze. Dar Jacob mi-a aruncat o privire amuzată și m-a sărutat pe frunte.

– Am știut din momentul în care am văzut stânca aceea că nu vei avea stare până nu vei putea să te cațeri în vârful ei ca să te uiți după dragoni. Da, cât timp îți iei măsuri de precauție, ar trebui să fim în siguranță. Ei spun că dragonii văd mișcările mai bine decât formele, iar acele de pin ar trebui să ne ascundă mirosul.

Așa că la asfințit stăteam în vârful unui bolovan măreț, cu un miros tare de pin în nas și cu mâinile soțului meu în jurul umerilor. Lumina slabă strălucea deasupra culmilor, trimițând văile într-o umbră adâncă, iar contrastul puternic îți tăia răsuflarea.

Și atunci a venit dragonul.

A sosit în zbor dinspre apus, așa că tot ce am văzut la început a fost o siluetă neagră pe cerul incandenscent. Apoi a făcut o întoarcere în sus și a atins razant versantul muntelui, cu

puțin deasupra copacilor, ceea ce mi-a oferit o vedere mai bună: solzii stâncoși ca să-l ascundă, picioarele aproape lipite și coada, o enormă întindere de aripi, care făceau să pară mic corpul care le purta.

Mi-am dat seama că nici nu mai respiram când s-a îndreptat să aterizeze într-un luminiș ascuns privirii mele, iar Jacob m-a sărutat în creștetul capului încă o dată. Am expirat, apoi am inspirat aer proaspăt și m-am întors să-i răspund la sărut soțului.

– Mulțumesc, i-am zis.

– Eu îți mulțumesc *ție,* a murmurat el. Dacă n-ai fi stăruit tu, cel mai probabil nu aș fi fost aici.

Pe vârful acestui bolovan? Sau în Vystrana? Nu am întrebat, pentru că la urma urmei nu mai conta. El ar fi venit – amândoi am fi venit – și am simțit un val de emoție pe care-l pot descrie ca pe o spaimă terifiantă la gândul că aș fi putut rata așa ceva. Dacă nu l-am fi cunoscut pe Lordul Hilford… Dacă Jacob ar fi refuzat să mergem în expediție…Aș fi ratat șansa la viața care mi-a fost mereu sortită.

Probabil că am gândit cu voce tare, pentru că mâinile lui Jacob s-au plimbat pe umerii mei și m-a întrebat:

– Tu chiar crezi asta, nu?

Am deschis gura să zic ceva, sperând că voi găsi cuvintele potrivite și voi putea să explic *sentimentul* puternic, de nedescris care-mi creștea în inimă. N-am avut însă această fericire, dar tot am încercat.

– Încă de când eram copilă, mi-am dorit să înțeleg lucruri, Jacob, iar noi înțelegem dragonii atât de puțin. Nu putem să-i înmulțim, abia reușim să-i păstrăm în captivitate…

M-am oprit fiindcă limba mă abătea de la căile intelectuale când trebuia să explic de fapt pasiunea:

– Va suna chiar prostește.

M-a strâns de umeri, ca și cum m-ar fi susținut.

– Promit să nu râd.

– Parc-aș avea un un dragon înlăuntrul meu. Nu știu cât e de mare, ar putea să mai crească. Dar ea are aripi, și *putere,* și… n-o pot ține într-o cușcă. O să moară. Și *eu* o să mor. Știu că nu este tocmai modest din partea mea, dar *știu* că sunt capabilă de mai multe decât îmi va permite viața din Scirland. Este în regulă ca femeile să studieze teologie, literatură, dar nu și ceva atât de brut. Și totuși, eu asta *vreau.* Chiar dacă e greu, chiar dacă e periculos. Nu-mi pasă. Vreau să văd unde mă poartă aripile.

Aveam motiv să fiu bucuroasă că mă sprijin pe Jacob. Adică nu trebuia să-l privesc în față când îi spuneam lucrurile astea, care sunau a prostie chiar și în urechile mele prozaice.

Dar mai însemna și că pot să simt tensiunea din corpul lui, el necrezându-mă când i-am zis că nu mă tem de pericol. Societatea nu dicta numai granițele vieții mele, ci îl limita și pe el, transmițându-i că ar eșua ca bărbat și ca soț dacă mi-ar permite să-mi asum un asemenea risc.

Mi-am dat seama că-și ține respirația, iar peste o clipă a expirat într-un oftat lung.

– O, Isabella, a murmurat, mă gândeam în unele momente, în timp ce plănuiam călătoria, că sunt ca un tată indulgent, care nu ar suporta să-și vadă copilul nefericit. Dar a fost un deserviciu pentru amândoi. Tu nu ești un copil. Tu…

S-a scuturat dintr-odată. Eram surprinsă să văd că este un râs pe care și-l ține în frâu.

– Sună groaznic.

– Spune-mi!

– Ți-l amintești pe piticul vystraniez din menajerie?

– Albinosul? Normal.

Premiul Lordului Hilford și, de altfel, motivul pentru care eu și Jacob suntem aici.

– Îmi amintești de dragon.

Acum m-am ridicat și m-am uitat la el, neștiind dacă să mă supăr sau să râd.

– Sunt un *pitic* palid și fără sex?!

M-a evitat, râsul scoțând ce era mai bun în el.

– Câtuși de puțin. Dar domnul Swargin zicea întruna că e surprinzător de robust. Dacă n-ar fi prins-o Hilford, creatura ar fi trăit o viață liniștită în munți.

Jacob a devenit serios, palmele i-au alunecat în josul brațelor mele ca să mă apuce de mâini:

– Nu vreau să te mâhnești. Dacă e treaba mea, ca soț, să am grijă de tine, așa voi face – îți voi oferi viața de care ai nevoie.

Altceva a crescut atunci în sufletul meu și nu avea legătură cu dragonii. Totuși, nu puteam să-i dau frâu liber. Era prea personal, cu companionii noștri prea aproape. Am înghițit aproape trei răspunsuri, iar în final am reușit să spun:

– Mulțumesc. N-ar trebui să-mi placă să fiu vecină cu un diavol de mlaștină mulișian.

O clipă ne-am uitat fix unul la altul, aboi am izbucnit într-un râs care e posibil să fi speriat orice făptură neomenească din jurul nostru.

După ce ne-am venit în fire, am coborât, am mâncat cârnații puțind a usturoi și l-am întâmpinat pe domnul Wilker când s-a întors, spunând că dragonul s-a dus într-adevăr unde ne așteptam. Bărbații s-au retras imediat, pentru că trebuia să se trezească foarte devreme, iar, dacă n-aș fi fost istovită după ce

cărasem materialele de desen mile întregi, pe un teren montan, n-aș fi pus geană pe geană în acea noapte.

Deci m-am trezit ușor odată cu bărbații și mi-am ros unghiile din carne după ce au plecat. Dragonii de stâncă vystraniezi sunt în primul rând vânători crepusculari, vânând dimineața și seara, dar se cufundă într-un somn prudent de-a lungul celei mai luminoase părți a zilei. E foarte greu să prinzi unul în timp ce doarme. Este infinit mai ușor să-l acostezi în momentul ciudat când își părăsește culcușul, înainte să-și ia zborul.

O detunătură scurtă de pușcă după o oră m-a făcut să întorc capul în direcția unde au plecat. Înainte să mă întorc pe jumătate, au urmat încă două focuri, apoi al patrulea. După aceea, cum îmi țineam respirația încă o dată, un al cincilea, mult mai tardiv – de parcă i-ar fi pus capăt agoniei bestiei.

– L-au prins, am murmurat, holbându-mă spre viroagă de parcă privirea mea ar fi putut trece de stânci și copaci să-i vadă pe bărbați.

(De fapt, mă holbam în direcția greșită; peștera era cam la patruzeci de grade spre vest față de locul unde mă uitam eu prin viroagă.)

Dacă aș fi crezut că pot găsi locul fără ajutor, aș fi plecat imediat, fără creion, hârtie sau orice altceva. Din moment ce trebuia să aștept, am adunat tot și m-am dus deasupra virogii. În momentul în care l-am văzut pe Jacob, m-am grăbit să-i ies în întâmpinare și să fac cunoștință cu dragonul eu, personal.

Cadavrul era întins pe marginea unei stânci calcaroase, pline de urme, pe care se vedea că dragonul își face salturile și aterizările. E gri, pielea ascunsă se amesteca foarte bine cu aceea a împrejurimilor, așa că m-am întrebat pe loc pe lângă câte aflorimente stâncoase care ar fi putut fi dragoni dormind oi fi trecut cu o zi înainte. Capul i se lăsase mai mult sau mai puțin spre direcția de unde veneam noi, iar mandibula puternică o avea larg deschisă, cu ochii verzi deja sclipind a moarte.

Amintirea atacului pe care l-am suferit în drumul nostru spre Drustanev nu mă părăsise. Chiar dacă știam că bestia e aproape moartă, am ezitat să mă apropii de ea. Părea în același timp și mai mare, dar și mai mică decât mă așteptam; mai mare pentru că eram atât de aproape, și mai mică pentru că zăcea nemișcată. Mi-am ținut respirația, am făcut un pas, apoi încă unul și tot așa, până am fost de ajuns de aproape să-mi las mâna pe pielea lui gri, căldura corpului deja dispărând în aerul răcoros de munte.

Un dragon. Mai mult decât o formă desenată prost pe o foaie, mai mult decât o amenințare din înaltul cerului. Real și

în fața mea – iar acum vom începe să-i descifrăm secretele.

Lordul Hilford și domnul Wilker deja îl măsurau; aripile, circumferința, lungimea de la nas la coadă. (Al nostru era foarte bine proporționat.) Apoi diviziunile mai mici: capul, gâtul, întinderea ghearelor și tot așa. Nu aveam nimic potrivit pentru a cântări bestia, Dumnezeule, doar formula domnului Chiggins, care s-a dovedit teribil de inadecvată pentru a calcula greutatea dragonului. Dar ne-am dat silința.

Treaba mea, bineînțeles, era să desenez. M-am gândit o grămadă la cum aș fi dorit să-mi îndeplinesc această sarcină, așa că nu am ezitat înainte să dau ordine.

– Jacob, ai putea să desfaci o aripă? Dreapta ar fi potrivită, da, peste piatra de acolo. Relesku ar putea începe s-o jupoaie pe cealaltă pentru desenele cu musculatura și scheletul; bănuiesc că-i va lua ceva timp. E mai bine să ne ocupăm de părțile delicate înainte să trecem la corp.

Locul unde era expus era bun pentru scopurile noastre; vom avea lumină aproape întreaga zi. L-am desemnat pe Iljish să ne păzească de dragoni și ne-am pus pe treabă.

Mi-am scos șevaletul pentru desen, creta, cerneala, creioanele și am pus o foaie de hârtie pe el. Mă cam așteptam să-mi tremure mâinile: stăteam la un pas de dragon – cu toate că era mort – și a venit timpul să-mi justific prezența în expediție. Bineînțeles că asta era de ajuns să facă orice tânără emotivă. Și așa eram. Dar mâinile mele știau să-și facă treaba și s-au descurcat fără să-și facă griji de starea în care se afla creierul meu.

Prioritatea era, desigur, o schiță rapidă a corpului, cu informații despre tipul de sol din împrejurimi și incluzându-l pe Jacob la măsurătoare în timp ce îngenunchea să-i măsoare dinții dragonului. Deși desenele pe părți ar fi fost mai folositoare științei, era la fel de important să-l înfățișez cu totul. Majoritatea ilustrațiilor cu dragoni din epocă încă aveau inadvertențe deplorabile, înfățișând bestiile cu articulațiile umerilor asemănătoare cu ale oamenilor, cu corpul foarte subțire sau aripile extrem de mici. Prima mea schiță va fi cadrul în care voi insera mai târziu detaliile. Dar nu puteam să stau prea mult la ea, așa că imediat ce am avut liniile generale am trecut desenarea aripilor.

Structura era remarcabilă. Cei neinformați spun deseori că dragonii au aripi „asemănătoare liliecilor“, ceea ce este o simplificare grotescă. E adevărat că aparența unei aripi a dragonului (mă refer la speciile terestre cele mai comune) este mai asemănătoare cu cea a unui liliac decât cu a unei păsări, cu o membrană întinsă între falange alungite. Dar este mai corect să spui că sunt patru tipuri de aripi existente în regatul

animalelor: cele asemănătoare păsărilor, cele asemănătoare liliecilor, cele asemănătoare insectelor și cele asemănătoare dragonilor. Spațierea dintre articulațiile falangelor face a patra specie să fie diferită în întregime.

Dar toate aceste idei mi-au venit mai târziu, când gândirea mea devenise mai științifică. În ziua aceea două lucruri m-au distras în timp ce lucram. Primul, bineînțeles, erau izbucnirile de bucurie: desenam o *aripă de dragon*! Toată obsesia mea de când eram mică s-a materializat în cel mai spectaculos fel cu putință.

Al doilea era mai puțin plăcut. Relesku a trecut să jupoaie și cealaltă aripă a bestiei, adăugând mai mult sânge la cel scurs de la vânătoare, iar mirosul a crescut rapid de la „perceptibil" la „îngrozitor". Am început să mă întreb dacă prădătorii aerieni nu cumva erau cel mai mare pericol dintre toate. Nenumărate creaturi din acești munți ar fi atrase de mirosul de carne proaspătă. Iar apoi, multe erau prudente în preajma oamenilor și niciuna nu era acum furioasă pe noi. Dar duhoarea îi distrăgea atenția chiar și unei persoane atât de puțin sensibile, ca mine.

Totuși, nu aveai cum s-o eviți. Un tigru poate fi omorât și prezervat de un taxidermist sau descărnat, iar scheletul lui se poate studia în tihnă. Dar nu putem face așa cu un dragon. Ei nu se transformă în cenușă, ca scânteietorii, dar se știa la vremea aceea că după ce mor oasele de dezintegrează ușor, sfidând chiar și cea mai precaută căptușeală care să-i țină intacți. Chiar și la numai o zi după moarte, dacă iei un os în mâini, e de ajuns să-l rupi, iar această degenerare a devenit mai acută odată cu trecerea timpului. Bineînțeles că acesta a fost unul dintre principalele motive pentru care existau atât de puține schițe clare, asemenea muncă trebuie să se facă pe teren și repede, înainte să se descompună prea mult.

Relesku încă nu terminase de jupuit aripa când eu am terminat-o pe a mea de desenat. Mi-am acordat un răgaz să ridic membrul ca să-l studiez pe dedesubt. În ciuda bunului-simț, mă așteptam să fie greu; anvergura aripilor este adesea comparată cu lungimea lui și eram convinsă că ceva atât de mare trebuie să fie corespunzător de greu. Dar bineînțeles că o aripă grea nu ar permite zborul. Humerusul, radiusul și ulna [9] sunt goale, iar falangele sunt alcătuite dintr-un cartilaj puternic, dar ușor. Chiar membrana aripii e extrem de subțire, până în punctul în care mă așteptam să mi se sfâșie în mână. Dar s-a întins peste degetele mele fără să se rupă, o suprafață ca de pietriș fin.

Cel puțin, se simțea ca un pietriș când mi-am trecut degetele de pe oase pe marginea aripii. Cum mi-am strecurat mâna în

direcția cealaltă, încercând să ridic aripa mai sus, membrana mi-a răzuit mâna ca o limbă de pisică.

– Lord Hilford, i-am spus contelui, care făcea un mulaj în ghips pe un picior aproape acoperit, ați remarcat asta înainte?

A venit și și-a lăsat mâna pe interiorul aripii. Asprimea era palpabilă doar acolo; partea de sus se simțea aproape fină, dacă nu puțin poroasă.

– Hmm! a exclamat, împingând aripa mai sus ca să se uite mai bine. Chiar nu am văzut. Îți amintesc, singurul de care nu m-am ținut la distanță a fost piticul meu, niciodată un dragon de stâncă adult. Mă întreb. Este oare această piele o boală de care suferă bestia sau o trăsătură comună, care-i lipsea piticuțului meu?

Contele a tras o bucată de piele din mostra lui Relesku și și-a trecut palma peste ea.

– Același lucru aici. Tom, adu-mi lupa …

A examinat-o sub lentile.

– Este alcătuită într-o textură anume, dar nu prea pot să-mi dau seama la această mărire a imaginii. Va trebui să o studiem sub microscop, acasă. La dracu'! Îmi cer scuze, doamnă Camherst. Știam că trebuie să-mi aduc coniac. Pielea și carnea nu se descompun atât de repede ca oasele, dar se descompun și ele. Bine, tăiați o bucată bună de probă și să sperăm liniștiți că va fi în favoarea noastră, măcar o dată.

Vorbind despre descompunere, mi-a reamintit de scopul meu urgent. Am desenat corpul desfăcut total neelegant pe stâncă, iar apoi a fost gata și cealaltă aripă, cu duhoare cu tot. Sângele de dragon chiar are un miros pătrunzător; recomand să-l evitați. Am ajuns să-mi sacrific demnitatea pentru confort, tăindu-mi două bucăți din batistă și îndesându-mi-le în nări ca să scap de el.

Astfel protejată, am schițat musculatura și structura scheletului aripii. Apoi a început adevăratul măcel. Domnul Wilker, ale cărui cunoștințe veterinare le întreceau pe ale mele, era hotărât să caute orice organ ar fi putut da naștere suflului extraordinar al unui dragon de stâncă. Pentru asta trebuia să-i scoți pielea până în spate și să-l eviscerezi în amănunt. (Am zărit iadeșul și nu am reușit să-mi rețin zâmbetul.) Încă nu desenam picioarele în detaliu, dar din moment ce aveam mulaje după ele, am decis să-mi dedic timpul craniului. Într-o ciudată încercare de a-mi menaja sensibilitatea feminină, domnul Wilker l-a pus pe Relesku să-i reteze cele necesare și să le ducă ceva mai încolo de restul corpului.

Fără îndoială că sunt experiențe mai stranii în viață decât să stai picior peste picior pe un pâlc de stânci, cu un cap de dragon tăiat care te înfruntă ca craniul lui Gortos însuși – într-

adevăr, mi-am luat și eu partea de-a lungul anilor –, dar ar trebui să spun că și aceasta se poziționează destul de sus. Mai ales când începi să conversezi cu capul.

– Este cel mai nedemn lucru pentru tine, le-am mărturisit eu ochilor care se holbau, pelicula lor verde deja începând să se facă gri. Îmi cer scuze. Tu ai plecat să-ți cauți micul dejun, dar ai dat de noi. Presupun că nu te consolează cât de multe învățăm, nu-i așa? Nu, îmi imaginez că nu.

Fălcile au rămas tăcute și închise. (Un lucru bun, normal, căci, altfel, aș fi căzut de pe stâncă din cauza șocului și aș fi murit.)

– De ce ataci oamenii? m-am întrebat, întorcând capul ca să-i pot desena profilul.

Relesku a fost de ajutor când a tăiat de-a lungul coloanei și câteva vertebre cu tot cu craniu, lăsând locul unde se întâlnesc aripile neatinse, ca un evantai mândru de plăcuțele stâncoase. Am fost surprinsă să le găsesc mai degrabă flexibile la atingere.

– Bineînțeles, *tu* poate nu ai făcut niciun rău nimănui. Dar ce zici de ceilalți ca tine? Nu că ai fi putut să ne spui, dacă ai fi știut. Comunicați unul cu altul în vreun fel, cu excepția împerecheatului și a disputelor teritoriale? Au dragonii de stâncă vreun fel de semnal anume prin care să se anunțe că e o turmă de oi grase și nepăzite în valea de lângă?

– Ce faci? m-a întrebat Jacob din spate.

Mi-a alunecat creionul pe hârtie când am ciripit, dărâmând tot în jur.

– Scuzele mele, a spus, dar apoi: *Vorbeai* cu craniul?

– Nu, am răspuns. Poate…

Un răspuns nu foarte bun pentru a acoperi adevărul. Jacob a dat din cap, abținându-se să mai comenteze ceva.

– Ai nevoie de ceva?

– Doar să te întreb cât timp îți va lua să termini cu craniul. Lordul Hilford vrea să-l descarneze înainte ca oasele să-i devină prea casante.

Metoda obișnuită de descarnare este să fierbi sau să lași materialul într-un recipient cu insecte flămânde. Niciuna dintre cele două posibilități nu este potrivită pentru oasele dragonului; va trebui să ne bizuim pe cuțite.

– Termin de îndată, am spus și m-am întors iar la lucru, de data asta fără să mai vorbesc.

Am lucrat până a început să pălească lumina, lăsându-ne timp de ajuns doar cât să ajungem la tabără înainte să se facă prea întuneric. Cu excepția servitorilor noștri vystraniezi, niciunul dintre noi nu voia să plece. Știam foarte bine că pe

timpul nopții saprofagii vor ajunge la hoit, iar oasele vor continua să se dezintegreze. Dar locul era mult prea expus ca să fie sigur.

De cum s-a crăpat de ziuă, am urcat la stârvul nostru – doar să vedem că *a dispărut*.

Stăteam într-o linie dezordonată, holbându-ne comic la întinderea goală de rocă. Sângele încă mai păta pământul, iar bucăți de măruntaie roiau de furnici, dar din corpul întreg, nimic.

Leșinată, am zis:

– Urși…?

– Sau lupi, a adăugat Jacob, de parcă lupii ar fi fost capabili să care măcar a zecea parte din ceva atât de mare. Chiar și pentru urși, era prea mult. Lordul Hilford s-a agitat și el și a început să patruleze zona, examinând pământul. A fost un mare vânător în tinerețea lui, știam; pentru prima dată puteam s-o văd în el.

– Nu cred, a spus. Vedeți aici? Zgârieturi în piatră – dar ele au tăiat *până* la sânge. Au fost făcute azi-noapte.

Domnul Wilker i s-a alăturat și s-a încruntat:

– Se pare că au rupt hoitul în bucăți înainte să-l care. A fost o luptă, presupun.

Dragoni.

– Mănâncă *hoituri?* am întrebat, bâlbâindu-mă ușor. Din *semenii* lor?

– În ceea ce privește prima întrebare, așa îmi imaginez, a spus Lordul Hilford. Poate idealizăm prădătorii ca fiind vânători nobili, dar adevărul este că foarte puțini dintre ei vor întoarce nasul când vine vorba de o masă pentru care nu trebuie să alerge. Cât despre ultima întrebare… se mai *întâmplă* printre animale. Știu că leii o fac.

Cititorii trebuie să-și aducă aminte că eu sunt femeia aceea care, la frageda vârstă de șapte ani, a dezmembrat un porumbel cu briceagul fratelui ei. Nu sunt scârboasă. Dar trebuie să mărturisesc că ideea ca dragonii să comită acte de canibalism – rupând în bucățele corpul fratelui căzut, apoi să care părțile să le mănânce – mi-a făcut atât rău cât să mă poticnesc și să dau fuga în jos pe pantă, împiedicându-mă și aproape căzând.

Până la urmă, n-am vomitat într-un tufiș. Sunt bucuroasă că m-am îndepărtat singură din imediata vecinătate a mirosului, sau stăpânirea mea de sine se ducea.

Jacob a venit și m-a sprijinit. Expresia lui era asemănătoare cu aceea din ziua în care vizitiii noștri chiavoreni se duseseră la casa boierului: regreta că m-a adus. Trebuia să-i îndepărtez acea privire de pe față, așa că mi-am luat cel mai frumos zâmbet și am spus:

– Bine. Nu-mi imaginez că hoitul ne-ar mai fi fost de prea mare ajutor studiului oricum, iar acum am învățat ceva nou.

Ar fi vrut să-mi spună nu știu câte lucruri, dar a renunțat la toate înainte de a se hotărî să-mi vorbească astfel: cu detașare de erudit. Nu a uitat conversația noastră dinainte de vânătoare.

– Ar putea fi legat de atacuri. Multe legende spun că oamenii au luat-o razna după ce au mâncat carne de om. Ar putea fi la fel și pentru dragoni.

Dacă era așa, atunci, asta îmi răspundea la o întrebare și ridica alta. De ce au început dragonii să mănânce din ai lor? Ei nu fac asta de obicei, nu dacă ce a spus Dagmira este corect.

Nu era o întrebare la care să fi putut răspunde în ziua aceea. La sugestia lui Jacob, m-am dus înapoi la tabără și am început să împachetez lucrurile; nu mai era nimic de desenat la locul uciderii. Domnii au investigat culcușul acum părăsit, strângând excremente și alte materiale pentru a fi studiate mai târziu. Și așa, mai mult spășiți, ne-am întors în Drustanev.

Capitolul 12

Sărbătoarea Primirii – Noi cuvinte vystranieze – Arhitectură şi inscripţii dragoniene – Ceva neaşteptat în iarbă – Ceva şi mai neaşteptat sub pământ

Satul nu s-a oprit, desigur, din treburile lui obişnuite doar pentru că veniseră nişte vizitatori scirlandezi. Calendarul îşi urma cursul normal şi nu la mult timp după vânătoarea dragonului nostru a avut loc Sărbătoarea Primirii.

Încă nu am discutat chestiuni religioase. (Nu în această carte şi nici lucrarea mea anterioară nu este de încredere în privinţa aceasta.Vă rog, fiţi buni şi ignoraţi toate referirile la religie.) Vystrana era şi este, bineînţeles, o regiune cu adepţi ai Templului. Cei din zona Scirland eram, cu toţii, adepţi cum se cuvine ai Căii Magisteriale, ceea ce ne cam făcea ciudaţii (şi ciudatele) din Drustanev. Dar am ţinut o scurtă cuvântare cu două nopţi înaintea ospăţului şi am fost de acord că, deşi eram dispuşi să ne întrerupem ritmul muncii noastre – care a produs recent dovada diferenţelor dintre anatomia masculilor şi a femelelor dragoni de stâncă –, trebuia măcar să încuviinţăm practica locală, măcar de dragul armoniei.

Nu am intrat în templu să participăm la ceremonia lor. Dar am stat treji toată noaptea – o poruncă mai grea în calendarul Templului, trebuie să spun; celebrează sărbătoarea cu două săptămâni bune înaintea noastră, târziu în Floris, nu devreme în Graminis – şi am citit scripturile, iar apoi ne-am dus la ei afară în dimineaţa următoare pentru a celebra.

Nu puteai face o plimbare de plăcere prin împrejurimi ca să culegi flori. Peste noapte ninsese, dar, din fericire, nu prea mult. Sătenii au pus mesele pe pasarela care trecea prin mijlocul Drustanevului, se cânta şi se dansa, fiecare era îmbrăcat cu ce avea mai bun. În dimineaţa aceea, Vystrana părea ca în poveşti: gulere din broderii colorate se întindeau

peste cămășile albe ca zăpada, bărbații cântau la vioară și tot așa.

Ca să fim în pas cu generozitatea anotimpului, noi, scirlandezi, le-am dat câteva flecuștețe din bunurile noastre, atâtea de câte ne puteam lipsi, și am primit în schimb pipe și mărgele, dar și un șal fin de lână. Pe acesta l-am purtat mai târziu pe brațe în timp ce încercam să învăț dansurile localnicilor, pe care toți parcă le dansau fără nici cea mai mică problemă, chiar și beți de abia se țineau pe picioare. Mă întrebam dacă o parte din coniacul contrabandiștilor a ajuns la destinație în Drustanev sau mai degrabă în burțile locuitorilor săi.

Un tinerel m-a întrebat într-o vystranieză cât se poate de haios simplificată dacă am apucat să văd mult din împrejurimile satului, iar, când a auzit că nu, s-a luminat ca soarele la răsărit.

– Nu? Trebuie să vă duceți la…

Iar apoi a spus un cuvânt pe care nu-l știu. Când am dat din cap, mi-a zis:

– La clădire! Du-te jos! a gesticulat cu mâinile: ceva care se dărâma, o prăbușire la final. Foarte vechi. Foarte vechi.

– Ruine! am exclamat eu în scirlandeză, după care mi-am adus aminte de forma aceea de proporții, pe care o zărisem în timpul unei partide de vânătoare.

În Scirland sunt puține urme dragoniene, nici ele prea impresionante. Am văzut una, fetiță fiind, la scurt timp după ce a început perioada mea gri, dar a fost nevoie să vină un învățat ca să recunoască ceea ce e. Relicvele acelea nu aparțineau niciunei arte anume, care să ne indice numele vechii civilizații. Nu mă deranja; ilustrațiile din cărți erau de ajuns să-mi arate că fantasticii zei cu cap de dragon sunt mult mai puțin interesanți decât *dragonii* adevărați. Iar gustul libertății, pe care îl încercasem de curând, mă făcea să vreau mai mult. Aș fi vizitat mai degrabă ruine dragoniene decât să stau închisă în casa întunecoasă a lui Gritelkin, nereușind să vorbesc cu Dagmira cea de neînțeles.

Poate că un orb nu și-ar fi dat seama de entuziasmul meu neașteptat, dar interlocutorul meu nu l-a ratat.

– Îți arăt eu! Te duc eu!

Apoi n-a mai folosit propoziții de ajuns de simple pentru săraca mea ureche și a început să reverse un potop de cuvinte, din care am înțeles că ar fi mai mult decât bucuros să mă ducă până acolo și înapoi oricând doresc- și mâine, dacă vreau.

Am aflat cum îl cheamă – Astimir – și unde are casa, un loc sărăcăcios, pe care-l ocupa cu mama sa bolnavă. Chiar dacă încă nu mi-a zis nimic despre plată, am suspectat că de fapt

acesta era scopul lui. Ei bine, așa să fie; după standardele din Drustanev eram absurd de bogați și ne permiteam să împărțim puțin cu acest tânăr plin de viață.

– Totuși, nu mâine, am spus râzând, când a încercat să mă grăbească. Peste câteva zile. Vom merge curând.

Dacă ceilalți erau sau nu interesați, nu aș putea spune. Ruinele dragoniene au foarte puțin de-a face cu dragonii actuali, motivul pentru care ne aflăm aici. Dar nu aveam ce face în afară de a completa formulare. Eram hotărâtă să mă duc, chiar dacă plecam singură.

O vreme a părut că *s-ar pute*a să mă duc singură.

– Nu prea merită timpul nostru, zicea domnul Wilker. Nu suntem arheologi și nu prea văd cum ne-ar putea lumina ruinele despre motivele pentru care dragonii atacă oamenii – poate că ai uitat, dar e o întrebare mai mult decât presantă. Ne dă foarte puțin timp de admirat peisajul.

– *Eu* am o grămadă de timp pe care-l pot petrece cu puține îndeletniciri în afară de admiratul priveliștii, am răspuns mieroasă. Dacă ați face mai multe observații folositoare, poate că aș avea mai mult de lucru aici.

A sunat răutăcios și chiar a fost. Cercetarea noastră făcea în sfârșit progrese, care în mare parte se datorau eforturilor domnului Wilker. Într-adevăr, era unul din lucrurile care mă enervau la el și aș fi preluat bucuroasă câteva din sarcinile lui, dacă m-ar fi lăsat. Dar era invidios pe oricine îi putea diminua utilitatea în ochii Lordului Hilford. La fel de bine aș fi putut zice – stânjenitor pentru toate părțile implicate, inclusiv pentru mine –, dar a intervenit Jacob:

– Eu și Wilker nu putem să mergem amândoi și la ruine, și să facem și treabă, Isabella. Mai *trebuie* să facem rost și de informații, dacă avem vreo speranță să oprim atacurile. Prea multe dintre culcușurile pe care le-am vizitat până acum au fost abandonate; trebuie să găsim unele ocupate ca să putem examina probele despre obiceiurile lor în ale hranei. Dacă mănâncă din ai lor, bineînțeles, oasele nu vor fi acolo – dar o *lipsă* de oase ale altor animale ne-ar spune ceva.

Din moment ce nu prea puteam să le luăm pulsul și să le examinăm limbile dragonilor de stâncă, a trebuit să admit că avea dreptate.

– Dar eu de ce nu pot fi scutită? Nu cred că se termină lumea dacă notițele voastre rămân nesortate o zi sau două.

Soțul meu a avut grația de a părea stânjenit:

– Poate ți se pare o grijă prostească, dar nu-mi place să te duci singură. Cu individul ăla, adică. Nu ar pica bine.

Am ridicat sprâncenele la el în semn de întrebare. Am fost răpită de contrabandiști în noapte, iar el își făcea griji despre reputația mea – dacă mă duceam să vizitez obiective turistice cu Astimir?

Dar a vorbit Lordul Hilford:

– Ei, asta se rezolvă ușor. Articulațiile nu mi-ar permite niciodată o escaladă obositoare, care e o treabă pentru tineri. Mă voi duce cu soția ta și voi avea grijă de ea. Doar dacă nu ai încredere în intențiile *mele*… s-a maimuțărit el, iar eu am râs; și așa s-a aranjat și asta.

Iată un indiciu al relaxării la care ajunseserăm pe nesimțite pe parcursul acestei expediții și pe care toată lumea o accepta, aranjamentul fiind unul cum se cuvine: Lordul Hilford, chiar dacă era necăsătorit și nu-mi era soț, era considerat un însoțitor destul de potrivit, cel puțin în comparație cu un sătean vystraniez. De atunci mi-am dat seama că unele lucruri ce par foarte importante în primele zile ale unei asemenea călătorii (ce *vor* zice oamenii de acasă?) devin, odată cu trecerea timpului, niște mărunțișuri. Prin urmare, te întrebi cât de importante sunt ele cu adevărat, ceea ce poate explica comportamentul meu din ce în ce mai extravagant.

Am plecat în zorii zilei. Fără echipamente de campare de data asta. Ne va lua cam jumătate de zi să ajungem la ruine, dar acolo este o colibă folosită de vânătorul boierului, ne-a zis Astimir, în care am putea sta peste noapte înainte să ne întoarcem în Drustanev.

Încurajați de interesanta perspectivă de a ne atinge scopul, am urcat cu repeziciune. După câteva ore, siluetele uriașe, rectangulare ale ruinelor au devenit vizibile pe celălalt versant, dar Astimir nu ne-a dus direct spre ele. Lordul Hilford l-a întrebat, dar a primit răspunsuri enigmatice.

– Mă bate gândul să-l lăsăm aici. Putem să ne găsim drumul singuri, a bombănit contele.

L-am convins să n-o facem – dacă ceva merge rău, *nu* aș putea spera să-l car pe Lordul Hilford înapoi de una singură –, iar curând a avut motiv să se bucure. Motivul pentru drumul nostru ocolitor, se pare, era dramatismul lui Astimir: ne-a dus jos în vale, apoi înapoi pe alt traseu ca să ne putem apropia de ruine pe drumul care duce la poarta principală.

Aceasta era învăluită în pinii la fel de înalți ca pietrele străvechi, dar care nu invadaseră și poarta însăși. Personajul principal stătea impunător pe o platformă tăiată în piatră solidă, cu picioarele lui de om plantate în pământ, cu capul dragonic privind fix prin aerul limpede de munte, spre Chiavora.

Iernile vystranieze fuseseră dure cu sculptura grandioasă. Trăsăturile erau atât de erodate, încât abia se puteau desluși, iar pasajului de la mâna dreaptă îi căzuse glaful, lăsând un zeu necunoscut doar cu o singură aripă. Distrugerea a făcut figura cumva mai copleșitoare: în zilele noastre putem face sculpturi la fel de mari ca dragonienii – Arhanghelul din Falchester este chiar mai mare –, însă nicio „patină“ veche de tip artistic nu poate contraface simpla trecere a timpului.

Stăteam copleșită, țintuită de parcă m-ar fi atacat un dragon de stâncă din cer. Reveria mi-a fost întreruptă de chicotitul Lordului Hilford.

– N-am fost niciodată la ruinele din Nedel Tor. Dumneavoastră?

Deși eram cu ochii tot la statuie, vraja s-a dus cât să răspund:

– Doar la Millbridge, dar ruinele de acolo nu sunt prea impresionante.

– Nu, nu sunt, a fost de acord. Și nici cele de la Nedel Tor, în comparație cu ce se găsește în deșertul akhian, prea multă piatră furată ca să fie utilizată ulterior. Dar porțile sunt într-o stare destul de bună, numai capul s-a pierdut.

Și a vorbit mai departe. Cred că a zis ceva despre niște porți duble, caracteristice arhitecturii dragoniene, și niște teorii privind rolul lor. (Favorita mea este una emisă de domnul Charving, marele reformator urban, anume că dragonienii reglementau circulația prin așezămintele lor, ghidând călărețiii și căruțele care veneau prin poarta din stânga, iar pe cele care plecau prin dreapta. Ceea ce este fantezist, căci nimeni nu a descoperit vreodată dovada că era așa un trafic la ruine, că se impuneau astfel de măsuri. Dar, cum domnul Charving a venit cu o schemă impresionantă pentru reglarea circulației în Falchester, de care *era* mare nevoie, eu a trebuit să-i aplaud retorica.)

Cu greu am fost însă atentă la prelegerea Lordului Hilford, oricum, pentru că deja bâjbâiam după caietul de schițe în geantă. Mâna mea a găsit creionul, în timp ce ochii aproximau proporțiile și notau detalii. Nu voi sta la ruine atât cât îmi trebuie ca să le desenez bine – cel puțin, nu în vizita asta, chiar dacă subconștientul meu a început să pună la cale o întoarcere –, dar aș putea cel puțin să fac o schiță concisă.

Astimir abia aștepta să-și vadă planul pus în aplicare. Nu înțelegea de ce am vrut să mă opresc acolo, fără să-mi doresc să intre în ruine.

– Încă puțin, i-am spus absentă, trasând pe pagină conturul aproximativ al pietrei căzute a pragului, crăpată în două.

Când o fi căzut? S-o fi rostogolit în față când s-a întâmplat; fața întoarsă spre pământ ne-ar putea oferi mai multe detalii ale aripii decât se văd acum. Dar ne-ar trebui o macara să o ridicăm, așa că misterele vor rămâne, Dumnezeule!

Promisiunea unor viitoare minuni m-a făcut în sfârșit să mă desprind de lucru. Am dat o pagină albă și am ținut afară caietul de schițe în timp ce mergeam pe sub arcada care supraviețuise timpului și ruinelor. O singură zi în Vystrana, ziua aceea, m-a învățat despre lucrul în viteză mai mult decât mă învățase tot ce se întâmplase până atunci: am trasat cele mai cursive linii, sugerând perspectiva și degradarea structurilor, iar după aceea am pierdut câteva zile încercând să le umplu cu detalii din memorie. (Încă puteți vedea rezultatele în *Schițe din Înălțimile Vystranieze*, publicată când am început să dobândesc destulă notorietate, astfel încât ceva rezultat din creionul meu să se transforme într-un mic profit. Nu-l recomand pentru scopuri academice – prea multe din acele detalii „amintite“ sunt generale sau de-a dreptul fanteziste –, dar îl poate ajuta pe cititor să-și facă o idee despre spiritul locului.)

Ruinele din Drustanev nu sunt un spațiu amplu. După intrare este o curte mare, deschisă, acum aproape sufocată cu tufișuri și copaci. Lordul Hilford a zgâriat pământul într-un loc expus și a descoperit colțul crăpat al unei pietre de pavaj, înclinată într-un unghi ascuțit de o rădăcină care creștea de dedesubt. Dar nu am zăbovit prea mult, pentru că Astimir ne grăbea spre templul principal din față.

Îl numesc „templu“, chiar dacă funcția acestor locuri a fost controversată încă din zilele nichaeanilor. Toate structurile dragoniene sunt construite la o scară atât de impunătoare ca să ne inspire venerație; prin urmare le asociem cu religia. Edificiile mai mici nu au supraviețuit miilor de ani care au trecut de la dispariția civilizației străvechi; tot ce ne-a rămas sunt marile lucrări. Și cu ce scop s-ar fi construit ele, dacă nu pentru a preamări zeitățile lor cu cap de balaur?

Puțin mai departe în curtea interioară se află pilonii zidului din față al templului, prea masivi pentru ca trecerea timpului să-i poată dărâma. Ca și în jumătatea din dreapta a porții, glaful dintre ei căzuse și o acumulare de moloz și noroi ridicase trecerea la trei sferturi din înălțimea zidului. Astimir l-a ajutat pe Lordul Hilford să se urce acolo, apoi s-a aplecat să mă ajute și pe mine. Mi s-a agățat rochia într-un tufiș, iar un ciuline blestemat chiar mi-a rupt-o, dar nu mi-a păsat. Din vârful pasajului vedeam în sala mare, acum deschisă stihiilor naturii, pietrele fine din acoperișul lung erau de mult tot pe

pământ, aproape la fel de îngropate ca pietrele de pavaj din curte.

O parte din coloane se răsturnaseră, proptindu-se una în alta ca niște domni beți, obosiți după o noapte de chef, ori se rostogoliseră jos ca niște cilindri zdraveni. Soarele era acum destul de sus să facă spațiul din interior un adăpost călduț, secret și nemișcat. Chipurile mândre ale zeilor dragonieni se lungeau pe ziduri, întinse și ciudate pentru ochii obișnuiți cu convențiile moderne asupra perspectivei, dar sugerând mistere uitate de demult. Mi-aș fi dorit să fi fost un pictor, să surprind calitatea luminii așa cum se revărsa peste formele bătute de trecerea timpului. Fiind însă doar o sărmană femeie cu un creion, mi-am luat caietul de schițe și am făcut ce am putut.

O schiță anume îl includea pe Lordul Hilford aplecându-se să privească sub una din coloanele înclinate, rupând iarba înaltă ce sufoca spațiul de dedesubt. Nu după mult timp, m-a strigat:

– Doamnă Camherst! Trebuie să vedeți asta. Ați adus ceva cu care am putea să scrijelim?

Am adus amabilă o bucată de cretă și multă hârtie vrac, apoi mi-am făcut drum să mă alătur lui.

– Ce este?

– Treceți-vă mâna peste asta, m-a instruit, cum am făcut cu aripa de dragon.

Iar degetele mele nu au dat de pielea tare a dragonilor de stâncă. Ci de striații ascuțite, cumva înmuiate de trecerea timpului, dar care încă se simțeau clar.

M-am aplecat, încercând să văd, dar după strălucirea soarelui umbra m-a învins. Cu ajutorul Lordului Hilford și al lui Astimir, fiecare stând pe o parte a coloanei, ținându-mi hârtia nemișcată, am dat cu cărbunele pe hârtie peste tot pe unde am putut ajunge.

Când am terminat, în mijloc era o gaura albă, dar pe fiecare parte mâzgăleala cu cărbunele era întreruptă de niște linii dispuse într-un fel pe care-l mai văzusem înainte, în cărți.

– O inscripție! am exclamat.

Chiar mai mult decât arta, care, prin natura ei ciudată, stilizată, nu a reușit niciodată să mă fascineze cu adevărat, scrierea dragoniană mi se părea enigmatică și uimitoare. Semnele erau fără îndoială un limbaj, chiar dacă pe vremuri oamenii le-au declarat zgârieturi făcute de ghearele dragonilor. (Asta mai ales pentru că ruinele din Anthiope nu se conservaseră deloc bine. Odată ce învățații noștri au aflat despre inscripțiile mai puțin afectate de vreme din alte părți ale lumii, opiniile s-au schimbat – după un timp în care noile ideile au fost respinse, bineînțeles.) Oricum, nu se deslușea ce

mesaj transmit. Scrierea dragoniană era motiv de frustrare pentru toți cei care încercau să o descifreze.

Având acum la îndemână mostra aceea clară, priveam cu alți ochi și descopeream ce se afla cu adevărat sub pecetea vremii de pe celelalte coloane: urmele vagi, aproape șterse ale mai multor scrieri. La un moment dat au existat inscripții peste tot pe coloanele sălii mari, dar, odată expuse, suprafețele s-au degradat rău.

Lordul Hilford a dat cu mâna peste coloana înclinată și a curățat caroiajul cu degetele.

– E clar. N-a supraviețuit prea bine. Pereții sunt din marmură; care e mai bună. Mă întreb de unde i-au adus și cum.

Pipăiam cu degetul un cărbune care avea un gol și-i simțeam unghiul de tocire.

– De ce nu poate nimeni să descifreze ce scrie? Nu avem destule modele? Și, dacă nu, acesta ar putea fi de ajutor.

– Asta era ideea, a dat contele din cap, dar un flăcău pe nume Ibn Khattusi a făcut un efort acum zece sau cincisprezece ani, a strâns toate inscripțiile cunoscute și a încurajat oamenii să se documenteze mai mult. Și-a publicat descoperirile într-o carte mare și groasă, iar câțiva ani mai târziu guvernul akhian a oferit un premiu celui care va fi descifrat limbajul. Doar că încă nu l-a revendicat nimeni.

– Nici măcar nu știm ce limbă *era,* nu-i așa? am întrebat.

– Dragoniană, sigur, sau așa i-am zis noi. Dar nu știm ce limbi și-au avut originea în dragoniană.

Mormăind pentru că îi amorțiseră genunchii, Lordul Hilford s-a aplecat lângă mine să studieze documentul.

– Exact. Așa că nu avem nici cea mai vagă idee ce sunete ar putea reprezenta aceste simboluri sau dacă într-adevăr *chiar* reprezintă sunete; pot fi ideografice, ca scrierea arhaică din Ikwunde. Codurile se pot descifra, dar codurile reprezintă o limbă cunoscută, ceea ce înseamnă că știm o parte din ecuație. Dragoniana este însă un mister total, a zâmbit prostește la mine.

– Ce ziceți, doamnă Camherst? Vă aventurați să faceți o încercare? Declarația akhiană spunea că premiul i se acordă *bărbatului* care rezolvă misterul, dar înclin să spun că ați putea să-i convingeți că pot plăti și o femeie.

Sincer, nici nu-mi trecuse prin minte așa ceva. Am râs.

– A, nu! Nici nu aș ști de unde să încep. M-ai auzit cum măcelăresc vystranieza.

Am dat din cap spre Astimir, care, aducându-ne în sala mare, părea să creadă că el și-a făcut treaba ori că se dă bătut cu învățații plictisitori din Scirland, care se tot opreau să examineze lucruri, în loc să meargă și în alte părți.

– Nu sunt lingvistă și nicidecum expertă.

Am împăturit scrijelitura cu grijă, în caz că ibn Khattusi o voia pentru colecția lui, și un timp ne-am mai băgat nasul prin pietrele ruinelor, să găsim și alte părți cu inscripții nu prea deteriorate ca să le copiem. Mi-am rupt câteva unghii săpând după un fragment îngropat aproape de tot în pământ, dar am avut satisfacția să dau de relicva cel mai bine păstrată de până acum, imediat ce-am curățat-o de pământ.

Din păcate, camera principală a templului se prăbușise și nu mai puteam intra. În schimb, am făcut turul a ceea ce a mai rămas din situl mic, inclusiv bucata de zid pe care o zărisem la vânătoarea noastră. M-am urcat mult mai sus decât ar fi fost înțelept și am pierdut ceva timp încercând să ghicesc care parte vizibilă din stâncă ar putea fi pătată cu sângele acelui dragon.

Când am coborât, uitându-mă pe sub fuste să văd unde ar trebui să pun piciorul, mi-a sărit în ochi o strălucire de o culoare vie.

Piciorul meu, deja în coborâre, a fost cât pe ce să calce pe ea. M-am clătinat și m-am împleticit, dar am reușit să evit o căzătură. Când mi-am recăpătat echilibrul, m-am aplecat de două ori, căutând licărirea aceea de culoare.

Iarba o îngropase pe jumătate, așa că aproape am ratat-o. Dar căutând prin tăișuri, am atins cu degetele ceva tare. Și l-am ridicat în dreptul ochilor.

Apoi l-am scăpat imediat jos.

De data asta l-am găsit mai repede. Știam după ce mă uit. O piatră de foc, de mărimea unghiei de la degetul mare și strălucitoare în lumină. Am frecat-o ușor în palmă, minunându-mă. Nu puteam s-o iau drept un fragment dintr-o podoabă pierdută de un vizitator: destul de puțin probabil ca cineva atât de bogat să vină aici cu pietrele prețioase, era o piatră brută, neșlefuită de instrumentele vreunui giuvaiergiu.

Ce *naiba* căuta într-o ruină obscură din Vystrana?

M-am lăsat pe genunchi și am mai dibuit prin iarbă, înțepându-mă în toate nuielele și întorcând fiecare pietricică pe toate fețele. Am cercetat o zonă de cel puțin un metru și jumătate înainte să ajung la concluzia că descoperirea mea era singura. Dar era extrem de valoroasă; doar o dată mai văzusem câteva pietre de foc după ce mă căsătorisem, pietre care împodobeau degetele, gâtul sau urechile unor oameni *mult* mai presus de clasa mea socială. Pusă într-un pandantiv sau într-un inel, piatra de foc ar fi cea mai fină bijuterie pe care ar avea-o cineva din familia Camherst.

Aș vrea să înțelegeți că nu sunt o femeie lacomă. Nu tânjesc după lucruri materiale, cel puțin. Dar, când este vorba de cunoaștere, sunt la fel de lacomă ca dragonii mitici din povești,

care stau pe bogățiile lor sclipitoare. (Chiar dacă eu, spre deosebire de ei, nu doar că-mi doresc, ci sunt chiar nerăbdătoare să împart.) Dar piatra de foc m-a cucerit, pentru că era prima pe care o țineam în mâinile mele. Am îngenuncheat acolo, în noroi, înclinând-o astfel încât focul de dinăuntru să danseze și să se miște dintr-o parte în alta, până mi-am dat seama că nu-mi mai simțeam deloc picioarele. Apoi m-am clătinat și am constatat că însoțitorii mei dispăruseră pe undeva cât timp eu urcasem pe zid.

Nu eram prea îngrijorată. Astimir probabil că se relaxa într-un loc confortabil, așteptându-ne. Lordul Hilford, mă gândeam, probabil că se întorsese în sala mare sau la marea poartă dublă. Având schițele sitului, știam că drumul cel mai direct ar fi să fac stânga, peste o bucată de pământ călcată, cu mai puține ruine.

Pe la jumătatea acelei porțiuni, ceva mi-a plesnit sub picioare și m-am prăbușit în beznă.

Nu mult, dar ca să-ți luxezi glezna nu trebuie să cazi prea de sus, mai ales când căzătura este neașteptată. Am aterizat ciudat și m-am rostogolit fără grație pe o parte, ridicându-mă în sfârșit în fund, cu o palmă jupuită și țipătu-mi de surprindere încă răsunând între pereți.

Am închis repede gura înainte să țip din nou, pentu că două gânduri mi s-au succedat în minte. Primul era *peșteră*, iar al doilea era *dragon*.

Împrejurimile erau fără îndoială naturale. Lumina ce se strecura de deasupra îmi arăta pereți duri și o podea abruptă, neatinse de mâna omului. Gaura prin care am ajuns aici nu era de ajuns de mare pentru un dragon, dar o asemenea trecere ar putea exista în altă parte. Peștera se lărgea în întuneric, cu mult peste capacitatea mea de a vedea. Am adulmecat, gândindu-mă că aș putea prinde un miros care să-mi confirme pericolul mortal în care mă aflam, dar nu am simțit decât pinii.

Pini, pentru că ramurile lor se lăsau peste deschizătură, iar apoi s-au acoperit cu ace, până s-au potrivit cu solul de pădure. Un travesti convingător, dar nu unul care să-mi suporte greutatea, așa că am căzut.

Un *travestit* presupune un travestit. Cineva s-a străduit să ascundă deschizătura, și nu din grijă pentru siguranța publică.

M-am îndreptat. Doar urechile mi s-au mișcat, trăgându-se înapoi, de parcă m-ar fi ajutat prea mult să aud.

Apoi mușchii au obosit și i-am frecat cu degetele, gândindu-mă. N-am auzit nimic în întuneric, în afară de vânt și de țipătul unui vultur deasupra. Gestul *rațional* pe care ar fi trebuit să-l fac ar fi fost să strig după ajutor. Dar nu părea să fie nimeni pe

acolo, iar dacă era vreun culcuș de dragon mai departe, ar fi fost bine să eliberez spațiul înainte să se întoarcă proprietarul. Numai că nu sunt mereu rațională.

Ochii mi s-au adaptat cât de bine s-a putut. Uitându-mă prin beznă, am văzut că am căzut destul de aproape de unul din capetele peșterii; spre dreapta, podeaua cobora într-o beznă de nepătruns. M-am gândit însă că aș putea ajunge la formele de la marginea hăului. Curățându-mi așchiile de pe pielea jupuită, m-am ridicat în genunchi și mi-am făcut drum cu grijă spre contururile acelea.

(Să te târăști îmbrăcată în rochie, pentru acei domni care nu au avut vreodată ocazia să încerce, e un exercițiu frustrant, care doar garantează să-ți provoace sentimente de enervare ucigașă târâtoare. Dar nu era spațiu cât să stai fără să te apleci și nu voiam încă să-mi pun la încercare glezna.)

Când am ajuns la ele, contururile s-au dovedit a fi o pereche de lăzi. Am pus mâna pe una și mi-am dat seama cu oroare și suspiciune, dar și amuzată peste ce anume dădusem.

Contrabandiștii staulerieni, cum am zis înainte, foloseau în exces peșterile.

Cele două lăzi erau goale, așa că nu știam sigur ce să cred. Părea să fie așa, totuși; erau îndesate în perete de parcă ar fi fost lăsate acolo temporar, nu prea mult ascunse vederii. Ascunzătoarea, dacă asta era, sigur se afla mai departe în întuneric.

Nu aveam de gând s-o caut. Era deja destul de puțin probabil că voi putea ascunde semnele căzăturii. Ar putea susține că a fost un urs sau o căprioară, dar atunci, unde e animalul? Și ca să ies din peșteră fără să țip după ajutor trebuia să trag una dintre lăzi și să urc pe ea, ceea ce un urs sigur n-ar face. Ca să nu se observe încălcarea proprietății, trebuia să strig după Lordul Hilford, iar atunci ar fi și mai multe întrebări. Ba chiar ar putea să se simtă dator să-i trimită vorbă boierului și ar fi o încurcătură extraordinară, pe care nu o voiam câtuși de puțin.

Întregul incident m-a zăpăcit de tot. Drept care anumite aspecte ale acțiunii au părut mult mai rezonabile decât ar fi trebuit. Cu convingerea că gândesc bine, am tras una dintre lăzile goale sub gaură, apoi am rupt o foaie din caietul de schițe pe care-l scăpasem jos când căzusem. M-am căutat frenetic prin buzunare, liniștindu-mă: piatra mea era încă acolo.

Apoi am luat creionul și am scris imediat un mesaj în eiverschiană.

Scuzele mele pentru intruziune. A fost un accident și nu voi spune nimic nimănui.

Nu am semnat bilețelul, gândindu-mă că scrisul meu feminin este de ajuns ca să fiu identificată și, dacă nu, atunci nu avea rost să-i ajut pe Chatzkel și pe-ai lui să ajungă la concluzia corectă. Am prins hârtia sub capacul cufărului, lăsând să se vadă, apoi am luat caietul de notițe în dinți și m-am ridicat cu îndârjire în picioare.

Glezna mea n-a fost încântată. Dar, chiar dacă s-a plâns, m-a ținut. Singura parte proastă a fost când a trebuit să mă urc pe ladă, punându-mi toată greutatea pe acel picior mai mult decât mi-aș fi dorit. Oricum, și asta făcută, capul și umerii mei au ieșit încă o dată în aer liber, iar de acolo am reușit să mă târăsc pe pământul de lângă.

(Romanele de duzină care susțin că relatează aventurile mele m-ar fi făcut să împletesc iarba într-o sfoară trainică ori să sar trei metri în aer ca să mă apuc de margine și să mă ridic singură, prin forța unei mâini. Viața mea ar fi fost mai ușoară, dacă astfel de lucruri ar fi fost cu adevărat posibile.)

Odată ajunsă din nou afară, mi-am permis să respir adânc a ușurare, de trei ori. După aceea m-am ridicat, am găsit un băț care să-mi suporte greutatea și am plecat șchiopătând după Lordul Hilford, ticluindu-mi minciunile pe drum.

PARTEA A III-A

În care are loc progresul științific, în ciuda obstacolului reprezentat de un demon din vechime

Capitolul 13

O întâmpinare neașteptată la întoarcere – Continuă problema lui Jindrik Gritelkin – Un posibil ajutor

Glezna mea scrântită ne-a scurtat excursia la ruine, chiar dacă am susținut că-mi va fi foarte ușor dacă mă voi odihni undeva cu piciorul ridicat, desenând, în timp ce Lordul Hilford și-ar încheia turul. El a insistat că oricum aproape terminase și că ar trebui să plecăm spre coliba vânătorului cât mai repede. Abia am reușit să-l conving să nu-l trimită pe săracul Astimir pe jos, noaptea, înapoi la Drustanev, ca să vină cu un salvator în zorii zilei.

– Am avut parte de destule salvări la răsărit, i-am spus cu acreală. Mai întâi să vedem cum se comportă piciorul meu de dimineață, înainte să chemați cavaleria.

Am făcut greșeala să-mi dau jos cizma când am ajuns la baracă. Glezna era umflată, iar fără cizma care să strângă umflătura a crescut. Dar am spălat-o într-o apă curgătoare – cu recunoștință, de data asta, pentru cât de rece era apa de munte – și l-am trimis pe Astimir să caute un buștean gros din grămada de lemne, pe care l-aș putea folosi să-mi țin piciorul ridicat peste noapte, așa că în dimineața următoare era aproape de mărime normală și am reușit să-mi îndes piciorul în cizmă. Cu el strâns cât de tare am putut, i-am spus Lordului Hilford că voi fi bine și duși am fost.

Nu după mult timp am început să regret, dar am refuzat să recunosc în fața însoțitorilor mei. E treabă urâtă să mergi cu o gleznă luxată – chiar și cu una pe jumătate dislocată. Pășești cu grijă ca să nu agravezi lovitura, dar să mergi așa nu este convenabil, căci corpul tot încearcă să revină la o formă mai firească, ceea ce, normal, provoacă disconfort. Și așa după aceea toate mișcările ciudate creează disconfort, din moment ce genunchii, șoldurile și spatele încep să se plângă. Slavă Domnului pentru sănătatea mea, eram tânără și, deci, *prostește* de încăpățânată ca să recunosc așa ceva. Și așa am călătorit.

Când am ajuns la Drustanev, nu voiam decât să mă arunc în pat, iar Jacob să-mi aducă o băutură relaxantă. Dar am înțeles că norocul nu e de partea mea când am văzut oamenii strânși în mijlocul satului.

Îi cunoșteam doar pe câțiva. Din păcate, ca toți drumeții care veneau la Vystrana, ne ținuserăm la distanță de localnici. Oricum, era și Dagmira acolo, și așa l-am recunoscut pe omul tulburat, Menkem Goen, preotul satului.

Chiar dacă nu-l văzusem în timpul sărbătorii, hainele l-au dat de gol. Purta veșminte religioase din cap până-n picioare – șal, brâu, pălărie brodată și restul –, stând desculț pe pământul pietros care parcă ar fi fost în templul lui. Nici nu l-am zărit bine, că el a ridicat mâinile spre cer și a început să recite cu voce tare Scriptura direct spre noi.

Tare, dar nu cât să fie auzit în tărăboiul care a urmat imediat, când toți sătenii au alergat spre noi, făcând zarvă mare. Împreună cu Lordul Hilford, am rămas țintuiți locului, cu gura căscată, în timp ce gălăgia umplea atmosfera.

– Ce naiba? am spus, dar nu cred că Lordul Hilford m-a auzit.

O singură dată întâlnisem tamburine de lemn în povestea cu Împărțeala Loturilor, când sunt folosite ca să-l îndepărteze pe vicleanul Khumban. În ziua aceea am descoperit că se folosesc și la altceva în superstițiile rurale vystranieze: să alunge spiritele rele.

Oricum, mi-a luat ceva timp să aflu. Dagmira mă privea furioasă, în timp ce Menkem continua să recite și toată lumea ne-a înconjurat, astfel încât nu puteam face niciun pas mai departe. Se pare că nu puteam să intrăm în Drustanev până nu se terminau rugăciunile. Din cuvintele lui Menkem nu auzeam și nu înțelegeam prea mult –și atunci, și acum vystraniezii își desfășoară toate slujbele religioase în idiomul lashon, nu în limba lor, dar tradițiile Templului și ale Magisteriului au același semn de binecuvântare la sfârșit, cu degetele despărțite. La ultimele cuvinte – „să ai pace“ –, Menkem a ridicat un corn sacru și a suflat în el, iar strigătele s-au oprit.

În tăcerea tensionată care a urmat, am spus:

– Ce înseamnă asta?

Dagmira s-a năpustit în față.

– Nu mi-ai spus unde te duci! A trebuit să aflu de la mama ăluia!

A ridicat un deget spre Astimir, care a tresărit de parcă degetul ei ar fi fost o sabie.

– Și ce contează? am răspuns nedumerită.

Adevărul e că nu știam cuvântul vystraniez pentru „ruine“ și nu aveam chef să mă gândesc la obositoarele expresii necesare

ca să-mi dau seama care e. Așa că i-am zis că mergem la o plimbare.

Așa-zisa mea slujnică a scuipat pe jos, iar apoi a dat cu piciorul în locul umed, ca măsură de precauție. Preotul, care îi urmase cu pași mai cuminți, mi-a pus calm o mână pe umăr. Dar nu părea calm, părea îngrijorat.

– E un *gorost* pe *isdevyit*, a spus, dându-mi un indiciu cam care ar fi cuvântul pentru „ruine".

Totuși, nu bănuiam ce înseamnă *gorost*. Vystranieza Lordului Hilford era mai bună ca a mea, așa că s-a încruntat.

– Ce fel de *gorost*? a întrebat sceptic.

Preotul a mai pronunțat două cuvinte, ambele cu un aer de blestem.

– Este un loc *milgri*. Străbunii făceau multe *ovyet* acolo, iar efectele au rămas. Este ghinion să mergi acolo, domnul meu. N-ar fi trebuit să vă duceți.

Eram frustrată din pricina vocabularului meu limitat, dar am început să ghicesc ce vrea să spună. Fantome sau demoni ori ceva asemănător și dezastru pentru oricine îi întâlnește. Existau multe astfel de legende faimoase legate de ruinele din Akhia. Nu ar fi trebuit să fiu surprinsă să dau peste ele și în altă parte.

– Nu am văzut nimic de felul acesta, i-am spus tăios.

– Poate că tu nu i-ai văzut, a spus amenințător, dar sunt acolo.

Deja piciorul sănătos începea să mă doară la fel de tare ca cel rănit, fiindcă trebuia să las pe el mare parte din greutatea corpului ori de câte ori ne opream. Durerea mă făcea să fiu arțăgoasă.

– Prostii! Iar dacă acolo sunt – *spirite* , am spus, înlocuind cuvântul scirlandez pentru că nu mai aveam răbdare să-mi amintesc cuvintele pe care le folosise el, atunci sunt sigură că rugăciunile voastre cele mai bune le-au izgonit. Vă mulțumim, iar acum ne vedem de drum.

Acum era rândul Lordului Hilford să mă calmeze punând o mână pe umărul *meu.*

– Om bun, sunt sigur că totul va fi bine. Dar doamna Camherst s-a rănit la gleznă și trebuie să se așeze. Ne scuzați…

Nu prea voiau să ne scuze. Cuvintele lui au stârnit mare agitație, din moment ce toată lumea a început să insiste că glezna mea luxată trebuie să fie lucrătura demonilor. Lordul Hilford le-a zis că nu mi-o scrântisem la ruine, ceea ce era adevărat. Le-am spus că mă lovisem pe o pantă în spatele lor, iar el a trecut cu vederea peste amănunte, numai că asta n-a consolat pe nimeni. M-am abținut să nu le spun că „spiritele

lor rele“ nu erau decât contrabandiști și că orice le-aș fi zis ar fi fost impregnat cu o groază de profanități scirlandeze.

Fața mea albă, fără vlagă a convins-o în sfârșit pe Dagmira să mă ajute. Ignorându-mi protestele, mi-a agățat o mână peste umărul ei și așa ne-am dus șchiopătând până acasă.

Sau poate compasiunea ei era doar o strategie, permițându-i să mă critice fără întrerupere.

– Idioato! a exclamat înverșunată, aruncându-mă într-un scaun ca să-mi poată scoate cizma. Dragoni, contrabandiști, ruine – este vreun pericol spre care să *nu* dai fuga?

Iar eu i-am răspuns foarte urât când mi-a ieșit cizma. Glezna mi se umflase și mai tare de la atâta mers, așa că a trebuit să smucească destul de tare. Când mi-am recăpătat suflul, am trântit-o:

– Nu-mi *zici* de pericole decât după ce au trecut!

– Mă aștept ca o doamnă elegantă din țări străine să-și dea seama că are un înger păzitor!

Cealaltă cizmă a ieșit mult mai ușor și a fost o binecuvântare.

– Și mai multă prostie, am bombănit în scirlandeză, cu gândul la unele lucruri pe care le fac tinerii fără minte (să nu mai zic de cei de vârstă mijlocie) pe care-i întâlnisem în sezonul meu și, înainte ca Dagmira să mă ucidă cu privirea, am adăugat:

– Astimir mi-a sugerat, să știi. Sau nici bărbații din Drustanev nu știu că au un înger păzitor?

A aruncat câteva vorbe care cred că erau înjurături. Apoi, spre surprinderea mea, a mai zis ceva pe un ton sumbru.

– Unul dintre contrabandiști a fost omorât. L-a atacat un dragon.

Mi-a distras atenția de la durerea din gleznă. Un incident recent nu explica toată agitația din sat. Nu era un motiv ca Menken Goen și alții să-și îndrepte atenția spre excursia noastră la ruine, chiar dacă le era frică de dragoni. Dar poate de aici și reacția lor vehementă. Udându-mi buzele, am întrebat:

– Unde?

– Jos.

Din perspectiva Drustanevului, asta însemna cum cobori panta abruptă spre Chiavora. Probabil că duceau o încărcătură la câmpie.

– Cât de departe? am întrebat, dar Dagmira doar a dat din cap; nu știa.

Cu siguranță nu poate fi departe. Dragonii nu și-ar părăsi munții. Sau ar face-o? Aceste atacuri erau deja neobișnuite. Tot

ce era sigur era acum sub semnul întrebării.

Spăsită, a trebuit să mă port frumos când m-a cărat pe scări și m-a băgat în pat. Am stat acolo cu gânduri tulburi până a apărut Jacob.

După sperietura prin care trecuse când dispărusem cu contrabandiștii, mi-a fost teamă de cum va reacționa, dar a venit rânjind.

– Am auzit că ai alarmat localnicii, mi-a spus, cocoțându-se pe marginea patului și luându-mi mâna.

– Lordul Hilford a avut rolul lui, am zis, strâmbându-mă în timp ce el îmi verifica glezna. Partea aia e doar din vina mea, doar a mea. Am călcat strâmb.

Era și asta oarecum adevărat. Soțul meu a dat din cap.

– Știu că tânjești după libertatea de a explora, dar…

– Dar ți-ai dori s-o fac fără să-mi scrântesc glezna?

L-am convins să se întindă lângă mine și mi-am pus capul pe umărul lui.

– De acord. Cel puțin, nu m-a mâncat un dragon.

Jacob a înmărmurit, apoi s-a tras de sub capul meu.

– Ce nu-mi spui?

Întrebarea lui m-a luat prin surprindere.

– Nu ai auzit? Despre contrabandist?

Încruntătura lui m-a convins că nu auzise. Era ceva ce primarul ținuse să-i spună Lordului Hilford, dar nu și oamenilor lui? Sau Dagmira se scăpase și dezvăluise un secret care n-ar trebui împărtășit cu străinii? I-am spus lui Jacob puținul pe care-l știam, renunțând fără tragere de inimă la momentul plăcut pentru chestiuni mai importante.

– Voi vorbi cu ceilalți, mi-a zis când am terminat. Trebuie să aflăm unde anume s-a întâmplat, cât de jos.

Iar eu am auzit avertismentul înainte să apuce să-l rostească.

– Glezna mă va ține în siguranță acasă, sortând hârtii, așa cum și trebuie, am spus, fără să-mi stăpânesc un suspin. Domnul Wilker va fi încântat.

Companionul nostru ar putea fi încântat, dar soțul meu nu era. Încă încruntat, Jacob m-a sărutat în creștetul capului, apoi m-a acoperit cu plapuma plină de cocoloașe și m-a lăsat să mă odihnesc.

Exact cum prezisesem, nu m-am mișcat din casă câteva zile. În prima dimineață, am renunțat la demnitate și am coborât scările pe fund. Scările erau înguste, închise la culoare, neuniforme și predispuse să ți se îndoaie sub picioare, iar mie nu-mi plăcea posibilitatea de a cădea cu capul înainte, dacă mă lăsa glezna. Cu siguranță nu aveam cum să merg nicăieri. Mi-

am ocupat timpul cu finalizarea schițelor grosolane ale ruinelor, dar curând a apărut altceva de făcut.

Proba pe care o prelevasem din membrana de pe aripa dragonului nu supraviețuise tocmai bine pe drumul de întoarcere la Drustanev. Lordul Hilford a examinat-o la microscop, dar nu a putut să scoată mare lucru. Am fost destul de surprinsă la trei zile după excursia la ruine, când un băiat a venit fuga în camera noastră de lucru și mi-a pus în mână un borcan de lut.

Intrigată, am dat la o parte sârma înnodată care ținea capacul fixat. Un miros puternic m-a izbit imediat. Borcanul era aproape plin cu o băutură din prune, pe care o numeau *țuică*, cu alcool cât să dai pe spate un măgar. Dar în licoarea aceea plutea ceva, așa că m-am ridicat și m-am dus spre fereastră să văd ce e.

Era o bucată de piele de dragon, aproape proaspătă.

– De unde ai luat asta? l-am întrebat pe băiat.

Zâmbetul său larg mi-a arătat că avea un dinte lipsă. Să fi avut vreo zece ani.

– A venit un dragon după noi, mi-a zis. L-a împușcat tata.

Alt atac. Nu trecuse nici o săptămână de la uciderea contrabandistului. Se pare că atacurile se îndeseau. Mi-am mușcat buza de grijă.

Copilul din fața mea cu siguranță nu sângera, nu era bandajat și nici nu părea teribil de supărat.

– A fost rănit cineva?

Băiatul a scuturat din cap.

– Vânam căprioare, ascunși. Tata a spus că omul stăpânului voia pielea, așa că m-a trimis înapoi cu asta.

Omul stăpânului? Domnul Wilker, presupun. Habar n-aveam că le ceruse ajutorul localnicilor.

– Nu-i o idee rea, am murmurat mai încet, luând o pensetă și ridicând bucata de piele din lichidul mirositor în care stătea. Mulți ciobani își luau la ei borcane cu *țuică*. Doar astfel puteau să supraviețuiască peste vară, gândeam eu, fără nimic din cele trebuincioase vara.

– Aprinde mai multe lumânări, dacă nu te superi…

Băiatul s-a supus, apoi a planat să vadă mai bine peste umărul meu în timp ce tamponam pielea ca să pară uscată și am expus-o sub microscop. Nu cunoșteam decât vag aparatul, dar nu mai puteam să aștept până se întorc bărbații. Mușcându-mi buza de jos, m-am aplecat să mă uit prin ocular.

Microscoapele sunt niște chestii migăloase. Mi-a luat un timp nesfârșit să ajustez butoanele înainte de a avea o imagine

clară. Am întins mâna și am cerut un ac, de mai multe ori, până când băiatul mi-a zis:

– Îmi pare rău, dar nu înțeleg.

Și mi-am dat seama că-i vorbisem în scirlandeză. A fost de ajuns să arăt spre pernuța de ace (când intrase el, eu încercam să-mi repar rochia hărtănită la ruine, rochia *ruinată*) și mi l-a adus. Cu instrumentul în mână, m-am întors la microscop și am început să împung pielea mărită.

Ceea ce am descoperit nu va fi nicio surpriză pentru aceia care cunosc anatomia dragonului. După aceea avea să se descopere la multe specii. Dar atunci a fost o revelație. Partea zgrunțuroasă de pe membrana de sub aripă vine de la mici cojițe care nu există și deasupra. Acestea acoperă găurele ce perforează aripa și se articulează într-un fel de valvă. Când aripa se ridică, valvele se deschid și astfel scade din rezistența pe care trebuie s-o învingă mușchii dragonului. Când se lasă în jos, valvele se închid, bătaia de aripă realizându-se deplin.

Nu am înțeles pe moment cum funcționează ce văd, dar am început să desenez. Când m-am prins, am scos un strigăt– aproape speriindu-l pe băiat, care se plictisise de moarte cât desenasem, iar acum țintea cu pușca lui Jacob prin cameră.

– Ai grijă cu ea! am spus eu absentă, mâzgălind pe desenul meu.

(Am fost acuzată foarte mult timp că nu am instinct matern. Din câte pot să vă spun, acest instinct constă în încercarea de a înfășura în scutece pe oricine are sub optsprezece ani ca să nu învețe niciodată nimic despre lume și pericolele ei. Eu nu văd nimic util în asta, mai ales din punctul de vedere al supraviețuirii speciei. Dar trebuie să mărturisesc că de data asta poate că entuziasmul meu intelectual m-a distras de la pericolul de a lăsa un băiat de zece ani să se vânture pe-acolo cu o pușcă încărcată.)

Din fericire pentru toți cei implicați, s-a plictisit însă destul de repede. Am dat din mână când m-a întrebat dacă mai am nevoie de borcanul cu *țuică*. L-a luat și a plecat, iar eu am înșfăcat *Anatomia păsărilor* a lui Gotherham ca să mă ajute la speculațiile mele asupra mecanicii aripilor în zbor ale dragonului. Când a început să apună soarele, nici nu mi-am dat seama, doar mă cocoșam deasupra schițelor în timp ce lumina pălea. Și așa m-au găsit camarazii mei.

Mi-am dat seama imediat ce am revenit cu picioarele pe pământ că nu era momentul să le împărtășesc descoperirea mea. Jacob și Lordul Hilford au intrat împreună, cufundați într-o conversație serioasă…

– N-au mai fost ploi, spunea contele, nici prea multă zăpadă, nici măcar pe aici, ca să se justifice. Cu atât mai puțin la

câmpie. A trecut aproape o lună; ar fi trebuit să se întoarcă până acum.

– Cine ar fi trebuit? am întrebat, distrasă de la munca mea și frecându-mi ochii obosiți.

– Gritelkin, a răspuns Jacob, aruncându-se cu un oftat în cel mai apropiat scaun.

Gazda noastră, presupun: răzeșul care ar fi trebuit să ne fie ghid local în treaba asta. Spre rușinea mea, aproape uitasem de el.

– Nu s-a întors din Chiavora, vrei să zici, am spus.

– Dacă s-a dus vreodată, a spus Jacob cu o față gravă.

Am pus jos stiloul și m-am îndreptat, abia simțind junghiurile din umeri de la atâta stat aplecată.

– Credeți că ne-a mințit cineva?

– Nu cred, a replicat Lordul Hilford, pășind pe podeaua care scârțâia. Soțul dumitale e mai suspicios. Nu, prea mulți oameni spun că a plecat să ne iasă în întâmpinare. Mi-e teamă să nu fi pățit ceva pe drum.

În întunecimea camerei de lucru, sugestia era mai mult decât sinistră. Era înspăimântătoare. Dar eu eram hotărâtă să nu mă comport ca o gâscă. M-am asigurat că nu-mi tremură vocea când am întrebat:

– Dragonii?

Lordul Hilford a ridicat din umeri.

– Sunt o grămadă de lucruri care pot dărâma un om singur aflat pe drum, a ridicat el din umeri. Boala, bandiții l-ar fi putut arunca din șa.

– Dar credeți că sunt la mijloc dragonii, am spus.

– Un om de știință nu trebuie să presupună mai mult decât indică probele, doamnă Camherst.

Și *aveam* probe. Știam că dragonii de stâncă locali atacă oameni și, chiar dacă majoritatea incidentelor aveau loc la o altitudine mai mare, cel puțin două se petrecuseră în direcția Chiavorei. Dar asta, eram eu dispusă să recunosc, era cu greu dovada că domnul Gritelkin a fost mâncat de dragoni. Întrebarea era, deci, cine altcineva ar fi putut să-l mănânce.

– Ar trebui să trimitem pe cineva în Chiavora? am întrebat. Ar putea să se intereseze pe drum dacă-și aduce aminte cineva să fi trecut pe acolo. Însă teritoriul nu era prea populat, așa ca șansele noastre sunt foarte mici.

– Poate, a făcut contele, dar cine? Nu sunt dispus să abandonez cercetarea noastră.

Răspunsul îmi părea evident.

– Aș putea merge eu.

– Nici vorbă! a replicat Jacob, ridicându-se imediat din scaun.

Vehemența lui era surprinzătoare.

– Nu mă *încurajai* tu acum ceva vreme să mă întorc în Chiavora?

– Când puteai să te întorci cu chiavorenii, a spus Jacob. Cine te-ar escorta acum? Nu mă interesează buna-cuviință, a adăugat, respingându-mi obiecția înainte s-o rostesc. Mai degrabă siguranța ta mă interesează. Toate lucrurile care se pot abate asupra unui bărbat singur pe drum pot la fel de ușor să se abată și asupra unei femei singure.

Poate că din cauza beznei din cameră mă concentram atât de tare pe vocea lui, în loc să mă concentrez pe expresie. Pe cea din urmă, așa cum mă așteptam, și-o ținea bine sub control, dar în glasul lui simțeam totuși o tensiune. Chiar frică.

Mi-au venit în gând o mie de contraargumente. Eram foarte instruită în călărie. Dagmira mă putea acompania. Mai bine eu, decât, să zicem, domnul Wilker, de departe de mai mare ajutor expediției. Însă n-am expus nici prima posibilitate, nici pe a doua. Pentru că un lucru era mai puternic decât șuvoiul de argumente: dorința de a nu-i face necazuri soțului meu. Eșuasem lamentabil de când venisem în Vystrana și nu voiam să eșuez încă o dată.

M-am ridicat și m-am dus direct la el. Fără cuvinte, i-am întins mâna și fără cuvinte mi-a luat-o. Ne-am strâns tare degetele unul altuia pe întuneric, iar atingerea aceea a spus tot ce era de spus. Eram într-un loc străin, înconjurați de mai mult pericol decât ar fi recunoscut vreunul dintre noi și nu ne aveam decât unul pe altul și pe însoțitorii noștri. Dar asta poate fi de ajuns.

Atunci a sosit domnul Wilker, spulberând vraja, iar în timp ce Lordul Hilford îi explica împrejurările, eu am aprins lumânările, ceea ce ar fi trebuit să fac de mult. În lumina lor caldă, situația noastră părea de departe mai puțin deprimantă.

– Nu putem ruga un sătean să se ducă? am propus.

– M-am gândit, a zis Lordul Hilford, și am putea încerca. Dar acum nu este momentul potrivit. În curând ciobanii își vor duce turmele pe pășunile de sus. Nu vor vrea să scutească pe nimeni.

O clipă, total irațional, mi-a venit ideea de a găsi contrabandiștii și de a le cere *lor* să se intereseze. Dar Chatzkel nu și-ar dori să mă vadă, nu după promisiunea mea nechibzuită din munți, aceea că i-am putea face pe dragoni să nu mai atace. O promisiune pe care nu o pot ține acum, cum nu puteam nici în noaptea aceea.

Apoi mi-a venit o idee și mai bună.

– Am putea cere ajutorul boierului?

Cum s-a făcut brusc liniște, mi-am dat seama că am atins o posibilitate reală. Când m-am întors după ce am aprins și ultima lumânare, i-am văzut schimbând priviri între ei.

– Nu-l cunoașteți, nu-i așa? a întrebat domnulWilker.

Lordul Hilford a dat din cap.

Gritelkin trebuia să ne facă cunoștință. Boierii din Vystrana sunt foarte distanți. Niciunul dintre ei nu este vystraniez, și totuși se uită de sus la țărănime. Jumătate își petrec timpul la curtea țarului Kupelyi și-i lasă să le conducă domeniile pe agenții lor, pe răzeși și tot așa. Dar Gritelkin a spus că acesta petrece mai mult timp aici. Ori poate o fi căzut în dizgrație la Kupelyi. Sau poate că doar îi place aerul de munte. Numele lui este Iosif Abramovici Khirzoff.

Chiar dacă nici eu nu prea le intrasem în grații sătenilor, auzisem câteva comentarii, pe care m-am grăbit să le împărtășesc.

– Mă tem că nu e prea plăcut în Drustanev. Se crede prea bun pentru locul ăsta, chiar dacă nu e bogat – bine, în comparație cu sătenii, e bogat, dar mie nu prea mi se pare. Are un prieten bun din Chiavora, un fel de doctor sau învățat, care stă cu el acum. Din ce știm, sperăm că este prietenos cu străinii.

– Și de unde aveți *aceste* informații? a întrebat domnul Wilker.

– De la femeile din sat.

A bolborosit ceva disprețuitor pe sub mustață, din care am prins doar cuvântul „bârfă“, dar Lordul Hilford a încuviințat.

– Eu aș crede. Gritelkin a spus că omul e ambițios și nu prea loial țarului. Dacă asta-l face potrivit să ne ajute însă, nu aș putea spune.

– Măcar merită să încercăm, a intervenit Jacob. Dar va trebui să mergeți dumneavoastră.

Un conte scirlandez ar trebui să impresioneze un boier, măcar cât să-l lase să-i treacă pragul. După aceea rămâne să vedem cât de util își dorea să fie Iosif Abramovici Khirzoff.

Capitolul 14

Un zgomot în afara saunei – Și alte perturbări în noapte – Urme de pași –Zhagrit Mat

Lordul Hilford a pornit în dimineața următoare cu un localnic pe post de escortă; era un drum de două-trei zile până la cabana de vânătoare a boierului. Nici nu a plecat bine, că a apărut o nouă problemă.

A început când eram la saună. Pentru cei care nu știu, saunele sunt ceea ce vystraniezii folosesc în loc de băi. În loc să se supună chinului de a se spăla cu apă rece acasă ori să-și încălzească apă pentru uzul individual (o practică inutilă, dacă o ia cineva în considerare), își construiesc structuri în care ard lemne ca să încălzească rocile. După ce iese fumul, se poate sta înăuntru și te poți bucuri de căldură. Asta provoacă transpirația, iar când se duce sudoarea, ia și mizeria cu ea.

După cum probabil s-a înțeles, sauna se folosește doar când ești dezbrăcat complet. De aceea vystraniezii au un regulament strict despre cine poate folosi sauna și când. Femeile fac focul dimineața, apoi se spală cât timp bărbații sunt plecați. Seara le vine rândul acestora.

Clădirea o folosesc la comun, treabă cu care sensibilitatea mea scirlandeză a trebuit să pună piciorul în prag. *Nu* mă puteam convinge să stau în pielea goală cu femeile din sat care turuiau bârfe mult prea repede ca să le pot urmări ori mai degrabă ca să tac jenată. Îmi imaginez că nici ele nu mă doreau printre ele. La saună te aștepți să ai un moment de relaxare convivială, iar prezența unui străin mai mult inhibă. Prin urmare, am ajuns la un compromis, ceea ce însemna că trebuia să înfrunt căldura arzătoare și aerul încă afumat imediat după aerisirea saunei, în schimbul intimității.

Ar fi trebuit să trec peste ezitarea mea. Ar fi trebuit să vorbesc mai mult cu localnicii din Drustanev, iar să participi la asemenea ritualuri ale vieții cotidiene este foarte eficient. Totuși, preferam aranjamentul nostru, așa cum era el. După

efectul înăbușitor al căldurii – atât de contrastantă cu aerul de munte –, m-am așezat confortabil, eliminând prin sudoare și murdăria, dar și încordarea. Lordul Hilford plecase în dimineața aceea în vizită la boier. Iosif Abramovici Khirzoff urma să trimită oameni; Jindrik Gritelkin urma să fie găsit și totul urma să se sfârșească cu bine.

Dar un zgomot răgușit, ca o tuse, ca un geamăt, ca un *rânjet,* m-a făcut să mă ridic imediat de pe banca de lemn.

Inițial, a fost o simplă sperietură. Ce să fi fost? mă întrebam. Parcă venise de afară. Am ascultat, dar nu am mai auzit nimic și m-am rezemat iar de zid.

Chiar înainte să ating cu spatele scândurile calde, zgomotul s-a auzit iar.

De data asta, mai de aproape.

Parcă voia să mi se ridice fiecare fir de păr de pe corp – sarcină grea în căldura aceea înăbușitoare. Orice ar fi fost, sunetul acela nu venea dintr-un gât de om. Nu era nici de oaie, nici de lup, nici de altceva cunoscut. Cei mai probabili candidați, mi-a venit dintr-odată în minte, care încă mergea, cu tot frigul din măduva oaselor, erau ori un urs, ori… un dragon.

Frica dobândește o forță aparte când ești în pielea goală. Nu contează dacă îmbrăcămintea ar fi de vreun folos în această situație; rufăria și lâna nu m-ar apăra în niciun fel de ghearele oricărei creaturi o fi pândit pe-afară. Ceea ce contează este *efectul* psihologic. Mă simțeam vulnerabilă acolo, protejată doar de scândurile din lemn. Și, cu toate astea, îmi doream ca scândurile de lemn să nu fi fost acolo, pentru că din pricina lor nu vedeam sursa zgomotului.

Nu puteam s-o văd și nu puteam să fug ușor de ea.

Liniște. Mi-am ținut respirația, apoi m-am forțat să expir când căldura m-a amețit. Suflul a ieșit ca un scâncet jalnic când ceva râcâia de-a lungul bușteni lor de pe zidul exterior. Unde erau sătenii? Sauna era la mică distanță de casele din Drustanev, dar nu foarte departe, și un urs, un dragon sau *orice* mă urmărea sigur era prea mare să fie trecut cu vederea. Mă gândeam să strig după ajutor, dar frica de a provoca un atac mi-a paralizat gâtul.

Un sunet scrâșnit, aspru. Mișcându-mă cât de încet am putut, m-am lipit de peretele opus și căutam cu privirea orice aș fi putut folosi drept armă. Pietrele fierbinți ar putea cu siguranță să ardă creatura, dar nu aveam cu ce să le ridic, doar cu mâinile goale. Băncile? Aș putea să împing una spre capul monstrului? Doar dacă aș putea să o scot pe ușă sau bestia ar dărâma unul dintre ziduri. Cu toate astea, părea cea mai bună alegere, așa că am luat în brațe scândurile care formau scaunul.

Erau mai grele decât credeam și am mormăit puțin în timp ce așteptam. Apoi am stat acolo până au început să-mi tremure mâinile și a trebuit să pun jos arma improvizată. Dar am rămas aplecată, gata să o înșfac încă o dată.

Nimic.

Încă nimic.

Apoi o bătaie la ușa saunei.

Am țipat. Fiecare nerv din corp îmi era atât de întins, că și cel mai mic zgomot i-ar fi atins ca pe niște coarde de harpă, iar ăsta era energic, bătând impacientat.

– Ceilalți așteaptă, a strigat Dagmira prin ușă.

Apoi, când m-au auzit țipând:

– Ești bine?

– Da, sunt, sunt bine, le-am răspuns, gâfâind de frică.

Ce mai *minciună!* M-am împiedicat de propriul meu picior când am trecut prin ușa interioară spre antreul întunecat care ocrotea căldura când oamenii intrau și ieșeau. Mereu mă dezbrăcam acolo, neavând tocmai încredere în eticheta satului, care-i făcea pe toți să se uite în altă parte în timp ce semenii lor se dezbrăcau afară, și, de altfel, nici nu voiam să-mi supun corpul la frigul de la munte. Precipitată, mi-am tras pe mine hainele și m-am încălțat, mi-am înhățat boneta, apoi am năvălit pe ușă afară și am găsit-o pe Dagmira așteptând.

S-a uitat la mine de aproape.

– Ce s-a întâmplat?

Am ignorat-o, luând-o spre stânga ca să dau roată saunei. Iar acolo mi-au văzut ochii ceva imposibil: *nimic*. Nicio urmă, în afara celor lăsate de picioarele oamenilor care veniseră spre clădire, după ce adunaseră lemne de foc din stiva de alături, lăsându-și hainele în coșurile de la ușă. Nu prea mă pricepeam eu la vânătoare ca să citesc urme și să știu ce a trecut pe acolo, dar ceva atât de mare pe cât sugera sunetul *sigur* ar fi lăsat o urmă.

Când mi-am terminat circuitul, Dagmira mă aștepta cu mâinile în șold.

– Ce căutați?

Deja mă cuprindea îndoiala. Oare mi-am imaginat? Am ațipit pe o bancă, poate, și m-a trezit un vis urât. Căldura m-a amețit, știam; aș fi putut delira. Nu părea însă tocmai *probabil* și nu aveam nicio dovadă a sursei.

Dar n-am avut nici prezența de spirit să scornesc o minciună convingătoare pentru Dagmira. (Nu că asta ar fi schimbat ce s-a întâmplat mai târziu.)

– Nimic, am spus, apoi am adăugat: Îmi pare rău că a durat atât. Dacă mă caută cineva, voi fi în camera de lucru.

Îndesându-mi boneta pe cap, am urcat greoi panta spre casa goală a lui Gritelkin.

În seara aceea am dormit rău. Când m-am trezit, m-am gândit că e pauza aceea obișnuită între primul și al doilea somn și am stat puțin cu gândul la ce aș putea face. Apoi am auzit un sunet afară și am știut ce m-a trezit.

Nu era același sunet ca înainte, ca mârâitul gemut care te bântuie. Nu, era un sunet mai cunoscut și, într-un fel, mai înspăimântător.

Fâlfâitul unor aripi enorme, tăbăcite.

Dacă dragonii de stâncă atacă oamenii, ar putea merge până într-acolo să atace și *satul?*

I-am tras un ghiont lui Jacob, trezindu-l brusc.

– Ce este? a mormăit, ridicându-se ca fulgerul.

– Șșș! am șuierat, de parcă nu eu aș fi fost de vină că vorbise el prea tare. Ascultă!

– Isabella, ce…

A tăcut când s-a auzit iar bătaia de aripi. Copilul din mine a vrut să se ghemuiască sub plapumă, de parcă ar fi putut să mă apere de monștrii nopții. Partea aceea din mine care și-a amintit cum eram dezbrăcată în saună m-a trimis să caut încălțări. Dacă trebuia să fac ceva, preferam să nu fiu desculță.

În șoaptă, încordată, am gândit la fel ca Jacob.

– Puștile sunt la parter, a spus, pe același ton.

– Crezi că ar trebui să ieșim să-l împușcăm? am șoptit eu.

Peste noapte obloanele dormitorului erau trase, dar o fantă mică dintre ele permitea să intre aer curat și destulă lumină ca să se vadă nehotărârea de pe fața lui Jacob. Gândurile lui, presupuneam, erau cam aceleași: asta ar izgoni bestia sau doar ar înfuria-o?

– Trezește-l pe domnul Wilker, a spus într-un sfârșit. Încarc puștile.

Imediat am făcut ce mi-a zis. S-a dovedit că domnul Wilker nu era un om pe care să-l trezești ușor și nu îndrăzneam să-i dau un cot ca soțului meu. Nu prea cred că era pe deplin conștient când a coborât împleticindu-se spre Jacob și, privind retrospectiv, ar fi fost mai bine să mă încred în puștiul ăla de zece ani cu pușca în mână. Aducându-mi aminte de incidentul cu drago-lupul, nu eram pe deplin sigură că *eu* ar fi trebuit să am așa ceva. Nu mă învățase nimeni să trag în anii aceia.

Dar cel puțin aveam intenția să bat tamburul în aer și să fac zgomot ca să sperii creatura, așa că m-am dus cu bărbații, cu o pușcă în mână.

Ceața se așternuse peste valea în care era așezat Drustanev, iar atingerea ei mi-a făcut pielea de găină. Bineînțeles că nu putea fi o noapte senină: eram blestemată să nu văd niciodată limpede pericolul. Era și un miros neplăcut în aer, care mi-a gâdilat nările. Apoi am zărit o mișcare prin ceață.

– Acolo!

Binecuvântez inspirația de a arăta cu degetul, și nu cu pușca. Jacob și domnul Wilker se tot învârteau cu puștile, dar erau atât de experimentați cât să nu apese pe trăgaci imediat. Și așa se face că nu l-am împușcat pe Relesku, unul din cărăușii noștri de la vânătoare. Și el avea o pușcă.

– Ați auzit? a șoptit, venind fuga de partea noastră.

Se pare că mulți auziseră. Erau mulți alții pe afară în acea noapte, majoritatea înarmați. Dar, la fel ca sperietura mea de la saună, sunetul s-a oprit. Orice ar fi atras dragonul în Drustanev, se pare că s-a plictisit și a plecat.

Cel puțin, asta credeam că este, un dragon, până când am auzit un țipăt din spatele casei noastre.

Toată lumea a dat fuga. Țipătul era omenesc, șocat și îngrozit, nu îndurerat. Am ajuns pe panta din spatele casei ca să-l găsim pe Astimir lipit de perete, cu ochii căscați de groază și cu pușca scăpată pe pământ.

Cam la zece pași de acolo, iarba era înnegrită și pârjolită de parcă ar fi fost arsă. În patru locuri, am văzut de cum m-am apropiat; iar mirosul neplăcut era mai puternic aici. Jacob a venit cu mine, apoi s-a dus mai în față și a îngenuncheat în dreptul unei urme. După ce a studiat-o puțin, a ridicat capul și s-a uitat la mine îngrijorat:

– Pare… o urmă de picior.

Mâinile mele au strâns pușca mai tare. Urma – dacă asta era – se întindea pe aproape jumătate de metru din față până-n spate, și erau patru. Însemna că mărimea bestiei …

Domnul Wilker i s-a alăturat lui Jacob.

– Este aproape ca o urmă de dragon, dar nu chiar. Și parcă a *ars* pământul, nu l-a presat.

A vorbit încet, dar nu de ajuns. Murmure s-au împrăștiat atunci printre săteni, iar Astimir a spulberat toată încordarea bocind:

– *Zhagrit Mat*!

M-am uitat iute și am observat că vorbele lui nu însemnau nimic pentu niciun scirlandez. Dar vystraniezii au început să îngaime rugăciuni, ținându-și puștile de parcă n-ar fi fost siguri că i-ar mai fi ajutat la ceva.

Știu că nu le-ar fi plăcut să-i întreb, dar nu am avut încotro.

– Ce sau cine este Zhagrit Mat?

Imediat, toată lumea a făcut semnul acela cu degetele ca să țină răul departe. Nimeni nu a răspuns. Totuși, Astimir s-a năpustit în față și l-a apucat de cămașa de noapte pe un bărbat din spatele grupului, care mi-am dat eu seama că era preotul satului.

– Îmi pare rău, îmi pare rău, a bolborosit Astimir, căzând în genunchi. N-ar fi trebuit să-i duc niciodată. Am crezut că e doar o poveste de speriat copiii ca să nu se rănească la ruine. Am mai fost acolo! Nu s-a mai întâmplat niciodată nimic.

Ruinele. Mi-am amintit mulțimea care ne-a întâmpinat la întoarcerea în Drustanev, la țipetele de curățire [10] și la rugăciuni. Spirite rele sau ceva asemănător. În momentul acela am luat-o drept o superstiție locală. Dar acum…

Astimir s-a întors pe genunchi ca să arate spre mine.

– Ea! Trebuie să fi făcut ceva! A dispărut, nu știu unde s-a dus – probabil l-a trezit!

Acuzația nu mi-a alungat frica, dar m-a făcut să mai simt ceva la fel de bine: enervare.

– N-am trezit nimic, am spus tăios. Ce ar trebui să fie creatura asta? Vreun fel de dragon? Aveți o grămadă. Trebuie să inventați unii demonici.

Chiar dacă, din câte știam eu, niciun dragon de stâncă nu și-a lăsat vreodată urmele arse în pământ. Respirația lor extraordinară era de gheață, nu de foc și nici măcar un dragon de deșert akhian nu are picioarele în flăcări.

– Nu era… a început Astimir, dar s-a oprit când preotul l-a apucat de umăr.

– Nu ar trebui să vorbim despre el aici, acum, a spus preotul, uitându-se în zare.

Că asta însemna noaptea sau lângă urme ori că bestia ar putea fi încă pe aproape, nu știu, dar toată lumea a făcut iar semnul cu degetele.

– Mâine. Vei veni la templu. Putem vorbi acolo în siguranță și-ți voi spune.

Am înțepenit la ideea de a intra în sălașul acela al idolatriei. Vă reamintesc: eram foarte tânără; pentru mine, adepții Templului erau păgâni. Încă nu fusesem în părți ale lumii, unde segulismul de orice fel nu avea nicio influență, iar variatele ritualuri păgâne la care aveam să asist mai târziu i-ar fi provocat sinelui meu de nouăsprezece ani valuri-valuri de indignare.

Dar setea mea de cunoaștere era mai mare decât sensibilitățile religioase care, de fapt, erau mai mult un fel de obișnuință acceptată ca atare decât o convingere reală. Am încuviințat.

– Foarte bine. Dar, sincer, sper că ceea ce ai să-mi zici nu este o pierdere de timp.

Capitolul 15

Povestea lui Zhagrit Mat – Un ajutor oferit
Dagmirei – Un leac rece pentru blestemele noastre supranaturale

Eram tânără și scirlandeză, născută și crescută într-o zonă pragmatică, unde destule dintre aspectele mai complicate ale religiei fuseseră de mult înlăturate ca fiind complicații deloc necesare.

Mă tem că l-am ofensat foarte tare pe preotul din Drustanev ducându-mă la ușa din față a templului său.

Acei cititori ai mei care sunt adepți ai Templului probabil că au scăpat cartea din mâini de groază. Dumnezeule, am fost (și încă sunt) specialist în istoria științelor naturii, nu antropolog sau student la istorie, și chiar dacă în vremurile astea luminate apreciem că omul este un animal superior, pe mine mă preocupau numai animalele nonumane.

Ăsta e felul meu grandios de a o spune: nu am dat nici cea mai mică atenție templului local, nici măcar în timpul Sărbătorii. Nu observasem că doar bărbații se duc pe ușa din față, în timp ce femeile o folosesc pe cea din lateral. Marele Magister al Scirlandului, la urma urmei, a eliminat separația pe criteriu de sex acum aproape două sute de ani, chiar dacă unele tradiții magisteriale din alte țări își mențin politica în Adunarea Caselor. Se pare că Jacob nu s-a gândit la această problemă mai mult decât mine, pentru că a mers cu mine, și intrasem deja vreo trei metri, până când creierele noastre au realizat ce însemna peretele jos de lemn de lângă noi.

Ne-am oprit în aceeași clipă și am schimbat priviri identice de consternare. Și atunci, bineînțeles, a fost momentul în care preotul a ales să intre și să ne vadă.

Dacă aș fi crezut că mă descurc grațios în rochie, aș fi încercat să sar peretele. (Îmi venea doar până la talie.) Mai întâi, m-au oprit imagini cu fustele mele prinzându-se și dându-mi-se peste cap. Ar fi fost mai bine să mă retrag și să

mă întorc pe ușa laterală pe care abia acum am văzut-o, mult mai târziu? Paralizată la această problemă apărută, cum se întâmplă de obicei, am luat-o pe o a treia cale, total nesatisfăcătoare: am făcut o plecăciune în fața lui Menkem Goen și i-am oferit o scuză bâlbâită.

– Nu mi-am dat seama… e destul de diferit în Scirland…

M-a privit mânios. Făcuse la fel și noaptea trecută; clar, statutul meu de aducător de spirite rele nu l-a făcut să mă îndrăgească câtuși de puțin, iar această greșeală a agravat lucrurile. N-a fost o surpriză să-l văd iar în straie religioase, chiar dacă cel puțin eram scutiți de tărăboiul clopoțeilor. Fără cuvinte, mi-a arătat ușa din spatele meu.

Trebuia să plec de tot sau doar ca să mă întorc pe calea corectă? Am decis că ar trebui să aleg a doua variantă, pentru că nu voiam să mă fac de rușine că am încercat s-o șterg. Dacă voia să plec, trebuia să-mi spună.

Dar când m-am întors pe ușa femeilor, Menkem nu a făcut niciun comentariu. Pur și simplu ne-a făcut semn amândurora să ne așezăm pe locurile corespunzătoare – amândoi am ales băncile din față –, apoi și-a început numărul, dar nu ca acela pe care-l făcuse când revenisem de la ruine. Pentru amândoi, și de aceea poate Jacob era contaminat pentru simplu fapt că eram căsătoriți.

Mi-am umplut timpul studiind interiorul templului. Pe când eram de vreo șase ani, am avut pentru scurt timp o menajeră cu o opinie foarte hotărâtă despre păgânii ucigași de capre (expresia ei), care a urmat Templul. Ca să o poți auzi când vorbește, interiorul clădirii ar fi trebuit să fie un loc umed și murdar, împodobit din belșug cu măruntaie, probabil cu vreun craniu de bebeluș uitat, rostogolit în vreun colț.

Era îmbâcsit, dar nu mai mult decât orice altă clădire din această zonă înghețată și aproape fără ferestre. Preotul a aprins lumânări pentru întrunire – lumânări adevărate, nu lumânările de seu folosite de majoritatea țăranilor vystraniezi. Era și un altar, dar suprafața din piatră era curățată fără milă, cu excepția urmelor de arsuri, iar aerul mirosea a tămâie. În spatele altarului, o lampă cu petrol ardea cu o flacără constantă, aprinsă din focul sacru din Templul însuși; ar fi trebuit folosită pentru focurile ofrandelor și nu s-a permis niciodată să fie scoasă afară.

Menkem și-a terminat rugăciunile. S-a întors spre noi, apoi s-a oprit iar, indignat că mă vede cu jurnalul de buzunar sprijinit de un genunchi.

– Vreți să scrieți despre asta? a întrebat cu neîncredere.

Confuză, m-am uitat la jurnal.

– N-ar trebui?

Din partea cealaltă a sălii am auzit un sunet înăbușit de la Jacob, care părea a fi un râset.

A fost, la urma urmei, un răspuns magisterial. Religia noastră este una bazată pe învățătură și dezbatere de idei, fiind total diferită de preocupările sacrificiu-puritate ale Templului.

L-a derutat pe Menkem – sau pur și simplu poate nu s-a așteptat la un astfel de răspuns de la o femeie; n-aș ști să spun. Oricum, am aruncat manuscrisul, iar el a ales să mă ignore ca să-și poată reveni.

– Dacă aș fi știut că vă duceți la ruine, v-aș fi interzis, pentru binele vostru. Acolo este blestemat.

– Așa ați zis când ne-am întors.

Jacob mi-a aruncat o privire pe furiș de peste zid și m-am mai temperat puțin.

– De unde vine acest rău? am continuat.

Menkem s-a uitat peste umăr spre altar și spre flacăra eternă, de parcă i-ar fi dat putere sau protecție. Apoi a inspirat adânc și a început.

Nu voi încerca să-i reproduc aici exact cuvintele. Date fiind vystranieza mea imperfectă, graba cu care am notat și tendința lui de a invoca numele Domnului în fiecare propoziție, rezultatul ar fi ilizibil. În schimb, am să vă spun povestea așa cum am înțeles-o.

Locuitorii Drustanevului i-au spus „Zhagrit Mat“ bărbatului care se presupune că a fost odată conducătorul ținutului din jurul ruinelor pe care le-am văzut, în vremurile Dragoniene. Acești regi sunt ori iubiți de supușii lor, ori tirani. Zhagrit Mat, spre surprinderea mea, făcea parte din prima categorie. Dar se pare că avea o ambiție care l-a făcut s-o ia pe calea greșită: dorința de a deveni dragon.

Mulți ani s-a rugat zeilor să-l transforme, dar fără succes. În cele din urmă, scos din minți de această obsesie, a luat-o pe cealaltă cale, adică a făcut un pact cu un demon.

Dar demonul, bineînțeles, nu și-a îndeplinit cum trebuie partea lui de înțelegere. Un fel de eroare în felul cum a fost scrisă partea regelui sau o simplă răutate din partea demonului a dus la o greșeală teribilă: regele nu a devenit nici dragon, nici bărbatul care fusese, ci o monstruozitate, prinsă pentru totdeauna între cele două. Și nici în felul acelor zei păgâni, a avut grijă Mankem să ne zică, cu un cap dragonian pe un corp mai mult sau mai puțin de om. Avea patru picioare, ca un dragon, dar era acoperit cu piele de om și cu o față pe jumătate umană, iar vârfurile aripilor erau distorsionate în mâini de om.

Înnebunit de transformare, regele a devenit o pacoste pentru propriul popor. S-a autodeclarat zeu și a adunat toate bogățiile pe care le putea avea, în timp ce supușii mureau de foame. Mai

rău, cerea să primească ofrande constând în vieți omenești, sângele curgând prin ușa din fața altarului său ca un râu. Răutatea ajungea din ce în ce mai departe, până într-o noapte, când a zburat într-o furtună și l-a trăsnit fulgerul. S-a prăbușit peste propriul lui altar și acesta a fost atât sfârșitul lui, cât și al regatului său.

Cei care au citit *Relicve ale înțelepciunii vystranieze* de David Parnell vor recunoaște povestea. E istorisită cam la fel și în alte regiuni ale muntelui, chiar dacă detaliile diferă. În unele versiuni, maleficul drago-rege este răpus de îngerul Domnului sau de un erou viteaz, ori că pactul a fost pentu o perioadă limitată, iar după aceea demonul l-a cerut. Nici credința că spiritul unui rege monstruos bântuie o ruină din apropiere nu este o particularitate, chiar dacă epilogul nu se aude atât de des.

Pe-atunci nu știam nimic despre astfel de povești, când luam notițe în templu. Și chiar dacă chinul de a ține pasul cu povestea lui Menkem mă făcea să mă detașez oarecum de ce spunea, interiorul întunecat și amintirea acelor urme monstruoase ce au ars pământul din spatele casei noastre îmi dădeau fiori. Credeam ce spunea preotul? Nu, bineînțeles că nu. Mă mândream că sunt o femeie rațională, iar gândul că spiritul unui hibrid drago-om nebun va bântui la mii de ani după dispariția civilizației lui, ignorându-i pe toți vizitatorii ruinelor ei (pentru că sigur au fost câțiva) doar ca să-i pice pe mine fără vreun motiv întemeiat…

Apoi mi-am adus aminte de piatra de foc. Prostii, mi-a spus din nou rațiunea, odată ce și-a revenit din scurta șovăire. E adevărat, știam că dragonienii prețuiseră pietrele. S-au găsit multe în ruinele lor (de aceea atâtea situri au fost prădate de tâlhari). Dar povestea pe care mi-a spus-o Menkem nu zicea nimic de vreo comoară.

Acea parte din mintea mea care și-a amintit zgomotul din afara saunei și urmele de pași din iarbă nu era liniștită.

– Lordul Hilford! am exclamat eu dintr-odată, întrerupându-l pe preot.

– Da, a încuviințat Menkem, dând grav din cap.

Poate că zgomotul doar mi-l închipuisem, dar urmele erau fără îndoială reale. Ceea ce înseamnă că era acolo *ceva,* ceva care poate, bazat pe probele de până acum, prezenta un interes pentru mine, iar dacă avea de-a face cu excursia noastră la ruine, ambii Astimir și Lordul Hilford ar putea fi în pericol. Tânărul era aici, în sat, dar contele…

Jacob s-a ridicat repede:

– Mă duc să vorbesc cu Wilker.

Am observat că nu era convins. Nici eu nu eram, pe bune – dar nu trebuia să fiu. Mai degrabă mi-aș lua măsura de precauție de a-l trimite pe domnul Wilker după Lordul Hilford și a mă simți o netoată mai târziu decât să *nu* iau nicio măsură de precauție și să mă simt o netoată și mai mare dacă s-ar întâmpla ceva.

– Mai am câteva întrebări. Se poate? le-am zis și soțului meu, și preotului.

Jacob a întins mâna spre umărul meu de parcă ar fi vrut să mă consoleze repede, dar zidul ne despărțea și oricum ar fi putut fi o încălcare a etichetei să încerce să ajungă de cealaltă parte. Degetele i s-au strâns într-un pumn care s-a smucit dintr-odată, un gest masculin foarte curios, care părea să mă îmbărbăteze. Apoi a plecat.

În timp ce mă uitam la notițe, mi-am dat seama că am capătul creionului între dinți, pe care l-am scos, după care am răspuns:

– Dacă e un fel de… spirit malefic.

Puțină îndoială mi s-a strecurat în voce, dar am făcut tot posibilul să sune acceptabil:

– Ce ați recomanda?

– Trebuie să fii curățată, a spus preotul cu un aer de sfârșeală. Trebuia făcută când te-ai întors de la ruine; am zis atunci. Dar o vom face acum.

Obsesia Templului pentru spălat nu făcea parte din poveștile doicii mele – era prea convinsă că adepții sunt toți murdari și proști –, dar știam despre el din alte surse. Bine, dacă ăsta era prețul pentru a-i liniști fricile lui Menkem, atunci era unul mic. Băgându-mi creionul în jurnal, am întins mâinile:

– Unde vă este bazinul?

Era nevoie de mai mult decât un bazin.

Menkem m-a trimis să-i aduc pe Jacob, pe domnul Wilker și pe Astimir. Ultimul trebuia neapărat purificat alături de mine și se considera că cel mai bine ar fi să le tragă și domnilor o săpuneală, doar ca să fie siguri. Lordul Hilford putea fi curățat când se întorcea.

Nu știu cum se face că, după ce am isprăvit, știa tot satul ce se întâmplă. (Ar putea fi bârfele din Drustanev, dar cred că Menkem a spus ceva noaptea trecută.) O mulțime măricică se strânsese în fața templului, inclusiv Dagmira.

– Mi s-a spus că va fi o baie completă, i-am zis.

Ideea mi se părea mai degrabă atrăgătoare. Niciodată nu mă simțeam pe deplin curată după ce goleam sauna.

– Se va face în interiorul templului?

Era scandalizată, de parcă spera sincer că am greșit limba și am vrut să spun cu totul altceva.

– Bineînțeles că nu! Sunt surprinsă că a lăsat să intre o păgână ca dumneata. Nu, trebuie să fie apă vie.

Recitând încet din Scriptură, Menkem conducea mulțimea mai departe.

– Apă vie? am repetat, nefiind sigură că am auzit bine.

Dagmira a încuviințat, dar nu părea dispusă să-mi explice. Le-am tradus cuvintele în scirlandeză companionilor mei, iar Jacob s-a împiedicat de o piatră.

– Apă vie? O, sigur nu înseamnă… Ba da.

I-am urmărit privirea și am văzut izvorul înghețat de mai sus.

Nici protestele vehemente nu l-ar convinge pe preot să dea înapoi. Teologia lui rurală nu includea nimic pentru această situație, dar era dispus să se folosească de puținul pe care-l avea. Jacob, preocupat la un moment dat și de istoria religiilor, a adunat câteva argumente învățate, care sunau foarte bine, dar care și-au pierdut jumătate din forță când le-a tradus în vystranieză; fără niciun rezultat. Nimic nu va ajuta de la a nu fi aruncați în cea mai adâncă parte a izvorului, unde apa ți-ar putea acoperi fiecare centimetru din corp.

Fiecare centimetru. La jumătatea argumentului, mi-am dat seama că lui Jacob îi păsa mai puțin de frig și mai mult de sătenii spectatori și că o lasă pe soția lui în pielea goală în fața lor. Și eu, care credeam că sauna nu e bună! Menkem părea să creadă că, fiind vorba despre un ritual, nu conta cine mă vede. Nu puteam decât s-o pun pe seama practicilor rurale, din moment ce cu siguranță nicio religie care le cere femeilor să stea deoparte de bărbați în templu nu ar trebui să aprobe nuditatea în companie mixtă.

Disponibilitatea mea de a le tolera superstiția mergea doar până aici.

– Aveți de ales, i-am zis ferm lui Menkem. Puteți să mă îmbăiați în public, cu hainele pe mine, să mă scăldați în privat dezbrăcată sau nu mă mai îmbăiați deloc. Dar eu nu dau jos nici un capăt de ață, cu toți acești bărbați în jur.

Gestul meu îi viza pe toți, în afară de Jacob și de preotul însuși. L-aș fi exclus și pe Menkem, doar că eram destul de sigură că ritualul cerea să fie prezent.

Preotului nu prea-i plăcea ideea, dar eu și Jacob eram de neclintit, cu sprijinul domnului Wilker. Mă gândeam că și el își dorea foarte puțin să se expună în fața localnicilor. Într-un final, s-a ajuns la acordul ca localnicii să plece, cu excepția câtorva asistenți. Aceștia îl vor ajuta pe Menkem să-l îmbăieze pe Astimir și pe cei doi însoțitori ai mei, după care Jacob și

Dagmira mă vor îmbăia ascunși după unul dintre corturile noastre.

Am fost de acord să-i las în intimitate. Din păcate, acest lucru m-a lăsat singură cu Dagmira pe un șir de butoaie, care se holba la mine.

– Aduci necazuri.

Mi-au venit câteva răspunsuri, toate în apărarea mea. Povestea lui mi-a adus o fărâmă de îndoială și m-a făcut să mă opresc. Chiar și fără spirite rele în tablou, tot eram un motiv de tulburare pentru acest sat.

Pentru o cauză bună, bineînțeles; în ciuda începutului nostru ciudat, am strâns o mulțime de informații valoroase, de la lucruri simple, cum e o descriere veridică a zborului de împerechere, până la observația mea privind micile valve din membrana aripii.

Dar ce conta asta pentru Dagmira? Ne-ar aduce urale în Scirland – bineînțeles, va aduce recunoaștere gentilomilor, odată ce au prezentat descoperirile noastre Colocviului Filosofilor și, de asemenea, am avut satisfacția de a învăța, descoperind lucruri pe care înainte nu le știa niciun bărbat. Cu toate astea, nu însemna nimic în Drustanev.

Aveau moneda noastră, îmi ziceam. Lordul Hilford plătise nenumărate lucruri pentru a aranja această expediție. Dar cea mai mare parte se dusese pe dispărutul de Gritelkin la boierul ăsta, care îi este superior. Oare ce rămânea nu compensa îndeajuns toate distrugerile provocate de prezența noastră?

Aceste gânduri mă acaparaseă destul timp, așa că Dagmira a scos un sunet de dezgust și s-a uitat în altă parte. Oricum, s-a întors când am zis în șoaptă:

– Îmi pare rău.

Surprinderea din ochii ei m-ar fi făcut să râd, dacă nu m-aș fi simțit și mai descurajată.

– Ceea ce facem, îmi zic eu, este pentru binele omenirii și chiar cred că e un adevăr. Dar pentru tine beneficiul este indirect, trebuie să recunosc. Există ceva care să îmbunătățească situația? Să-i spun Lordului Hilford să dea mai mulți bani?

Pe chipul ei s-au văzut o mulțime de reacții conflictuale, mai puțin de jumătate pozitive. În final, Dagmira a spus pe șleau:

– Scăpați-ne de dragoni.

– Scapă de ei!

Mi-am privit piciorul, îngrozită. Și-a înălțat nervos o mână la cer.

– Ne mănâncă oile, atacă ciobanii – ce ne aduce bun?

Toate obsesiile din copilărie cu dragoni parcă mi s-au ridicat în gât, înecându-mă.

– Dar ei sunt, ei sunt…

Nu am fost capabilă să port discuția în vystranieză, pentru că nu știam cuvântul „magnific“. Poate era mai bine. Efortul de a transmite înțelesul i-a dat creierului timp să-și dea seama. Frumusețea și splendoarea sunt foarte bune, dar nu-i asigură unui țăran de la munte pâinea cea de toate zilele și nici nu țin căldură în casă iarna.

Cu greu puteam să fiu de acord cu eradicarea lor.

– Nu pot face nimic în legătură cu oile, am zis, brusc neînfricată. Și dragonii trebuie să mănânce, ca și lupii, urșii și oamenii. Dar vom afla ce-i face să atace ciobanii și-i vom opri. Știința noastră poate face asta pentru voi.

Era aceeași promisiune pe care i-o făcusem lui Chatzkel în timpul nopții mele cu contrabandiștii și trebuia să o îndeplinesc. Dar cuvintele de atunci fuseseră conduse de dorința de a scăpa nevătămată. De data asta, motivația mea era chiar reversul. Nu voiam să plec nicăieri. Nu când a pleca ar însemna a-ți recunoaște înfrângerea și a-i abandona pe acești oameni unor viitoare atacuri, unor viitoare morți.

Și așa promisiunea mea a purtat un ecou tăcut: *Nu voi pleca* până nu mă voi ține de cuvânt.

Chiar dacă însemna să mor de frig în iarna vystranieză.

După țuguierea buzelor, Dagmira era prea puțin încrezătoare, dar a acceptat cu un semn refractar.

– Asta ar fi de ajutor.

Ar fi de ajutor și să nu-și mai frământe mintea în legătură cu blestemul, fie el superstiție sau nu. Cu părul ud și morocănos, Jacob a venit să mă cheme, iar împreună ne-am întors la izvor, unde unul dintre corturile noastre fusese montat peste curgere.

Nu era de ajuns de mare ca să pot sta și uscată, și acoperită. Cu gura încleștată, mi-am dat jos pantofii și ciorapii, am respirat adânc și am intrat.

Prima atingere a apei pe piciorul gol a fost de ajuns să mă convingă că sauna era ceva splendid când alternativa era un izvor glacial. Era din ce în ce mai rău, devenea din ce în ce mai adânc, rochia mulându-mi-se pe pulpă ca niște mâini umede și reci, iar degetele îmi amorțeau, făcându-mă să mă dezechilibrez. Totuși, mi-am calculat binecuvântările; râul nu era adânc aici, apa abia dacă mă acoperea stând jos, iar în picioare nu-mi trecea de genunchi.

M-am strecurat în cort, aplecându-mă pe sub pânzele întinse. Dagmira m-a urmat, iar Jacob stătea afară ca să-mi ia hainele. Aș fi preferat să fie invers, dar Menkem a insistat; noi,

scirlandezii, suntem toți eretici, la urma urmei, și nu suntem de încredere să facem treburile bine.

Din dorința de a termina *repede* mi-a dispărut orice urmă de rușine. M-am dezbrăcat de rochie, de jupon, de corset și m-am schimbat în timp record, în vreme ce Menkem se ruga afară. Totuși, Dagmira m-a oprit când îmi făceam curaj să mă bag în apă.

– Părul, mi-a zis.

– Ce-i cu el? am izbucnit, cu dinții clănțănindu-mi.

Mi se făcuse pielea de găină peste tot, devenind la fel de zgrunțuroasă ca pielea de dragon.

– Apa trebuie să atingă tot, a spus, întorcându-mă în așa fel încât să-mi poată scoate agrafele din păr.

Mi s-a rostogolit pe umeri, o atingere caldă, pe care n-aș fi vrut s-o alung. Dar întârzierea doar înrăutățea situația, iar în momentul în care degetele Dagmirei au terminat pieptănătura grosolană, am tras o gură mare de aer și m-am scufundat.

Dar am pierdut aproape tot aerul acela într-o clipă, din pricina *șocului* îngrozitor. Cred că am țipat, dar nu sunt sigură. Știu că am încercat să mă ridic iar, doar ca să dau de mâna Dagmirei, forțându-mă fără milă să mă scufund iar. Mai aveam foarte puțin aer, dar, conștientă fiind, am recuperat cât știam că mai am nevoie ca să rezist doar câteva secunde.

Un picior s-a plantat în coastele mele fără nicio avertizare, ducându-mă în pietrele și în noroiul mâlos din patul râului. L-am zgâriat, iar Dagmira m-a prins de mâini – nu, doar mâna dreaptă și îmi iscodea degetele. Aș fi țipat la ea, dacă n-aș fi avut capul sub apă. Totuși, chiar înainte să fiu sigură că încerca să mă omoare, am înțeles ce căuta: verighetă. Apa trebuia să atingă *tot*.

O ținusem pe deget tot timpul după ce mi-o dăduse Jacob. Dar în clipa aceea ea stătea între mine și șansa de a respira din nou. Nu cred că el s-ar fi supărat dacă verigheta mea ar fi dispărut puțin de acolo. Am lăsat-o pe Dagmira s-o ia și mi-am băgat mâinile sub apă din nou.

Piciorul ei a dispărut, iar o secundă mai târziu, când chiar nu mai puteam sta sub apă, m-am ridicat la suprafață. Aer, aer binecuvântat, mi-a intrat în plămâni. Apoi Dagmira m-a ajutat să mă ridic în picioare. Aveam nevoie de ajutor. Totul în mine părea s-o fi luat razna și tremuram atât de rău, că aș fi căzut cu siguranță.

Îmbrăcămintea pe care Jacob a băgat-o în cort nu-mi aparținea. Nu puteam avea haine potrivite croite astfel pe moment și toate erau ude pe margini. Rochia pe care Dagmira mi-a băgat-o pe cap a devenit în curând la fel, dar era de lână

subțire, călduroasă chiar și udă. Apoi m-a ajutat să trec din cort pe mal, unde Menkem și-a terminat rugăciunile cu sfântul gest.

În momentul acela nu-mi păsa câtuși de puțin de beneficiul spiritual pe care l-aș fi putut obține datorită efortului. Eram în lumina soarelui, și nu în râu – toate bune –, dar vântul tăia ca un cuțit. Cu cât ajungeam mai repede înăuntru, cu atât mai bine. M-am împiedicat rău, încercând să merg, până când Jacob hotărî iute, pur și simplu, să mă ia pe sus și să mă ducă în brațe.

– Nu t-t-trebuie, am spus, cu dinții clănțănindu-mi, deși corpul meu arăta altceva, fiind mai mult decât bucuros să se strângă la pieptul lui.

I-am simțit tresărirea rapidă a râsului.

– Prostii! Dacă te car, pot să mă încălzesc. Amândoi suntem în avantaj.

Cine s-ar putea împotrivi?

Părul meu ud era cel mai rău, păstrând frigul după ce corpul a început să-și revină. M-am ghemuit cu Jacob sub păturile din pat până când m-am oprit din tremurat. Apoi a ieșit din nou. Am rămas acolo mai mult, ca un copilaș iarna, ezitând să-mi părăsesc coconul. În cele din urmă, am făcut un efort să mă dau jos din pat, mi-am prins părul într-un coc dezordonat, care cel puțin nu mi-ar mai îngheța spatele, și am coborât.

Jacob a intrat pe ușa din față odată cu mine.

– Wilker și Menkem au plecat cu Astimir să-i ghideze, mi-a explicat când l-am privit întrebător. Astimir a mai fost la boier și știe drumul. Măcar atât pot să-i dau preotului. Când i-am menționat că Lordul Hilford va fi deja pe drumul de întoarcere când Wilker se va întâlni cu el, iar apoi vor mai trece câteva zile până se întorc, a insistat imediat să meargă cu ei. Mi-ar plăcea să fiu acolo și să văd ce mutră face Hilford când îi spune Wilker că va trebui să se scufunde într-un râu de munte.

Lordul Hilford nu era un om religios. Ni s-a alăturat în noaptea de Sabat, dar numai pentru că oricum și-ar fi petrecut noaptea citind. Dar eu speram, cu fiorul superstiției care mă chinuia de noaptea trecută, că va coopera.

– Vor fi în siguranță? am întrebat, frecându-mi mâinile ca să mă încălzesc. Nu zic de treaba cu Zhagrit Mat – bine, și asta –, ci de dragoni.

– Sunt înarmați, a spus Jacob, știu că sunt atenți. Este pe cât de sigur se poate, doar că nu se ascund înăuntru.

Avea un punct de vedere. Nu fusese nicio problemă în oraș – poate pentru că erau atâția oameni; deseori, prădătorii preferă prada solitară –, dar oricine se avânta peste hotare risca. Domnul Wilker era mai în siguranță, dacă s-ar fi dus cu Jacob să cerceteze.

Eram egoist de bucuroasă că soțul meu nu va părăsi satul. Și totuși, cum am putea să ne răspundem la întrebări și să ne ținem de promisiunile față de Dagmira și Chatzkel fără să ne supunem și noi riscului pe teren? Va trebui să încercăm. Și, oricât mi-aș fi dorit să susțin altceva, trebuia să riscăm cât de curând.

Capitolul 16

Stat degeaba – Un cerc ciudat – Planuri pentru o investigație – Familia Dagmirei

Cum ambii domni erau plecați, Jacob nu avea nimic de făcut. A încercat să vorbească cu sătenii, dar niciunul nu voia să se apropie de el până nu afla că diabolicul Zhagrit Mat a fost alungat. Acasă, în Pasterway, și-ar fi petrecut timpul răspunzând la scrisori. Dar corespondența sosea greu în Drustanev, ceea ce însemna că nu ne scria nimeni. Am recunoscut semnele unei inactivități frustrante și am încercat să le diminuez.

După cum fusesem avertizată de la început, urma să clasez notițele domnilor. Era o treabă mult mai dezordonată decât mi-ar fi plăcut, totuși, pentru că nu mai făcusem o astfel de muncă înainte și nu aveam nicio metodă. Împreună cu Jacob am trecut prin pagini, am discutat despre ce am învățat și am transcris pe o copie lizibilă multe lucruri așternute pe hârtie cu o mâzgălitură dezordonată.

Era o muncă plictisitoare, dar care în același timp una mi-a oferit o mare plăcere, fără cuvinte. Mi-am reamintit de fata naivă care stătea în menajeria regelui, nevisând vreodată că Jacob Camherst i-ar deveni soț, dar sperând că îi va fi prieten. Naivitatea mea era vindecată. Acum *eram* prieteni, cum credeam (pe-atunci) într-un mod ciudat de masculin.

Doamnele nu au asemenea conversații, ele nu speculează despre cum, amorțind ziua și hibernând iarna, dragonii de stâncă pot să supraviețuiască fără să mănânce nimic – nici unul pe altul, nici pe domni, care se presupunea că nu ne dau bătaie de cap cu probleme atât de grele.

Amandele Lewis ale lumii vor spune că asta nu e dragoste, cel puțin nu dragoste romantică. Iar eu garantez că sigur nu e cea pe care o găsim în piese de teatru și în romane senzaționale, dar este o dragoste care pare să-i facă necazuri oricui este implicat, chiar și spectatorului ocazional. (Așa

credeam atunci, iar acum, cu atât mai mult, văzând cum acționează principiul însuși.) Contrar opiniilor Mandei și ale celor de teapa ei, susțin că o asemenea relație profundă și plăcută este dragoste, firul acela care poate lega prieteni, cunoștințe și soți. Mai mult, fără legătura aceasta care se creează între ei, și pasiunea cea mai arzătoare e doar dorință animalică.

Astfel erau gândurile ascunse în adâncurile minții mele, în timp ce suprafața se ocupa cu schimbările de pe harta noastră. Multe dintre culcușurile marcate de contrabandiști s-au dovedit a fi părăsite. Pe parcursul explorărilor lor, Jacob și domnul Wilker au găsit ceva mai multe cu locuitori noi. Era limpede, dragonii își schimbaseră locul… dar de ce?

M-am încruntat la hârtie, pentru că nu mă gândisem să o protejez când scrisesem peste notițele mâzgălite de Jacob la repezeală, dar cu o cerneală mai bună. În final, am înnegrit X-urile de pe culcușurile goale până au devenit pătrate de-a binelea și am desenat noi X-uri acolo unde zisese el că a găsit, în mod neașteptat, dragoni.

– Mi-ar plăcea să știu când au început să migreze și *unde* au migrat restul, am spus, iar el m-a aprobat.

Privirea mi-a alunecat peste harta revizuită. Dacă migrația *avea* loc, oare însemna că urmează un model preexistent – o anumită distanță parcursă, o anumită direcție –, ceea ce ne-ar ajuta să înțelegem procesul și să găsim restul dragonilor?

Nu știam. Știam însă altceva.

Degetul meu a trasat un șir de vizuine, făcându-se roată de la est la sud. Continua cu întreruperi, prin vest și nord, având un diametru de câteva mile. Nu era un cerc perfect, dar …

– Jacob, am întrebat, ce e aici?

S-a aplecat peste hartă să vadă unde aveam degetul, în centrul cercului. Acolo harta era gol-goluță, fără nicio vizuină, cel puțin din câte am înregistrat noi.

– Acolo? Să vedem. Este dincolo de defileu… a ridicat din umeri. Aș zice că nu e nimic special.

– Ai fost acolo?

– Încă nu, mi-a răspuns el. Vizuinele pe care abia le-ai marcat sunt cele mai îndepărtate la care am ajuns cu Wilker. E ceva de mers până acolo.

– Așa că acolo *ar putea* fi ceva ce nu ai văzut?

El s-a lăsat pe spate, încruntându-se la mine.

– Cam ce? Te asigur că arată ciudat de normal, dar harta noastră nu este deloc perfectă. Unele dintre distanțe sunt greșite și sunt sigur că nu avem semnalate toate vizuinele. Poate fi una chiar în mijlocul cercului.

– Ceea ce este un posibil răspuns la întrebarea ta, i-am subliniat.Noi *credem* că dragonii de stâncă sunt solitari, întâlnindu-se doar să se împerecheze, și că nu au o ierarhie. Dar dacă ne înșelăm? Poate că vreo… o regină-dragon își are vizuina acolo, iar toți ceilalți păstrează distanța.

– Ori poate că acolo nu sunt peșteri potrivite.

Un punct de vedere corect. Dragonii de stâncă stau în grupuri și zboară la asemenea distanțe să vâneze, pentru că pe înălțimile vystranieze nu există peste tot peșteri care să satisfacă nevoile dragonilor. Dar cercul acela părea atât de regulat. Să fi fost așa din greșeală?

(Răspunsul, apropo, e da. În acest caz nu, dar astfel de lucruri se întâmplă tot timpul, când informațiile sunt la fel de insuficiente ca ale noastre. Mintea omului se pricepe să-și imagineze obiceiuri acolo unde nu există cu adevărat. Dacă citești această carte pentru că te interesează să urmezi domeniul științei, indiferent dacă este vorba despre științele naturii sau altceva, ține minte acest avertisment! Te va scuti de o mare umilință – vorbesc din experiență. Dar asta este o poveste pentru altă carte.)

Eram conștientă că nu trebuia să trec la concluzii. De fapt, o singură atitudine era potrivită acum.

– Trebuie să mergem noi să ne uităm.

Lui i s-au zburlit sprâncenele la auzul cuvântului „noi“. Aveau să urmeze, vă reamintesc, cel puțin patru zile, mai degrabă cinci, înainte ca Wilker și Hilford să se întoarcă.

I-am oferit cel mai fermecător zâmbet și răspunsul că știa că va veni și momentul asta.

– Și îți sugerez că nu trebuie să-i așteptăm.

– Isabella…

– M-ai luat la vânătoare.

– Pentru că nu era eficient să trag un hoit de dragon până aici ca să-l desenezi. Iar atacurile sunt din ce în ce mai dese.

– Ideea e că tu m-*ai luat*, am punctat eu apăsat. Pericolele nu erau mai puține doar pentru că aveai un motiv. În plus, și acum ai un motiv: mai sunt patru zile, mai degrabă cinci, înainte ca domnul Wilker și Lordul Hilford să se întoarcă, ceea ce înseamnă patru-cinci zile pierdute, ca să nu mai zic că în aceste patru-cinci zile dragonii pot deveni și mai agresivi decât sunt deja.

– Nu știi să tragi cu arma, Isabella.

Un minus de care eram foarte conștientă în zilele acelea.

– Dar pot sta de pază cu cei mai buni. Serios, ne permitem amânarea asta, când am putea învăța ceva ce ar salva vieți?

Jacob și-a mușcat buza. Ezita. L-am presat, în avantajul meu.

– Dacă te duci singur, e clar că *nu* vei fi în siguranță. Gândește-te cum ai căzut când făceai harta peșterilor cu domnul Wilker. Dacă te răneai la picior? Ai nevoie de un însoțitor, iar eu mă ofer.

– Se presupune că *tu* ești bântuită de spiritul unui monstru mort, a spus sec.

Atunci am știut că voi câștiga. Cu toată sinceritatea, nu-mi aduc aminte ceva ce Jacob să-mi fi refuzat cu adevărat – chiar și lucruri pe care unii zic că ar fi trebuit să mi le refuze.

Am fost de ajuns de isteață să nu spun asta chiar eu. În schimb, m-am raliat punctului său de vedere, de parcă ar fi fost o problemă adevărată.

– Vom vedea dacă avem probleme la noapte. Dacă nu, atunci ne putem încrede că ori ritualul lui Menkem Goen a fost bun, ori a avut loc un fel de întâmplare anume, fără să se mai repete.

Oricum, cu greu mai puteam să punem ceva la cale în ziua aceea. Era mult prea târziu. Așa că nu mă costa nimic să aștept.

Jacob, suspectam, își făcea aceleași calcule, însă nu a spus niciun cuvânt.

– Vom vedea.

Cred că m-am trezit de vreo opt ori în noaptea aceea, dar nu am auzit nimic și nici Jacob. Iar de dimineață iarba nu avea alte urme, chiar dacă cele din spatele casei rămăseseră.

Cu toate astea, nu am plecat în ziua aceea. Jacob căuta în secret cum să mă descurajeze. Am avut câteva dialoguri scurte despre vreme (rece și cu vânturi care bat necruțător, ca întotdeauna, dar corect, de altfel) și despre cât de potrivite sunt hainele mele pentru o astfel de drumeție (i-am spus că voi împrumuta o pereche de pantaloni de la el).

Propria lui nerăbdare a soluționat chestiunea. Nu m-am gândit niciodată înainte la el ca la un bărbat agitat, dar nu avea niciuna dintre pasiunile obișnuite care-l țineau ocupat în Drustanev. Și, petrecându-și mare parte din lună plecând aproape zilnic, s-a trezit iritat din pricina acestei lipse de acțiune brusc intrate în viața lui. Nici lui nu-i plăcea mai mult decât mie ideea de a sta degeaba, când am putea descoperi ceva ce i-ar putea ajuta pe săteni.

– Dacă noaptea trece liniștită, a spus în sfârșit, pornim mâine.

Mi-am petrecut toată după-amiaza făcând pregătiri, ca să nu pierdem timp în dimineața următoare. Zona era la o zi de drumeție obositoare. Luându-ne o zi să explorăm, ar fi cu totul

trei zile. Ne-am întoarce odată cu domnul Wilker și Lordul Hilford sau chiar înainte.

Pregătirile mele cu greu au putut fi ținute secrete. Nu este nicio surpriză că Dagmira a ghicit care este scopul lor.

– Unde crezi că pleci? m-a întrebat cu mâinile în șolduri.

Poate că aș fi scăpat de ea cu niște răspunsuri vagi, nedorind să primesc cine știe ce argument. Dar, după discuția noastră, mă simțeam vinovată că îi ignorasem atât pe sătenii din Drustanev. Îmi spuneam mie însămi că am motiv. În general erau ursuzi și de niciun ajutor în căutările noastre, considerându-ne un motiv de tulburare și o posibilă amenințare. Dar, dacă știa de vreun pericol, Dagmira ar fi putut să-și dezlege limba cât să mă avertizeze.

– Vino cu mine, am spus, lăsând deoparte împachetatul și ducând-o jos.

Harta noastră încă stătea pe cea mai mare masă din camera de lucru. Am arătat către centrul cercului și am întrebat-o:

– Ce este acolo?

Ea s-a încruntat încurcată la hartă.

– Pe hârtie?

– Nu, în – atunci mi-am dat seama. Tu știi să citești o hartă?

De fapt am zis „un desen al teritoriului“. Chiar dacă știam cuvântul vystraniez, mi-a scăpat pe moment. Dagmira a mormăit ceva despre alegerea ciudată a cuvintelor, și mai încurcată. Apoi i s-a luminat fruntea.

– *Ulyin*! Primarul Mazhustin are una, iar Menkem Goen ține una din Akhia. Sunt frumoase, mult mai frumoase ca asta.

Cum de obicei îmi disprețuia munca, bănuiam că o să răspundă „nu“. De ce ar ști ea să citească o hartă? Drustanev era atât de izolat, că e posibil să nu fi fost niciodată mai departe, în alt sat. Oamenii de aici se iau după marcaje, nu după desene făcute de ei. I-am descris zona, bazându-mă pe ce povestise Jacob, iar atunci s-a încruntat.

– În mijlocul zonei, am spus. Este ceva acolo? Ceva special?

Tânăra a dat din cap. (Scriind acest rânduri, îmi dau seama pentru prima dată că Dagmira nu putea fi cu mult mai tânără decât eram eu. Încă nu era măritată – se căsătoresc surprinzător de târziu cei de pe înălțimile vystranieze; nu s-ar uita după un soț până când zestrea de țesături nu e completă și poate că ăsta era un motiv. Dar eu suspectez că în mare parte impresia mea venea din simplul fapt că mă vedeam ca fiind o femeie de lume, sofisticată, iar pe ea ca pe un copil de la țară. Ce păcat că am înțeles mult prea târziu că să-mi pot cere scuze.)

– E prea stâncos, a spus despre locul respectiv. N-ar avea niciun rost să tai și să arzi copacii acolo. N-ar ieși o pășune bună.

– Nu ai nicio legendă despre el? Spirite rele de care ar trebui să mă feresc?

Nu puteam șterge excursia la ruine, dar puteam încerca să previn alta. Dagmira s-a uitat la mine tăios, să vadă dacă o iau peste picior, dar eram destul de sinceră.

– Nimic, a spus. Și mai mult munte.

Când a auzit că intenționez să mă duc cu Jacob ca să vedem cu ochii noștri, a dat din umeri filosofic. Pe atunci deja se obișnuise cu ideea că nu mă voi purta nici ca o țărancă vystranieză sensibilă, nici ca o doamnă elegantă din țări străine. Dar a râs când a auzit că vreau să car eu mare parte din proviziile noastre – nu pe terenul preconizat.

– N-o să ajungeți nici până la jumătate, a spus, și probabil că avea dreptate. O să vină și fratele meu.

– Fratele tău?

S-a uitat la mine de parcă aș fi fost o proastă și imediat mi-am dat seama de ce.

– Iljish?

Flăcăul care făcea pe valetul gentilomilor – chiar dacă de fapt devenise mai mult om bun la toate decât valet. Nu-mi dădusem seama că era fratele Dagmirei. Nu prea semănau.

– Nu s-ar supăra părinții voștri? am întrebat atât de jenată, că m-am bâlbâit.

Dagmira a dat din umeri fără nicio îngrijorare, pe de o parte sincer, pe de altă parte ca și cum ar fi fost vorba despre o rană mai veche, pe care am râcâit-o fără să-mi dau seama.

– Sunt morți.

M-am înroșit și mai tare. Îmi era servitoare de săptămâni, iar eu nu mă deranjasem să aflu cel mai important lucru despre familia ei. Nu mă credeam o persoană foarte arogantă, predispusă să ignore lumea din jur, dar mai mult cercetasem dragonii de stâncă decât oamenii care ne țineau casa.

Am reușit să accept oferta Dagmirei cu ceva ce semăna a grație, dar rușinea propriei mele ignoranțe încă persista. Cât de greu o fi fost pentru ea, orfană în sat, să-i fie în același timp și mamă, și soră lui Iljish? Nu e de mirare că a acceptat să fie servitoare la niște străini. Am fost foarte tăcută la cină în seara aceea, întrebându-mă dacă bucătăreasa noastră apatică o fi avut vreo suferință provocată de ceva din trecutul ei, ceva de care eu nu știam. Nu purta haine de văduvă, cel puțin, iar eu nu aveam curaj să întreb. Nu o cunoșteam foarte bine, iar ăsta nu era un motiv cu care să încep.

Dar nu puteam rămâne în faza aceasta la infinit. A doua zi, la crăpatul zorilor, eu, Jacob și Iljish am plecat în ceea ce ar putea fi una dintre cele mai monumentale drumeții din viața mea plină de aventură.

Capitolul 17

În ce fel se face Iljish util – Aventuri cu alpinismul – O peșteră enormă – Ce am găsit acolo – Implicații

Să vorbesc cu Dagmira despre călătoria noastră a fost una dintre cele mai bune decizii pe care am putut să le iau în Vystrana, căci a avut perfectă dreptate: nu aș fi rezistat nici două ore pe drumul acela, dacă nu l-ar fi trimis pe Iljish cu noi. El nu moștenise nimic din conformația robustă a surorii lui. Era deșirat, mult mai capabil să se agite pe terenul dur decât mine, chiar și cu bagajul în spate. Jongla peste stânci și hăcuia rugurile cu energia fără margini a unei veverițe. Eu veneam a doua, iar Jacob mergea după mine. În teorie, ținea pușca pregătită, gata să împuște orice dragon care i-ar părea că ne poate crea probleme, dar a trebuit să o azvârle pe spate cât de des putea, având nevoie de mâini ca să-și păstreze echilibrul pe terenul accidentat.

Am luat-o în direcția în care m-au dus contrabandiștii, dar curând am deviat pe un teren unde nu ne-ar fi fost frică că am putea să dăm de ei sau de oricine altcineva în afară de vreun negustor. Scheletele calcaroase ale munților ieșeau la suprafață în blocuri colțuroase, acolo unde pereții văilor abrupte se prăbușiseră nu de mult. Pădurea care acoperea mare parte din vale ajunsese la stadiul unde susținea o vegetație densă de tufișuri înflorite, făcându-ne înaintarea mai grea decât pe sub pinii semeți.

Am urcat, am urcat și am tot urcat. Cojani [11] cum eram – nu am locuit niciodată undeva mai sus de o sută de metri deasupra nivelului mării –, cu greu am reușit cu Jacob să mergem pe acolo, totuși cu nimic mai rău față de ce am străbătut când am ajuns, înainte să avem șansa de a ne adapta. Într-una dintre rarele noastre pauze, Jacob a recunoscut că el și domnul Wilker fuseseră complet distruși în cele câteva explorări pe care le făcuseră la început.

– Eu credeam că sunt în formă, a spus, dar aerul este atât de rarefiat. Nu aveam idee că ar face atât de anevoios efortul fizic.

A vorbit în vystranieză, dar Iljish tot părea nedumerit. Trăind toată viața în munți, nu i se părea nimic ciudat în calitatea aerului.

Când am să mă odihnesc puțin, m-am hotărât să vorbesc cu Iljish despre familia lui. Era, am considerat, un pic mai tânăr decât sora lui și nu aveam nicio pățanie ciudată cu el (chiar dacă i-o fi împărtășit Dagmira câteva din ale ei). Iată două motive pentru care devenea mai accesibil pentru mintea mea rușinată. Dar până atunci începuse să devieze de la traseu în lateral, trăgând în orice avea o blană pe care o putea vinde. Pușca noastră era mai bună decât oricare alta din Drustanev. Pentru el, s-o folosească era o plată cât orice altă sumă îi oferise Jacob.

Iljish a venit în sfârșit cu o pereche de iepuri atârnați pe umăr. Mă oprisem cu Jacob într-un loc frumos unde să ne tragem sufletul, unde razele soarelui treceau printre copaci să încălzească aerul, iar marginea unei stânci din calcar forma o bancă potrivită. Încurajându-mă, am început:

– Iljish, vorbeam cu sora ta și …

– Șșșt! a șuierat Jacob, cu o voce grăbită, dar joasă.

Soțul meu nu-mi vorbise niciodată așa de categoric. Am tăcut, mai mult din surprindere decât din supunere. Apoi am auzit de ce a făcut așa.

O singură bătaie din aripi. Iar apoi, când am crezut că poate mi-am imaginat, alta.

Ne-am retras din lumina soarelui, atât de atrăgătoare puțin mai înainte, acum atât de periculoasă. O umbră ne-a trecut pe deasupra capului. Printre copaci am zărit puțin din dragon, bizuindu-se pe un curent de aer cald pentru a-și continua explorarea ariei. Oare a ochit bestia vreo pradă? Nu, era aproape de apus; niciun dragon de stâncă nu ar trebui să vâneze la această oră.

N-am îndrăznit să scot carnetul ca să notez cuvintele *agresiune asociată cu tulburările de somn.* Dar la asta mă gândeam și, chiar când mă chirceam la baza unui copac, încercând să nu mă simt prea mult ca unul din iepurii de pe umărul lui Iljish, mă întrebam dacă aș avea cum să pun la încercare teoria.

Jacob și-a lăsat pușca să alunece ușor, iar acum a îngenuncheat cu țeava îndreptată la sol. I-am întâlnit privirea și am văzut ezitare. Oare să tragă ca să ne apere și să riște să rateze, ceea ce aproape sigur ne-ar pune în mare pericol?

Am dat din cap ușor, de parcă dragonul ar fi putut să audă mișcarea feței mele prin aer. Ascuns, Jacob ar trage pe jumătate orbește. Și nu îndrăznea să meargă într-un loc deschis pentru un unghi mai bun.

Dragonul a tușit, făcând un zgomot care urechii mele sensibile îi părea că ar suna a enervare. O secundă mai târziu am auzit din nou bătaia aripilor dispărând în depărtare. Chiar și așa, au trecut câteva minute bune până când unul dintre noi s-a putut mișca.

– Ăsta, am spus în sfârșit, n-a fost Zhagrit Mat.

Jacob a putut în sfârșit să expire, să scoată aerul pe care-l ținea în piept.

– Nu. Poate e un dragon obișnuit.

Și-a trecut mâna stângă prin părul umed de transpirație, apoi a spus:

– Acum știm de ce ne certăm atât de rar. Pot să-mi dau seama în mare parte ce vei zice, așa că nu are rost să mai încep. Suntem destul de departe și n-are sens să ne mai întoarcem.

Punctul lui de vedere era discutabil. Dar îmi era greu să mă contrazic, dacă nici el nu voia.

– Atunci, hai să continuăm și să ieșim din ținutul dragonilor până la apus.

Nu am reușit să mergem atât de departe pe cât speram, dar Jacob, consultându-se cu Iljish, a hotărât că e cel mai bine să ne oprim unde găsim un loc de campare ușor de apărat și să recuperăm puținul rămas în ziua următoare. M-am străduit să ajut la instalarea cortului, dar am căzut lată imediat și am dormit atât de adânc, că un dragon ar fi putut să-mi mănânce picioarele ca pe un aperitiv, și eu nu aș fi descoperit până de dimineață.

A doua zi am început explorarea.

Gata cu marșul fără sfârșit din prima zi; acum ne-am ales drumul cu grijă, cu un ochi pe cer și unul pe pământ. Venind dinspre Drustanev, am ajuns într-unul din golurile din cerc pe care le-am notat; acolo, din câte știam, nu erau vizuine în imediata vecinătate. Dar, odată ajunși în cerc, cine știe ce puteam găsi?

Era un ținut sălbatic frumos, dacă ai spirit să observi *adevărata* sălbăticie, în locul versiunii îngrijite care apare în picturile romantice. Nu mi-a plăcut niciodată Vystrana atât de mult ca în excursia aceea, chiar dacă nu pot spune cât i se datorează peisajului și cât circumstanțelor – întinzându-mi aripile, cu soțul meu alături. Rocile erau destul de poroase acolo, așa că auzeam un murmur constant, ușor și repezit de la zăpada topită care curgea, iar ici și colo găseam câte o cascadă

mică, care curgea din rocile sparte. (Pentru prima dată, eforturile mele erau atât de extenuante, că eram chiar *bucuroasă* de atingerea de gheață pe față, chiar dacă încă mă făcea să-mi pierd respirația.)

– Mă aștept să fie peșteri acolo, a spus Jacob, cercetând una dintre fisurile din care curgea apa, dar s-ar putea să nu fie de ajuns de mari pentru o vizuină.

Mi-am legat șireturile de la cizme și am împins șuvițele neascultătoare sub baticul vystraniez cu care am acoperit restul părului.

– Orice explică cercul, dacă într-adevăr este așa ceva, va fi descoperit în centru.

Ne-am făcut drum înainte.

Până am găsit drumul blocat de altă râpă, chiar mai respingătoare decât cea pe care o traversaserăm în drumul nostru până aici. Aceasta arăta de parcă muntele ar fi fost despicat de toporul unui uriaș: o crăpătură abruptă în ghețar, prea lată ca să fie trecută pe un copac căzut, prea lungă ca să fie ocolită.

– Ai mai fost aici? l-am întrebat pe Iljish.

El a dat din cap, holbându-se peste margine într-un fel care îmi făcea mușchii să se încordeze, vrând să-l tragă înapoi.

– Ce crezi că e la fund?

Mai multe tufișuri, ca peste tot, dar nu am răspuns. Am auzit în vocea lui entuziasmul tânărului care nu putea vedea decât o provocare în înclinarea râpei pe care dorea să o cucerească. Și mie îmi bătea inima, dar într-un mod mai feminin. Acesta sigur nu era centrul cercului pe care l-am marcat, dar poate secretul o fi fost acolo, jos. Harta noastră nu era exactă, la urma urmei, iar dragonii ar putea fi și ei mai puțin precișI.

Jacob a fost cuprins de același entuziasm. A rânjit la mine și a spus:

– O dată m-am cățărat pe Matherly Crag, fără frânghii, la un pariu. Dar cred că aici vom folosi frânghii.

M-am bucurat să aud asta, din moment ce nu mă cățărasem până atunci pe nimic mai provocator decât un copac, iar atunci fusesem în fuste. Din fericire, versantul nu era chiar vertical, cel puțin nu pe partea noastră. Celălalt perete al râpei era altă treabă, suspendat deasupra prăpastiei și aruncând-o în umbră. Bănuiam că, dacă ar fi trebuit să ne continuăm căutarea urcând pe partea cealaltă, explorarea noastră s-ar fi oprit acolo.

Mai întâi ne-am legat frânghia de un copac zdravăn și ea l-a susținut pe Jacob când a coborât. Imediat ce a găsit un loc potrivit să se oprească și să lege alta, l-am urmat. Dezavantajul metodei, am descoperit, era că trebuia să înfrunt stânca. Nu toate porțiunile versantului îmi permiteau să cobor drept, dar,

dacă mă întorceam să văd unde să-mi pun piciorul, mă punea într-o poziție proastă atunci când *trebuia* să o fac.

Ultima parte a coborârii a fost chiar mai abruptă. La sfârșit, Jacob a trebuit să mă învețe cum să cobor în coardă, la care nu eram prea bună. Mi-am lovit genunchii de mai multe ori de peretele stâncos, iar strânsoarea frânghiei m-a zgâriat în dreptul coastelor până am ajuns aproape de fundul prăpastiei. Imediat ce Jacob m-a eliberat, m-am clătinat câțiva pași ca să mă las pe un bolovan și să-mi îngrijesc rănile, în timp ce el îl ghida pe Iljish în coborâre.

Liniștea absolută a locului mi s-a părut izbitoare. Curbura prăpastiei era în așa fel încât mai degrabă bloca vântul, în loc să-l canalizeze. Mi-am dat seama de cât de prezent era sunetul acela aici abia după ce a dispărut. Tufișurile verzi se ridicau în jurul meu ca un fel de junglă fermecată, că aproape mă așteptam să ne iasă în cale o vulpe vorbitoare, ca într-una dintre poveștile bătrânei mele dădace. Nu-mi plăcea ideea de a mă cățara iar pe stâncă, nici măcar cu frânghii – dar a meritat, la fel vânătăile și zgârieturile mele, pentru plăcerea pură a acestui loc.

Și pentru priveliștea care mi-a întâmpinat privirea când m-am uitat să văd ce este după curbură.

Peretele suspendat de pe partea cealaltă a prăpastiei ascundea un hău negru, imens, de cel puțin patru metri jumătate și îndeajuns de adânc cât să nu văd ce zace înăuntru. O peșteră, cel mai probabil, și mult mai mare decât oricare alta pe care am văzut-o folosită ca vizuină… dar mi-am amintit comentariul meu pe jumătate serios despre regina-dragon, iar gura mi s-a uscat tare.

– Isabella! m-a strigat Jacob.

M-am speriat tare. Ușor, m-am întors să-i fac cu mâna ca să-i arăt atât unde sunt și mai ales să-i fac semn să tacă.

S-a încruntat nedumerit la gestul meu grăbit, dar nu a comentat. Mișcându-se cât de ușor a putut pe pământul acoperit de tufișuri, mi s-a alăturat, în timp ce Iljish se dezlega singur.

– Ce este… a început Jacob.

Nu și-a mai terminat întrebarea. I-au picat ochii pe gura peșterii, cum îmi picaseră și mie, și presupun că m-am holbat și eu cam la fel.

– N-am văzut să se miște ceva, am spus într-un murmur care nu a trecut de noi.

Jacob a dat din cap.

– Nu, nu aveai cum… sunt vânători de amurg, la urma urmei. La ora asta din zi, orice dragon de stâncă ar dormi la

soare. Unul sănătos, cel puțin. Dar preferă vizuinele mult mai mici.

Ca să fiu exactă, preferau vizuinile un pic mai mari decât ei.

– Nu ai văzut ceva atât de mare pe cer, nu?

Bineînțeles că nu: el și domnul Wilker și-ar fi rupt picioarele încercând să vină să ne spună cât mai repede.

– Nici nu văd cum ar putea *zbura* ceva așa de mare, s-a încruntat Jacob. Desigur, nu prea înțelegem cum funcționează nici măcar la dragonii pe care i-am văzut. Încă nu știm de ajuns despre anatomia lor. Dar cu siguranță trebuie să fie o limită.

– O limită la ce?

M-am bucurat să văd că și Jacob a sărit un metru în sus la întrebarea lui Iljish. Băiatul era de departe mai liniștit pe pământ decât oricare dintre noi, dar vorbea mult mai tare. S-a uitat uimit când i-am făcut semn să tacă.

– Nu a văzut nimeni *niciodată* un dragon atât de mare, a spus mai încet, odată ce i-am explicat. Nu în afara poveștilor.

Povești ca acelea despre Zhagrit Mat? *Nu* aveam de gând să calculez anvergura aripilor la creatura aceea. Era asociată cu ruinele, oricum, nu cu peștera. Asta, dacă presupuneam că Dagmira avea dreptate.

Jacob s-a îndreptat, uitându-se înapoi unde aruncasem proviziile aduse cu noi.

– Bine. Acum e perioada cea mai sigură să explorăm; nu câștigăm nimic dacă amânăm.

Gândindu-mă acum la momentul acela, îl suspectez de un act de bravadă, nedorind să-și arate frica în fața soției. A avut efectul salutar de a-mi induce și mie un curaj similar, chiar dacă nu era ceea ce intenționase.

– Sunt întru totul de acord. Avem torțe de vreun fel în pachet?

Bravadă sau nu, ne-am apropiat de peșteră cu grijă, furișându-ne pe la baza peretelui suspendat până la gura cavernei. Apoi ne-am oprit toți trei, ascultând cu atenție dacă se aude vreun sunet. N-am auzit decât picăturile de apă care cădeau neîncetat și liniștea cu ecou a unui spațiu gol. Jacob a intrat primul, urmat de Iljish, amândoi țintind cu puștile. Un moment am rămas afară, cu torța neaprinsă în mână. Stăteau lângă perete, nedorind să li se vadă umbra în lumina de afară. Podeaua s-a aplecat în fața lor și atunci am văzut ceea ce semăna cu un tavan jos – zimțat cu stalactite ca gura unui dragon; o imagine la care nu puteam să nu mă cutremur – nu era nimic de felul acesta. Peștera se deschidea în aer liber aproape de partea de sus, iar acum bărbații coborau spre adâncuri.

Au coborât, Jacob afundându-se înaintea lui Iljish, mai departe și tot mai departe, până când de-abia am putut să-l mai zăresc în întuneric. Apoi s-a mișcat, iar peste o clipă s-a întors să mă cheme. Jacob nu văzuse și nu auzise nimic. Puteam risca să luminăm.

Am scos un chibrit și am aprins torța. Aveam și felinare, dar n-aveau nici cea mai mică putere în acest neant (abis) enorm și negru. Nici chiar flacăra strălucitoare a torței nu crea mai mult de o insuliță de lumină, bâțâindu-se agitată în jurul meu în timp ce-mi croiam drum în jos să mă alătur bărbaților.

– Stai în spatele meu, Isabella, a murmurat Jacob, neîntorcându-se. Nu vreau să mă orbească torța.

În cazul în care avea ce să împuște. Dar în peșteră domnea o atmosferă mormântală. Subconștientul aude respirația, mișcările ușoare, toate sunetele vieții, iar aici nu auzeam nimic. Nici după ce am examinat împrejurările nu am văzut vreo urmă asociată cu vizuina de dragon. Stânca de deasupra noastră căpăta forme ciudate, stalactite și stalagmite și lucruri pentru care nu am nume, straturi de piatră curgătoare pe care nu le-aș fi crezut, dacă nu le-aș fi văzut cu ochii mei.

Ceea ce am observat însă, abia simțindu-se la intrare, dar din ce în ce mai puternic pe cât înaintam, era mirosul.

– Iac! am șoptit, dorindu-mi pentru prima dată în viață să am unul din buchețelele acelea ridicole de flori pe care tinerele domnițe le cară de colo până colo și pe care le miros de fiecare dată când vor să insulte în mod politicos.

– Ce-i aia? Ouă de dragon care s-au clocit?

– E sulf, mi-a șoptit Jacob, sibilantele [12] noastre crescând din stâncă, auzindu-se șoptit până în adâncurile peșterii. Trebuie să fie o sursă pe aici, pe undeva.

Niciunul dintre noi nu era chimist, așa că voi adnota comentariul soțului meu cu un detaliu din tratatul geologic excelent al domnului Pegshaw, *Metode de formare a peșterilor în diferite ecosisteme*, care avea să devină mult mai relevant mai târziu. Mirosul de ou clocit nu venea de la depozitele de sulf, ci de la hidrogenul sulfurat care se scurgea de la o sursă mai îndepărtată. (Eram extrem de norocoși că nu avea concentrația destul de mare cât să reprezinte un risc de incendiu și că nu am mers destul de adânc în peșteră ca să dăm peste buzunare mai puternice.) Când întâlnește apa, gazul acesta formează acidul sulfuric, care a creat sistemul peșterii, a cărei cea mai importantă cameră o studiem acum. Peșterile din Drustanev, așa cum sunt acum numite, au făcut obiectul eforturilor de cartografiere ale speologilor de mai târziu și, din câte am înțeles, cele mai accesibile părți ale lor au devenit un fel de atracție turistică în anii recenți. Dar întreaga întindere a

sistemului este încă necunoscută, iar golul imens în care am intrat nu a fost elucidat de cunoaștere.

Cu siguranță ne simțeam ca niște intruși, dar, cum podeaua se ridica uneori, Jacob s-a aventurat mai departe de perete. Nu ne era frică că ne vom rătăci, nu atât timp cât puteam vedea ovalul pal al gurii peșterii la capătul versantului. Și, înainte să ajungem prea departe, am găsit ceva cu totul neașteptat.

Am crezut la început că e altă formațiune în stâncă. Lumina a strălucit ciudat în jos și am constatat, mai întâi cu o surprindere curioasă, apoi cu un șoc neplăcut, că era un morman de carne în putrefacție.

Un morman în care se putea desluși un membru.

Mai exact, o pulpă de dragon.

Cred că, dacă mirosul sulfului nu ar fi acoperit mirosul concurent, m-aș fi simțit foarte rău. La cum se prezenta, m-am dus cu gândul la ipoteza inițială, aproape înlăturată: că aceasta era de fapt o vizuină a unui dragon de stâncă puternic, dar care-și mânca și semenii. *Ideea*, nu mirosul, a fost cea care mi-a întors stomacul pe dos.

Iljish era sinistru de fascinat, ducându-se să inspecteze. Jacob s-a întors, destul de nesăbuit, să se holbeze direct la mine și la torță.

– Isabella… a spus.

Propria mea logică urma aceeași pistă. Piciorul nu fusese mâncat. Fusese aruncat aici, probabil mai zdrobit de cât era, și apoi lăsat. Nu puteam ghici gradul de putrefacție, nu în acest mediu, unde nici măcar muștele nu ar veni… dar știam doar doi dragoni de stâncă care muriseră recent. Iar pe unul dintre ei l-am examinat destul de detaliat înainte să-i dispară trupul.

Aceasta era, eram sigură, pulpa dragonului nostru dispărut.

Și nici nu era singura. Mai departe, am descoperit ceea ce bănuiam a fi părțile rămase din bestie, chiar dacă până atunci se cam duseseră și nu puteam face o legătură. Puteam distinge cât să fim siguri că într-adevăr a fost rupt în bucăți, așa cum a indicat domnul Wilker în dimineața aceea șocantă, dar nu a fost luat pentru a fi mâncat. În schimb, dragonii i-au purtat rămășițele aici.

De ce?

Explorasem deja de ceva timp, așa că torța mea se cam ducea. Aerul nociv începuse și el să ne afecteze. Luându-l și pe Iljish, ne-am retras în liniștea verde a viroagei și ne-am prăbușit pe niște bucăți de stâncă la îndemână ca să ne putem vedea și ca să avem o discuție pe care băiatul nu o putea urmări, pentru că vorbeam în scirlandeză. Niciunul dintre noi nu era capabil să-și exprime ideile în vystranieză.

– Ai auzit vreodată de cimitirele elefanților? m-a întrebat Jacob.

– Doar în câteva povești setimentale, am spus, ștergându-mi sudoarea de pe frunte.

Acum soarele era la amiază, umplând puținul aer rămas cu căldură, dar nu puteam spune sincer că asta era cauza transpirației mele.

– Credeam că sunt o idee dezgustătoare inventată pentru copii.

Jacob și-a clătit gura cu apă și a scuipat-o într-un tufiș, încercând să scape de gustul sulfului.

– Ar putea fi adevărate sau nu. Hilford ar ști. Dar cimitirele de dragoni… nimeni n-a speculat vreodată așa ceva.

– Nu știm dacă *este* un cimitir, i-am subliniat. O înmormântare, depunere sau oricum ai vrea să-i zici nu înseamnă un tipar. Dar, dacă ar fi fost și alte cadavre, până acum s-ar fi dezintegrat.

Pentru că sunt o femeie practică, mi-*a trecut* prin cap că am putea verifica teoria cimitirului omorând alt dragon ca să vedem dacă semenii lui îl vor căra la fel. Dar, chiar dacă sunt pentru împușcarea creaturilor de dragul științei, am refuzat această cruzime doar ca să-mi răspund la o singură întrebare.

Într-adevăr, eram mai puțin optimistă că vom termina cu totul acum, când mă confruntam cu ideea că dragonilor chiar le pasă de ce se întâmplă cu confrații lor. Părea o chestie specifică oamenilor – ceva care ne deosebea de animale. Dacă-și plângeau semenii…

Cel puțin acum nu ne mai temeam de întoarcerea vreunei regine-dragon, chiar dacă eram atenți să nu cumva să apară vreun dragon de mărime normală care să viziteze viroaga. Într-adevăr, m-am trezit întrebându-mă dacă bestia omorâtă de noi fusese ruptă în bucăți fiindcă era prea grea ca s-o care frații săi. Fără un dragon îmblânzit cu care să încerc diverse greutăți, nu puteam fi sigură. Sau poate dacă observam unul când ar căra un urs… mi-am îndreptat gândurile la o întrebare actuală. Era asta o aberație sau un tipar?

Conștienți că trebuie să escaladăm iar prăpastia înainte de a deveni prea târziu, puteam să explorăm doar puțin mai departe. Cu torțele în mână, ne-am întors în peșteră, găsind încă o dată grămada în putrefacție (atunci, nu ne-am imaginat-o) și despărțindu-ne de acolo.

Aproape că am scăpat din vedere proba. Acolo se aflau, după cum am spus, multe formațiuni ciudate în stâncă; un băț în plus ici, altceva acolo, abia dacă îmi mai atrăgeau atenția. Mi-e rușine să vă spun că aș fi putut rata tot, dacă nu m-aș fi împiedicat efectiv de ceva.

Am scăpat jos torța, iar Iljish a ridicat-o. Jacob a venit să mă ajute și s-a oprit la jumătatea drumului când mă ridica. Tocurile mi-au alunecat peste stânca netedă, făcându-mă să-mi rup posteriorul și să scot un sunet indignat.

– Dacă ai de gând să te oferi, atunci te rog să nu…

Apoi am văzut ce ochise.

Ieșea în afara unui morman, incrustat cu ace precum cristalele (pe acelea nu le spulberasem cu piciorul), dar încă putea fi recunoscut ca epifiza unui os lung. Deformat și pe jumătate îngropat cum era, nu puteam să-mi dau seama precis. Un femur de dragon mic sau poate humerusul brahial al unuia mai mare. Prea mare să fie al unui urs – asta era sigur.

– De ce nu s-a dezintegrat? a întrebat Jacob în șoaptă.

Dintr-odată, mintea a început să-mi funcționeze iar. Fusesem atât de absorbită de minunea aceea de cimitir de dragoni, că uitasem complet osteopologia dragonului: oasele nu supraviețuiesc mult după moartea dragonilor. Chiar și cele ale dragonului vânat ar fi trebuit să se deterioreze de mult, adică să se prăbușească sub propria greutate. Era clar că acesta fusese aici de ceva timp ca să se formeze o stâncă în jurul lui. Până acum, ar fi trebuit să fie praf și pulbere.

Am schimbat priviri mirate cu Jacob. Punându-mă pe picioare fără ajutor, mi-am luat torța de la Iljish și am fugit înapoi prin peșteră, spre locul unde lăsasem cadavrul dragonului.

Carnea putrezită nu mă mai împiedica acum. Mi-am băgat mâna în ea, căutând. Destul de sigur, unele oase mi s-au sfărâmat sub degete, dar nu toate. Am strigat la Jacob, vocea mea făcând un ecou nebunesc în stâncă.

– Trebuia să fi dispărut complet până acum, nu? Așa spunea Lordul Hilford.

– Da, a strigat și el. Isabella, vino să vezi! Cred că tot ce-i aici sunt oase!

Am mai traversat o dată peștera. Cum de nu am căzut să-mi rup gâtul, alergând pe suprafața netedă și denivelată, nu voi ști niciodată. Jacob i-a dat torța lui Iljish, care, uimit, ciocănea în roca zgrunțuroasă cu tocul puștii. În curând a spart puțin din ea și mi-am dat seama ce voia să zică: ceea ce am luat drept o formațiune a peșterii era de fapt un strat de sedimente pe un morman de oase de dragon.

Nu mai era nicio îndoială. Orice os care fusese acolo îndeajuns de mult ca procesul acesta să aibă loc trebuia să fie praf de ani.

– Este cumva…*pietrificat*! am spus uluită.

Jacob și-a ridicat pușca din nou, apoi a lăsat-o în jos cu putere.

– Nu, doar le distrug. Avem nevoie…

S-a oprit, neajutorat. Aveam nevoie de ustensilele unui sculptor în piatră, ceva atât de delicat cât să dăltuiască rămășițele din matrița lor de piatră fără să le strice. Dar n-aveam nimic de genul acesta la noi – nici în peșteră și nici în Vystrana. Cine s-ar fi gândit că vom avea nevoie de ele?

– E normal să fie mai multe mostre aici, am zis, chiar dacă-i împărtășeam frustrarea. Important e să le ducem ceva înapoi Lordului Hilford și domnului Wilker să vadă. Ia mai multe pietre și vom sparge acest os lung. Nu-l vom avea pe tot, dar e mai mult decât nimic.

Cu o expresie chinuită pe față, Jacob a lovit cu pușca locul unde osul lung ieșea din grămadă, totuși spărgându-l bine. Am adunat tot ce am putut și ne-am fi dus să căutăm mai multe, cu excepția lui Iljish, care m-a tras de mânecă.

– Vă rog, doamnă…

M-am uitat să văd ce-mi arăta și am văzut lumina de la gura peșterii începând să apună. Dacă trebuia să escaladăm prăpastia înainte să se întunece, atunci trebuia să plecăm curând.

Fără tragere de inimă, eu și Jacob ne-am luat recompensele și am părăsit peștera. Chiar și cu frânghiile noastre, să escaladăm pereții prăpastiei nu era o treabă ușoară. Mă descurcam oarecum pe bucățile unde puteam pune piciorul, dar ultimii șase metri, pur verticali, m-au înfrânt. Nu aveam nici cel mai mic indiciu cum să mă cațăr cu o frânghie și nici putere în brațe cu care să pot urma sfaturile bine intenționate ale lui Jacob. Până la urmă, l-am lăsat pe Iljish să mi-o ia înainte, apoi am păstrat linia în timp ce ei doi mă trăgeau cu toată forța. (De la asta și de la alpinism cred că am lăsat destulă piele pe stâncile alea cât să mai acoperi un om.)

După ce am împachetat fragmentele noastre de oase cât de bine am putut, am mâncat fuga, apoi ne-am culcat. Sau am încercat. Jacob a luat prima veghe și știam că a făcut-o pentru că era la fel de treaz ca mine.

Întorcându-mă pe o parte să-l privesc, i-am spus:

– Crezi că ar avea de-a face cu atacurile?

Bineînțeles că și el considera la fel. Și-a încrucișat brațele peste genunchi.

– La început așa am crezut când am găsit cadavrul. E posibil să fi avut loc o schimbare în comportamentul dragonilor, de își aduc morții aici și devin agresivi cu oamenii. Dar acum, cu oasele astea noi sau mai degrabă vechi … acestea trebuie să fi fost aici de ani, Isabella. Cine știe câți. Cu mult înainte să înceapă atacurile.

– Doar dacă vine și pleacă. Poate că dragonii atacau oamenii când oasele astea vechi erau deja aici. Dacă *erau* oameni în regiune. Cum bine zici, cine știe cât de bătrâne sunt.

– Dar, atunci, care-i logica? De ce ar începe dragonii să-și aducă morții aici, apoi s-ar opri ca să înceapă iar și de ce ar trebui să aibă legătură cu atacurile? Nu, pare mai logic să fie o boală.

Totuși, nu una provenită din faptul că-și mănâncă semenii. Am luat un bețișor și l-am înfipt în pământ, lângă pătură.

– Poate că are de-a face cu Zhagrit Mat.

Ochii i-au scânteiat cu ultimele licăriri ale focului. Mai întâi nu a răspuns. Apoi a dat din cap, înclinându-l până aproape că și l-a lăsat pe mâinile încrucișate.

– Aș zice că este o superstiție prostească. Dar nu mai sunt sigur de nimic.

– Zhagrit Mat s-a apucat să bântuie satul abia după ce am fost eu la ruine, am spus. Atacurile au început mai demult. Dar asta nu înseamnă că nu-mi scapă ceva.

Ultimul buștean care ardea s-a prăbușit într-un morman de tăciuni, cu un zgomot înăbușit.

– Nu o să-ți dai seama dacă te agiți, m-a avertizat el. Odihnește-te, Isabella! Și speră să primim ceva răspunsuri de dimineață.

Iar eu mi-am tras pătura până pe umeri și am așteptat să-mi vină somnul.

Capitolul 18

Răspunsul Lordului Hilford pentru boier – Alte necazuri nocturne – Consecințele de dimineață – Întoarcerea la ruine – Ce am văzut acolo cu Dagmira

Drumul de întoarcere în Drustanev a fost mai rapid (chiar dacă mai pedepsitor pentru genunchi), am coborât spre sat și, din fericire, niciun dragon nu ne-a tulburat. Aveam o vedere splendidă la casa lui Gritelkin în timp ce ne apropiam și am zărit semnele care indică activitatea și care spuneau că *cineva* s-a reîntors.

S-au dovedit a fi atât Lordul Hilford, cât și domnul Wilker, fiecare după ce va fi tras tare, de vreme ce se întorseseră atât de devreme. Doar…

– Ați reușit să vă vedeți cu boierul? am izbucnit eu cum am intrat în camera de lucru, dintr-odată făcându-mi griji că ceva ar fi putut să-l întoarcă pe boier din drum.

– Da, dar unde dracu' ați fost? a replicat contele și a continuat înainte să-i pot răspunde, dând clar de înțeles că întrebarea a fost retorică.

– Serios, Camherst, pentru un bărbat atât de reticent la ideea de a-și lua soția în Vystrana prima dată, acum, că ești aici, ești remarcabil de dornic s-o târăști de colo până colo.

Jacob părea că s-a rușinat. Cât despre mine, eram luată prin surprindere. Nu era genul Lordului Hilford să vorbească așa, mai ales că fusese atât de agreabil înainte.

– Jacob nu m-a târât nicăieri, am spus cu asprime. Am plecat într-o drumeție încântătoare și am descoperit ceva complet necunoscut științelor naturii despre dragoni, dar nu veți afla despre ce e vorba până nu-mi spuneți de ce v-ați răzgândit în privința soțului meu într-o asemenea măsură.

Domnul Wilker stătea pe un scaun la fereastră, cu fața în mâini. Acum s-a ridicat și a spus:

– Creatura îl urmărea.

Am clipit.

– Ce?

Toate gândurile mele gravitau în jurul veștilor minunate pe care trebuia să le dăm imediat ce ne întorceam. Cam uitasem de ce plecase domnul Wilker după Lordul Hilford înainte de toate.

– Am găsit mai multe urme arse în pământ, a spus. Pe drumul spre cabana boierului.

– L-ați văzut? l-am întrebat, probabil cu mai mult zel decât era politicos.

Presupun că întâi ar fi trebuit să-l întreb dacă se simte bine, dar vedeam cu ochii mei că da. Pe celălalt era cazul să-l întreb.

– Nu, a spus contele, și nici nu aveam de gând să-l las pe preot să mă scalde într-un râu. Dar în noaptea aceea… S-a tras de mustață… bine, nu știu ce am auzit. Menkem a declarat că nu mă voi întoarce în Drustanev decât dacă îl las să facă ritualul. Ținea de politică să-l las.

– Noi nu am avut probleme, nimic de genul acela, a recunoscut Jacob, de când l-am lăsat să ne… „purifice".

– Nici noi, a spus domnul Wilker.

– Atunci, am stabilit, am zis repede. Fără bântuieli și vă putem arăta *asta.*

Spre a nu-l induce în eroare pe cititor, trebuie să admit că am dat deoparte spiritul lui Zhagrit Mat atât de repede nu doar dintr-o rațiune științifică. Reușisem să uit pe jumătate sunetele auzite și urmele arse din valea din spatele casei noastre. Nu le negam existența, dar o trivializam ca să nu se mai repete. Să aud că Lordul Hilford fusese urmărit de bestie – sau orice era – m-a enervat rău și, ca atare, l-am ignorat.

Bineînțeles că nu a fost o reacție potrivită și că nu-i recomand cititorului. Problemele nu dispar doar pentru că le ignori, ceea ce avea să se confirme și în cazul acesta.

Dar zarurile fuseseră aruncate, iar mostrele din expediția noastră, etalate. Ele l-au distras la fix pe Lordul Hilford. Le-a înhățat, exclamând, iar domnul Wilker a reacționat cam la fel. Oricum, asistentul contelui s-a stăpânit, examinând fragmentele de aproape.

– Mare păcat că nu ați putut lua ceva intact! a spus.

Eu am sărit ca arsă la tonul său critic, parcă sugerând că deficiențele erau din lene pură din partea noastră, nu din cauza lipsei de echipament.

– Bucățile sunt incomplete și atât de incrustate cu minerale, că nu pot fi de acord că sunt sigur oase de dragon. Mai degrabă îi aparțin unui prădător mai mare, poate un urs.

– *Nu* este un urs, am spus tăios înainte ca Jacob sau contele să poată răspunde.

Domnul Wilker mi-a aruncat o privire plină de milă.

– Și pe ce vă bazați, doamnă Camherst?

Nu s-a sinchisit câtuși de puțin să fie politicos cu mine, ceea ce m-a făcut să mă încordez de parcă aș fi fost strânsă cu cel mai sever dintre corsete.

– Care sunt caracteristicile scheletului de urs? Dacă nu ați fi studiat o grămadă de cărți, nu v-am fi adus cu noi, cunoștințele mele în domeniu nu sunt nici pe departe mai avansate.

Judecata mea trebuie luată în considerare.

– Iar ceea ce *știu* că am văzut în peșteră este de departe mai completă decât a ta, domnule Wilker! i-am replicat eu. Am văzut cu ochii mei cadavrul dragonului răpus de noi, ale cărui oase ar fi trebuit să se facă praf de atunci. Respectivele fragmente sunt temeiul pentru judecata mea.

Nu era frumos din partea mea, dar mi-am exprimat propria mea încordare, care nu era chiar atât de vagă, în formula lui de adresare. Mi-a înțeles aluzia foarte bine. Domnul Wilker nu era domn din naștere, iar la vremea aceea nu înțelegeam ce efort a depus ca să se ridice deasupra originii sale umile, să primească o educație și să ajungă în cercul nostru la același rang științific și social cu Lordul Hilford. Prin urmare, nu înțelegeam de ce nu mă suporta pe mine și prezența mea în această expediție. Dar vina trebuie împărțită în mod egal. Niciunul dintre noi nu s-a purtat frumos cu celălalt, după cum eram pe cale să dovedesc.

Domnul Wilker s-a înroșit.

– Judecata *dumneavoastră,* doamnă Camherst? Nu știam că aveți vreo autoritate în expediția aceasta, cu excepția creionului pe care trebuie să-l folosiți la desene. Dar, cum i-ați luat pantalonii soțului dumneavoastră, poate că m-am înșelat.

– Ia ascultați… a spus Jacob, ridicând tonul.

– N-ar trebui… am început eu.

– De ajuns! a dat Lordul Hilford cu pumnul în masă înainte să răspundem cine era să spună cel mai de neiertat lucru, eu sau soțul meu. Pentru Dumnezeu, Tom! Știi că nu-s oase de urs. Nici măcar mineralizate, nu-s nici pe departe la fel de grele. Doamnă Camherst, poate că originea lui Tom Wilker o fi inferioară, dar omul s-a ridicat singur prin mintea lui strălucită și muncă și mă aștept de la *toți* să-l respectați din acest considerent.

A făcut o pauză îndeajuns de mare cât să mă apuce rușinea. Apoi, pe un ton mai moderat, a spus:

– Acum, dacă vrea cineva să-mi dea o lupă…

Domnul Wilker a sărit s-o aducă, prins la mijloc între o privire piezișă și roșeața provocată de rușine. Cu mâinile am început din reflex să-mi netezesc fustele, dar le-am tras ca arsă când am dat de pantaloni. Propria mea față dogorea. Dar mi-am mușcat buza ca să rezist impulsului de a-mi cere scuze și a pleca să mă schimb.

Lordul Hilford a luat lupa și s-a uitat ceva timp la fragmente, murmurând emoționat pentru sine însuși:

– Cât de rău îmi pare că n-am adus un fierăstrău de oase! a spus. Dacă am putea tăia o bucată subțire de aici, a continuat, apoi și-a adus aminte de prezența noastră și s-a uitat în sus. E greu să fim siguri. Osul e saturat cu tot felul de minerale. Dar am speculat atât că e os de dragon, dacă nu este gol, e foarte poros, de departe foarte diferit de ce am găsit în scheletele altor creaturi. De fapt, un cristalograf pe care-l cunosc crede că materialul poate fi așezat chiar regulat pentru a oferi forță în timp, ce minimalizează greutatea. În sfârșit putem avea o mostră care să răspundă la această întrebare! Unde spuneai că l-ai găsit?

L-am lăsat pe Jacob să explice. Bineînțeles că Lordul Hilford avea dreptate, dar perspectiva lui nu mergea prea departe. Îl *invidiam* pe domnul Wilker pentru simplul fapt că în societatea noastră era mai ușor să-ți depășești condiția socială decât faptul de a fi femeie. Ceea ce nu era doar nedrept pentru mine, ci în anumite privințe era și incorect. Uneori este o mai mare bunăvoință să faci o excepție pentru o femeie decât pentru un bărbat, dacă ea are o bună educație. Dar la frageda vârstă de nouăsprezece ani nu văzusem de ajuns din lumea asta ca să înțeleg.

Din fericire, domnul Wilker părea la fel de dispus ca mine să bage totul sub preș, cel puțin pentru moment. Am trimis-o pe Dagmira să ia pe sus bucătarul. Și grupul nostru de patru a continuat să discute cu însuflețire cât am așteptat cina și apoi pe tot parcursul mesei.

– Ar trebui să pornesc și eu mâine-dimineață să văd totul cu ochii mei, a spus Lordul Hilford, doar că picioarele astea bătrâne îmi cer o pauză. Poate poimâine.

Aproape că uitasem despre propria lui drumeție și despre scopul ei.

– Ce a spus boierul? a întrebat Jacob.

– Ah, ai dreptate. Tom a aflat, dar tu nu.

Contele și-a lăsat batista deoparte, părând sobru:

– Nu a mers atât de bine pe cât speram. Khirzoff nu a ieșit s-o spună – ar fi părut un neghiob –, dar nu cred ca aranjamentele lui Gritelkin să fi fost la nivelul la care mi s-a

dat de înțeles că ar fi, aranjamentele despre vizita noastră. Se pare că el se aștepta să fim turiști scirlandezi.

– Nu specialiști în științele naturii care fac o expediție, am spus.

Contele a încuviințat din cap.

– *Acum* știe, bineînțeles. I-au ajuns la ureche niște bârfe, fără îndoială. Țin să-ți spun că nu este neprietenos cu știința. Acest oaspete al său, Gaetano Rossi, este el însuși om de știință. Dar primirea noastră a fost mai rece decât aș fi sperat.

Jacob mai ciugulise din mâncare, iar acum și-a lăsat cuțitul jos.

– Așadar, nu ne va ajuta?

– O, ba da, a spus Lordul Hilford. Omul e un răzeș de-ai lui, la urma urmei, și nu se acceptă să dispară pur și simplu. Părerea lui Khirzoff este că Gritelkin a căzut pradă unui dragon. Ai lui au avut ceva probleme cu atacurile. Dar a promis să înceapă o căutare și cineva va veni să ne informeze dacă găsește ceva. Chiar și dacă nu.

Asta ar fi trebuit să mă liniștească, dar nu m-a liniștit. Foarte puține lucruri de la venirea noastră mi-au demonstrat atât de clar cât de izolați eram aici: Gritelkin era mai mult decât un sătean obișnuit, și totuși absența lui a reușit să treacă neobservată în tot acest timp.

Prin urmare, mi-a ieșit din gură un gând firesc, fără să-mi mai ceară voie:.

– Dar niciunul dintre săteni nu a anunțat dispariția lui?

– Așa a aflat Khirzoff prima dată, s-a încruntat Lordul Hilford, dând din cap.

– Un sătean nu ar fi ajuns înăuntru să-l vadă pe boier în persoană. Poate că au anunțat, dar nimeni nu a vrut să-l împovăreze pe Khirzoff cu această problemă, a zis domnul Wilker.

Dar nici el nu era prea convins de ce spune.

– Pot să-l întreb mâine pe primar, a propus Jacob, apoi s-a dezmeticit. Dacă ne va ajuta. Sătenii nu ne-au îndrăgit mai deloc, iar astfel de ciudățenii ne-au înrăutățit și mai mult situația.

– S-o întreb eu pe Dagmira? m-am oferit. Nu aș merge atât de departe să zic că mă *place,* dar cred că mi-ar răspunde.

Domnul Wilker nu a făcut comentariul defăimător pe care și l-ar fi îngăduit mai devreme.

– Ați putea încerca, doamnă Camherst, a răspuns Lordul Hilford, iar, dacă nu ne iese, l-am putea aborda pe primar.

După aceea au căzut de acord că ar trebui să-și petreacă următoarea zi studiind fragmentele de oase și întrebând despre

ustensile de tăiat oasele mai delicate (chiar dacă nu aveau mari așteptări de la ele) și așa am mers toți la culcare.

Dar, așa cum s-a întâmplat adesea în expediția noastră, nimic nu a decurs conform planului.

Peste noapte n-am auzit niciun sunet. Dar alții au auzit, ba chiar și vecinii lor se îndoiau de cele spuse de ei, însă dovezile erau clare pentru toți cei care le vedeau.

Să tot fi fost peste zece urme arse în pământ, de jur împrejurul satului. Poate mai multe; nu le-am numărat. Aș fi putut s-o fac – ca și înainte, când anumite feluri științifice de a gândi îmi asiguraseră un remediu împotriva fricii –, dar nu ni se permitea să plecăm să cercetăm.

Nu ni se permitea să trecem de pragul ușii.

N-aș zice că erau chiar o *mulțime.* Cum a spus domnul Wilker mai degrabă necăjit, în Drustanev nu existau atâția oameni cât să alcătuiască o mulțime. Fiind zi, n-au aprins torțe. Dar erau cu diverse ustensile în mână, de la bâte de cioban până la sape, da, și câteva furcoaie și făceau mare zarvă strigând mânioși.

Menkem nu era în fruntea lor, dar era printre conducători, chiar în spatele lui Urjash Mazhustin, primarul. Când Lordul Hilford a ieșit să-i vorbească, bărbatul a ridicat o mână, părând că regretă, dar și speriat și hotărât.

– Trebuie să plecați, a spus Mazhustin. Toți. Luați-vă lucrurile și plecați, și luați și demonul!

– Haide, omule! i-a răspuns Lordul Hilford, care-și pierduse răbdarea. Preotul de acolo m-a scufundat într-un râu. Oare nu ca să alungați „demonul“ ăsta al vostru?

Asta s-a întâmplat când am auzit despre tulburările din altă parte a Drustanevului. Dar nu în mod organizat. Deși s-a hotărât ca Mazhustin să li se adreseze, sătenii au aruncat cu o grămadă de acuze, unul mai speriat ca altul. Stăteam în spatele Lordului Hilford, pe treapta de sus a scărilor, cu rochia strânsă în jurul meu. Jacob m-a împins înapoi cu o mână grijulie și mi-a șoptit la ureche:

– Ar fi mai bine să te duci sus.

– Și așa o să fiu în siguranță, dacă decid să dea buzna în casă și să ne ciomăgească pe toți? am șoptit eu.

– Nu, dar eu m-aș duce undeva unde să nu devin o țintă ușoară pentru ei.

Vina mi s-a strecurat iar în suflet. Chiar dacă Jacob era prea politicos s-o spună, expediția la ruine avusese loc din cauza mea. Eu sărisem la sugestia lui Astimir și îl convinsesem pe Lordul Hilford să vină cu mine. Unii de acolo s-ar putea să-și amintească. Mă întrebam, cu oarecare amărăciune, dacă ar

ataca cineva și casa lui Astimir, iar atunci, cu mai puțină frică, dacă deja ar avea de-a face cu el.

La urma urmei, era mai bine să fiu undeva unde sătenii nu mă puteau vedea. Vocea primarului m-a urmat în timp ce urcam scările.

– Menkem nu poate să-i vină de hac creaturii. Acum purtați cu voi păcatul lui Zhagrit Mat, iar pentru siguranța oamenilor mei, nu vă pot lăsa să mai stați în satul meu!

Mi-am prins degetul mare de la picior de marginea treptei de sus și aproape că am căzut. Cuvintele lui Mazhustin îmi răsunau în ureche: *purtați cu voi păcatul lui Zhagrit Mat.*

Dagmira era în dormitorul pe care-l împărțeam cu Jacob și-mi arunca rochiile într-un cufăr, fără să a se sinchisi să le împacheteze.

– Ce faci? am întrebat-o.

– E mai bine dacă plecați acum, a spus. Sunt măgari care vă pot căra lucrurile. Cel puțin o parte, a adăugat cu îndoială, de parcă se gândea la mult iubitul fotoliu al Lordului Hilford.

Părea dornică să ne tocmească măgari, ceea ce presupunea mai multă bunătate decât m-aș fi așteptat, ținând cont de atmosfera de afară. Dar eu altceva voiam să-i cer. Am traversat camera cu pași mari și repezi și i-am zis peste umăr, în timp ce cotrobăiam printr-un morman de ciorapi.

– Dagmira, tu știi cum să ajungi la ruine?

După cum se holba la mine, credea că am luat-o razna complet.

– De ce ați merge acolo?

Obiectul pe care-l căutam mi-a picat în mână din ciorapul în care-l ascunsesem.

– Să înapoiez asta.

Chiar și în lumina slabă ce venea prin oblon, piatra de foc a strălucit. Fața Dagmirei parcă s-a deformat.

– Unde ați… și s-a oprit înainte ca întrebarea prostească să-i iasă pe gură. Ați avut asta în tot acest timp?

– În legendele cu Zhagrit Mat e ceva despre pietrele de foc?

– Nu. Bine, se spune că era bogat.

Era de ajuns pentru mine.

– Cu asta și cu câteva desene am venit înapoi de la ruine. Și cu o gleznă scrântită. Dacă nu cumva crezi că vreuna dintre ele ar fi răspunzătoare pentru problema creată, atunci piatra e de vină.

Dagmira a făcut un pas înapoi, dând din cap.

– Nu pot merge acolo. Asta ar face și mai rău.

– Nu trebuie să intri *în* ruine, am spus nerăbdătoare. Doar du-mă în apropierea lor sau nici măcar până acolo. Pot să mă

descurc și singură dacă îmi arăți drumul în mare. Dar, dacă începem, trebuie s-o facem curând.

Mi-am aruncat rochia și am luat primul rând de haine.

Nu aveam de gând să-i pun prietenia la încercare în felul acesta, mai ales că nu eram sigură că pot s-o numesc „prietenie“. Poate doar că nu accepta cu dragă inimă neutralitatea. Dar ea s-a relaxat cât să-l trimită pe Iljish cu noi la peșteră, iar acum, după un moment de ezitare, a venit să mă ajute să mă îmbrac.

– Știu un drum mai scurt a spus. Dar este greu.

După drumeția la peșteră, nu mă mai descuraja atât ideea unui urcuș extenuant. Și chiar dacă Lordul Hilford reușise să vorbească cu gloata de jos – care, după cum suna, făcea progrese –, cu cât se stabilea ceva mai devreme, cu atât mai bine.

Aproape că avea sens … atât timp cât nu mă gândeam la pericolul pe care-l reprezentau dragonii.

Am rupt o pagină din carnet și am scris iute un mesaj, apoi am murmurat către Dagmira:

– Arată-mi drumul!

Drumul Dagmirei era într-adevăr mai scurt decât al lui Astimir și mult, mult mai greu. Decât să ocolim pe la sud într-o zonă mai prietenoasă, iar apoi s-o luăm spre ruine, ne-am dus drept, pe un drumeag mai potrivit pentru o căprioară decât pentru o femeie, aproape vertical.

Picioarele mele erau în mare suferință după eforturile din zilele precedente, dar strângeam din dinți, refuzând să scot vreun sunet. Cel puțin, aveam un bagaj ușor. Cum de data aceasta nu aveam intenția să admir peisajul, Dagmira mi-a promis că ne vom întoarce până se lasă întunericul.

Mă gândeam s-o întreb despre Gritelkin în timp ce mergeam, dar nu aveam aer de risipit căutându-mi drumul pe-o parte a văii, apoi m-am târât spre partea cealaltă, pufăind tot timpul ca niște foale. Mi-am permis doar o pauză scurtă, regretând că nu mă gândisem să-mi pun iar pantalonii. Nu era prima dată în viață când invidiam dragonii pentru aripile lor.

Drumul Dagmirei era, cel puțin, bine adăpostit de copaci, ceea ce reducea riscul de a le atrage atenția dragonilor. Iar, dacă calculele mele erau corecte, urma să ne aducă înapoi la ruine, ceea ce era perfect pentru mine. Părea cel mai bine să las piatra focului unde o găsisem și, cu cât aș petrece mai puțin timp în locul blestemat, cu atât mai bine.

Exact când credeam că am ajuns la capătul puterilor, Dagmira s-a oprit să mă aștepte.

– Aproape am ajuns, a spus când eu încercam să-mi recapăt suflul, atât cât să beau apa fără s-o aspir. Nu voi merge cu dumneavoastră, a adăugat vehementă, de parcă aș fi uitat.

Am aprobat dând din cap și mi-am șters apa care mi se scurgea pe bărbie.

– Înțeleg. Doar arată-mi încotro s-o iau.

– Le vedeți de aici, mi-a făcut ea semn spre un morman mare de stânci.

Am aruncat o privire. Dacă era dispusă să vină până la o aruncătură de băț de ruine, era mai mult decât mă așteptasem, și cu siguranță, să urc un bolovan nu era un preț așa de mare de plătit.

După ce s-a uitat îngrijorată după dragoni, s-a cățărat ca o capră-de-munte. Am urmat-o cu mai puțină agilitate, rupându-mi tivul rochiei cu un zgomot ca de lemn care se crapă.

Aproape că mă așteptam să se încrunte la mine la auzul sunetului, însă ea, am băgat de seamă când am ajuns la un loc mai bun de pus piciorul, stătea întinsă pe stâncă și se uita fără să clipească la ruine.

Oare văzuse dragonul? M-am lăsat ușor lângă ea și mi-am dat seama că nu.

Vedeam bine partea din spate a ruinelor, locul în care căzusem prin mica peșteră de dedesubt. Panta de acolo gemea de bărbați: erau cel mult zece-doisprezece, agitați ca niște furnici pe un mușuroi lovit. Nu eram atât de departe de ei încât să nu le văd părul galben. Contrabandiștii staulerieni își vizitau ascunzătoarea.

– La naiba! am înjurat încet, în scirlandeză.

De ce nu se mutaseră încă? Asta îmi îngreuna misiunea de a înapoia piatra. Oare să încerc să dau roată până la poarta din față și s-o arunc unde s-o nimeri? Dar nu aveam siguranța că nu au pe cineva de pază sau că nu sunt mai mulți decât vedeam eu.

Am deschis gura s-o întreb pe Dagmira ce părere are, dar m-am oprit.

Nu doar în spatele ruinelor, ci în ele erau zece-doisprezece bărbați. Pe aceeași parte de zid pe care mă cățărasem era unul care ar fi putut fi Chatzkel, căpetenia lor. Cu siguranță mai fuseseră acolo. Și de ce, pentru numele lui Dumnezeu, știa Dagmira un drum mai scurt la ruine – unul de ajuns de direct să-i permită unui alpinist energic să plece și să se întoarcă în aceeași zi –, dacă nimeni nu se ducea acolo de frica lui Zhagrit Mat?

– Ai mai fost aici, nu? am șoptit.

Dagmira s-a înroșit și mi-a evitat privirea.

– Copiii fac lucruri prostești. Dar noi știm mai bine să nu deranjăm demonul!

Deci niciunul dintre ei nu luase niciodată ceva din sit? Nici o piatră de foc, aș pune rămășag. Asta ar fi o bogăție de neimaginat în Drustanev. O asemenea poveste ar fi la fel de faimoasă ca a lui Zhagrit Mat. Dar începeam să mă îndoiesc că piatra avea ceva de-a face.

Aveam de gând s-o mai trag de limbă, dar ea a scos un zgomot scurt și mirat. Luându-mă după privirea ei, am văzut un alt bărbat care se mișca printre copaci, cu părul negru, tuns până la umeri și cu o căciulă îmblănită pe cap. Nu era staulerian, iar după hainele bune aș fi zis că nu era nici contrabandist.

– Îl recunoști? am întrebat-o, tot în șoaptă.

Nu puteau să ne audă, nu de la distanța aceea, nu credeam că ar putea, dar nervii mei o cereau.

– Nu, a murmurat Dagmira, încă holbându-se. Dar…

A făcut o pauză.

– Dar? am îndemnat-o.

S-a întins și mai mult pe stâncă, de parcă i-ar fi fost brusc frică să nu fie văzută.

– Este unul dintre oamenii boierului.

Flăcăul avea o pușcă, dar nu era îndreptată spre contrabandiști. Mai degrabă se plimba printre ei ca un paznic în timp ce scoteau sacii din gaură. Saci micuți, dar aparent grei. Ce era în ei? Nu coniac, asta era sigur. Opiu? Nu știam mai nimic despre opiu, doar că planta fusese adusă din Yelang, iar acum creștea din abundență într-o anumită parte din Bulskevo. Dependenții o fumau, iar doctorii o foloseau ca medicament. Dar forma ei îmi era necunoscută. Așa că putea foarte bine să se afle în saci.

În gând deja mi se forma o cu totul altă explicație pentru incidentele de la vânătoare. Avea foarte puțin de-a face cu demonii străvechi și mai mult cu bilețelul pe care-l lăsasem în peștera contrabandiștilor.

Am tras un pumn în stâncă, blestemându-mi prostia. Uitasem complet de bilețel. O minciună este mai plauzibilă când o crede și cel care-o spune. Atât îmi repetasem povestea despre cum îmi scrântisem glezna, că nu făcusem decât să-mi ascund propria amintire. Acum, că-mi adusesem aminte...

Mâna Dagmirei s-a oprit peste a mea, prinzând-o.

– Oprește-te! a șuierat. Vrei să ne vadă?

Nu, cu siguranță nu voiam. Contrabandiștii ar putea să se gândească la ceva mult mai rău decât la sunete ciudate și urme din afara lumii. Încleștându-mi dinții, m-am dat în spatele bolovanului până nu am putut să-i mai văd, apoi m-am întors

și am sărit jos. Briza care trecea prin crăpătura fustei se simțea foarte rece într-adevăr și m-a trezit. Jacob și Lordul Hilford ar trebui să audă teoria mea mai întâi, înainte să bat câmpiile în fața cuiva din sat. Dar asta însemna să ascund complicitatea Dagmirei.

– Nu mai contează că înapoiez piatra, am spus. Trebuie să le zic însoțitorilor mei cât de curând. De asemenea, trebuie să te rog să nu spui nimic, cel puțin până nu avem șansa să ne consultăm.

Mi-a răspuns cu o privire ucigătoare.

– Știm foarte bine să nu vorbim despre treburile contrabandiștilor. Sau despre ale boierului.

E valabil și pentru Reveka, m-am întrebat, cu iubitul său contrabandist? Dar se pare că multe lucruri se întâmplă în Drustanev, fără să vorbească nimeni despre ele. Rochia îmi flutura sâcâitor. Am rupt cât mai era din ea și am înnodat marginile, astfel că acum semăna cu fustanela unei femei emancipate. Cel puțin îmi era mai ușor să mă mișc în ea și nu avea cine să mă vadă.

Valea mi se deschidea în față, aproape la fel de abruptă ca râpa în care se afla cimitirul dragonilor. Oftând, am pornit. Mai bine să merg pe cel mai abrupt drum decât să fiu undeva în apropierea acelor bărbați și, în plus, abia așteptam să povestesc ce am văzut.

Capitolul 19

Teoria mea – De pază noaptea – O plimbare în jurul satului – Sticle incriminatoare – O întâlnire-surpriză – Adevărul despre Zhagrit Mat

Aproape că mă așteptam ca Jacob să zbiere la mine când m-am întors și m-am dus în camera de lucru singură, ca să pot avea un dram de intimitate când va zbiera. Dar soțul meu nu s-a mișcat de pe scaunul lui de la masă. Îngrijorat, fără să-și ridice capul din mâini, a spus:

– Presupun că n-ai fi o țintă ușoară pentru ei, dacă n-ai fi aici deloc.

– S-a lăsat cu violență? am întrebat, uitându-mă în jur. Ceilalți nu erau acolo, dar nu am văzut semne de deranj și nici lucrurile noastre nu erau împachetate de plecare.

– Nu, a răspuns el, ridicându-se în sfârșit. Sunt la saună, a adăugat, văzându-mi curiozitatea. Ar trebui să se întoarcă în curând. Ai scăpat de piatră?

Am aruncat-o pe scaunul din fața lui.

– Nu, și dintr-un bun motiv – dar ar trebui să aștept până se întorc și ceilalți, ca să nu mă repet. Ce s-a întâmplat după ce am plecat?

– Hilford le-a promis că vom participa toți la o slujbă, a oftat el, în templul lor, de Sabat. I-a fost atât de greu să accepte, că parcă și-ar fi scos un dinte. Abia are răbdare cu religia noastră, iar cu a altora nicidecum. Dar toți au fost de acord că s-a ajuns la această problemă pentru că suntem cu toții păgâni. Hilford a negociat cu Mazhustin de la o conversație la un simplu serviciu, ceea ce mi se pare o mare împlinire.

Nu luasem în considerare religia când constatasem că contrabandiștii și copiii din sat se duseseră la ruine fără să aducă un demon cu ei. Însă vraja feluritelor noastre frici fusese ruptă; mi s-a părut că are o origine mai degrabă umană decât supranaturală. Nerăbdarea m-a făcut să sar din scaun, dorindu-

mi să vină și ceilalți doi. Jacob și-a ridicat o sprânceană, deschizând gura în ceea ce părea a fi o urmă de zâmbet.

– Pari nerăbdătoare.

– Are vreo legătură cu ce zice fata asta că ai să ne spui?

Lordul Hilford a intrat în cameră, cu Dagmira între el și domnul Wilker, ca un prizonier dus la judecată. Nu s-ar simți prea binevoitor cu localnicii, îmi imaginez, după disputa de dimineață.

– Da, am răspuns, sărind s-o salvez pe Dagmira. Cred că se poate ca problemele noastre să fie unele obișnuite.

Am expus situația în linii generale, pe de-o parte, pentru a fi mai concisă și, pe de altă parte, fiindcă vorbeam în vystranieză, astfel încât să priceapă și Dagmira. Ea mi-a confirmat observațiile imediat.

Și nici nu a fost uimită când am recunoscut adevărul despre cum mă rănisem la gleznă. Fata asta era mai deșteaptă decât credeam. Cât despre bilețel, am zis:

– Nu am văzut o soluție mai bună. Și-ar fi dat seama că a fost acolo *cineva,* iar dacă le-aș fi clarificat că a fost nebuna scirlandeză, nu ar fi văzut niciun pericol. Chatzkel fusese agreabil când ne întâlnirăm. Dar se pare că m-am înșelat.

– Mare prostie din partea dumneavoastră! a spus domnul Wilker, nesinchisindu-se că-și arată furia. Ați pus în pericol toată expediția! Doar pentru că nu ați putut face cum vi s-a zis, să *stați acolo!*

Jacob a sărit în picioare.

– Uitați ce e! Isabella ne-a fost de mare ajutor. Este treaba *mea, nu* a dumitale, să decid dacă ar trebui ținută în lesă sau nu și am spus deja că nu o țin.

Era pregătit să vorbească mai departe și o parte din mine și-ar fi dorit s-o facă. Habar n-aveam că mă apăra în fața domnului Wilker și eram copilăresc de nerăbdătoare să aud ce mai avea de zis. Dar, cum nu servea unui scop mai măreț, l-am oprit, punându-i o mână pe braț. Adresându-mă domnului Wilker, am spus în liniște:

– Aveți dreptate. *A fost* o prostie din partea mea și *am pus* în pericol expediția. Vor să ne sperie ca să plecăm sau să provoace satul să ne izgonească; dacă nu au reușit, ar putea să încerce ceva și mai direct. Nu pot face nimic să schimb ce s-a întâmplat. Dar, dacă putem dovedi că aceasta este doar o farsă, încă e posibil ca totul să se termine cu bine.

Domnul Wilker era pregătit pentru dispută. Dar capitularea mea l-a lăsat fără cuvinte o clipă. S-a lăsat o tăcere foarte ciudată. Jacob, trăgând aer în piept mai ușor, căuta să schimbe subiectul.

– *Ar putea* cineva să falsifice evenimentele? a întrebat, eliberându-se de sub mâna mea ca să poată face câțiva pași.

Adică sigur ar putea, dar cum?

Mi-am trosnit degetele la un gând neașteptat.

– Dagmira. În ziua în care am părut agitată, când veneam de la saună, înainte să apară prima urmă de picior, ai văzut pe cineva prin împrejurimi când te apropiai?

A dat din cap, dar oricum nu dovedea nimic. Răuvoitorul ar fi stat ascuns.

– Un fel de aparat care să facă zgomot, a spus Lordul Hilford, așezat în fotoliul preferat, cu mâinile împreunate în fața lui.

Fusese foarte tăcut tot timpul, încruntat, cu ochii concentrați la ceva, de parcă se uita la o scenă pe care n-o vedea nimeni.

– Sună mai degrabă ca un turdun [13]. Urmele de pași… e greu să fie controlate și dibăcite cu foc.

Domnul Wilker și-a pocnit și el degetele. Nu-mi dădusem seama că avem amândoi același obicei.

– Nu foc, acid! Un acid puternic ar putea arde iarba așa. Ar fi ușor să-l torni într-o formă potrivită. Am mirosit ceva în jurul urmei, cred. Asta trebuie să fie.

– Mijloacele și motivul, a spus Lordul Hilford, sunând ca un avocat. Oportunitatea…

– Sunt niște nenorociți vicleni, contrabandiștii! a spus domnul Wilker. O rog pe doamna Camherst să mă scuze.

Acest mister, odată ce a intrat în el, se pare că l-a distras de la pica pe care mi-o purta.

– Atât de vicleni, încât să intre și să iasă din sat fără să fie văzuți? Chiar și în plină zi? a întrebat Jacob neîncrezător.

– Poate iubitul Revekăi, a vorbit Dagmira, uimindu-ne pe toți.

Nimeni nu ar crede nimic dacă l-ar vedea furișându-se noaptea, la urma urmei.

– Poți s-o întrebi dacă a fost pe aici în ultimul timp?

M-am ales cu o încruntătură. Iar îmi depășisem limitele amestecându-mă în treburile satului. Am ridicat mâinile s-o opresc.

– Trebuie să facem *ceva* să-i punem capăt. Nu e suficient să ne dăm cu presupusul. Dacă Reveka ne-ar ajuta, am putea foarte simplu să vorbim cu bărbatul. Dacă nu, trebuie să așteptăm, presupun.

Fraza era menită să evoce imagini absolut îngrijorătoare. Dagmirei nu-i convenea, dar nu avea ce face.

– Voi pleca acum.

Trecea de la vorbe la fapte fără întârziere. Odată plecată, Jacob s-a întors spre mine.

– Spui că unul dintre oamenii boierului era cu contrabandiștii?

– Supraveghindu-i, am confirmat. Lord Hilford, crezi că bărbatul lucra pe cont propriu? Din câte se pare, colabora cu contrabandiștii.

– Corupție la gărzile boierului, a spus Jacob. Ar putea să ne fie recunoscător că l-am informat.

Lordul Hilford și-a suflat prin mustață cu un oftat gânditor.

– Poate. Dar gândește-te ce știm despre Khirzoff: este ambițios și are legături în Chiavora. E posibil să fi fost acolo ca să se asigure că i se face împărțeala corectă boierului.

– Ar *face* el asta? am întrebat, scandalizată.

(Vă reamintesc: mi-am petrecut tinerețea citind lucrări științifice, nu romane senzaționale. Manda Lewis ar fi putut să-mi spună totul despre motivul nobilimii corupte.)

– N-aș fi prea surprins, a ridicat contele din umeri. Dacă-i oprește pe contrabandiști, ar putea foarte ușor să confiște tot ce au, dar atunci n-ar mai trece niciunul prin zona asta. Ar ucide gâsca care face oul de aur, să zicem așa. Lăsându-i să-și facă treaba pentru o mită modestă, se poate bucura de un profit continuu, fără niciun efort din partea lui. Asta, presupunând că nu e el însuși consumator de opiu.

– L-ați cunoscut, a spus domnul Wilker. Părea consumator?

A obținut un horcăit.

– Câți consumatori de opiu cunosc eu, ca să știu semnele? Însoțitorul acela al lui ar putea fi un dependent, Gaetano Rossi. Dar ei se duc o grămadă la vânătoare, din ce a spus Astimir, ceea ce pare a fi mult mai activ decât m-aș fi așteptat de la un consumator de opiu.

Dagmira s-a întors repede. Am recunoscut-o după încruntarea care nu-i dispăruse așa cum sperasem.

– Reveka nu l-a mai văzut de când a pornit ea să-l urmărească, a spus batjocoritor, arătând cu mâna spre mine.

Nu fusesem eu cândva hotărâtă s-o învăț bunele maniere pe care trebuie să le știe camerista unei doamne? Ei bine, acum era prea târziu și nu de prea mare ajutor.

– Asta nu înseamnă că nu a fost aici, a intervenit domnul Wilker.

Lordul Hilford a pufnit.

– Încă ești un tinerel, Tom. Dacă ai da roată satului, având ordin să-i sperii pe vizitatori, *tu* ai rata ocazia de a-ți vizita văduvioara cea frumoasă?

Domnul Wilker s-a înroșit, cu ochii la mine, parcă încercând să decidă cum să-mi folosească prezența ca să-l facă pe conte să nu-i mai vorbească atât de grosolan. Nici n-a primit, nici n-avea nevoie de vreo șansă. Lordul Hilford a continuat de parcă nu și-ar fi dat seama că a spus ceva necuviincios.

– Bine. Va trebui să prindem vinovatul la locul faptei. E mai bine așa. Indiferent dacă este el sau ei. Nu putem renunța la posibilitatea să fie mai mult de unul – vor aștepta oare până vom participa la nenorocitul de Sabat ca să demonstreze că nu a ajutat cu nimic? Sau ne vor forța să plecăm mai repede?

În sinea mea, eu bănuiam că e doar unul. Așa s-ar explica de ce eu și Jacob avusesem perioada de liniște după purificarea din râu. Tipul trebuia să-l urmărească pe Lordul Hilford, în schimb, și era greu să ții mai mulți bărbați sub supraveghere. Dar am fost de acord cu Jacob când a zis:

– Nu contează prea mult oricum ar fi. Este evident că trebuie să stăm de pază, în fiecare noapte până prindem pe cineva. Dar cum?

I-am lăsat să discute logica organizării. Erau mult mai buni decât mine la astfel de lucruri. Bineînțeles, era greu pentru că nu puteam apela la săteni pentru ajutor: erau convinși că Zhagrit Mat bântuie noaptea, iar singura cale să-i convingem era să le aducem dovada falsului.

Privirea mi-a căzut asupra Dagmirei. Ridicându-mă și ducându-mă lângă ea, am murmurat:

– Ne crezi? Că nu este un monstru?

– Dacă *este* un monstru, îl veți vedea în curând, a ridicat ea din umeri și a răspuns pe un ton pragmatic. Dacă nu este… oricum ar fi, vreau ca toată povestea să ia sfârșit.

Pentru prima dată, eram amândouă de acord.

Niciunul dintre noi nu era nici spion, nici detectiv. Planul final – dacă-l pot numi așa fără să râd, ceea ce mărturisesc că e greu s-o fac – depindea în primul rând de o cafea tare: fiecare domn va sta treaz într-o noapte, uitându-se după tâlhari, și-i va trezi pe ceilalți imediat ce aude ceva. Domnul Wilker va sta la pândă în prima noapte, iar Jacob în a doua. După cum i-am văzut șoptindu-și unul altuia, deja plănuiau cum să-și împartă nopțile și să-l scutească pe Lordul Hilford de datoria de a sta de pază.

(Eu, bineînțeles, eram deja exclusă, fiind femeie. Totuși, bănuiam că Jacob se teme că aș merge să-l acuz pe tâlhar chiar eu, fără să cer ajutorul mai întâi. În sinea mea, mă gândeam că șansele ca domnul Wilker să facă la fel sunt de optzeci la sută.)

Nu am avut șansa să descoperim dacă planul ar fi avut succes în timp.

V-ați trezit vreodată de dimineață cu un gând care să lumineze dintr-odată? Mi s-a spus că asta se întâmplă deoarece creierul se gândește la ceva în timp ce dormim și ne prezintă concluziile când ne trezim, fără nicio intervenție. Astfel, am simțit că gândul mi-a venit din altă parte, o senzație de iluminare sau de neplăcere.

Ori e mintea capabilă să exerseze același proces când corpul este treaz, ori mintea mea este de o lene teribilă și întârzia cu prezentările de noaptea trecută. Peste o secundă, Dagmira ne-a spus că sunt urme de pași peste tot în jurul satului, de parcă creatura ar fi făcut un circuit complet al locului. Asta, desigur, nu ne făcea mai dragi localnicilor. Mă tem că din nou contrabandiștii ar putea să-și atingă scopul și să ne izgonească înainte să avem șansa de a ne purta bine de Sabat.

Domnii s-au dus afară, chiar și obositul domn Wilker, cu puștile în mână, oferind un adevărat spectacol în încercarea lor de a face față acestei amenințări supranaturale. Mi-am strâns lucrurile și m-am dus să folosesc sauna, pentru că era ziua de baie (sau mai degrabă de aburi), iar Dagmira a promis să mă păzească cât stau înăuntru, în caz că cineva încerca să mă bântuie din nou.

Dar când am deschis ușa de la saună, locul era deja ocupat de trei bătrâne uscate din Drustanev.

Nu era o întâmplare. Știau, pentru că așa căzusem de acord, că eu folosesc sauna prima și singură, înainte să se curețe aerul și să devină irespirabil. Privirile lor mă provocau să protestez sau să mă alătur lor.

Chiar dacă mă obișnuisem să folosesc sauna la comun, atmosfera de provocare ostilă m-a descurajat. M-am fofilat ca o femeie de societate scirlandeză: am bălmăjit cea mai politicoasă scuză pe care o știam și am închis ușa, de parcă totul ar fi fost o simplă neînțelegere. Apoi, furioasă, m-am îmbrăcat și am ieșit la aer curat iar.

Cel puțin nu trebuia să-i explic Dagmirei. Deja găsise hainele mătușicilor în coșul de la intrare. Văzând că ies atât de repede, m-a certat și a murmurat în șoaptă ceva ce nu cred că era o scuză politicoasă. Împreună am luat-o înapoi spre casă.

Pe la jumătatea drumului, creierul mi-a oferit concluzia, fără niciun avertisment.

M-am oprit stană de piatră în mijlocul drumului. Gândul care tocmai m-a copleșit, apărând de nicăieri, nu se potrivea cu lanțul de cauzalitate pe care-l luasem de bun. Dar asta nu însemna că greșesc. Cu grijă, pas cu pas, am revizuit tot ce știam, pe jumătate sperând să găsesc ceva care să-mi demonstreze că mă înșel, chiar dacă eram aproape sigură că nu-i așa.

– Ești *bolnavă?* a șuierat Dagmira, venind în fața mea și oprindu-se să se uite la fața mea albă.

Mi-am revenit cu un tresărit.

– Dagmira, tu știi unde locuiește toată lumea din sat, nu?

– De ce? s-a încruntat ea suspicioasă.

Fata era deșteaptă. I-am ignorat întrebarea și i-am dat numele; a fost de ajuns. Ochii i s-au mărit.

– Ce crezi că vei găsi?

– Să mergem mai departe, am murmurat eu, trecând de la vorbe la fapte. Vremea devenea mai bună, după standardele vystranieze, oricum, și multe femei vystranieze erau în curțile lor, îngrijindu-se de pui și boboci, torcând lâna ori clevetind la poartă.

Deja se holbau la mine din cauza lui Zhagrit Mat, dar nu voiam să le dau și mai multe motive.

Dagmira m-a urmat.

– La atâtea urme, trebuie ceva acid, i-am spus încet.

Am folosit cuvântul în scirlandeză, neștiind cum să zic în vystranieză, dar sensul era destul de clar.

– Și de unde vine este o întrebare bună, dar mai întâi trebuie să fie niște sticle cu el. Dacă le pot găsi pe acestea, e dovada de care am nevoie.

– O să mă uit eu pentru tine, s-a oferit.

Era bine intenționată și am apreciat, dar…

– Fiind două, poate una ține de șase, am spus.

Am judecat așa nu atât să o pun pe ea să mă acopere, ci mai degrabă ca să sugerez că nu ar recunoaște acidul, dacă l-ar vedea. Astfel de lucruri nu prea erau de interes pe-acolo (din moment ce-și vopseau blănurile cu soluții din plante) și, deși nu eram chimistă, știam cât să mă îngrijorez pentru siguranța ei. Orice acid de ajuns de puternic să ardă iarba putea să afecteze grav și pielea.

Măcar aveam puțin noroc: mama țintei noastre era la pat, iar Dagmira zicea că își petrece cea mai mare parte a timpului dormind. Cât timp nu făceam zgomot, puteam să ne strecurăm înăuntru și înapoi afară aproape în secret.

Am preferat să ne deghizăm în loc să ne furișăm. Întorcându-ne acasă, mi-am luat ustensilele de desenat, iar apoi am mers cu Dagmira mai departe, în direcția opusă, de parcă am fi căutat ceva potrivit să desenez. Am schițat o priveliște a Drustanevului – ceva ce ar fi trebuit să fac de mult, indiferent de orice altceva –, apoi m-am îndreptat spre marginea satului, oprindu-mă pentru o floare, o piatră, un copac interesant. Am început să desenez o casă, dar nu am făcut mai mult de trei linii, că femeia a și apărut la poartă să

mă trimită să-mi văd de drumul meu, ținându-mi un discurs. Puțin câte puțin, părând că hoinărim aiurea, fără vreo destinație, am ajuns totuși la casa potrivită. Odată ce a aruncat o privire să se asigure că e liber, Dagmira a ținut de șase la ușă, iar eu m-am strecurat înăuntru.

Ca să fie într-adevăr misterios, ar trebui să vă povestesc despre panelul ascuns în perete sau despre un chepeng secret de sub un covor, descoperite doar după o căutare înflăcărată. Dar adevărul este că am găsit cutia ascunsă sub o bancă și nu mi-a luat mai mult de două minute.

Sticle de acid sulfuric, etichetate în chiavorană. Câteva dintre ele, goale și încercuite de urme carbonizate, unde dârele au ajuns în părți.

Zgomotul era slab, nu mai mult de o bătaie de picior pe podea. Nervii mei erau atât de întinși, totuși, că am sărit ca arsă…și l-am găsit pe Astimir în pragul ușii din camera interioară.

Greu de spus cine era mai speriat, el sau eu.

Cu siguranță el și-a revenit mai repede. S-a năpustit pe ușa de la intrare înainte să țip, țâșnind pe lângă Dagmira, care a fost luată prin surprindere, și sărind gardul jos, dintr-un hop, speriind găinile peste tot.

– Prinde-l! am urlat, dar era prea târziu.

Până am ajuns eu la ușă, el era deja în josul pantei, atrăgând o grămadă de priviri perplexe, dar nicio încercare de a-i ține calea.

Bineînțeles că nu. De ce l-ar opri sătenii? Habar n-aveau că era omul din spatele așa-zisei bântuieli.

– *La naiba!* am lovit în tocul ușii, gest care cel puțin a avut efectul salutar de a mă durea atât cât să-mi revin în simțuri.

Dinspre casă s-a auzit o voce certăreață. Dagmira s-a băgat pe lângă mine s-o calmeze pe mama lui Astimir cu o vorbă goală.

Astimir fusese, deci, în tot acest timp. Ar fi trebuit să-mi dau seama. El îl ghidase pe domnul Wilker să-l găsească pe Lordul Hilford. Asta i-a dat ocazia să pună semnele lui „Zhagrit Mat“. Nu mă mir că eu și Jacob avusesem câteva zile de liniște cât timp fusese plecat. Să nu mai zic că Astimir „găsise“ prima urmă, în spatele casei noastre. El strigase primul numele monstrului, îndreptând gândurile tuturor în direcția potrivită.

În primul rând, tot el ne dusese *la* ruine pe mine și pe Lordul Hilford. Ceea ce nu se potrivea deloc cu teoria noastră despre contrabandiști.

Oamenii începeau să se uite spre casa lui Astimir. Nu puteam să-i învinovățesc; *făcusem* ceva gălăgie. Mai bine zis,

eu făcusem. Și era mult prea târziu ca să mă ascund înăuntru și să sper că nu mă văzuse nimeni.

Mi-am căutat prin vocabularul vystraniez (așa de îngrozitor de inadecvat cum era el) cuvinte pentru o cuvântare în care să explic motivele tuturor. Din fericire, înainte să deschid gura, m-am gândit mai bine. Dându-mi capul pe spate, am spus:

– Dagmira? Mi-e teamă că vor crede că eu…

De ce ghidurile de limbi străine pentru călători nu includ oare și cuvinte utile precum „înscenat“?

– … am făcut să pară că Astimir a făcut-o. (Unii vor crede că săptămânile petrecute în Drustanev m-au obișnuit cu propria frazare ciudată, dar nu. M-am strâmbat la această exprimare stângace.) Ar fi mai bine dacă ai explica tu faptele.

După o secundă – o secundă tensionată, în care am auzit șoaptele suspicioase crescând în spatele meu, iar pielea din spatele umărului meu mă mânca de parcă așteptam să mă lovească ceva –, Dagmira a apărut în tocul ușii. Mi-a aruncat o privire acră, din care am înțeles că știa că-i impuneam să facă ceva ce nu vrea, dar nu se putea contrazice cu logica mea.

Bineînțeles că a vorbit mult prea repede ca s-o pot urmări. M-am concentrat mai mult asupra replicilor date de mulțime: la urma urmei, ei erau partea importantă. Oamenii nu păreau convinși. Am rezistat impulsului de a o completa pe Dagmira; ar putea să-și dea și singură seama și să le spună că testul va scoate tot la iveală diseară. Dacă va trece liniștit, va dovedi punctul nostru de vedere sau cel puțin va începe.

Totuși, ei voiau mai mult. Încă vociferau urât. Mi-am mușcat buza, gândindu-mă la ce va spune domnul Wilker … apoi am trecut de partea Dagmirei.

– Dacă Dagmira greșește – dacă satul are iar probleme –, vom pleca, am spus eu în cea mai bună și îngrijită vystranieză. Vă dau cuvântul meu.

Mi se părea o promisiune rezonabilă. Nu mă gândeam că Astimir se va întoarce. Mă văzuse cu sticlele și va ști că-l demascasem. Să nu mai zic că, fără acid, i-ar fi cam greu să mai facă alte urme de arsură în pământ. Dar era un pariu, la urma urmei, așa că mi-am ținut respirația când am terminat de vorbit.

Cel puțin, murmurele sunau mai promițător. Am prins numele lui Mazhustin, o dată sau de două ori, și pe al lui Menkem.

– Lordul Hilford va fi mai mult decât bucuros să vorbească cu ei, m-am oferit.

Am început să fac planuri în gând cum să mă asigur că vorbesc cu Lordul Hilford mai întâi, apoi să scap de ei. Poate că ar fi mai bine dacă domnii n-ar fi preveniți. Îi va surprinde

să afle că Astimir e acuzat și asta va contribui la înlăturarea suspiciunilor că străinii scirlandezi au complotat împotriva unui flăcău din Drustanev.

– Vino, a spus Dagmira încetișor, împungându-mă cu cutia de acid. Lasă-i să se gândească *fără* tine.

Nu puteam decât să mă încred în judecata ei despre vecini. În cele din urmă, m-am retras să-mi iau ustensilele de desenat, iar apoi ne-am făcut drum la poartă, sătenii dându-se la o parte din fața noastră ca o mare șovăitoare, și ne-am întors acasă.

PARTEA A IV-A

În care primim multe răspunsuri, nu toate plăcute,
iar unele având un preț blestemat

Capitolul 20

Consecințele târgului meu – O invitație de la boier

Eu cred că în majoritatea cazurilor expresia „a-ți rupe părul din cap“ este o metaforă, dar acum sunt aproape sigură că am văzut câteva smocuri între degetele domnului Wilker când și le-a retras din cap.

– Sunteți *nebună?* m-a întrebat.

Am luat-o ca pe o întrebare retorică, dar tot el a răspuns.

– Bineînțeles că sunteți. A fost evident încă dinainte să plecăm din Scirland. Am știut-o de atunci. Nicio femeie întreagă la minte n-ar cere să fie implicată în așa ceva. Dar de când ați ajuns aici!…

– Odată ce avem una, două nopți liniștite, oamenii vor începe să accepte adevărul, a spus Jacob. Isabella are dreptate. Astimir sigur nu se va întoarce. Nu la noapte.

Frustrat, domnul Wilker a scos un sunet nearticulat.

– Nu *trebuie*. Sătenii nu ne vor aici și niciodată nu ne-au vrut. Acum știu că tot ce trebuie să facă pentru a scăpa de noi diseară e să provoace câteva probleme.

În sinea mea, eram din ce în ce mai încântată de propria istețime. Cuvintele lui au fost ca o găleată cu apă rece aruncată peste flacără. Mă gândisem la Astimir. Nu și la *toți ceilalți.*

– Atunci, noi nu trebuie decât să fim atenți, am spus, încercând să par încrezătoare.

– Noi?

Domnul Wilker avea ochii împăienjeniți cu firișoare de sânge. Mi-am amintit că nu dormise deloc după ce stătuse de pază noaptea trecută. Poate că de aceea era atât de capricios acum.

– Da, *noi,* am replicat, ridicând din bărbie. Nu sunt atât de delicată cât să nu rezist o noapte fără somn. Voi sta de pază singură sau cu altcineva. Dagmira ar putea să mi se alăture. Sau Iljish. Mai sunt *niște* oameni aici care simpatizează cu noi.

Pe Jacob l-am auzit murmurând sumbru „Nu mulți“, dar nu i-am dat atenție.

– Știința va triumfa, domnule Wilker. Nu voi fi izgonită din Drustanev de o superstiție țărănească.

Mormăiul lui s-a auzit mai bine decât al lui Jacob.

– Nu, veți fi izgonită de furcile și torțele țăranilor.

Dar a considerat, se pare, că cearta a ajuns la sfârșit, pentru că a ieșit valvârtej pe ușă. Mă întrebam dacă am câștigat sau am pierdut. Jacob a oftat și s-a aruncat într-un fotoliu. După un moment, a întrebat:

– *Câte* sticle spuneai că avea?

– Cinci-șase.

Soțul meu a dat din cap.

– De unde Dumnezeu le-a *luat?*

Sticlele în chestiune erau cu Lordul Hilford și cu primarul, dar mi le aminteam destul de bine.

– Scrisul de pe etichete era în chiavorană. Jacob, mă întreb dacă planul de a scăpa de noi nu a fost pus la punct chiar *înainte* de a ajunge aici.

Spectrul dispărutului Gritelkin atârna deasupra noastră, mai prezent ca niciodată.

– Atunci, de ce să aștepte atât de mult? a întrebat Jacob. De ce nu ne-au făcut necazuri încă de când am venit?

– Pentru că încă nu fusesem la ruine. Astimir avea nevoie de o justificare ca să ne bântuie.

– Totuși, ar fi putut să te invite mai devreme.

Era adevărat. M-am gândit la perioada petrecută în Drustanev. Invitația sosise imediat după întâmplarea nefericită cu contrabandiștii. Poate avea de-a face cu ei, la urma urmei. Ei ar fi putut să-l aprovizioneze pe Astimir cu acid, dar de ce l-ar avea și ei, nu puteam să ghicesc. Nu mă uciseseră – să ucizi o doamnă scirlandeză i-ar fi băgat într-un mare bucluc. Ceea ce nu se întâmpla dacă doar o speriau. Dar de ce nu mă amenințaseră *atunci?*

Prea multe întrebări. Mi-am atins piatra de foc din buzunar. Acid. Contrabandiști. Atacurile dragonilor de stâncă. Dispariția lui Gritelkin. Șarada cu Zhagrit Mat. Cimitirul dragonilor. Ruinele. Nu puteam spune dacă aveam prea multe sau prea puține informații. Eram convinsă că cel puțin *unele* piese se leagă între ele, dar nu puteam spune care, iar ele se încăpățânau să nu formeze o imagine clară.

Mi-am spus să iau fiecare problemă pe rând. Ceea ce nu este însă mereu înțelept. Nu este întotdeauna timp, iar unele probleme sunt mai bine soluționate dacă sunt abordate împreună. Dar în momentul acela nu vedeam o urmare utilă a

acțiunii, doar că trebuia să mă asigur că nu vom fi izgoniți din Vystrana de dimineață. Asta era prima pe listă.

Și – încă o dată, mai întâi privitor la cea mai apropiată problemă – ar putea fi mai bine dacă după-amiază am dormi cu toții puțin, ca să fim odihniți la noapte. (În special, domnul Wilker). Am deschis gura să-i zic lui Jacob, dar m-a oprit un ciocănit la ușa camerei de lucru.

Bineînțeles că acasă, în Scirland, am fi avut servitori care să primească vizitatorii, să-i întrebe cu ce treabă au venit și abia după aceea să ne întrerupă conversația cât mai politicos posibil. Aici, în Drustanev, îi aveam pe Dagmira, pe Iljish, și pe bucătăreasa al cărei nume niciodată nu l-am învățat. Primii doi erau undeva prin sat, vorbind despre trădarea lui Astimir, iar bucătăreasa venea doar de două ori pe zi. Prin urmare, m-am trezit cu Jacob clipind la un om total străin, fără a avea nici cel mai mic indiciu cine e sau de ce intrase la noi în casă fără invitație.

Era îmbrăcat mai frumos decât un vystraniez de rang mijlociu. Haina grea, până la genunchi, era dintr-o lână fină, iar cizmele din piele străluceau sub stratul de praf. Era un fel de veșmânt pe care îl mai văzusem și, imediat ce mi-am adus aminte, cuvintele mi-au ieșit pe gură:

– Sunteți unul dintre oamenii boierului!

Plecăciunea pe care a făcut-o părea străină ochiului meu neexperimentat, iar când a vorbit, chiar și urechea mea a putut detecta un accent diferit în vystranieza lui.

– Mă numesc Ruvin Danilovici Ledinski, stolnicul boierului, într-adevăr.

A trecut cu privirea peste mine și s-a oprit la Jacob.

– Sunteți unul dintre companionii scirlandezi ai contelui Hilford?

Jacob și-a adunat gândurile și a venit spre el. Nu mă deranja să am puțin mai mult timp pentru ale mele. Primul meu gând, fără noimă totuși, era că acest bărbat – acest *stolnic* sau orice era – venise să ne izgonească din Drustanev, ceea ce localnicii nu puteau face.

– Da, eu sunt Jacob Camherst, iar aceasta este soția mea.

Mă gândeam că nu era același bărbat pe care-l spionasem la ruine, păzindu-i pe contrabandiști. Ledinski era mai în vârstă decât omul acela, cu fire de păr grizonante. Căciula de blană pe care o purta bărbatul de la ruine putea ascunde detaliul, dar nu credeam. Ceea ce elimina *cealaltă* ipoteză despre motivul pentru care se înființase aici sau, cel puțin, îi micșora șansele.

– Am venit cu un mesaj de la Iosif Abramovici Khirzoff, a spus Ledinski. Regretă primirea neprietenoasă pe care i-a oferit-o stăpânului vostru, din cauza surprizei avute. Iosif

Abramovici n-a știut că Gritelkin a adus vizitatori atât de onorabili în satul lui și nu i-a plăcut să afle că răzeșul lui a fost atât de nechibzuit. Dar acum dorește să se revanșeze. Vă invită pe toți să-i vizitați cabana de vânătoare și să vă bucurați de ospitalitatea sa.

Privirea dubioasă pe care a aruncat-o în camera noastră de lucru i-a dezvăluit opinia despre condițiile modeste în care locuiserăm în tot acest timp.

Condițiile modeste încetaseră (în mare parte) să mă deranjeze, dar perspectiva de a petrece câteva nopți în cabana boierului părea atrăgătoare. O pauză de la ostilitatea sătenilor, care suspectam că va persista chiar după ce ne-am demonstrat punctul de vedere despre Zhagrit Mat, și o șansă să-i expun problema cu Astimir și cu contrabandiștii lui Khirzoff. Posibil chiar să aflu știri despre Gritelkin. Când m-am uitat la Jacob, l-am văzut gândind cam la fel.

– Trebuie să vorbesc cu Lordul Hilford, bineînțeles, a zis, dar stăpânul dumneavoastră ne onorează cu invitația. Când ar dori să venim?

– Am adus cai pentru toți, a spus Ledinski.

Niciunul nu a înțeles pe moment.

– Ați dori să plecăm *azi?* a întrebat Jacob, cam neîncrezător.

– Bucătarul pregătește un ospăț în cinstea dumneavoastră, a zis Ledinski, dând din cap.

În cinstea noastră, poate – dar boierul vystraniez avea ceva tupeu, dacă se aștepta ca Lordul Hilford să sară la porunca sa. Știam din comentariile Lordului Hilford că această clasă a boierilor cuprinde mai multe categorii. Cum erau clasați vystraniezii nu știam precis, dar, dat fiind statutul suzeran al Vystranei, mă îndoiam că este peste rangul de conte scirlandez.

Privirea încruntată a lui Jacob o oglindea pe a mea.

– Îi voi aduce la cunoștință Lordului Hilford, a spus rece, cu dezaprobare.

Că Ledinski a auzit sau nu, nu mi-am dat seama. Dar a zis:

– Voi trimite un băiat să vă ajute să vă împachetați lucrurile.

Apoi a țâșnit din cameră. Jacob a ridicat o mână în semn de tăcere când aș fi vrut să vorbesc.

– Ar trebui să te duci să-i cauți pe Dagmira și pe Iljish. Îi vrem cu noi, cel puțin pe drumul într-acolo. Fără îndoială că Khirzoff are propriii servitori care să ne aștepte, odată ce am ajuns. Îl trimit pe Wilker înăuntru și mă duc să-i zic lui Hilford.

Foarte bine; nu voi spune ce am crezut despre o așa invitație peremptorie. Dacă îi vom cere lui Ledinski să aștepte, ar fi mai bine să vină din partea contelui.

Între timp, nu aveam de gând să las un străin să ne facă bagajul. Am ieșit în grabă și am văzut-o pe Dagmira în depărtare, certându-se cu două femei la poartă. Punându-mi mâinile pâlnie la gură, am strigat-o.

– Adu-l și pe fratele tău! am spus cu un oftat când se apropia. Se pare că vom fi oaspeții boierului câteva zile.

Nu am refuzat invitația. Urjash Mazhustin se săturase de necazuri, supranaturale ori altfel, pe care le provocasem în satul său până atunci liniștit. Nu i-a displăcut să ne conducă în afara satului, dar când i s-a prezentat această șansă ideală să scape de noi câteva zile a susținut ideea cu însuflețire.

Ledinski credea că putem pleca imediat, numai că nu era atât de ușor. Cabana era la trei zile de mers călare de locul unde eram. Caii erau un mic avantaj în comparație cu măgarii sau cu mersul pe jos pe cărările din munți. Trebuia să împachetăm hainele pentru călătorie, iar după aceea alte haine mai bune pentru cât vom sta la cabana boierului și bineînțeles că stolnicul nu ne-a fost de ajutor când l-am întrebat de perioadă.

– Depinde de plăcerea stăpânului, a răspuns Lordul Hilford resemnat. Ceea ce înseamnă că ar putea fi de la o zi la o lună.

– Nu avem atâtea haine cât să arătăm bine o lună, am spus, cu tot cu lenjerie. Dar voi face tot ce pot. Presupun că am vrea să fim măcar respectabili o săptămână. E timp de ajuns să se întoarcă cineva să mai ia ce a mai rămas, dacă se întâmplă să stăm mai mult.

Nu-mi plăcea ideea de a rămâne acolo mai mult. Cabana era cam în direcția opusă față de peștera-cimitir, pe care încă nu avusesem ocazia să le-o arătăm celorlalți doi bărbați.

Coșurile de pe caii lui Ledinski nu erau de ajuns să țină tot ce voiam să ducem. Și nici nu adusese cai pentru Dagmira și Iljish. Ei erau nvoiți să meargă pe măgari și trebuia să mai aducem unul pentru restul bagajelor. Să le sortez pe toate mi-a luat mare parte din ce mai rămăsese din zi, cu stolnicul fremătând nerăbdător lângă noi. Când a devenit evident că nu vom apuca să parcurgem cine știe ce distanță, Lordul Hilford a insistat să rămânem în Drustanev peste noapte.

Jacob l-a luat deoparte pe conte și l-a întrebat în șoaptă:

– Ce înseamnă toate astea privind situația noastră aici?

Lordul Hilford a ridicat din umeri, făcând pe filosoful.

– Putem la fel de bine să dormim, dacă putem. Mazhustin părea hotărât că nu vom scoate nici măcar un deget pe ușă astă-noapte; el și câțiva flăcăi vor sta de veghe. Oricum, ei ar face o treabă mai bună decât noi.

– *Dacă* nu cumva nu hotărăște vreunul dintre ei că mai bine ne-ar vedea plecați.

– Primarul e un om corect, a spus Lordul Hilford netulburat. A recunoscut când l-am înfruntat că mai toți copiii localnicilor se provoacă unii pe alții tot timpul să viziteze acele ruine. Nu ar vrea să creadă că Astimir a falsificat așa ceva, ținând cont că e unul de-ai lor, dar, dacă este o păcăleală, atunci Mazhustin este hotărât să-l condamne pe oricine e vinovat.

Și, cu asta, trebuia să fim mulțumiți. Și părea să fie suficient, cel puțin pentru o noapte, căci atunci când ne-am trezit în dimineața următoare nu au fost tulburări de raportat. Așa se face că am plecat, încrezători, să-l cunoaștem pe Iosif Abramovici Khirzoff.

Capitolul 21

Iosif Abramovici Khirzoff – Gaetano Rossi –
Opiniile lui Jindrik Gritelkin

Expresia „cabană de vânătoare“ m-a făcut să mă aștept la ceva mic, rural: genul de loc în care un gentilom sau un duce s-ar putea retrage pentru o săptămână sau două la vânătoare, înainte de a se întoarce la confortul reședinței sale mai puțin izolate.

Orice s-ar putea spune despre cabana lui Khirzoff, dar nu că era mică.

Gardul nu era din nuiele și chirpici, ci din scânduri de lemn zdravene, cu un acoperiș din șindrilă deasupra porții de la intrare, prin ale cărei uși încăpeau și căruțe, și oameni care veneau pe jos. Când a ajuns distinsul nostru grup, au tras ivărul și au deschis-o pe cea mare, ca să putem pătrunde în curtea spațioasă.

În față a răsărit o clădire cu trei etaje, construită grosolan din doar trei ziduri de piatră, care, cum îngăima domnul Wilker pe sub mustață, e posibil să fi fost trântiți acolo de un dragon care migra spre Bulskevo. Nu prea mă interesau astfel de lucruri, dar scoicile nefinisate din lemnul ornamentat de pe marginile acoperișului și arcada octogonală din capăt sigur nu semănau cu nimic din ce văzusem la Drustanev. Locul ar fi fost fermecător de rustic, dacă nu era un miros neplăcut în aer. Speram că nu vine din bucătărie, căci ar fi însemnat că ospățul promis ar fi greu de înghițit.

Probabil că ne aștepta cineva, căci un bărbat stătea pe treptele cabanei, gata să ne întâmpine. Nu trebuia să fii prea pătrunzător ca să ghicești că era Khirzoff însuși. Avea o haină până la genunchi, din mătase adusă din străinătate, cu mai multă broderie decât toate veșmintele celor care-l urmau. Bărbatul învăluit în splendoarea aceea, cu o minunată barbă grizonantă, bănuiam să aibă vreo cincizeci ori cincizeci și cinci de ani.

A rămas pe loc când noi am descălecat, dar a întins mâinile larg și a rostit cu o voce care a tunat prin curte:

– Bine ați venit, invitați de onoare, bine ați venit!

Spre surprinderea mea, vorbea în chiavoreană. Datorită poziției favorabile pentru negoț pe care țara aceea o avea în Anthiopa, limba le devenise cunoscută multora, bineînțeles, și toți din grupul nostru o vorbeau mai fluent decât vorbeau vystranieza. (De asemenea, după cum am aflat ma târziu, puțini dintre boierii Vystranei chiar vorbeau limba supușilor. Țineau mai mult să folosească Bulskoi, idiomul țarului lor, bazându-se pe trimișii lor teritoriali să comunice cu localnicii, iar Khirzoff nu făcea excepție.) Dar am bănuit că motivul pentru această alegere era mâna lui dreaptă: un bărbat cu înfățișare măslinie și cu un fel de a se îmbrăca ce demonstra că e chiavoran get-beget. Acesta trebuie că era prietenul lui învățat.

Trăgând această concluzie, contele i-a răspuns la salut pe limba lui.

– Este o onoare să fim primiți în casa dumneavoastră, Iosif Abramovici, a început Lordul Hilford, urcând scările.

N-a putut să-și ascundă însă o tresărire. Deși mersesem în cortul de calitate de la Ledinski, drumul lăsase urme asupra articulațiilor dureroase ale bărbatului.

– Sunt Maxwell Oscott, conte de Hilford.

Apoi ne-a prezentat pe fiecare, unul câte unul. L-am suportat pe Khirzoff să mă pupe pe ambii obraji ca la Bulskoi, deși mi-aș fi dorit să fi uitat gestul prietenesc de a ne întâmpina și să fi avut obiceiul mai civilizat al scirlandezilor, care le permiteau oaspeților ca mai întâi să aibă la dispoziție câteva momente în care să se împrospăteze repede. Eu aveam rășină în păr, unde mă lovise o creangă de copac și-mi deranjase boneta.

După aceea gazda noastră ne-a prezentat prietenului său. Gaetano Rossi s-a aplecat peste mâna mea cu o curtoazie formală pentru care i-am fost recunoscătoare; mi-am ales cel mai nepotrivit moment să-mi amintesc de glumele de acasă ale lui Jacob, despre dansatoarele chiavorene.

– Dar veniți! E târziu, a spus Khirzoff, când s-au terminat prezentările. Am servitori care vă așteaptă înăuntru. Vă puteți trimite țăranii.

Cred că disprețul cu care a rostit cuvintele nu mi-a picat bine. Se prea poate ca Dagmira să fi fost o cameristă groaznică pentru o doamnă, dar dintr-odată eram hotărâtă să nu mă despart de ea. Dacă cineva mi-ar fi cerut o explicație rațională, aș fi zis că nu am văzut niciun semn că ar mai fi vreo femeie la cabana de vânătoare. Khirzoff era văduv, cum spunea

Ledinski, avea doi fii mari, care umblau să capete favoruri la curtea țarului și evident că nu era posibil să fi chemat pe cineva la timp pentru sosirea noastră. Dacă era să am o femeie vystranieză stângace care să-mi încheie nasturii, cel puțin să fie o stângace pe care o știu, nu o necunoscută.

Dar reacția meu nu a fost una rațională. Pur și simplu nu-mi plăcea că încerca să ne separe de Dagmira și Iljish. Abia m-am stăpânit să nu-i spun direct, ceea ce ar fi fost impardonabil de nepoliticos. Am ales, în schimb, să mă port ca o caricatură tâmpită de femeie pe care o cunoscusem acasă.

– Vai, dar mi-ar fi *imposibil* să stau fără Dagmara, am spus, greșindu-i numele în mod deliberat. Mi-a fost singura însoțitoare în tot acest timp. Am ajuns să ne cunoaștem destul de bine. M-aș *rătăci* fără ea. Și bineînțeles că trebuie să stea și fratele ei… am zis încet, arătând spre Iljish calculat, ca să pară că i-am uitat numele complet.

(Ciudat, chiar dacă odată cu trecerea timpului am devenit mai deschisă la minte, în călătoriile mele intrând în contact cu multe ciudățenii la care nu puteam decât să mă adaptez, în privința aceasta deveneam mai inflexibilă. Ca tânără femeie, eram dispusă să se creadă despre mine că sunt o prostuță când asta îmi era de ajutor, căci așa mă credeau adesea cei din jur. Cu cât mă izbeam mai des de asemenea presupuneri, cu atât aveam mai puțină răbdare cu ei și cu atât deveneam mai înfumurată – mulți ar spune „cu opinii neplăcute“. Oricum, la vârsta aceea fragedă nu aveam remușcări legate de un comportament pe care eu, cea de astăzi, l-aș pune la punct prostește).

Jacob mi-a aruncat o privire ciudată, pe care am sperat că boierul nu a văzut-o. Ce informații avea omul despre mine nu știam, dar orice prezentare sumară a activităților mele din Vystrana mă putea face să par o împrăștiată. (Genul de împrăștiată inofensivă, vreau să spun, nu genul care *eram* de fapt.) Mi s-a părut că i-am văzut buza lui Khirzoff încrețindu-se cu dispreț în timp ce se uita la cei doi însoțitori ai noștri, dar era greu să-mi dau seama, pentru că mustața și barba îi acopereau fața.

– Foarte bine, a spus într-un sfârșit, nu chiar atât de grațios. Rușa va găsi un loc pentru ei.

Lordul Hilford încercase să ne instruiască pe parcursul călătoriei despre subtilitățile numelor din Bulskoi, dar tot mi-a luat puțin să-mi dau seama că „Rușa“ ar trebui să fie ghidul nostru, iar Ledinski – un diminutiv de la „Ruvin“. A făcut un semn către Dagmira și Iljish să-l urmeze. Între timp, doi dintre oamenii lui s-au grăbit să deschidă ușile cabanei, iar aceia din grupul nostru care nu erau servitori au intrat.

Am fost conduși în camerele noastre– una pentru conte, una pentru domnul Wilker și o cameră de două persoane pentru mine și Jacob. Locul părea extravagant, în primul rând pentru că avea o mulțime de încăperi și făcea risipă de lemne cu încălzirea lor. Patul nostru era cu siguranță mai bun decât cel din casa lui Gritelkin, dar nu avea nimic din confortul unei saltele din Scirland, iar ornamentele erau insuficiente.

Servitorașul care ne-a adus un vas cu apă nu vorbea chiavorană și ori știa tot pe atât în vystranieză, ori îi era teamă de mine. Doar a dat din umeri la întrebarea mea despre Dagmira și s-a grăbit să iasă.

– De ce o vrei? m-a întrebat Jacob când am rămas singuri. Credeam că o detești.

– Mai puțin decât înainte și cu prietenie, i-am răspuns. Doar… am coborât eu vocea.

Înăuntru, cabana nu mai era la fel de fermecător de rustică, ci mai degrabă sumbră și întunecată. Citisem cândva, la insistențele Mandei Lewis, *Îngrozitoarea sete a lui Var Kolak.* Romanul este îngrozitor mai ales din cauza prozei bogate, nu din pricina monstrului Var Kolak, dar, punându-mă în locul lui, am înțeles în sfârșit ce-l inspirase pe domnul Wallace să-l scrie.

– Și așa aveam prea puțini prieteni aici și nu cred că Khirzoff este unul dintre ei.

Mă așteptam ca Jacob să mă mustre. Era ușor să-ți imaginezi că nesiguranța mea e un simplu moft, pricinuit de izolare. Însă el a aprobat din cap și mi-a răspuns pe același ton scăzut:

– Om fi noi oaspeții lui, dar nu cred că suntem bine-veniți. Întrebarea este de ce ne-a invitat aici.

Nu aveam un răspuns. Ne-am spălat pe față cu apă rece și am coborât să luăm cina cu boierul. Gaetano Rossi nu era prezent, iar după ce s-a servit primul fel – un fel de mâncare luat de la Bulskoi, credeam eu –, Lordul Hilford a întrebat despre bărbat.

– Este ocupat cu treburile lui, a spus Khirzoff, atacând supa de parcă el, nu noi, ar fi călătorit trei zile.

– Treburile lui? a repetat Lordul Hilford pe un ton întrebător. Adică el nu e aici să se recreeze?

Oare mi s-a părut mie sau Khirzoff chiar a ezitat? Ori poate că bucata de sfeclă din lingura lui era prea mare și a căzut la loc în castron. A tăiat-o cu lingura și a răspuns:

– Recreere, da. Am vânat. Conservarea trofeelor noastre este treaba lui.

Conversația a ajuns la urs, lup și la altele, în timp ce eu ascultam tăcută. De la o tânără doamnă nu se așteaptă nimeni

să fie interesată de o asemenea discuție, dar adevărul e că eram bucuroasă că puteam să-i studiez. Credeam că prietenia lui Khrizoff și buna lui dispoziție sunt forțate. Poate pentru că răzeșul lui nu-l informase suficient în legătură cu noi; acum boierul era obligat să facă pe gazda, împotriva voinței lui. Dar eram din ce în ce mai neliniștită.

Khirzoff a făcut o pauză de-ajuns de lungă să ne asigure că acesta nu era ospățul promis; acela va fi în seara următoare. Mă întrebam dacă va fi vreo îmbunătățire față de acum. Mâncarea era ciudată, de parcă bucătarul ori s-ar fi străduit prea tare, ori era nesigur pe el. Nu se zgârcise la condimentele scumpe – pe unele nici nu le puteam recunoaște –, dar le folosise bizar și uneori fără succes, de parcă vânatul fusese vopsit în umbre din cauză de prea mult turmeric. Am lăsat mare parte în farfurie, la naiba cu politețea!

Lordul Hilford i-a spus boierului despre dificultățile noastre „supranaturale“ din Drustanev și motivul lor.

– Ziceți că flăcăul a fugit? a întrebat Khirzoff și s-a încruntat în barbă. Oamenii mei îl vor hăitui. Sau se va întoarce în satul lui. Oricum ar fi, îl vom găsi.

Nu eram deloc binevoitoare în privința lui Astimir, după tot ce făcuse ca să ne strice treaba, dar mi-am dat seama că speram ca tânărul să nu fie ridicat de urmăritorii lui Khirzoff. Pedeapsa putea fi mai grea decât voiam.

– Presupun că încă nu a fost timp să se găsească urmele lui Jindrik Gritelkin, a comentat Jacob de pe scaunul lui de vizavi de mine.

Putea să numere zilele la fel de bine ca mine; oamenii boierului abia de se puteau întoarce, chiar dacă l-ar fi găsit imediat. Trebuie că Ledinski practic fusese trimis la Drustanev pe urmele Lordului Hilford. Nu, m-am gândit – soțul meu vorbise doar ca să-i vadă reacția lui Khirzoff.

Buzele bărbatului s-au subțiat sub barbă.

– Nu, nu s-au găsit.

Se presupunea ca Gritelkin e omul lui. Chiar dacă misiunea lui principală era să strângă birurile din sat de două ori pe an – aceasta fiind descrierea pe care Lordul Hilford i-o făcuse răzeșului –, cu siguranță titlul său însemna ceva.

– Sunt surprins că sătenii nu au venit la dumneata când Gritelkin a dispărut.

– Mai degrabă s-au îmbătat de fericire, a pufnit boierul, luând paharul de vin. Gritelkin nu era iubit acolo, să știți. Răzeșii nu sunt prea iubiți, iar când venea la mine să-mi aducă birurile urmau mereu alte plângeri.

După cum se vedea pe chipurile lor, comesenii gândeau la fel ca mine. Nu auzisem nimic despre un astfel de conflict, și

totuși el explica foarte mult, inclusiv aerul general de ostilitate care ne înconjurase încă din primele clipe petrecute în Drustanev. Locuind în casa răzeșului urât, așteptând ca el să ne fie ghid local, ne-a băgat în aceeași oală cu el.

Mă întrebam câte din acestea erau doar din cauza lui Gritelkin. După cum le și spusesem bărbaților, bârfele din sat lămuriseră că nici Khirzoff nu era prea iubit. Puțini din boierii vystraniezi erau. Erau răufăcători din Bulskoi, ce aduceau aminte de statutul omului vystraniez. Dar Khirzoff nu a făcut nicio încercare să-și ascundă propriul dispreț față de sătenii din Drustanev. Totul la așezământul său, chiar și aici, la cabana de vânătoare pe timp de vară, era Bulskoiez, fără nicio concesie obiceiurilor locale.

Totuși, Gritelkin… era un nume vystraniez. Cum a ajuns în această situație tensionată?

– Vorbim mai mult mâine, a spus Khirzoff, ridicându-se de la masă. Și despre ce ați făcut pe aici, despre cercetarea voastră. Servitorii vă vor arăta camerele.

Nici măcar nu a oferit un coniac după-masă. Lordul Hilford le-a șoptit lui Jacob și domnului Wilker:

– Am eu în bagaj.

Iar apoi bărbații s-au dus să bea ceva.

Am găsit-o pe Dagmira în camera mea, dând jos cuverturile, încruntată de parcă ar fi vrut să dea foc patului. Voiam să o întreb cât mai repede, dar totul de la adunarea ciudată de la masă m-a distras. Mă întrebam cât de tare voi regreta întârzierea.

– Spune-mi mai multe despre Gritelkin. Am înțeles că nu prea îl plăceați.

Am primit o privire din aceea care-mi spunea că-mi bag nasul în treburile satului, sat de care nu aparțineam. Dar mi-a răspuns:

– De ce l-am plăcea? a murmurat tot în șoaptă, de parcă și ea ar fi simțit greutatea apăsătoare a acestui loc. S-a făcut omul boierului. Prea mult citit i-a băgat idei în cap; a spus că era mai bine pentru Drustanev dacă era răzeș. Dar era la fel de rău ca cel de dinaintea lui.

Am procesat ce a zis cu o încetineală lamentabilă, auzind și ce nu a zis:

– Gritelkin s-a *născut* în Drustanev?

– Bineînțeles, a spus, încă o dată plină de dispreț din cauza ignoranței mele.

Să fi menționat Lordul Hilford vreodată așa ceva? Zisese că Drustanev e satul lui Gritelkin, iar eu bănuisem o legătură politică. Un vystraniez, cumva poziționându-se ca administrator al boierului, cu visuri mărețe pentru satul său.

Avea logică; un sătean ar fi mai sensibil la problemele locale, mai dornic să pledeze pentru ei în fața stăpânului străin. Dar n-a făcut niciun bine – nici nu-i de mirare cu Khirzoff, așa cum era – și, mai rău, a ieșit urât. Locuitorii din Drustanev s-au simțit trădați de eșecul lui. Era chiar mare ghinion că Lordul Hilford alesese tocmai acest sat din toate locurile posibile în care să facem cercetarea.

Mi-a venit o idee neplăcută:

– Dagmira, l-ar *ucide* cineva pe Gritelkin? Mă refer la cineva din Drustanev.

Pentru prima dată, furia ei a venit ca o ușurare:

– Ce crezi că suntem? Doar pentru că Astimir e un idiot și vă joacă festele alea – doar pentru că sunteți străni. Jumătate din sat ar spune că v-ați merita-o. Asta, dacă nu ne-ar fi speriat și pe noi.

Încă o dată, a trebuit să ascult și ce nu a zis.

– Gritelkin *nu* era un intrus, atunci. Deși lucra pentru boier.

Mă plimbam prin cămăruță în lung și-n lat, rotițele din cap învârtindu-mi-se prea repede ca să mă odihnesc, deși eram obosită.

– Suntem siguri că e mort, Dagmira. A dispărut de prea mult timp și – se întâmplă prea multe *pe aici.* Care-i treaba cu contrabandiștii? Sunt străini, staulerieni. Se știe că sunt ucigași?

– Nu, a spus, dar cuvântul i-a ieșit greu.

Se întâmplaseră destule lucruri pe care nu le puteam înțelege.

Lordul Hilford îmi zisese că un om de știință nu trebuie să tragă niciodată concluzii decât pe baza probelor. Credea că dragonii o făcuseră și poate chiar o făcuseră. Știam bine că înclinațiile mele părtinitoare mă făceau să nu-mi doresc să cred. Dar eu aveam altceva în cap, care creștea din ce în ce mai mult, ori de câte ori o posibilitate dispărea sau pălea.

– Ar avea *boierul* vreun motiv să-l omoare?

Răspunsul Dagmirei era neîncrezător.

– De ce să aibă?

– Gritelkin a afirmat că a făcut aranjamente ca să vizităm, dar nu pare adevărat. Khirzoff nu e bucuros că ne aflăm aici.

Totuși, acesta nu era tocmai un motiv pentru crimă.

Gândurile mele s-au dus mai departe.

– Iar Gritelkin a spus că nu era un moment potrivit să-l vizităm. Dacă însemna mai mult decât atacurile dragonilor?

– Dacă boierul nu vă voia aici, a vorbit, ar putea doar să vă ordone să plecați.

Era adevărat, ceea ce nu excludea, totuși, alți factori care pot să-l facă pe Khirzoff reticent să ne izgonească. Doar că nu-mi puteam imagina care erau.

Probabil că m-am învârtit ceva timp fără să vorbesc, pentru că Dagmira a avut o tentativă la curtoazie:

– Mai aveți nevoie de altceva?

– O, nu fi așa, Dagmira! am replicat distrasă. Te-am vrut aici pentru că mă neliniștește ceva și am încredere în tine. Dar nu, nu mai am nevoie de nimic. Somn ușor și pe mâine dimineață!

Mi-a sărutat mâinile și a plecat. M-am culcat, dar am reușit să adorm abia peste multă vreme.

Capitolul 22

O plimbare și o discuție ciudată – O provocare draconică – Ce se află în cămara lui Khirzoff

În dimineața următoare, când mă duceam să caut ceva pentru micul dejun, m-am întâlnit la parter cu Rossi, care a apărut dintr-un fel de cămară. Mi-a aruncat o privire neprietenoasă, chiar dacă i-am îngăimat un salut politicos.

– Ne vei însoți în plimbare astăzi? am întrebat, pentru că Khirzoff menționase ceva de o excursie în noaptea precedentă.

– Nu, a spus Rossi scurt. Am treabă.

– Da, a zis boierul. Taxidermie.

Nu era niciun dubiu în ceea ce privește mirosul neplăcut de la Rossi.

– Sunteți amabil să-mi arătați unde se ia micul dejun?

L-am întrebat mai mult ca să-l enervez. La cum era amenajată cabana, micul dejun ar fi trebuit să fie în aceeași încăpere unde luasem cina cu o seară înainte, dar doream să-l fac să se comporte ca un gentilom. Totuși, cum mi-au ieșit cuvintele din gură, cuvinte în chiavorană, mi-a venit un gând izbitor.

Sticlele de acid erau etichetate în chiavorană.

În majoritatea împrejurărilor, aș numi-o o coincidență fără sens. Drustanev este așezat pe partea sudică a munților, cu fața spre Chiavora. Mare parte din comerțul lor se face pe acel hotar. Firește, orice lucru exotic ajunge în Vystrana dinspre sud. Iar naționalitatea lui Rossi nu prea poate fi considerată o dovadă a vinei lui.

Doar că existau informații că omul era și un fel de savant. Poate că făcea taxidermie pentru boier, dar pentru asta trebuia să ai habar de chimicale.

Oare acidul sulfuric al lui Astimir, care venise cu noi în căruțe de la Sanverio, era destinat pentru cabana boierului?

Am mâncat foarte puțin la micul dejun, gândindu-mă iute la detaliile acestei posibilități. Khirzoff a aflat că vizitatorii

scirlandezi din Drustanev sunt experți în istoria științelor naturii. Oare de la săteni? Sau de la contrabandiști? Oamenii lui Chatzkel lucrau cu cel puțin un preferat al boierului. Nedorind să atragă atenția prin a ne porunci să plecăm, aceștia au aranjat șarada cu Astimir, intenționând să ne facă să părăsim satul. Sau Rossi ar fi putut face asta, dar nu era o figură cunoscută în sat. Când planul a picat – nu, l-a trimis pe Ledinski înainte să descoperim perfidia lui Astimir. Atunci Lordul Hilford a venit să investigheze dispariția lui Gritelkin. La momentul acela Iosif Abramovici Khirzoff a hotărât să ne abordeze mai direct.

Nu aveam nicio dovadă, dar aveam mai mult decât o suspiciune ca să-mi fac griji. Însă singurul motiv pentru care nu eram panicată era că nu mi se părea probabil ca Khirzoff să ne vrea morți. Dacă e *așa,* mă gândeam eu, atunci Ledinski ar fi putut s-o termine cu noi oricând în cele trei zile petrecute la Drustanev ori când am ajuns aici.

Nu era cine știe ce consolare în timp ce călăream pe caii boierului înainte de prânz. Calul lui Khirzoff era un armăsar pe care-l controla cu un hăț tare, dar restul cailor erau comuni. Chiar și calul meu castrat făcea mare caz pe unele pante, împleticindu-se, astfel încât un călăreț mai nepriceput ar fi putut să cadă din șa. Așa cum era, eram bucuroasă că fustele mele crăpate îmi permiteau să stau călare.

Totuși, ca să-l aduc pe Jacob de partea mea, m-am prefăcut că am unele dificultăți. În scurtele înhățări, în timp ce mă stabiliza sau îmi mâna calul, i-am povestit temerile mele. Nu am apucat să termin, că domnul Wilker a și venit lângă noi. A dat din cap spre Lordul Hilford și Khirzoff, care își mânau caii printr-un pâlc de brazi, și i-a vorbit lui Jacob încet în scirlandeză:

– Nu-mi place!

– Ce anume? a întrebat Jacob.

Noi doi ne țineam în spate, urmați la o distanță discretă de unul dintre oamenii boierului, dar umerii mi s-au încordat, fiindu-mi teamă să nu părem un grup suspicios.

– A pus întrebări nesfârșite despre cercetarea noastră. Dar nu cred că este *interesat* de ea, zicea domnul Wilker. Contele e ca de obicei – știi, ține cât mai mult pentru el, fiindcă încă nu a prezentat încă nimic Colocviului, dar dând tot felul de indicii că am descoperit lucruri incredibile. Și totuși, Khirzoff nu arată nici cea mai mică curiozitate intelectuală.

Știam ce vrea să zică despre reținerea contelui. Lordul Hilford ne spusese odată o poveste lungă despre von Grabsteil, tipul care descoperise teoria uniformității geologice. Neînțelept, el i-o împărtășise unui coleg la fel de deschis la

minte înainte să-și publice concluziile, iar colegul, un oarecare Boevers, publicase primul o carte pe această temă. A fost o fraudă teribilă în epocă, chiar dacă deja era considerată o poveste veche când eram eu tânără și bineînțeles că acum totul este dat uitării. Oricum, urmarea ei dăinuiește în paranoia multor savanți, cărora le este frică să nu le-o ia alții înainte.

– Mi s-a părut că ai zis că a pus foarte multe întrebări, s-a încruntat Jacob

– Da, *a pus,* a zis domnul Wilker frustrat. O! Dar Khirzoff nu e un om învățat. Cu siguranță v-ați dat seama. Nu cred că-i pasă câtuși de puțin de știință. Doar voia să știe ce am făcut.

Am schimbat priviri îngrijorate cu Jacob.

– Am crezut că are de-a face cu contrabandiștii, am spus eu, chiar mai încet decât mai devreme. Dar ar putea să aibă legătură cu *cercetarea* noastră?

Privirea domnului Wilker s-a ascuțit.

– Ce vreți să spuneți?

Nu voiam să atrag atenția. Dând din cap spre Jacob, mi-am îndemnat calul mai departe și l-am lăsat pe el să-i facă domnului Wilker un rezumat al suspiciunilor noastre, chiar mai scurt decât cel pe care i-l făcusem eu lui, prin viteza cu care a încheiat. Calul domnului Wilker, alegându-și drumul, a ocolit pe lângă mine, astfel că ni s-au întâlnit privirile.

Momentul acela fără cuvinte a pus capăt războiului minor dintre noi, care dăinuise de când mă alăturasem expediției în Scirland. Dacă aveam dreptate – dacă boierul își omorâse propriul răzeș ca să nu descopere ceva ce nu trebuia și nu avea nimic de-a face cu munca noastră –, motivele de dispută dintre noi erau fleacuri care nu meritau atât timpul nostru. Domnul Wilker nu era sigur că am dreptate, dar nici eu nu eram. Însă ipoteza era prea gravă ca să fie înlăturată de incertitudine.

Prin urmare, eram toți trei de acord. A rămas doar să-l informăm pe Lordul Hilford și să concepem o reacție. Am lăsat prima parte pe seama bărbaților, în timp ce ne gândeam toți trei la ultima parte. Oricum, în curând Khirzoff și ceilalți au început să vâneze, doborând câțiva fazani pentru ospățul de seară, iar zgomotul puștilor doar mi-a mărit starea de tensiune. Cât de ușor ar fi pentru cineva să sufere un „accident“ pe aici?

Am tresărit când Lordul Hilford a tras, dar degeaba, într-o pasăre care zbura și mi-am dorit ca fazanul să scape.

În spatele liniei de tragere pentru fazani, la mică distanță în fața noastră, se ivea un promontoriu stâncos.

Cu încetineala amenințătoare a unui prădător, se întindea pe fiecare parte, iar pentru că mă gândeam la fazan și la cum dă el nebunește din aripi, prima reacție a fost, chiar dacă e greu de crezut, să mă gândesc la anatomia lui, văzând cum „degetele“

din exteriorul aripii se întind primele, apoi structura de sus se întinde și ea să-și ia avânt.

Apoi, destul de târziu, mintea mi s-a oprit la ideea că un dragon e gata să coboare spre noi.

Am strigat în chip de avertisment, și mai disperată că m-am trezit prea târziu. Doi dintre oamenii lui Khirzoff și-au potrivit puștile ca să facă față creaturii care se prefigura, dar au așteptat să tragă până s-a apropiat. Armăsarul meu a ezitat: nu se născuse el la munte, dar apropierea unui prădător o simțea. Am cântărit cu repeziciune ce s-ar întâmpla dacă aș sta călare și m-am aruncat din șa, căutând adăpost într-un pâlc de copaci.

Motiv pentru care nu am văzut ce a urmat. Puteam doar să aud și să simt. Au răsunat câteva împușcături. Din înjurăturile care au urmat, nu era de bine. Un răcnet de sus care anunța atacul dragonului. Ramurile plesneau ca surcelele în timp ce încercau să susțină prada, dar nu am auzit țipete care să sugereze că a avut noroc. Khirzoff dădea ordine în Bulskoi, probabil ca oamenii lui să continue să tragă, iar după aceea o rafală de vânt a trecut prin acoperământul meu demn de milă, aducând o ploaie de așchii de gheață ascuțite.

Dacă se întâmplă să fiți victima unui suflu extraordinar de dragon, vă recomand dragonii de stâncă. Cioburile lor ascuțite pot să vă taie pielea, dar nu adânc. Principalul pericol constă în instinctul corpului de a se încolăci dintr-odată în fața acestei răciri rapide, care vă îngheață oasele. Astfel deveniți mai vulnerabili în fața plonjonului care urmează.

Următoarele împușcături mi-au dezvăluit că cel puțin o parte dintre bărbați erau în poziție să ne apere. Mi-am forțat trupul ezitant să se îndrepte și m-am uitat peste o ramură căzută. Jacob era în viață – am răsuflat ușurată – și mai încolo erau domnul Wilker și Lordul Hilford. După ei, i-am văzut pe Khirzoff cu doi dintre ai lui. Toți păreau teferi, iar o salvă finală de împușcături s-a soldat cu un sunet deasupra, care putea fi ori de frustrare, ori de durere. Oricum, se pare că l-a convins pe dragon să caute o pradă mai ușoară, iar după câteva clipe tensionate am ieșit din ascunzătoare.

Toți caii noștri se răspândiseră, mai puțin armăsarul boierului. Ca prin minune, nimeni nu-și rupsese picioarele sau gâtul, chiar dacă calul lui Jacob șchiopăta. Juganul meu idiot m-a surprins pentru că era teafăr și nevătămat și l-am mângâiat pe gât liniștitor. Nu era plăcut la călărit, dar mă bucuram că nu a fost omorât.

Khirzoff scuipa cuvinte în Bulskoi, care mă îndoiesc că erau potrivite pentru urechea unei doamne. Lordul Hilford l-a întrebat ceva în aceeași limbă și a primit un răspuns scurt. Traducând pentru noi, contele a zis:

– Bineînțeles că nu e primul atac pe care l-au văzut. Este chiar ofensat că n-au reușit să doboare bestia, dar, din punctul meu de vedere, a fost bine. Nu avem nimic din echipament cu noi. Nu prea ar fi meritat să facem observații.

Unul dintre bulskoiezi i-a dat calul său lui Jacob și l-a luat pe cel care șchiopăta de un picior. Mă îngrozea locul și mă bucuram să am un acoperiș deasupra capului, care să mă ascundă de privirea dragonului.

Totuși, bestia mi-a făcut favoarea de a-mi alunga gândurile de la conspirație și la a mi le solicita cu alte lucruri, cu unele mai importante.

– Ar putea focurile de armă să-l înfurie atât de tare pe dragon? Nu s-a stârnit până nu a tras Lordul Hilford, i-am zis soțului meu în scirlandeză, *sotto voce,* ca să nu înțeleagă ceilalți.

– E posibil să fie cauza imediată, a cugetat Jacob, uitându-se la locul în care dragonul de stâncă trăgea un pui de somn. Dar n-aș zice că asta e cauza principală a atacurilor. Localnicii împușcă tot timpul. Dacă i-ar supăra pe dragoni, aceste incidente ar fi permanente și peste tot în Vystrana.

Adevărat, și totuși, unul dintre ghizii noștri a tras într-un lup nu cu mult înainte să fim atacați pe drum. Iljish împușcase iepuri. Chiar și băiatul care mi-a adus mostra de piele a spus că era la vânătoare de căprioare cu tatăl lui. Nu era de ajuns să constituie o dovadă. Cum a spus și Jacob, se trăgeau multe focuri de armă în regiune și nu toate atrăgeau furia cea aprigă. Oricum, era un factor comun pe care îl observasem și el putea să aibă un sens.

Înapoi la cabană, am avut o mică ocazie să vorbim în particular. Domnul Wilker sigur reușise să-i spună ceva Lordului Hilford, căci, cu puțin înainte de cină, Jacob mi-a comunicat un mesaj.

– Vom căuta o scuză să plecăm. Dacă e vreun pericol, plecarea l-ar provoca. Deocamdată, stăm.

Primul meu instinct a fost să protestez. Mi-am petrecut toată după-amiaza insistând din ce în ce mai obsesiv asupra dorinței mele de a evada de acolo. Mi se părea crud și incorect să mă abată ceva din drum acum. Iar, dacă eram în pericol, nu trebuia să plecăm *mai repede?* Totuși, mi-am dat imediat seama ce crede Jacob despre provocare. Până acum Khirzoff nu ne arătase niciun fel de violență. Violența de care-l suspectam era pur teoretică.

Sunt – și eram, chiar și atunci – o femeie de știință. Când mă confrunt cu o teorie nesigură, impulsul meu e să strâng probe care să o confirme sau să o infirme.

Jacob poate să doarmă în orice împrejurări. Eu nu. Am rămas trează până târziu în noaptea aceea pentru că nu mai puteam îndura nesiguranța mult. Mișcându-mă ușor, m-am ridicat și m-am îmbrăcat cu cea mai simplu croită rochie, îndesându-mi carnețelul în buzunar. Bâjbâind, am găsit lumânarea și chibriturile la capul patului, pe care le voi aprinde imediat ce eram la o distanță sigură. Apoi am tras zăvorul de la ușa dormitorului și am pășit în coridor.

Acolo m-am prăbușit imediat peste ceva aflat pe podea. Era ceva moale, dar cu oase, și a înjurat când i-am dat cu genunchiul în stomac. Vocea era a Dagmirei. Scoțându-mă dintre păturile ei și întrebându-mă dacă n-o să-mi sară inima din piept, am șuierat:

– Ce Dumnezeu faci aici?

– Dorm sau cel puțin încerc! mi-a șuierat ea.

M-am clătinat și am închis ușa dormitorului înainte să-l trezesc pe Jacob. Și atunci am înțeles. După toate ifosele mele că am nevoie de „Dagmara“, nu întrebasem unde erau cazați ea și Iljish. Se pare că Khirzoff nu avea loc pentru ei sau era adeptul vechilor obiceiuri, după care servitorul dormea la ușa stăpânului sau la piciorul patului său. Aveam încă un motiv să-l detest.

Dagmira, pentru propria ei curiozitate, m-a întrebat imediat ce fac.

– Mă furișez, am spus. Mă ajuți?

Deja mă cunoștea atât cât să-mi accepte cu calm încăpățânarea și îndrăzneala. Am ridicat lumânarea căzută și chibriturile și ne-am dus jos, unde am descoperit că, în ciuda orei târzii – era miezul nopții sau cam așa –, mai era cineva treaz. Am auzit zgomote lângă bucătărie și am luat-o în partea cealaltă, spre ușa cămării din care ieșise Rossi de dimineață.

S-a dovedit a fi încuiată. Am aprins lumânarea și am examinat broasca, nedorindu-mi să fiu învinsă atât de ușor. Din ce vedeam, mecanismul era simplu. Cheia pivota o bară îngustă pe partea cealaltă. Gaura era destul de largă cât să încapă în ea coperta carnetului meu credincios. Fără nicio remușcare, am rupt coperta și cu ea am reușit să ajung la bară și să o ridic, făcând ușa să se deschidă.

Scările duceau în jos, cufundându-ne în mirosul neplăcut al lui Rossi. Dagmira m-a urmat cu lumânarea, lumina bâțâind și dansând cu fiecare pas. Iar apoi, când am ajuns jos, flacăra s-a reflectat în sute de suprafețe sticloase.

Pivnița nu era un atelier de taxidermist. Era un laborator de chimie cum nu mai văzusem, iar de atunci am mai văzut doar în universități. Nu știam denumirea corectă a lucrurilor de acolo: sticle și pahare Berzeliu, flacoane, furtunuri și tuburi

mari, dar neadânci. Pentru cineva ca mine, care nu putea să judece asemenea obiecte, toată seria mi se părea că costase o avere, iar transportul calculat costase și el.

Dagmira a aprins de la lumânarea ei o pereche de lămpi, luminând camera ca să văd mai departe. Lumina se juca deasupra unui carnet foarte uzat de pe masa sub care erau cutii de chimicale. Știam că etichetele lor îmi vor fi cunoscute fără să mă uit: făcătură chiavorană, majoritatea numelor fiindu-mi necunoscute, dar acidul sulfuric l-am recunoscut imediat. Deci Astimir chiar îl luase de aici, dar *de ce?*

Răspunsul, sau cel puțin o parte din el, era ascuns în celălalt capăt al camerei.

Nici gând să încurc oasele cu niște oase de lup sau de urs. Le-am desenat degrabă în aer, de frică să nu se dezintegreze înainte de a înregistra toate detaliile.

Am văzut mostre incrustate cu minerale conservate printr-o șmecherie a chimiei în peștera măreață de lângă Drustanev. Aici zăceau într-un morman enorm: fără număr, *mult* prea multe ca să provină doar de la o bestie, mai ales că era un morman de femururi lipit de perete.

Oase de dragon. Procesate în acest laborator ca să nu se dezintegreze – la gândul acesta mi s-a tăiat respirația. Cu ce dezvoltase Rossi, i-am putea cerceta și mai bine; am putea deslușI misterele anatomiei și ale osteologiei care le dăduseră bătaie de cap specialiștilor în dragoni încă de la înființarea domeniului.

Dar el nu le voia pentru studiu. Asta, cel puțin, era sigur. Dacă ar fi intenționat să le vândă colecționarilor, ar fi păstrat fiecare schelet separat sau ar fi conservat *toate* oasele. N-am văzut nicio componentă mai mică sau de formă neregulată, ci doar un craniu, așezat pe masă pe post de trofeu. Restul oaselor erau cam toate sortate și lungi: femururi, humeruși și coaste mari și încovoiate.

Mi-a tremurat mâna când am luat o coastă. Chiar și atunci, când nu aveam experiență în fiziologia animalelor, am remarcat cât de ușoară era. Așa trebuia – dacă avea greutatea unui os obișnuit, un dragon n-ar fi putut să zboare niciodată. Și, dacă oasele păsărilor erau delicate, acestea erau incredibil de robuste ca densitate, căci, altfel, s-ar fi prăbușit sub greutatea mușchilor și a organelor. Dintr-odată suspicioasă, am luat o coastă și am încercat să o rup pe genunchi. Nu a cedat.

Oase de dragon, conservate perfect, de parcă încă ar fi în corpul dragonului.

Oare câți uciseseră Rossi și Khirzoff ca să ajungă la un asemenea succes?

În spate am auzit icnetul Dagmirei. M-a scos din contemplarea oaselor. M-am întors și am găsit-o stând, cu sfeșnicul aproape alunecându-i printre degetele inerte, holbându-se în palma de la mâna cealaltă, unde strălucea ceva mic.

M-am dus repede la ea.

– Ce este?

Fără niciun cuvânt, a întins mâna spre mine. Obiectul era un inel: un sigiliu mic și ieftin. Când am examinat-o, am descoperit că pe emblemă erau inscripționate cuvinte abreviate într-un stil ca al chiavoranilor. Sugrumată de furie, Dagmira a spus:

– Este inelul lui Jindrik.

Gritelkin.

– Ești sigură?

– La școala asta s-a dus, în Chiavora, după ce a fugit din Drustanev.

Chiar *arăta* ca un însemn universitar. Iar când l-am întors printre degete, am găsit gravate pe dedesubt literele *J.G.* Așadar, nu era inelul personal al lui Rossi. Era dovada de care aveam nevoie.

Trebuia să părăsim cabana cât mai repede. *Toți.*

Dar după ce mi-am pus inelul pe deget și m-am întors cu Dagmira să plecăm, am văzut o nouă lumină coborând pe scări. O clipă mai târziu, a ajuns în pivniță purtată de mâinile lui Gaetano Rossi.

Cred că l-a surprins să găsească două femei în laboratorul lui. Luminile noastre i-ar fi dat de înțeles de mult că *cineva* își bagă nasul în lucrurile lui. Mă întrebam la cine se aștepta. La Jacob? La Lordul Hilford?

În cealaltă mână avea o farfurie cu cârnați, brânză și pâine. O gustare de seară, presupun, să-l întărească pentru muncă. A lăsat-o peste carnet, fără să-și ia ochii de la noi, apoi a spus:

– Ei bine, ce mă fac eu cu voi două?

Bineînțeles că a vorbit în chiavorană, pe care Dagmira nu o înțelegea. Totuși, m-am gândit că ar putea să-și dea seama din tonul lui: speculativ și amenințător. Umezindu-mi buza, i-am răspuns pe propria limbă, sperând să-l măgulesc și să scăpăm din pivniță.

– Munca dumneavoastră este remarcabilă. Au mai existat oameni care au încercat să conserve oasele de dragon, dar, din câte știu, până acum sunteți singurul care a reușit. Este o descoperire nemaipomenită pentru știință.

Rossi a respins acest ultim cuvânt cu un rânjet.

– Știința este pentru moșii uscați din camerele prăfuite. Avem planuri mai bune pentru oasele astea. Mai tari decât lemnul, mai ușoare decât oțelul. Ce nu am putea face cu asta?

Nu era deloc ceea ce mă așteptam să spună.

– Dumneavoastră… dumneavoastră vorbiți despre *hărnicie?*

– Vorbesc despre prosperitate, a răspuns. Și despre putere. Popoarele lumii deja se ceartă pe fier; cu timpul, va fi mai rău. Cel care le va oferi o alternativă va fi capabil să stabilească și prețul.

În ciuda circumstanțelor, care într-adevăr ar fi trebuit să-mi țină trează atenția, gândul îmi aluneca la punctul lui de vedere. Mai tare decât lemnul, mai ușor decât oțelul, da. Ca proteze sau bare, oasele de dragon ar fi valoroase – ei bine, cu mult mai valoroase decât greutatea lor în aur. Dar nu poți construi un motor din ele, nu prin nituirea coastelor cu osul iliac. Doar dacă avea idee cum să …

Aici ajunsesem până ca Rossi să pună lumânarea jos și să apuce un cuțit.

– Dar nu contează ce fac cu oasele, a spus. Întrebarea adevărată este ce să fac cu o pereche de spioni.

Crezusem că mă speriasem când ne atacase dragonul de stâncă în drumul spre Drustanev sau când trăiam cu impresia că suntem urmăriți de un demon antic. Acum descopeream că, în comparație cu înfruntarea cu un bărbat care ar putea să mă omoare cu sânge-rece, situațiile acelea fuseseră o nimica toată.

Pot să mă descurc calm când mă confrunt cu amenințări din surse naturale. Cele provenite de la ființele umane îmi provoacă cele mai prostești impulsuri. Următoarele cuvinte care mi-au ieșit pe gură au fost pe bună dreptate considerate bolnave, mai ales că doream să supraviețuiesc, dar nu le-am putut opri.

– Tu l-ai ucis pe Gritelkin. De ce? Pentru că a aflat? am gesticulat spre oasele de dragon.

Lui Rossi i s-a strâmbat gura.

– Nu, pentru că prea-și băga nasul în treburile contrabandiștilor.

Cuțitul strălucea auriu în lumină, iar el a făcut un pas spre mine.

– Așteaptă!

Am ridicat mâna să-l opresc, mâna care purta inelul lui Gritelkin; n-a fost o alegere prea înțeleaptă. Dar era o mică șansă ca concluziile mele științifice să facă ceva bun.

– Vă rog, trebuie să mă ascultați! Ați văzut oasele din peșteră, nu? Sau Khirzoff le-a văzut. Așa ați știut că e posibil să conservați oasele de dragon după moarte. *Trebuie* că știți că

ei folosesc peștera aia pe post de cimitir – dragonii –, își jelesc morții, n-ați văzut?

– Și ce dacă? m-a repezit imediat.

Mă îndoiam că un argument moral l-ar fi influențat, dar unul pragmatic ar fi putut.

– De aceea atacă oamenii! Sunt sigură. Pentru că ați ucis atâția și pentru că nu i-ați lăsat să-și care morții. Asta i-a enervat. Dacă veți continua așa, și *mai mulți* oameni vor muri.

Buza i s-a îndoit și a răspuns cu dispreț.

– Țărani!

N-a mai apucat să rostească niciun cuvânt, pentru că s-au auzit pași venind în grabă pe scări. Niciodată nu mai auzisem sunetul acela într-așa o panică, dar, chiar și așa, am recunoscut pașii soțului meu.

Am deschis gura să-l strig – cu ce cuvinte n-o să știu niciodată –, dar Rossi nu mai avea răbdare cu intrușii. Cum Jacob cobora pe scări, s-a întors și a înfipt cuțitul în măruntaiele lui.

Priveliștea aceea îngrozitoare m-a paralizat, de la mâini până la voce. Nici nu puteam să țip. Dar Dagmira nu era paralizată; a așteptat ca Rossi să fie distras, iar când s-a întâmplat, s-a mișcat fără ezitare, înșfăcând un borcan și spărgându-i-l în cap.

Rossi a căzut cum cade un copac când îl tai. Chimicalele care i s-au revărsat peste cap și umeri au fost urmate curând de mai multe, când a leșinat peste masă și după aceea pe podea, trăgând după el sticlăria și lămpile.

Asta m-a trezit din paralizie. Jacob s-a clătinat cu spatele de perete. Eu m-am repezit spre el, ținând cu o mână pata stacojie care-i înflorea pe sub cămașă. Știam cum să-i trag corpul. Nu știam cum să-l fac bine.

Jacob a scotocit prin buzunar, dar a scos mâna goală. Mișcarea m-a făcut să încep propria căutare. Am găsit o batistă și, după o scurtă ezitare, am apăsat-o pe rană. El mi-a acoperit mâna cu a lui și mi-a căutat privirea. Ce a văzut acolo trebuie să-l fi speriat, pentru că a încercat să zâmbească și a spus:

– O să fiu bine, Isabella.

Mi-ar fi plăcut să-l cred. Dar sângele care curgea prin batistă era fierbinte pe degetele mele.

– El l-a ucis pe Jindrik? a întrebat Dagmira nesigură din spate.

Rossi. Vorbisem în chiavorană; n-a înțeles decât numele. M-am întors cât să-l pot vedea pe bărbatul leșinat, dar nu dădea niciun semn de viață.

– Da.

El sau altcineva implicat. Totuși, el l-a înjunghiat pe Jacob și asta era de ajuns pentru mine.

V-am spus la un moment dat că înăuntrul meu se află un dragon. Pentru prima dată, simțeam nu doar dorința de libertate, ci și dorința prădătorului de a ucide.

Puteam? Puteam să-mi strecor mâna de pe Jacob, să iau cuțitul sau un ciob de sticlă și să-l omor pe Rossi?

Nu știu. Mi-ar plăcea să cred că nu. Este cumplit să crezi că tu, la nouăsprezece ani, ai putea ucide un om căzut la pământ, orice fărădelegi va fi comis el. Dar nu am făcut niciodată alegerea: Jacob a vorbit înainte să apuc, iar momentul a trecut. Mă întreb uneori dacă nu mi-a simțit gândurile după rigiditatea mâinii și dacă n-a intervenit înainte să găsesc o rezolvare de un fel sau altul.

– Dagmira, du-te și cheamă-i pe ceilalți! Trebuie să plecăm de aici în noaptea asta, înainte ca Khirzoff să descopere că i-am aflat secretele. Ne întâlnim la grajduri. Isabella, cu ce putem să-l legăm pe Rossi?

Dagmira a plecat. Mișcându-mă ca în vis, am găsit un furtun de cauciuc și am folosit cuțitul lui Rossi ca să-l tai în bucăți potrivite și să-i leg mâinile și picioarele cu ele. Câteva foi de hârtie și încă o bucată de furtun au fost de ajuns pentru un căluș. Jacob a rămas sprijinit de perete, nemișcându-se să ajute și nu voiam să mă gândesc ce însemna asta. Va putea să meargă călare?

Trebuia. Cu treaba terminată, m-am dus să-l ajut să urce scările, dar s-a oprit cum am ajuns la treapta de sus.

– Așteaptă…

Jacob s-a ținut cât m-am întors. Sărind peste corpul înclinat al lui Rossi, i-am înhățat carnetul, iar după aceea am luat primul os pe care-l puteam căra și care mi-a venit în mână: un iadeș. Dovadă a ceea ce făcuse.

– *Acum* putem pleca.

Capitolul 23

Plecarea, fără rămas-bun – Căutarea unui adăpost – Un ocol pe la ruine – Acolo, alte răspunsuri, multe neplăcute – Sosirea dragonilor

Aproape m-am întors la începutul evadării noastre, când înșeuasem câțiva dintre caii lui Khirzoff și distrusesem harnașamentele celorlalți, dorind să lăsăm locul acela în urmă pentru totdeauna – pentru că am surprins o limbă de foc.

Proptindu-l pe soțul meu în șa, am spus foarte încet:

– Jacob, un foc.

Ceilalți au auzit. Dagmira a mârâit ceva care ar fi putut fi:

– Lasă-i să ardă!

Cât despre mine, nici nu mi-am dat seama că începusem să mă mișc, până când Jacob nu m-a strâns disperat de braț.

– Isabella, nu poți…

– Sunt oameni nevinovați acolo! am spus, prea tare, apoi mai ușor, dar nu cu mai puțină intensitate, am continuat: Khirzoff și Rossi poate că sunt monștri, dar și servitorii lor?

Vina mă înghiontea la fel de mult ca altruismul. Am văzut în noapte fața albă, suptă a soțului meu și știam că speranța noastră să supraviețuim exista dacă fugeam chiar atunci. Și totuși, nu puteam să-i sacrific pe toți oamenii aceia doar ca să ne apărăm noi înșine.

Domnul Wilker a mârâit și s-a aruncat din șa spre grajduri, unde lăsase un paznic – un băiat, de fapt – legat, în timp ce noi furam caii. A fost înapoi într-o clipă, punându-și armăsarul în mișcare în timp ce vorbea:

– O să scoale gospodăria. Știți că asta înseamnă că vor fi pe urmele noastre mai repede?

Știa și el, dar totuși s-a dus. Niciunul dintre noi nu voia să fie de vină pentru așa o atrocitate.

Totuși, a făcut coșmarul fugii noastre și mai urât. Nu puteam merge în galop noaptea, prin munți, chiar dacă jumătatea de lună ne lumina calea, și, chiar dacă făcusem tot ce putusem ca

să-i împiedicăm să vină după noi, știam că oamenii lui Khirzoff ne vor urmări. Nu, nici măcar nu ne vor urmări. Ei știau deja unde vom merge.

Sau așa credeau ei. Dagmira s-a sfătuit cu Iljish în șoaptă, prea repede ca să-i putem urmări, și ne-au propus să mergem acolo unde Khirzoff *nu* s-ar aștepta: la ruine. Acolo era și coliba vânătorului, unde stătusem peste noapte când fusesem cu Astimir și cu Lordul Hilford, sau ne-am putea găsi adăpost chiar în ruine. Iljish s-a oferit să se strecoare singur în sat să ia ce considera că e mai de valoare. După aceea, presupun, puteam merge spre sud. Înapoi în Chiavora, înapoi în Scirland, lăsând în urmă notițele, echipamentul, preaiubitul fotoliu al Lordului Hilford și pe oamenii din Drustanev.

Asta ar însemna să-mi încalc jurământul. Dagmira ar putea duce vorba cu fratele ei legat de teoria mea, explicându-le vecinilor lor de ce-i atacă dragonii – dar ce bine le-ar face? Nu aveau capacitatea de a-i opri pe Khirzoff și pe Rossi, nici nu puteau recurge la o autoritate superioară. Și nici noi, mai ales din poziția în care ne aflam. Poate am putea să-i scriem țarului, odată ce ne-am întoarce acasă, dar era o scuză șubredă să zici că ceri ajutor. Și, oricât de puțin ar conta pentru sat, nu i-ar ajuta deloc pe Dagmira și pe Iljish, doar dacă am putea să-i convingem să vină cu noi. Cu siguranță că Rossi, dacă a supraviețuit, o va ține minte pe țăranca aceea care i-a spart un borcan în cap. Nu ar mai fi în siguranță.

Totuși, toate astea erau doar ipoteze îndepărtate, care au dispărut curând din nevoia noastră imperativă de a fugi imediat. Lumea s-a redus la cea mai simplă și cea mai primitivă sarcină: să găsim apă. Să găsim mâncare, cât de puțină, în timp ce înaintam. Să ne acoperim urmele. Să fim atenți la dragoni. Să rămânem în șa ori să rămânem unul în spatele altuia atunci când, din pricina terenului, era imposibil să mergem călare.

Roagă-te pentru Jacob.

Domnul Wilker, care avea o profesie cât de cât apropiată de cea de doctor, nu putea decât să panseze rana. Ar fi fost îngrozitor și dacă Jacob ar fi stat în pat; trei zile de fugă epuizantă, traversând țara, îi înrăutățeau starea. Tot sângele i se scurgea printre buze și ochii lui deveneau de o albeață cețoasă de fiecare dată când făcea puțin efort să stea proptit în șa și în viață. Sufeream din cauza neputinței, mintea mea fugind în cercuri inutile, obositoare, încercând și nereușind să găsesc o cale să-l ajut. Dacă aș fi avut cea mai mică speranță că lui Khirzoff i-ar fi milă de noi, i-aș fi trimis pe ceilalți mai departe și aș fi așteptat împreună cu soțul meu să ne ajungă urmăritorii. Dar nu aveam, așa că singurul lucru pe care-l

puteam face era să rezist, rugându-mă să ajungem la ruine, unde odihna l-ar întări pe soțul meu.

Rugăciunea mea era însă condamnată eșecului, iar eu știam.

Ne-am chinuit până la valea din spatele ruinelor, cu zidul năruit în fața noastră. Acolo, în fața adăpostului, Jacob a alunecat moale din șa și s-a izbit de pământ.

Am țipat chiar înainte ca mâneca lui să-mi scape din strânsoare. Îndemnându-mi armăsarul să se oprească, am descălecat fără pic de grație și am căzut în genunchi lângă soțul meu. Atât de sigură eram că a murit, încât nici nu puteam să-i rostesc numele.

Dar atingerea mâinii mele pe obraz l-a făcut să deschidă ochii. O secundă, am simțit speranță. *Nu* era mort și ajunsesem la ruine, cu siguranță totul va fi bine. Cu toate astea, iluzia nu putea ține prea mult. Nu se va mișca din acel loc: Jacob știa, la fel și eu.

I-am luat o mână și am împreunat-o cu a mea. A răspuns cu cea mai vagă zvâcnire a degetelor reci. Singurele cuvinte care mi-au venit au fost deplorabil de nepotrivite.

– Îmi pare foarte rău.

Buzele lui albe s-au conturat în cuvântul:

– Nu.

A închis ochii, apoi i-a deschis iar și și-a adunat toată puterea ca să vorbească într-o șoaptă fără sânge, care nu a trecut de urechile mele.

– Fără regrete. Fii puternică, Isabella! Oprește-i!

În timpul evadării noastre făcusem destul efort să le spun celorlalți ce le făceau Khirzoff și Rossi dragonilor și ce găsisem în pivnița aceea osuar. Dar cum puteam să-i opresc? Tot ce puteam face era să dispar.

Ceilalți descălecaseră, formând un cerc solemn în jurul meu. Soarele trimitea în ruinele tăcute o binecuvântată căldură blândă. M-am aplecat și l-am sărutat pe buze pe soțul meu, apăsându-mi gura pe a lui până când am simțit cea mai vagă urmă de apăsare drept răspuns, lacrimile alunecându-mi pe față, udând-o și pe a lui. Când în sfârșit m-am dezlipit de el, ochii lui Jacob s-au închis pentru ultima dată, iar peste o clipă n-a mai respirat.

Veți crede că sunt inumană dacă spun asta. Dar chiar și în fața celei mai grele suferințe pe care am îndurat-o, durerea a învins epuizarea muritoarei de rând, iar creierului nu i-a fost milă de mine și n-a încetat să lucreze. Ticăia încontinuu, ca o colecție de rotițe fără viață, și când – după cât timp, nu știu – am ridicat capul să mă uit la ceilalți, cuvintele care mi-au ieșit

pe gură nu aveau nimic de-a face cu soțul meu mort, întins în fața mea la pământ.

– Mă voi duce să cercetez peștera, am zis.

Era la nu mai mult de șase metri de unde eram îngenuncheată, acoperită cu și mai multe crengi. Am făcut semn cu capul spre ea și am văzut că ceilalți înțeleg. Pe jumătate nedumerit, pe jumătate mormăind, domnul Wilker a spus:

– Contrabandiștii. Doamnă Camherst, cu tot respectul, chiar mai au vreo importanță?

– Da, i-am tăiat-o. Fac parte din asta, domnule Wilker, parte din aceeași conspirație nenorocită care tocmai mi-a ucis soțul. Măcar atât a spus Rossi. Nu cred că fac contrabandă cu opiu. E altceva și sunt hotărâtă să aflu ce. Jacob mi-a zis să-i opresc și intenționez să-i respect ultima dorință.

Întregul tablou *aproape* că prindea contur în mintea mea. Doar câteva piese mai lipseau. Khirzoff era un ambițios, făcându-și relații în sud, urmărind să strângă o avere din munca lui Rossi cu oasele de dragon. De aceea se temea de cercetarea noastră. Dar Gritelkin nu a murit din cauza dragonilor. A murit din cauza contrabandiștilor. Iar Khirzoff deja *avea* o avere, cel puțin una mică, cu care să-i cumpere lui Rossi laboratorul de chimie, ca să nu mai vorbesc de hainele scumpe și mirodeniile pentru el. Dar le dobândise recent, căci, altfel, restul împrejurimilor sale ar fi arătat mai bine.

Cheia care ținea totul la un loc era aici. Eram sigură.

Domnul Wilker m-a acompaniat, pentru că nu aveam sfoară, iar el putea să se ridice singur din peșteră, pe când eu nu. Putea să se ducă singur, dar eram decisă să văd cu ochii mei. Am aprins o creangă de pin căzută, pe post de torță, iar domnul Wilker m-a coborât, urmându-mă imediat.

Cutiile pe care le văzusem înainte dispăruseră. E posibil ca contrabandiștii să fi golit întregul loc în ziua în care venisem aici cu Dagmira, nelăsând nicio urmă în spate. Dar singura cale ca să fiu sigură era să mă uit. Cu torța luminând în întuneric, m-am dus mai departe în peșteră.

Drumul era îngust în unele locuri, dar nu cât să ne târâm. Și nici măcar nu se întindea pe cât de departe mă temeam: vreo șaizeci de metri. În acel punct, peștera se termina cu un zid solid, format din pământ tare și rocă.

Domnul Wilker și-a dat părul de pe față cu o mână murdară și a oftat.

– Îmi pare rău, doamnă Camherst. Orice ar fi depozitat aici, a dispărut.

Am cercetat cu privirea pământul, încercând în cel mai neștiințific mod cu putință să refuz ideea că pur și simplu nu

avea niciun rost. *Trebuie* să fie ceva acolo. Nu eram de acord să nu găsesc nimic.

– Presupunând că aici *depozitau,* am murmurat, mergând mai în față câțiva pași.

Semnele erau acolo, în denivelările zidului de pământ, punctele care ar fi putut fi scobituri precise înainte ca marginile să li se tocească în adâncituri mai fine. Cineva săpase acolo și acum nu multe zile.

M-am lăsat în genunchi, hârjâind cu celălalt capăt al torței în pământ, și am început să-l zgândăr. Rigorile urcatului pe stânci și explorarea peșterii deja îmi înăspriseră mâinile mai mult decât se cădea pentru o doamnă. Atunci am sacrificat ultima urmă de delicatețe, rupându-mi unghiile în timp ce dădeam la o parte bulgări de pământ și piatră. Și, în timp ce domnul Wilker venea să mă oprească, stăruința mi-a fost răsplătită.

A strălucit chiar înainte s-o șterg de mânecă și s-o țin în lumină: o bucată de piatră de foc, mai mare chiar decât cea pe care o găsisem în iarbă mai demult.

– Asta nu-i o ascunzătoare, am șoptit. E o mină. Khirzoff a găsit o sursă de piatră de foc.

Domnul Wilker mi-a luat piatra, strângându-și buzele într-un fluierat fără sunet. Accentul lui din Niddey s-a simțit când a zis:

– Dacă legile din Bulskevo au ceva în comun cu cele din Scirland, atunci asta îi aparține de drept țarului.

Pentru o asemenea descoperire glorioasă, Khirzoff ar putea la fel de bine să primească un premiu de la superiorul său. Dar cât ar putea obține prin contrabandă cu acele pietre peste graniță, pe care să le vândă în Chiavora? Va trebui să o facă încet. O cantitate mare de pietre de foc, apărută dintr-odată, ar fi remarcată, chiar și dacă s-ar vinde în secret. Dar nu i-ar costa deloc prea mult să finanțeze eforturile lui Rossi și să plătească pentru alte noi obiecte de lux, la înțelegere. Cu trecerea timpului, pietrele prețioase și inovația cu oasele de dragon – ușoare, dar indestructibile, mai bune decât oțelul – ar putea să-l facă pe Khirzoff unul dintre cei mai bogați oameni din lume.

– Știi mai multe despre politică și legi decât mine, am spus, cu vocea sugrumată. Ce ar putea face țarul, dacă descoperă că vasalul lui fura așa de la el?

Era o întrebare retorică. Amândoi bănuiam la fel de bine. Domnul Wilker a dat din cap.

– Va fi de ajuns să fie dat la o parte, da. Să mergem să le spunem celorlalți.

Descoperirea parcă ne-a dat o viață nouă pentru membrele noastre, grăbindu-ne înapoi spre pata neregulată de lumină

care era intrarea în peșteră. Dar domnul Wilker, fără să mă atenționeze, m-a oprit, punându-mi o mână pe gură ca să-mi înăbușe întrebarea uimită.

De sus atârna o sfoară. Nu adusesem nimic de felul acesta cu noi de la cabana boierului.

Lipindu-și gura de urechea mea, a murmurat:

– Nu ați văzut o altă ieșire de aici, nu?

Am dat din cap, strângând mâna pe torța care se stingea. Pasajul ar putea să continue în spatele peretelui de pământ – bănuiala mea era că pământul de deasupra se prăbușise în trecut într-un anumit punct, din moment ce tot locul acesta zăcea foarte aproape de suprafață – dar nu ne era de ajutor. Singura ieșire era deschiderea aceea, în brațele oricui ne aștepta deasupra.

Speranța că erau contrabandiștii staulerieni era consecința situației groaznice în care mă găseam.

Domnul Wilker a respirat adânc și și-a îndreptat umerii.

– Stați ascunsă! a murmurat aproape fără să se audă. Și stingeți lumina aia! Mă duc. Cu puțin noroc, vor crede că am coborât singur.

Era ceea ce trebuia să facă un bărbat. Era, de altfel, singurul lucru care putea să ne aducă cel mai mic avantaj; doar dacă aș putea să mă gândesc cum să-l folosesc. Iljish deja ne lăsase, abătându-se spre Drustanev, sperând să ne aducă banii; doar Lordul Hilford și Dagmira mai așteptau sus. De ce folos le-aș putea fi eu, despărțită de ei, nu știu, dar merita să încerc. Am strâns din dinți, i-am făcut semn domnului Wilker și am stins torța în pământ.

Nu era mare înălțime. Sărind, ar fi putut să se prindă de margine și să se târască afară. Cu ajutorul funiei, a dispărut din fața mea imediat.

De sus, am auzit voci nedeslușite.

Apoi un glas cu accent din Bulskoi în chiavoreană, pe care l-am recunoscut prea bine.

– Știm că ești acolo jos. Ieși acum!

Când mi-am amintit de cai, mi-am tras o palmă în gând. Dacă Khirzoff îmi prinsese camarazii, cum presupun că a făcut-o, ar fi văzut un armăsar în plus fără călăreț. Până și celui mai bun mincinos i-ar fi fost greu să-l facă să creadă că m-am întins pe undeva să trag un pui de somn, că am căzut de pe o stâncă sau orice lucru asemănător.

Scrâșnind din dinți, m-am dus și am apucat sfoara.

M-au tras în sus fără ceremonie și m-au aruncat pe pământ. Când m-am ridicat în picioare, am văzut că era pe cât de rău mă temusem. Khirzoff adusese cu el cinci-șase bărbați: era genul acela de șansă care ar merge la un bețiv, dar care în viața

reală e mult mai grea, mai ales în prezența a cinci-șase bărbați cu pușile îndreptate spre cei doi domni și cele două doamne, care nu au puști. În plus, mai era și Khirzoff în persoană și cu el, Gaetano Rossi.

Când bărbatul zăcuse neajutorat la picioarele mele, simțisem remușcări că nutrisem dorința de a-l vedea mort. Acum, că stătea în fața mea, iar soțul meu era fără suflare la pământ, îmi doream plină de o ură otrăvitoare să-i fi tăiat gâtul când avusesem ocazia. Era o satisfacție infimă să observ zgârietura provocată de borcanul Dagmirei și petele decolorate de pe piele, acolo unde se vărsaseră chimicalele pe el.

Cei care ne prinseseră păreau obosiți – trebuie să fi călărit în forță ca să ne prindă –, dar nicidecum atât de obosiți pe cât eram noi. Khirzoff arăta cel mai furios.

– Când v-am invitat la cabana mea, credeam că e de ajuns să vă ordon să plecați de pe pământurile mele, a spus. Dacă nu ați fi fost atât de hotărâți să vă băgați nasul, se putea rezolva. Dacă v-ați fi mulțumit să rămâneți neștiutori.

– Am fi fost suspicioși, am spus, fiind prea proastă ca să-mi țin gura închisă. De aceea ați încercat șarada ridicolă cu Astimir.

Boierul a ridicat din umeri.

– Da, dar ce puteați face? Să vă plângeți țarului? Nu i-ar fi păsat. Nu dacă tot ce aveați erau doar suspiciuni.

Dar acum aveam dovada. Sau mai degrabă, destule detalii de dat țarului ca să aibă motiv să investigheze. Furt, contrabandă, crimă – chiar dacă nimănui nu-i păsa că schema boierului îi provoca pe dragoni să atace oamenii, restul ar fi fost de ajuns să-i facă probleme.

Am avut atâta minte cât să nu evidențiez asta. Cel mai probabil urma să ne omoare, iar, dacă nu, nu avea rost să-l încurajez.

– Uitați, domnule, că sunt un nobil scirlandez, a spus Lordul Hilford. Iar omul dumitale de acolo a ucis un domn din Scirland.

Felul în care a pronunțat cuvântul „domnule“ e posibil să fi fost cea mai josnică insultă pe care o știa.

Khirzoff părea perfect calm.

– Cu vrajba dintre Bulskevo și Scirland? Asta doar îi dă țarului și mai multe motive să te ignore.

– Poate, a spus Lordul Hilford, apropiindu-se, dar le dă altora mai multe motive să fie atenți. Dacă ceva s-ar întâmpla cu mine sau cu companionii mei, va fi foarte greu pentru tine.

Rossi a râs pur și simplu, scoțând un sunet dur, urât.

– Și dacă ai un accident? Umblând prin munți, încercând să mângâi dragoni – au fost atâtea atacuri în ultimul timp, la urma

urmei. Cine ar fi surprins dacă s-ar termina prost?

Cum alibiurile pentru crimă s-au dus, aceasta era nefericit de plauzibilă. Chiar dacă sătenii sau familiile de acasă ar fi suspicioși privind moartea noastră, asta nu *ne*-ar ajuta prea mult.

Nu aveam cine știe ce speranță că ne va fi de vreun ajutor, dar trebuia să încerc.

– Iosif Abramovici, nu ți-a spus chimistul dumitale cuminte de acolo? Toate aceste atacuri le provoci chiar dumneata. Cu cât continui așa, cu atât mai rău va fi.

După cum mă temeam, Khirzoff doar a dat din umeri.

– Dragonii morți nu vor ataca pe nimeni. Iar noi ne putem apăra mai bine decât pot țăranii.

Nu va vorbi la nesfârșit; mai devreme sau mai târziu, dar mai degrabă mai devreme, se va hotărî să pună capăt odată uneia dintre problemele lui prin a ne pune capăt nouă. Am aruncat o privire spre domnul Wilker, sperând că ar putea vedea o cale prin care să folosească descoperirea noastră privind pietrele de foc, ca să-l convingă pe Khirzoff să ne cruțe, dar părea total distras, cu ochii la soarele după-amiezii târzii.

După-amiază târzie.

M-am chiorât și eu, strâmbându-mă astfel încât răpitorii noștri să creadă că-mi vine să plâng. Cu genele filtrând lumina, puteam să-mi dau seama ce văzuse domnul Wilker: o formă mare în aer, zburând înapoi acasă noaptea, dar la distanță prea mare ca să reprezinte o amenințare.

Asta, dacă nu-l provocam.

Există anumite proverbe despre tigăi și focuri, pe care e posibil să mi le fi zis pentru mine însămi, dar prefer să adaptez altul la scopurile mele: mai bine răul care să-i atace pe toți imparțial decât răul care caută să ne omoare mai ales *pe noi*. Cel puțin, va crea haos, iar noi putem profita de acest avantaj.

Sau mai degrabă ceilalți ar putea. Dar ce aveam de gând să fac putea să nu-mi aducă însă niciun avantaj.

Nu puteam sta să mă gândesc; dacă o făceam, mă lăsau nervii. Pur și simplu m-am uitat la Rossi și am zis primul lucru supărător care mi-a venit în cap:

– Apropo, ți-am ars carnetul.

După aceea mi-am ridicat fustele și am fugit spre ruine.

După primii pași, mă gândeam că nu va fi bine. Unul dintre soldați mă va urmări și mă va aduce înapoi, fără să câștig nimic. Dar apoi l-am auzit pe Rossi scuipând cu furie două cuvinte:

– *Împușcați-o*!

Chiar și când ești epuizat mai mult decât poți exprima, adrenalina are minunata abilitate de a-ți readuce viață în membre. M-am ferit și m-am împleticit spre niște copaci subțiri, rugându-mă disperată să ajung la zidul unde găsisem piatra de foc. Primul foc a fost atât de aproape, că schijele mi s-au revărsat pe față. În curând au urmat altele, iar apoi m-am aruncat în spatele unei stânci, încercând să respir.

Câte focuri să fi fost? Opt? Zece? Fac ele îndeajuns zgomot în atmosfera de munte ca să le atragă atenția dragonilor de stâncă în această zonă?

Cu siguranță am provocat o grămadă de împușcături. Voiam foarte tare să văd dacă ceilalți erau bine, dar pauza mea de respiro a mai durat doar câteva secunde. După aceea m-am târât iar în genunchi, uitându-mă după un loc să mă ascund, știind că cineva va fi după mine, dacă nu erau deja.

Focurile de armă au început iar, de data asta mai sporadic. Inima mea era sfâșiată. Fiecare împușcătură, speram eu, creștea șansele să supere un dragon, dar însemna că erau în pericol și tovarășii mei. Deja blestemam impulsul care mă făcuse să fug: părea un pariu fără sorți de izbândă. Și totuși, ce șansă mai bună aveam? Să fugim și să ne împuște ori să rămânem și să ne împuște.

M-am aruncat să mă ascund într-o perdea de tufișuri și am dat nas în nas cu un Astimir foarte speriat și murdar.

Mai precis, cu țeava puștii lui. Dar trecusem de la frică într-o zonă mai îndepărtată, unde puteam fără ezitare să fac lucruri care ar fi părut riscuri de neimaginat în lumina unei judecăți mai sănătoase. Am pus mâna pe gura țevii și am dat-o la o parte și, ori convingerea mea că nu mă va împușca a fost de-ajuns de puternică să-l convingă și pe el, ori Astimir era paralizat de propria frică, pentru că nu a opus rezistență.

– Boierul ne va *omorî* pe toți, am mârâit și l-am luat de gulerul cămășii. Deja mi-a ucis soțul. Ai ajutat la crearea acestui dezastru. Să fii al naibii dacă nu faci ceva să îndrepți tot! Ieși de aici și *ajută*.

Până la ultimul cuvânt, l-am zguduit până aproape de bătaie.

Sincer, nu vă pot spune dacă mi-am amintit sau nu să vorbesc în vystranieză. Tonul meu ar fi putut fi suficient. Astimir s-a împiedicat prin tufiș, iar eu m-am dus după el, condusă de durere și furie, care trecuseră de limita raționalului, într-o stare înălțătoare în care îmi pierdusem toată capacitatea de a-mi fi frică. Soțul meu zăcea mort pe pământ. Trebuia să fac *ceva* mai mult decât să fug.

Parcă dând glas furiei mele, un țipăt furios, inuman a venit de sus.

Chiar reușisem să atrag un dragon și încă unul foarte supărat.

Zidul ruinelor îmi bloca vederea la ce se întâmpla mai jos. Am văzut doar penultima fază a atacului dragonului și am auzit împușcături de jos. Dragonul a țipat iar, de data asta de durere.

Ori niciunul dintre oamenii boierului nu a ajuns atât de departe să mă caute ori a trecut deja de mine. M-am cățărat pe zid, gândindu-mă la un punct de observație care să-mi ofere un grad de protecție în fața puștilor, dar să mă și pot uita jos, pe partea cealaltă.

Dragonul se zbătea, prea rănit să mai poată respira. Sângele lui părea să fie peste tot, iar bătaia frenetică a aripilor, spasmele rapide ale capului și ale cozii făceau aproape imposibilă misiunea de a analiza. L-am văzut pe unul dintre soldați, pe jumătate în spatele unui copac, ochind dragonul încă o dată. După aceea l-am văzut pe domnul Wilker peste drum, încolăcindu-se să se apere. O răsucire bruscă a dragonului l-a dezvăluit pe Khirzoff zăcând nemișcat, iar inima a început să-mi bată tare, dar s-a transformat în durere un moment mai târziu, când soldatul a împușcat bestia, care s-a prăbușit dintr-odată pe pământ, moartă.

Un urlet malefic de dedesubt mi-a atras atenția jos. Dumnezeu știe ce fusese în capul lui Astimir în zilele cât stătuse ascuns în ruine. Mai degrabă îl înnebuniseră. Mă îndoiesc că vreun fel de răzbunare pe dragonul căzut sau chiar și pe noi îl făcuse să țintească soldatul și să-l împuște. Orice l-a motivat, glonțul a nimerit la fix. Omul boierului a țipat și a căzut pe spate în prăpastie. Dar mai erau și alții care acum ieșeau din ascunzătoare. Iar apoi am auzit mârâit din spate.

M-am întors să-l văd pe Rossi pe jumătate pe zid, cu fața lui decolorată, schimonosită într-o expresie de animal furios. Era destul de aproape să-mi înhațe piciorul proptit de stâncă. L-am tras însă la timp. Dar și-a înfipt mâna în fustele mele și doar faptul că m-am ținut disperată de stâncă m-a salvat să nu cad.

L-am lovit cu piciorul de două, trei ori și i-am turtit mâna de stâncă destul de tare să-l fac să înjure și să-mi dea drumul. După aceea m-am urcat mai sus, trăgându-mă cu totul în vârful zidului, pe moment fiindu-mi mai puțin frică de bărbații înarmați decât de cel care mă urmărea înnebunit. Dar de acolo nu mai aveam unde să mă duc; dacă alunecam de pe zid, cu siguranță îmi rupeam ceva și deveneam pradă sigură.

Zidul s-a fărâmițat sub Rossi, dându-mi un licăr trecător de speranță. S-a prins, totuși, și a întins mâna să apuce din altă parte, după care a fost o chestiune de câteva secunde să ajungă în vârful zidului. M-am retras cât am putut, dar nu eram decât

la un braț distanță și nu mai era în spatele meu decât un colț ascuțit de stâncă suspendat.

Rossi s-a oprit, echilibrându-se. Vântul muntos a încercat să facă velă din fusta mea. În curând mă va doborî de pe picioarele mele precare, iar el nu va avea, la urma urmei, satisfacția de a mă ucide.

Atenția mea era atât de prinsă de el, că am priceput că așchiile acelea înțepătoare de aer nu erau de la vânt abia când o umbră a căzut deasupra noastră.

Capitolul 24

Prețul victoriei noastre – Rezerva mea față de ideea de a scrie – Carnetul lui Rossi – Posibilele lui consecințe – Plecarea noastră din Vystrana – Jacob – Oferta Lordului Hilford

Puteți spune că este pură fantezie să cred că al doilea dragon l-a luat pe Rossi și m-a cruțat pentru că știa care dintre noi îi era dușman și care prieten. Voi fi de acord cu dumneavoastră. Dragonii de stâncă vystraniezi sunt destul de inteligenți să-și care propriii morți să se odihnească în caverna aceea grandioasă, dar nu au nici cea mai vagă formă de afecțiune pentru oameni, nici vreo grijă să deosebească prietenul bun de dușman. Dar, fantezistă sau nu, nu am altă explicație pentru felul cum, atunci când umbra și-a luat zborul de pe zid, Rossi zbiera în ghearele sale, iar eu eram neatinsă.

(Nici măcar fantezia nu poate explica cum am reușit să nu cad și eu. Pe asta trebuie să o atribui providenței divine.)

Haosul i-a ucis pe Khirzoff și pe Rossi, împreună cu doi dintre oamenii lor. Ceilalți au fugit. Eram, în sfârșit, salvați de dragoni: o răzbunare potrivită pentru semenii lor căzuți. Iar boierul și chimistul lui erau opriți. Dar prețul victoriei fusese atât de mare!

Câteodată mă gândesc că mi-a luat atât de mult să-mi scriu memoriile pentru că știam că nu pot evita să vorbesc despre moartea lui Jacob.

Suferința, bineînțeles, s-a mai domolit. Expediția în Vystrana a fost acum câteva decenii. Nu mai plâng în pernă în fiecare noapte pierderea lui. Dar să te împaci cu propria soartă e una, iar să i-o împărtășești unui străin e alta. Și, cum multe evenimente care duseseră la moartea lui îmi pot fi imputate mie, eram foarte reticentă să accept criticile care ar fi fost – și încă sunt – inevitabile.

Nu voi încerca să vă înfățișez durerea pe care am suferit-o atunci. Am spus ce am putut; este insuficient, dar, la urma urmei, sunt om de știință, nu poetă. Sentimentele mele sunt la fel de puternice ca ale oricărei femei, dar nu am cuvintele să le exprim. Nu e adevărat ce au spus alții despre mine, că nu l-am iubit niciodată. Deja am dezmințit acel argument. Dacă lipsește marea pasiune pe care unii o cer, nu-mi voi cere scuze. Sunt cine sunt, iar sinceritatea simțămintelor mele, căsătoria mea nu sunt lucruri pe care mă interesează să le dezbat.

Mai bine să vorbim despre ce a urmat.

Nu le puteam lăsa stârvurile prădătorilor, nici măcar pe cele ale inamicilor. Caii i-au purtat pe aceștia la colibă, unde am petrecut noaptea. În ziua următoare ne-am întors în sat, iar acolo Lordul Hilford, domnul Wilker și Dagmira au preluat sarcina de neinvidiat de a le explica tuturor ce s-a întâmplat.

Reacțiile au variat de la îndoială la furie. Boierul nu era iubit, dar noi, scirlandezi, le eram și mai străini oamenilor din Drustanev decât le era el. Nimeni nu se grăbea să ne creadă, iar mai departe explicația pentru atacurile dragonilor nu era una pe care s-o dovedim ușor. Mulți erau îngrijorați – și e de înțeles – pentru consecințele pe care le-ar putea suferi din cauza morții lui Khirzoff.

Nu am participat la nimic din toate astea. Dragonii de stâncă vystraniezi îndură moartea semenilor în marea peșteră. Noi, oamenii, avem propriile ritualuri, iar acestea au început la întoarcerea noastră. Bătrânele din Drustanev și-au lăsat fiii și fiicele să se certe pe treburi lumești și și-au văzut în tăcere de treaba de a spăla și a îmbălsăma corpurile neînsuflețite ale soțului meu și ale inamicilor mei. I-am îngropat pe toți în ziua următoare, cu ceremonii care l-ar fi ofensat pe puritanul Magisteriului; dar ceremoniile au fost toată consolarea pe care am avut-o și le-am fost recunoscătoare.

Dincolo de toate diferențele de religie dintre noi și vystraniezi, iată ce voi spune: când a venit vorba despre doliu, nu am fost tratați ca niște străini. Toată suflarea din sat a venit să prezinte condoleanțe în timp ce stăteam de veghe [14], chiar dacă doar din simțul datoriei. Nici noi nu ne-am dat la o parte: când Sabatul ne-a întrerupt doliul, am participat la slujba ținută de Menkem în templu, fără nici urmă de protest, nici măcar din partea Lordului Hilford.

Este posibil să-i fi ofensat prin comportamentul nostru când s-a terminat priveghiul. Am simțit că avem anumite obligații față de sat, iar după o discuție între noi, Lordul Hilford, domnul Wilker și cu mine am căzut de acord că nu ar fi o insultă la adresa memoriei lui Jacob dacă ne ducem munca la bun sfârșit, în loc să plecăm cu prima ocazie. Bineînțeles că

era altfel decât înainte. Nu mai era hoinăreală prin munți pentru strâns probe din vizuinile dragonilor. Iar când Lordul Hilford a plecat să lămurească moartea lui Khirzoff, împreună cu domnul Wilker am confirmat că trupul dragonului fusese luat de la ruine în cimitir și ne-am documentat mai târziu cât de minuțios am putut. Nu ne-am putut cere scuze dragonilor de stâncă pentru ce li se făcuse celor de felul lor, dar domnul Wilker a ținut o conferință serioasă cu Mazhustin și cu bătrânii satului și am sperat că va reprezenta un început pentru a preveni astfel de dificultăți în viitor.

Am studiat și carnețelul lui Rossi, cu devotamentul cu care am fi studiat Scriptura. (Bineînțeles că-l mințisem pe bărbat despre soarta lui; n-aș distruge niciodată știința atât de nesăbuit.) Domnul Wilker știa destulă chimie cât să priceapă în linii generale, dar am fost total bulversată de încercările lui de a-mi explica de ce să adaugi soluție de acid sulfuric pe un os de dragon, oricât de încet, și cu orice ar fi amestecată ar putea să *conserve* ceva. Până la un punct, am fost totuși de acord.

– Aceste cunoștințe sunt periculoase, i-am spus într-o noapte, la lumina câtorva lumânări în camera noastră de lucru.

În penumbră, domnul Wilker era tras la față și obosit.

– Lucrurile care ar putea fi construite cu oase de dragon… Rossi nu se înșela. Deja au fost câteva conflicte mici pe fier și vor mai fi. Avem prea multă tehnologie care are nevoie de el și o sete de mai mult. Orice ar putea înlocui fierul, darămite să fie la fel de bun ca el, este neprețuit. Dar să recoltezi oase, scuzați-mi exprimarea, îi înfurie pe dragoni și îi face să atace oamenii.

– Iar singura soluție este să-i vânezi și mai și, am spus.

– Între asta și cererea de oase de dragon… dragonii vor dispărea. Khirzoff și Rossi deja au făcut progrese în această privință, în regiune. Nu-i de mirare că atâtea vizuini erau goale.

Domnul Wilker a dat încet paginile în carnețelul lui Rossi, de parcă ar fi putut găsi idei mai strălucite în ele.

– Ar putea funcționa doar asupra dragonilor de stâncă. Știm prea puține despre biologia dragonilor ca să fim siguri.

Chiar dacă procesul sau starea de doliu era specifică doar unei specii, efectul ar fi catastrofal. Oamenii ar vâna toți dragonii, sperând să tragă vreun folos din oasele lor. Vânătorii la nivel înalt ar vrea trofee. Inginerii ar vrea oase pentru invențiile lor. Era rău când animalele erau dorite doar pentru pieile lor sau pentru fildeș. Acesta avea potențialul de a fi și mai rău.

Uram gândul să distrug știința, dar dacă alternativa era și mai insuportabilă?

Domnul Wilker m-a prins uitându-mă la carte și e posibil să-mi fi citit gândurile.

– Nu va face niciun bine, m-a atenționat. Oamenii tot încearcă de ceva timp să găsească o modalitate prin care să conserve oasele. Rossi și-a dat seama care e, își vor da seama și alții.

– Ce spuneți? am întrebat tăios. Că ar trebui să accept că e inevitabil? Să vă las să publicați conținutul acelui carnet în *Lucrările Colocviului Filozofilor* și să trec peste mai devreme sau mai târziu?

O descoperire de felul acesta ar putea face ceea ce el și-a dorit atât și l-ar putea ridica peste rangul cu care a venit pe lume.

– Nu, nu, bineînțeles că nu, a zis, iar mânia lui și neajutorarea erau atât de evidente, că ale mele s-au calmat. Cel puțin tăinuirea lui amână problema și poate…

– Poate? am întrebat prompt când s-a împiedicat.

Domnul Wilker a oftat și și-a lăsat mâna pe carnet, holbându-se de parcă o forță absolută putea să-i facă mai clar conținutul.

– Poate între timp se descoperă o alternativă.

O alternativă. Un alt proces nu ar elimina principala amenințare a dragonilor. Prin urmare vrea să spună…

– O metodă a, o, care este cuvântul?

– Sinteză, a răspuns domnul Wilker. Să produci artificial o substanță care ar avea *proprietățile* unui os de dragon conservat, fără a fi nevoit vreodată să omori vreun dragon.

Vorbind, se însufleția din ce în ce mai mult, stând în scaunul lui și gesticulând atât de energic, că era cât pe ce să dărâme o lumânare:

– Oricare a fi substanța care se precipită prin titrarea acidului, *trebuie* să fie componenta principală a osului de dragon, dar nu am putea niciodată s-o analizăm, pentru că se dezintegrează atât de repede în aer liber. Cu un specimen conservat pe care să lucrăm, putem să determinăm din ce elemente este formată molecula și să încercăm să o recreăm în laborator…

– Credeți că într-adevăr e *posibil?* l-am întrebat, și ca să-l opresc înainte să se afunde într-o trăncăneală în jargonul chimiei, pe care nu o puteam urmări câtuși de puțin.

S-a înfundat iar în fotoliu cu un oftat.

– Sunt sigur că se va întâmpla într-o bună zi. Ce am putea face *acum* cu cunoștințele și instrumentele pe care le avem… trebuie să întrebăm pe cineva mai calificat decât mine.

Era un motiv plauzibil ca să păstrăm carnetul. Fără el, chimistul nostru ipotetic ar fi tras înapoi câteva luni, dacă nu mai mult. Astfel, am avea un avans înaintea oricui ar putea redescoperi procesul lui Rossi.

În noaptea aceea petrecută în Drustanev, niciunul nu știa cât de importantă va deveni această problemă. Războiul Aerian și chestiuni asemănătoare vor veni peste ani în viitorul nostru. Dar nu pretind previziuni nemeritate când spun că am văzut problemele venind și am făcut cât am putut ca să le prevenim.

– Nu vom spune asta nimănui, am zis, cu excepția Lordului Hilford și a oricărui chimist pe care-l recomandați.

Domnul Wilker a dat din cap.

– De acord.

Țarul din Bulskevo a fost atât de distras de depozitul de pietre de foc din Vystrana – din cele deja extrase, erau nouăsprezece de o calitate suficientă ca să fie transformate în bijuterii și o groază de bucăți mai mici – cât să-l ierte pe Lordul Hilford pentru pierderea tragică a boierului în atacul dragonului.

Am crezut că nouăsprezece sunt mai mult decât de ajuns pentru oricine le dobândește dintr-o lovitură. Nu avea nevoie de a douăzecea sau a douăzeci și una. Piatra după care am scormonit în pământ în spatele ruinelor a fost vândută discret mai târziu, iar banii au fost trimiși prin mijloace și mai discrete înapoi în Drustanev, uneori ca bani, alteori sub forma unor obiecte utile satului. Pe de o parte, era o scuză, pe de altă parte era o compensație pentru suspendarea temporară a vânatului (ca nu cumva să mai atragă dragoni furioși), iar pe de altă parte ca stimulent pentru ei să nu spună nimic despre cercetarea lui Rossi.

De asemenea, dacă soțul meu trebuia îngropat într-o țară străină, voiam să mă leg cumva de locul lui de veci.

Piatra pe care am găsit-o la prima mea vizită la ruine mi-a rămas în buzunar, ca amintire a prea multor lucruri ca să le mai număr.

Ne-am luat rămas-bun la sfârșitul lui Messis [15], împachetându-ne bunurile și încărcându-le într-o căruță a unui negustor pe care-l plătisem să vină în Drustanev doar pentru noi. Nu tuturor le părea rău să ne vadă plecați, bineînțeles. Sătenii erau mai mult decât pregătiți să revină la normalitate. Urjash Mazhustin ne-a urat extrem de formal rămas-bun, cu Menkem lângă el. Astimir și-a cerut scuze pentru a suta oară. Crezuse inițial că sugestia boierului e o mare glumă, să sperie străinii cu fantoma lui Zhagrit Mat, dar nu luase în considerare frica pe care avea s-o semene printre vecinii lui. Am repetat

aceeași iertare pe care i-o acordasem de o sută de ori înainte. Cuvintele repetate deveneau din ce în ce mai mecanice de fiecare dată când le rosteam, dar nu era nimic de câștigat dacă-l înjuram pentru prostia de care dăduse dovadă.

Dagmira… nu pot spune că a fost rezervată când m-a văzut plecând. Dar noi două ajunseserăm la un fel de echilibru și, spre surprinderea mea, mi-am dat seama că-mi va lipsi.

– Mulțumesc, i-am spus, și chiar dacă nu prea puteam exprima în cuvinte pentru ce-i mulțumeam mai exact, m-a înțeles cu toate.

– Sper că cel puțin ne-ați făcut rost de un boier mai bun, a răspuns cu sinceritatea la care mă așteptam. Probabil va fi la fel de rău – alt străin nenorocit din Bulskoi. Iar Iljish, idiotul, vrea să meargă la școală.

Era o piatră de mormânt pentru Jindrik Gritelkin pe același câmp unde erau îngropați Jacob și ceilalți, chiar dacă trupul său nu a fost găsit niciodată. Până acum ar fi putut fi doar niște oase necunoscute, presupun, deposedate de singurul obiect – inelul său – care l-ar fi putut identifica. Chiar dacă nu-l întâlnisem niciodată, mi-am dat seama că-l simpatizam.

– Nu e chiar o idee rea, am spus. Să ai pe cineva educat care să vorbească în numele Drustanevului, în calitate de răzeș sau nu, trebuie să fie un mare beneficiu.

Ceea ce nu am spus este că ea și Iljish erau deja la periferia societății din sat. Școala nu-l va ridica prea mult, dar i-ar oferi ceva de valoare, de unde ar putea începe.

Dagmira doar a ridicat din umeri, mi-a sărutat ambele mâini cu superficialitatea curtoaziei vystranieze și a plecat.

După aceea, cu mici opriri, ne-am întors în Scirland.

Nu am bănuit o schimbare anume până nu ne-am îmbarcat pe vas și nu am fost sigură de ea până nu am ajuns acasă. La urma urmei, simptomele puteau fi o consecință simplă a stresului dat de doliu și a călătoriei.

Dar nu erau. Aveam să dau naștere unui fiu în Ventis [16], anul următor, și să-i spun Jacob, după tatăl său.

Despre el voi vorbi mai mult în volumele următoare. Deocamdată, mă voi limita la această mărturisire neplăcută: au fost momente, atât în timpul sarcinii, cât și după naștere, când a fost mai puțin un izvor de bucurie și mai mult o amintire dureroasă a ceea ce am pierdut. Am riscat să cad încă o dată în depresia în care mă prăbușisem după ce pierdusem sarcina și mi-am găsit alinarea în munca intelectuală. Am corespondat des cu domnul Wilker, făcând aranjamente să găsim pe cineva care să ne studieze mostrele de os de dragon, și am petrecut multe ore transcriind notițele luate, terminându-mi schițele și

pregătind rezultatele expediției noastre pentru publicul interesat. Contractul meu marital mi-a oferit de ajuns cât să trăiesc, dar nu de ajuns cât să plătesc publicarea cărții. Lordul Hilford a privit cu ochi buni un abonament pentru sine. Într-o după-amiază, la patru-cinci luni de la nașterea fiului meu, mi-a făcut o vizită în Pasterway și mi-a prezentat un exemplar tipărit.

Degetele mi-au tremurat când am atins pielea verde a copertei și după aceea am deschis volumul la pagina de titlu. *Cu privire la dragonii de stâncă din Vystrana*, am citit, iar cu litere mai mici, *Anatomia, biologia și activitatea, cu atenție deosebită la relația lor cu oamenii și revelația comportamentului de doliu.* După aceea, la distanță mică sub titlu, *de Jacob Camherst și alții.*

– Ar trebui să aibă numele *dumneavoastră* pe ea, a spus răspicat Lordul Hilford. Lângă al lui, măcar.

Am dat din cap. Nu acordasem prea multă atenție îmbrăcatului în dimineața aceea. Părul mi-l prinsesem în grabă și o parte din el îmi cădea pe față când mă mișcam, ascunzând pe jumătate numele lui Jacob.

– Acesta va fi singurul studiu care îi va fi atribuit vreodată. Nu vreau să pretind că ar fi al meu.

– Pretindeți sau nu, tot al dumneavoastră este, cel puțin în parte.

Lordul Hilford s-a trântit pe un scaun fără să ceară permisiunea, dar nu l-am judecat. Dacă tot îl întâmpinasem într-un halat vechi și ponosit, cu părul căzându-mi întruna, nu puteam să mai țin la formalități.

– Dacă ducem vreodată vechiturile astea la Colocviu ca să le prezentați, mi-a zis, trebuie să începem de-acum să punem temelia.

– Eu? Să prezint? mă holbam eu. De ce aș face asta vreodată?

– Haideți, doamnă Camherst! a pufnit el prin mustață. Cărțile sunt bune și frumoase, dar, dacă intenționați să fiți savantă, trebuie să aveți cunoștințele colegilor dumneavoastră.

Am închis cartea cu grijă și am pus-o deoparte, iar după aceea mi-am dat părul după ureche.

– Cine a spus că intenționez să devin savantă?

– Eu, a replicat răspicat. Nu veți renunța! Acum plângeți. Înțeleg. Nu sunt aici să vă cert din cauza asta. Dar aveți în spate o magazie plină de scânteietori și o carte pe care ați scris-o, chiar dacă nu aveți numele pe copertă. Orice femeie care face asemenea eforturi nu e o femeie care să întoarcă spatele pur și simplu cercetării. Sunteți înnebunită după dragoni, doamnă Camherst, iar mai devreme sau mai târziu

veți tânji să mai aveți o șansă. Când va veni ziua aceea, anunțați-mă.

Pronunțând cuvintele acelea ciudate, s-a ridicat de pe scaun, a mormăit un salut politicos și s-a îndreptat spre ușa sufrageriei.

Încă se mai balansa ca să se închidă în spatele lui când mi-am regăsit vocea.

– Ce vreți să spuneți? Ce altă șansă?

El a prins marginea ușii și s-a uitat la ea, fața lui mustăcioasă părând toată inocentă.

– O, nu v-am menționat? Se întâmplă că… Dar nu, dacă intenționați să renunțați la toate astea, atunci nu vă interesează.

M-am ridicat de pe scaun fără să-mi dau seama.

– Lord Hilford, v-aș mulțumi dacă nu v-ați juca cu mine. Dacă aveți ceva de zis, ceea ce e evident, nu mai atârnați în ușă și veniți să vorbiți cu mine.

S-a conformat, un zâmbet mijindu-i pe masca lui de om nepăsător.

– O chestiuță privind colonia scirlandeză în Nsebu. Guvernul Maiestății Sale este suficient de mulțumit cu progresul înregistrat acolo, astfel încât anul următor, va acorda vize cetățenilor să călătorească acolo.

Nsebu. Știam de el doar din ziare și nici așa prea multe. Ceva despre stabilirea unei colonii care să apere interesele Scirlandului privind fierul din Erigan și să se opună agresiunii ikwunde.

– Sunt dragoni acolo?

– Sunt dragoni! Doamnă Camherst, trebuie să-ți remediez *imediat* lacunele cartografice. Nsebu se află vizavi de granița cu Mouleen.

Dragonii de mlaștină mulișieni. Bestii urâte, cu o respirație extraordinară, plină de gaze – acum vreo două sute de ani, marele călător Yves de Maucheret scrisese despre oamenii din mlaștină care se închinau la dragoni, cum făceau și străvechii dragonieni. Afirmațiile lui nu au fost niciodată verificate sau investigate.

– Unii identifică trei sufluri majore ale dragonilor în regiune, a adăugat Lordul Hilford. Alții spun că există nu mai puțin de șapte. Este nevoie de un studiu corect, serios.

Am avut atunci o clipă extraordinară, când pustietatea doliului mi-a dispărut din suflet. Să merg în Eriga și să văd dragoni acolo… dar după aceea a revenit la loc. Domnul Wilker nu putea finanța el însuși experimentul chimic. Între asta și fiul meu, abia îmi mai ajungeau banii să-mi țin gospodăria. O expediție ieșea din discuție, chiar dacă aveam noțiunile de bază cum să organizez așa ceva.

I-am spus toate acestea Lordului Hilford, apoi am adăugat politicos:

– Dar aș fi recunoscătoare dacă aș putea să aflu rezultatele expediției dumneavoastră.

– Expediția *mea*! Draga mea doamnă Camherst, nu pot merge la Nsebu. Căldura, umiditatea… Nu mi-ar permite niciodată sănătatea. Lasă-mă să reformulez într-un fel în care să nu mai interpretați greșit: intenționez *să investesc* într-o expediție și, dacă doriți să vă alăturați, nu trebuie decât să spuneți.

Din fericire, mâna mi-a bâjbâit orbește și a găsit scaunul încă o dată înainte să încerc să mă așez unde nu era. Odată așezată în siguranță, fără să risc să cad, am spus:

– Dar…

El a ridicat o mână.

– Nu trebuie să-mi spuneți nimic *acum*, sub nicio formă! Expediția nu va avea loc mâine. Dar voiam să aveți habar despre ea. Puteți să vă hotărâți mai târziu.

– Vă mulțumesc, am răspuns cu o voce stinsă, iar după aceea el a plecat.

După ce m-am holbat la perete parcă o veșnicie, am luat volumul legat în piele verde, cuprinzând cercetarea lui Jacob și a mea, și m-am așezat la birou. Acolo m-am oprit, cu ochii la cotorul subțire al *Istoriei naturale a dragonilor* de Sir Richard Edgeworth – volumul pe care l-am citit de atâtea ori, copil fiind, cel pe care tatăl meu mi-l dăruise când mă căsătorisem cu Jacob.

Viața fără dragoni era cenușie și goală. Scânteietorii mă vindecaseră de suferința de după pierderea primului meu copil nenăscut. Oare verii lor mai mari să mă vindece de pierderea soțului meu?

Doar simpla posibilitate deja mă făcea să mă simt mai bine. Să mă definesc, mai întâi și cel mai important, nu ca văduvă, ci ca *savant*…

Dragonul din sufletul meu s-a trezit, ridicându-și aripile, parcă aducându-și aminte că ele se folosesc ca să zbori.

Dându-mi după ureche firele de păr rătăcite, am luat *Istoria naturală a dragonilor* de pe raft și m-am cuibărit în locul de la fereastră ca s-o citesc.

Note

1 - „Verzișorul“ în lb. engl. (n. tr.).
2 - „Despre speciile de dragoni“ în lb. lat. (n. tr.).
3 - Creatură mitologică, având două picioare și aripi (n. tr.).
4 - În textul original e folosit *it*, cuvânt care nu are corespondent în limba română (n. tr.).
5 - Studierea unei grupe de animale sau de plante din punctul de vedere al clasificării și descrierii speciilor (n. tr.).
6 - Lună a anului când înfloresc pomii (n. tr.).
7 - Lună a anului când începe însămânțarea (n. tr.).
8 - Lună a anului în care are loc secerișul, de obicei confundându-se cu mijlocul verii (n. tr.).
9 - Osul cubitus, împreună cu radiusul formează scheletul antebrațului (n. tr.).
10 - În original *gragger* (lb. rom. „cârâitoare“) – instrument de lemn și sunetele produse de acesta. Termenul se referă în special la instrumentele folosite de evrei în perioada Purimului (sărbătoarea evreiască a veseliei) cu scopul îndepărtării răului (n. tr.).
11 - Cojan – locuitor de la câmpie (n. tr.).
12 - Consoană sibilantă sau sunet sibilant, consoană articulată prin apropierea vârfului limbii de alveola superioară; consoană șuierătoare sau siflantă (n. tr.).
13 - Instrument muzical străvechi folosit pentru a comunica pe distanțe lungi (n. tr.).
14 - Cuvântul folosit în original este *shiva,* care este numele și simbolul zeiței Shiva din religia hindusă, care stătea în poziția lotusului (n. tr.).
15 - Lună a anului împrumutată de la romani, care are echivalentul lunilor septembrie – octombrie, fiind denumită și perioada Recoltei (n. tr.).
16 - Lună a anului care s-ar traduce prin „Luna Vânturilor“, echivalentul lunilor ianuarie-februarie (n. tr.).

Table of Contents

Despre autor	2
Prefață	9
PARTEA I	11
Capitolul 1	12
Capitolul 2	19
Capitolul 3	30
Capitolul 4	43
Capitolul 5	51
Capitolul 6	59
PARTEA A II-A	67
Capitolul 7	68
Capitolul 8	78
Capitolul 9	86
Capitolul 10	97
Capitolul 11	106
Capitolul 12	118
PARTEA A III-A	130
Capitolul 13	131
Capitolul 14	141
Capitolul 15	148
Capitolul 16	159
Capitolul 17	165
Capitolul 18	177
Capitolul 19	188
PARTEA A IV-A	198
Capitolul 20	199
Capitolul 21	205

Capitolul 22 213
Capitolul 23 224
Capitolul 24 235
Note 244